

Rapport

Utfallet för statens budget

– del av ESV:s underlag för årsredovisning för
staten 2016

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner eller beställas
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2017-03-15 reviderad 2017-06-16

Dnr: 5.4-290/2017

ESV-nr: 2017:16

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Eva Engberg och Jonas Larsson

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) överlämnar årligen Utfallet för statens budget som är en del av underlag till årsredovisning för staten i enlighet med 4 § förordningen (2016:1023) med instruktion för ESV. Enligt 3 § förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten ska vårt underlag innehålla sex olika delar, denna rapport innehåller tre av dem:

- en uppföljning av utfallet av utgiftstaket för staten,
- utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt av statens lånebehov, och
- en redovisning av hur myndigheterna har utnyttjat de bemyndiganden som regeringen gett dem med stöd av 6 kap. 1 § första stycket budgetlagen (2011:203).

Rapporten innehåller även övriga uppgifter som rör utfallet för statens budget mot bakgrund av 23 § förordningen om underlag för årsredovisning för staten. Den innefattar bl.a. realekonomisk fördelning av budgetens utgifter, redovisning mot av riksdagen beslutade finansiella befogenheter utöver anslag och beställningsbemyndiganden samt analys av förändring av anslagsbehållningar.

I en annan rapport lämnar ESV samtidigt de återstående tre delarna av underlaget till statens årsredovisning, i enlighet med förordningen. De är:

- En resultaträkning, en balansräkning, en finansieringsanalys och noter
- En redovisning av utvecklingen av statsskulden
- En resultaträkning och en balansräkning avseende EU-medel samt en kassamässig redovisning av anslag och inkomstitlar avseende in- och utbetalningar till och från Europeiska unionen.

Enligt 10 kap. budgetlagen (2011:203) är regeringen redovisningsskyldig inför riksdagen för de tillgångar som regeringen förvaltar och förfogar över. Regeringen ska också redovisa den verksamhet som bedrivs av staten, statens skulder och övriga ekonomiska åtaganden.

Årsredovisningen ska bl.a. innehålla en uppföljning av utgiftstaket, utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt statens lånebehov.

ESV överlämnar *Utfallet för statens budget – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten 2016* till regeringen senast den 15 mars 2017. De statliga myndigheternas slutliga rapportering till statsredovisningen vid ESV ligger till grund för utfallet. Utfallet för statens budget ingår efter beredning i Regeringskansliet i

Årsredovisning för staten 2016, som ska lämnas till riksdagen senast den 15 april året efter budgetåret.

Kvalitetsgranskning av årsredovisning för staten

Myndigheternas inrapportering till statsredovisningen ska stämma överens med myndigheternas årsredovisningar. Därmed ligger myndigheternas årsredovisningar till grund för bl.a. resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt utfallet för statens budget i detta underlag. Riksrevisionen genomför en årlig revision av myndigheterna och deras årsredovisningar vilket är den huvudsakliga kvalitetsgranskningen av underlaget. ESV har också etablerade rutiner för att kvalitetssäkra underlaget till Årsredovisning för staten, under arbetets gång. Underlaget kvalitetskontrolleras också genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen till riksdagen. Kvalitetssäkringen vid ESV innefattar bl.a. formella kontroller, rimlighetskontroller och kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar. Vi analyserar dessutom informationen med dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

I detta ärende har vikarierande generaldirektör Pia Heyman beslutat. Experten Eva Engberg och utredaren Jonas Larsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Kristina Johansson, experten Svante Hellman samt utredarna Anna Daniels, Jerker Jonsson, Johan Svensson och Kayan Yau deltagit.

Innehåll

Förord.....	3
Kvalitetsgranskning av årsredovisning för staten.....	4
1 Sammanfattning.....	7
2 Utfallet för statens budget	8
2.1 Saldot i statens budget 2016	8
2.2 Statens budget 2015 och 2016.....	11
2.3 Utgiftstaket för staten.....	13
3 Inkomster i statens budget 2016.....	14
3.1 Statens skatteinkomster	14
1100–1200 Skatt på arbete	15
1300 Skatt på kapital	17
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	18
1500 Skatt på import.....	22
1600 Restförda och övriga skatter.....	22
1700–1900 Avgående poster och periodiseringar	23
3.2 Övriga inkomster.....	24
2000 Inkomster av statens verksamhet	24
3000 Inkomster av försåld egendom.....	30
4000 Återbetalning av lån	30
5000 Kalkylmässiga inkomster	31
6000 Bidrag m.m. från EU	31
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	34
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	35
4 Utgifter i statens budget 2016	36
4.1 Utgifter i statens budget – sammanfattning	36
4.2 Systematisering av avvikelserna mot budgeten.....	45
4.3 Indragningar	49
4.4 Överskridanden	51
5 Utfall per utgiftsområde	53
5.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse	54
5.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	57
5.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.....	61
5.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	62
5.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	65
5.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap	67
5.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	70
5.8 Utgiftsområde 8 Migration.....	74
5.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	78
5.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.....	81

5.11	Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.....	86
5.12	Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	88
5.13	Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering.....	90
5.14	Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	93
5.15	Utgiftsområde 15 Studiestöd	98
5.16	Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	100
5.17	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	107
5.18	Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.....	110
5.19	Utgiftsområde 19 Regional tillväxt	114
5.20	Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	116
5.21	Utgiftsområde 21 Energi.....	119
5.22	Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	121
5.23	Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	129
5.24	Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	132
5.25	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	136
5.26	Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.....	138
5.27	Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	142
5.28	Förändring av anslagsbehållningar	144
5.29	Riksgäldskontorets nettoutlåning.....	147
5.30	Kassamässig korrigering	154
5.31	Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	157
6	Underliggande saldo och engångseffekter	161
6.1	Underliggande saldo 1990–2016.....	161
6.2	Engångseffekter 2016.....	162
7	Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget	166
7.1	Transfereringar	167
7.2	Konsumtion.....	170
7.3	Investeringar.....	171
7.4	Räntor och finansiella transaktioner.....	171
8	Beställningsbemyndiganden	173
9	Övriga finansiella befogenheter och garantier	175
9.1	Utlåning	175
9.2	Garantier.....	176
9.3	Övriga krediter	179
9.4	Inomstatliga lån.....	180
Bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget 2014-2016		
Bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget 2016		
Bilaga 3 Specifikation av bemyndiganden 2016		
Bilaga 4 Realekonomisk fördelning av statens budget 2012-2016		

1 Sammanfattning

Enligt riksdagens beslut uppgick utgiftstaket för staten till 1 215 miljarder kronor för 2016. De statliga utgifterna, som omfattades av utgiftstaket uppgick till 1 184 miljarder kronor. Taket för statens utgifter 2016 underskreds alltså med 31 miljarder kronor.

Inkomsterna i statens budget uppgick till knappt 1 003 miljarder kronor, vilket är 78 miljarder kronor högre än beräkningen i statens budget.

Utgifterna m.m. i statens budget blev drygt 917 miljarder kronor, vilket är 16 miljarder kronor lägre än beräkningen i statens ursprungliga budget. I förhållande till totalt anvisat belopp (den ursprungliga budgeten och ändringsbudgetarna) blev utgifterna drygt 49 miljarder kronor lägre. I ändringsbudgetarna anvisades 33 miljarder kronor.

Saldot i statens budget 2016 blev ett överskott på drygt 85 miljarder kronor. I den ursprungliga budgeten beräknades ett underskott på nästan 10 miljarder kronor. Saldot blev alltså 95 miljarder kronor bättre än beräknat.

2 Utfallet för statens budget

Enligt 10 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) ska årsredovisningen för staten innehålla utfallet på budgetens inkomsttitlar, anslag och statens lånebehov. Statens lånebehov är detsamma som saldot i statens budget men med omvänt tecken. Ett positivt saldo innebär att staten har möjlighet att amortera på statsskulden. Ett negativt saldo innebär att staten behöver låna.

Med statens budget menas den ursprungliga budgeten sammanställd av riksdagen i december 2015 (bet. 2015/16:FiU10). Med totalt anvisade medel menas däremot summan av både statens ursprungliga budget och de beslut om ändringar i budgeten som riksdagen har fattat under året. En mer utförlig redovisning finns i bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget och bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget.

2.1 Saldot i statens budget 2016

Budgetsaldot blev 85 miljarder kronor 2016 (tabell 1). I budgeten beräknades saldot till -10 miljarder kronor. Saldot blev därmed 95 miljarder kronor bättre än beräknat. Inkomsterna blev 78 miljarder kronor högre och utgifterna blev drygt 16 miljarder kronor lägre än vad som beräknades i statens budget.

Tabell 1 Utfallet för statens budget 2016

Miljoner kronor

	Statens budget	Ändrings- budget	Utfall 2016	Skillnad mot statens budget
Totala inkomster	924 261		1 002 697	78 436
Statens skatteinkomster	952 602		1 043 838	91 237
Övriga inkomster	-28 341		-41 142	-12 801
Totala utgifter m.m.	933 875	33 074	917 396	-16 479
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	915 481	33 074	899 096	-16 385
Statsskuldsräntor m.m.	10 769		1 743	-9 026
Förändring av anslagsbehållningar	-3 143			3 143
Riksgäldskontorets nettoutlåning	10 768		14 764	3 996
Kassamässig korrigering	0		1 792	1 792
Budgetsaldo	-9 614		85 301	94 915

Stora kapitalplaceringar på skattekonto under 2016

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 924 miljarder kronor. Utfallet blev 1 003 miljarder kronor, vilket är 78 miljarder kronor högre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev 91 miljarder kronor högre än beräknat och övriga inkomster blev 13 miljarder kronor lägre än beräknat. Det är främst skatt på konsumtion och skatt på kapital samt periodiseringar som blivit högre. De högre

periodiseringarna beror bl. a. på tillfälliga effekter så som kapitalplaceringar på skattekonto som är en följd av den fördelaktiga räntan på skattekontot.

Övriga inkomster blev knappt 13 miljarder kronor lägre än den av riksdagen beslutade budgeten för 2016. Det beror främst på att inga större försäljningar av egendom gjordes under 2016 och att avräkningarna m.m. i anslutning till skattesystemet blev högre. Det sistnämnda beror främst på att den nya resolutionsavgiften inte budgeterades i statens budget för 2016.

I tabell 2 redovisas de utgiftsområden m.m. som har mer än 1 miljard kronor i skillnad mellan riksdagens anvisade belopp och utfallet.

Tabell 2 Utgifter som skiljer sig mer än en miljard mot statens budget 2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändringsbudget	Utfall	Skillnad mot statens budget
8 Migration	19 420	24 443	41 251	21 832
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	69 238	1 905	63 371	-5 866
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	109 868	480	105 614	-4 255
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	87 129		86 106	-1 023
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	21 070	227	19 200	-1 870
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	79 681	-704	72 531	-7 151
15 Studiestöd	21 708	5	19 486	-2 222
16 Utbildning och universitetsforskning	69 452	-907	66 120	-3 333
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 064	-500	3 119	-3 945
22 Kommunikationer	54 122	-448	50 087	-4 035
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	18 920	6	15 898	-3 021
26 Statsskuldsräntor m.m.	10 769		1 743	-9 026
27 Avgiften till Europeiska unionen	31 827	4 500	30 350	-1 477
Riksgäldskontorets nettoutlåning	10 768		14 764	3 996
Kassamässig korrigering	0		1 792	1 792
Övriga utgifter	322 838	4 067	325 963	3 125
Summa utgifter m.m. i statens budget	933 875	33 074	917 396	-16 479

Lägre utgifter än beräknat resulterar i högre anslagsbehållningar

Utgifterna i statens budget uppgick till 917 miljarder kronor. Det är 16 miljarder kronor (1,8 procent) lägre än vad som anvisats i den ursprungliga budgeten och 50 miljarder kronor (5,1 procent) lägre än totalt anvisat. Det resulterade i att anslagsbehållningarna (exkl. Statsskuldsräntor m.m.) ökade med nästan 34 miljarder kronor. I statens budget beräknades anslagsbehållningarna öka med 3 miljarder kronor.

Utgifterna för Migration högre än anvisat

Utgifterna för de allra flesta utgiftsområdena blev lägre än beräknat. Utgifterna för Migration blev däremot 22 miljarder kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 24 miljarder kronor till Migration och utgifterna blev därmed 3 miljarder kronor lägre än totalt anvisade medel. Om man räknar bort ökningarna för Migration blev utgifterna 38 miljarder kronor lägre än den ursprungliga budgeten och 47 miljarder kronor lägre än totalt anvisat.

De flesta utgifterna blev lägre än beräknat

Utgifterna för Statsskuldsräntor m.m. blev 9 miljarder kronor lägre än anvisat. Utgifterna för Arbetsmarknad och arbetsliv blev 7 miljarder kronor lägre, för Hälsovård, sjukvård och social omsorg 6 miljarder kronor lägre, och för Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning 4 miljarder kronor lägre. Även utgifterna för Kommunikationer blev 4 miljarder kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Tillsammans blev utgifterna under dessa utgiftsområden 30 miljarder kronor lägre än anvisat.

2.2 Statens budget 2015 och 2016

I tabell 3 redovisas utfallet för statens budget för 2015 och 2016. Utfallet för statens budget visar för 2016 ett överskott på 85 miljarder kronor, jämfört med ett underskott på 33 miljarder kronor 2015, vilket är en förbättring med 118 miljarder kronor.

Tabell 3 Utfallet för statens budget 2015-2016

Miljoner kronor

	Utfall 2016	Utfall 2015	Skillnad mot 2015
Totala inkomster	1 002 697	859 529	143 167
Statens skatteinkomster	1 043 838	893 942	149 897
Övriga inkomster	-41 142	-34 412	-6 729
Totala utgifter m.m.	917 396	892 179	25 216
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	899 096	867 409	31 687
Statsskuldsräntor m.m.	1 743	21 936	-20 193
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14 764	10 094	4 670
Kassamässig korrigering	1 792	-7 260	9 052
Budgetsaldo	85 301	-32 650	117 951

Skatteinkomsterna ökade men statens övriga inkomster minskade

Statens inkomster ökade med 143 miljarder kronor mellan 2015 och 2016. Statens skatteinkomster ökade med 150 miljarder kronor (16,8 procent).

Det högre utfallet beror på att statens skatteintäkter, dvs. periodiserade skatter för 2016, beräknas ha ökat med drygt 64 miljarder kronor (6,9 procent) och att periodiseringarna ökat med 86 miljarder kronor. De högre skatteintäkterna beror främst på högre intäkter från indirekta skatter och skatt på konsumtion och insatsvaror. Den stora förändringen av periodiseringarna förklaras dels av betalnings- och uppbördsförskjutningar mellan åren men till stor del även av kapitalplaceringar på skattekonto. Till skillnad från periodiseringar, som beror på att betalningen av skatten sker året efter, så har kapitalplaceringar ingen koppling till uppbörden av skatt men påverkar ändå tillfälligt statens inkomster.

Övriga inkomster minskade med knappt 7 miljarder kronor jämfört med 2015. Orsaken är främst att inkomster av statens verksamhet minskat och avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet ökat. Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto har minskat med drygt 8 miljarder kronor, vilket beror på att samtliga stöd och subventioner fr.o.m. 2016 redovisas på utgiftssidan i statens budget.

Utgifterna för Migration ökade mest

Utgifterna i statens budget ökade med 25 miljarder kronor (2,8 procent) mellan 2015 och 2016. Utgifterna för Migration ökade med nästan 23 miljarder kronor (120,3

procent). Det är framför allt ersättningarna för ensamkommande barn och unga som ökade med drygt 19 miljarder kronor. Utgifterna för Arbetsmarknad och arbetsliv ökade med knappt 8 miljarder kronor (11,6 procent). Utgifterna för flera andra utgiftsområden ökade också. Samtidigt minskade utgifterna för andra utgiftsområden. Utgifterna för statsskuldsräntor m.m. minskade med drygt 20 miljarder kronor (92,1 procent).

Tabell 4 visar de poster på budgetens utgiftssida som hade störst förändringar av utfallet mellan 2015 och 2016.

Tabell 4 Utfallet för statens budget 2015-2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2016	Utfall 2015	Skillnad mot 2015
8 Migration	41 251	18 725	22 526
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	105 614	102 603	3 011
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	35 928	38 136	-2 208
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	86 106	82 931	3 176
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	19 200	15 362	3 838
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	72 531	64 971	7 560
16 Utbildning och universitetsforskning	66 120	62 954	3 166
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 119	1 074	2 045
22 Kommunikationer	50 087	47 242	2 845
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	15 898	13 398	2 501
25 Allmänna bidrag till kommuner	93 350	102 037	-8 687
26 Statsskuldsräntor m.m.	1 743	21 936	-20 193
27 Avgiften till Europeiska unionen	30 350	44 232	-13 882
Riksgäldskontorets nettoutlåning	14 764	10 094	4 670
Kassamässig korrigering	1 792	-7 260	9 052
Övriga utgifter	279 543	273 745	5 798
Summa utgifter m.m. i statens budget	917 396	892 179	25 216

2.3 Utgiftstaket för staten

Riksdagen fastställde det statliga utgiftstaket för 2016 till 1 215 miljarder kronor i samband med att budgeten för 2016 beslutades. Samtliga utgiftsområden, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., omfattas av utgiftstaket. I de takbegränsade utgifterna ingår även pensionsutgifter som inte ingår i budgeten. De benämns därför ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten. Enligt utfallet för statens budget 2016 uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 1 184 miljarder kronor. Det innebär att det statliga utgiftstaket underskreds med 31 miljarder kronor. År 2015 underskreds taket med 23 miljarder kronor.

Tabell 5 Takbegränsade utgifter 2016

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	912 364	899 096	-13 268	867 409
Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten	285 509	285 357	-152	267 466
Takbegränsade utgifter	1 197 873	1 184 453	-13 420	1 134 875
Marginal till utgiftstaket	17 127	30 547	13 420	23 125
Utgiftstak	1 215 000	1 215 000		1 158 000

Under 2015 fattade regeringen flera beslut om att statens budget för 2015 skulle belastas med takbegränsade utgifter som i huvudsak avsåg 2016. Totalt uppgick dessa tidigareläggningar och nya medel till 22 miljarder kronor. Tabell 6 visar vilka utgiftsområden och poster det gäller.

Tabell 6 Utgifter som belastade utgiftstaket 2015 men i huvudsak avsåg 2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde, post	Belopp
7 Internationellt bistånd	2 498
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, läkemedelsförmånen	1 819
16 Utbildning och universitetsforskning, lågstadielyftet	994
16 Utbildning och universitetsforskning, Skolverket, migrationsmedel	200
25 Allmänna bidrag till kommuner, Tillfälligt stöd till kommuner och landsting med anledning av flyktingsituationen	9 800
27 Avgiften till Europeiska unionen	6 700
Summa	22 011

3 Inkomster i statens budget 2016

I inkomsterna i statens budget ingår de kassamässiga skatteinkomsterna samt övriga inkomster. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna visar den skatt som betalas in respektive år, medan intäkterna redovisar skatterna det år de avser, dvs. det år den skattepliktiga händelsen äger rum. Statens skatteinkomster för 2016 är ett slutligt utfall, medan skatteintäkterna till stor del är en prognos och blir definitiva först ett och ett halvt år efter budgetårets utgång. Detta gäller främst de årligt fastställda inkomstskatterna för individer och företag. En fullständig redovisning av utfallet på inkomsttitlar i statens budget finns i bilaga 1.

3.1 Statens skatteinkomster

Tabell 7 Statens skatteinkomster

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
			2016	2015
1100 Direkta skatter på arbete	608,2	558,3	1,7	-7,9
1200 Indirekta skatter på arbete	531,4	491,6	4,2	5,5
1300 Skatt på kapital	221,5	245,0	21,3	54,6
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	535,8	501,6	25,4	7,7
1500 Skatt på import	6,1	6,3	-0,4	0,3
1600 Restförda och övriga skatter	17,2	7,8	11,4	4,4
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6,1	-6,3	0,4	-0,3
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-921,3	-875,8	-3,8	2,1
= Statens skatteintäkter	992,8	928,5	60,2	66,4
1900 Periodiseringar	51,0	-34,5	31,0	-31,6
1000 Statens skatteinkomster	1 043,8	893,9	91,2	34,8

I tabellerna för skatterna jämförs utfallen med beräkningarna i statens budget för 2016 och 2015.

Statens skatteinkomster högre än statens budget och jämfört med 2015

Statens skatteinkomster uppgick till 1 043,8 miljarder kronor under 2016, vilket är 91,2 miljarder kronor högre (9,6 procent) än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten, som riksdagen antog i december 2015. De högre inkomsterna beror främst på högre intäkter från skatt på konsumtion och insatsvaror och skatt på kapital samt periodiseringar som ökat inkomsterna på budgeten med 31 miljarder kronor.

För 2016 blev statens skatteinkomster 149,9 miljarder kronor (16,8 procent) högre än för 2015. Det högre utfallet beror till ca 64 miljarder kronor på högre skatteintäkter och 86 miljarder kronor på periodiseringar. De ökade skatteintäkterna beror till

ungefär hälften på skattehöjningar (slopad nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga, sänkt reduktion för ROT-tjänster samt höjda energiskatter). Indirekta skatter på arbete ökade med 40 miljarder kronor, skatt på kapital minskade 23 miljarder kronor medan intäkterna från mervärdesskatt ökade med 34 miljarder kronor. Den stora förändringen av periodiseringarna förklaras dels av skatteinbetalningar från hushåll p.g.a. stora kapitalvinster 2015, dels av större inbetalningar av skatt på företagsvinster under 2016 avseende 2015. Men en stor del av periodiseringarna förklaras av att hushåll men framför allt företag placerat kapital på skattekotot. Placeringar på skattekotot innebär att de skattskyldiga fick en intäktsränta istället för en nollränta eller negativ ränta om insättningen istället hade gjorts på bank. Till skillnad från periodiseringar som beror på att betalningen av skatten sker året efter så har kapitalplaceringar ingen koppling till uppbörden av skatt men påverkar ändå tillfälligt statens inkomster.

1100–1200 Skatt på arbete

Tabell 8 Skatt på arbete

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
			2016	2015
1100 Direkta skatter på arbete	608,2	558,3	1,7	-7,9
1111 Statlig inkomstskatt	56,8	50,8	-0,6	-0,6
1115 Kommunal inkomstskatt	671,3	635,7	2,9	-1,9
1121 Allmän pensionsavgift	113,1	108,4	0,0	-0,9
1131 Artistskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1140 Skattereduktioner	-233,0	-236,6	-0,6	-4,5
1200 Indirekta skatter på arbete	531,4	491,6	4,2	5,5
1210 Arbetsgivaravgifter	515,6	491,6	3,2	13,3
1240 Egenavgifter	12,7	11,9	-0,9	-1,7
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-35,6	-33,6	-0,4	0,2
1270 Särskild löneskatt	44,0	40,3	0,6	-2,3
1280 Nedsättningar	-5,8	-19,1	2,0	-3,7
1290 Tjänstegruppliv	0,5	0,5	-0,2	-0,2
Skatt på arbete	1 139,6	1 049,9	5,9	-2,4

Skatt på arbete uppgick till 1 139,6 miljarder kronor, vilket är 5,9 miljarder kronor (0,5 procent) högre än i beräkningen till statens budget och 89,7 miljarder kronor (8,5 procent) högre än 2015. Lönesumman styr utvecklingen av både de direkta och indirekta skatterna. De direkta skatterna beror dessutom på hur de skattepliktiga transfereringarna utvecklas.

Lönesumman utvecklades något bättre än väntat 2016

För inkomståret 2016 beräknas de *direkta skatterna på arbete* uppgå till 608,2 miljarder kronor. Det är 1,7 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Intäkterna från *Statlig inkomstskatt* för inkomståret 2016 beräknas ha uppgått till 56,8 miljarder kronor, före skattereduktioner. Det är 0,6 miljarder kronor lägre än beräkningen i statens budget.

Den kommunala inkomstskatten uppgick till 671,3 miljarder kronor. Det är en ökning med 2,9 miljarder kronor (0,4 procent) jämfört med beräkningen i statens budget. Orsaken är att lönesumman antas ha utvecklats något bättre än i den ursprungliga budgeten.

Skattereduktionerna, som minskar intäkterna från direkta skatter, blev 0,6 miljarder kronor högre än i den ursprungliga budgeten. Jobbskatteavdragen blev 1,0 miljard kronor högre och husavdragen 0,4 miljarder kronor lägre.

Indirekta skatter på arbete beräknas ha uppgått till 531,4 miljarder kronor, vilket är 4,2 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Orsaken är dels att lönesumman nu beräknas ha blivit något högre, dels att nedsättningarna väntas bli något lägre än i den ursprungliga budgeten. Av de indirekta skatterna är huvuddelen *Arbetsgivaravgifter*, vilka uppgick till 515,6 miljarder kronor för inkomståret 2016. Det är 3,2 miljarder kronor högre jämfört med statens budget.

Lönesumman ökade med 4,7 procent 2016

Jämfört med 2015 blev intäkterna från *Skatt på arbete* 89,7 miljarder kronor (8,5 procent) högre. *Direkta skatter* på arbete ökade med 49,9 miljarder kronor (8,9 procent). Den kommunala inkomstskatten ökade med 35,5 miljarder kronor (5,6 procent) och den statliga med 6,0 miljarder kronor. Det beror på att lönesumman bedöms ha ökat med 4,7 procent.

Husavdragen minskade 2016

Skattereduktionerna beräknas ha minskat med 3,6 miljarder kronor jämfört med 2015. Avdragen för husarbeten har minskat med 8,8 miljarder kronor. ROT-avdragen uppgår till 11,2 miljarder kronor, vilket är en minskning med 9,1 miljarder kronor jämfört med 2015. Orsaken är att ROT-avdraget för 2016 sänktes från 50 procent till 30 procent av arbetskostnaden. Rutavdragen ökade dock med 0,3 miljarder kronor, trots att det maximala avdraget halverades till 25 000 kronor för personer under 65 år. Den allmänna pensionsavgiften liksom jobbskatteavdragen ökade dock med 4,7 miljarder kronor respektive 0,7 miljarder kronor som en följd av den högre lönesumman.

Högre lönesumma och minskade nedsättningar ger högre indirekta skatter 2016

Indirekta skatter på arbete ökade med 39,8 miljarder kronor (8,1 procent) jämfört med 2015. Arbetsgivaravgifterna ökade med 24,0 miljarder kronor, vilket beror på den högre lönesumman. Nedsättningarna har blivit 13,3 miljarder kronor lägre, vilket bl.a. beror på att nedsättningen av arbetsgivaravgifter för unga fasats ut i sin helhet från och med den 1 augusti 2016.

1300 Skatt på kapital

Tabell 9 Skatt på kapital

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2016	2015	2016	2015
1310	Skatt på kapital, hushåll	58,0	69,1	11,3	28,0
1320	Skatt på företagsvinster	108,6	119,6	7,3	24,5
1330	Kupongskatt	5,7	4,6	0,8	0,3
1340	Avkastningsskatt	3,5	8,4	-1,6	-0,8
1350	Fastighetskatt	33,4	32,4	0,7	0,9
1360	Stämpelskatt	12,3	10,9	2,8	1,6
1380	Arvsskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1300	Skatt på kapital	221,5	245,0	21,3	54,6

Större intäkter än väntat från skatt på kapital, hushåll

Intäkterna från *Skatt på kapital* beräknas ha uppgått till 221,5 miljarder kronor 2016. Det är 21,3 miljarder kronor högre (10,6 procent) jämfört med statens budget.

Intäkterna från *Skatt på kapital, hushåll* uppgick till 58,0 miljarder kronor under inkomståret 2016. Det är 11,3 miljarder kronor högre (24,2 procent) än vad som beräknades i budgeten.

Intäkterna från *Skatt på företagsvinster* beräknas ha uppgått till 108,6 miljarder kronor 2016, vilket är 7,3 miljarder kronor lägre (7,2 procent) än beräkningen i budgeten.

Stämpelskatten blev 2,8 miljarder kronor högre än budget. Orsaken antas främst vara högre priser på bostäder.

Jämfört med 2015 blev intäkterna från *Skatt på kapital* 23,4 miljarder kronor (9,6 procent) lägre. *Skatt på företagsvinster* och *skatt på kapital, hushåll* minskade med 11,0 miljarder kronor vardera. Den lägre intäkten från skatt på företagsvinster under 2016 beror främst på att intäkten för 2015 var ovanligt hög p.g.a. bolag i en koncern redovisat en tillfälligt hög taxerad inkomst, vilket ökade inkomstskatten med

ca 15,0 miljarder kronor. Bortsett från den engångshändelsen så bedöms skatt på företagsvinster ha ökat, eftersom aktiviteten i ekonomin varit fortsatt hög under 2016. Orsaken till att skatt på kapital, hushåll sjunker, antas bero på lägre finansiella kapitalvinster under 2016 (fonder och värdepapper).

1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Under inkomsthuvudgruppen *Skatt på konsumtion och insatsvaror* redovisas mervärdesskatt och skatt på alkohol och tobak, skatt på energi och miljö samt skatt på vägtrafik och vissa andra skatter och avgifter.

Tabell 10 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2016	2015	2016	2015
1410	Mervärdesskatt	409,4	380,3	24,2	9,3
1420	Skatt på alkohol och tobak	25,8	25,6	0,7	0,6
1421	Skatt på tobak	11,9	11,8	0,5	0,4
1422	Skatt på etylalkohol	4,2	4,2	0,2	0,2
1423	Skatt på vin	5,6	5,5	0,0	0,1
1424	Skatt på mellanklassprodukter	0,1	0,2	0,0	0,0
1425	Skatt på öl	4,0	3,9	0,1	-0,1
1426	Privatinförsel av alkohol och tobak	0,0	0,0	0,0	0,0
1430	Energiskatt	44,6	40,7	-0,4	-1,1
1440	Koldioxidskatt	24,1	24,6	1,3	-0,5
1450	Övriga skatter på energi och miljö	5,2	4,8	-0,3	-0,2
1470	Skatt på vägtrafik	19,7	18,8	-0,4	-0,3
1480	Övriga skatter	7,0	6,8	0,3	-0,2
Summa		535,8	501,6	25,4	7,7

Intäkterna från *Skatt på konsumtion och insatsvaror* uppgick till 535,8 miljarder kronor, vilket är 25,4 miljarder kronor högre än beräkningen till statens budget. Jämfört med 2015 ökade skatten på konsumtion och insatsvaror med 34,2 miljarder kronor (6,8 procent).

1410 Mervärdesskatt

På inkomsttiteln 1411 *Mervärdesskatt* redovisas ett netto av intäkter och kostnader. Intäkterna består till största delen av debiterad mervärdesskatt för företag, i de fall den ingående mervärdesskatten överstiger den utgående. Kostnaderna däremot består främst av återbetalningar till de företag vars ingående mervärdesskatt överstiger den utgående. Det är t.ex. aktuellt vid export, eftersom mervärdesskatt inte tas ut vid försäljning av varor till andra länder.

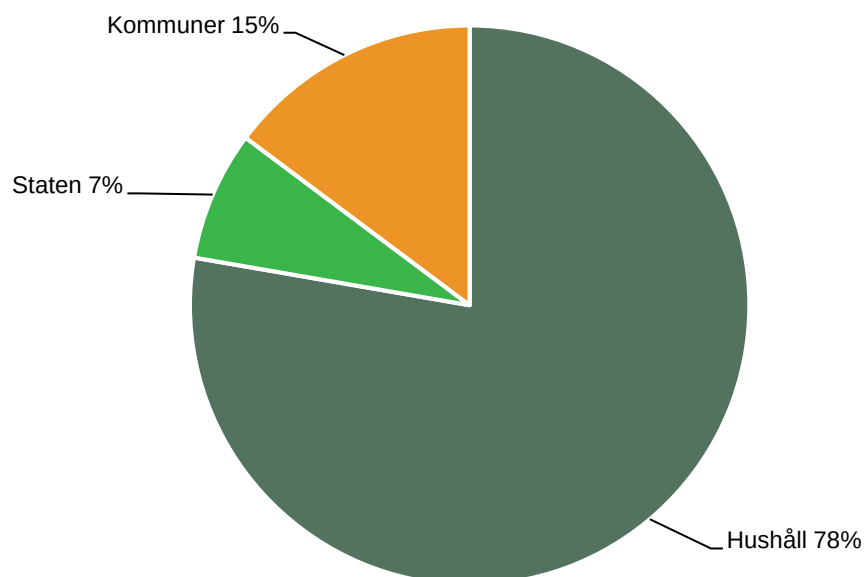
Bostadsinvesteringarna högre än väntat 2016

Intäkterna av *Mervärdesskatt* uppgick till 409,4 miljarder kronor, vilket är 24,2 miljarder kronor högre (6,3 procent) än beräknat i budgeten. Det beror på att de totala investeringarna, främst i bostäder, blev högre än beräknat. Även de kommunala konsumtionsutgifterna i löpande priser blev högre än väntat.

Jämfört med 2015 blev intäkterna av mervärdesskatt 29,1 miljarder kronor (7,6 procent) högre. Det beror dels på att investeringarna ökade med 7,9 procent (bostadsinvesteringarna ökade med 21,2 procent), dels på att de offentliga konsumtionsutgifterna ökade med 6,2 procent. Det senare beror till viss del på de stora flyktingströmmarna under hösten 2015. Hushållens konsumtion ökade med 3,3 procent.

Förutom hushållens konsumtionsutgifter påverkas mervärdesskatten främst av statens och kommunsektorns investeringar och konsumtion. I diagram 1 är mervärdesskatten fördelad på sektorer. I diagrammet ingår även mervärdesskatt på investeringar och förbrukning i de företag som har undantag från skatteplikt. Dessa företag har ingen avdragsrätt för sin ingående mervärdesskatt, det får till följd att mervärdesskatten implicit belastar de tre sektorerna ovan. Staten och kommunerna bedriver även skattepliktig verksamhet och denna beläggs med utgående mervärdesskatt, precis som för privat näringsverksamhet. Till slut belastar det hushållens konsumtion.

Diagram 1 Mervärdesskatt 2016

1420 Skatt på alkohol och tobak

Intäkterna från skatt på *Alkohol och tobak* uppgick till 25,8 miljarder kronor, vilket är 0,7 miljarder kronor högre (2,8 procent) än beräknat i budgeten och 0,3 miljarder kronor högre (1,0 procent) än 2015.

Intäkterna från *Skatt på tobak* blev 11,9 miljarder kronor. Jämfört med 2015 är intäkten 0,1 miljarder kronor högre.

Intäkterna av skatt på etylalkohol, vin, mellanklassprodukter och öl uppgick till 13,9 miljarder kronor. Jämfört med 2015 är intäkten 0,1 miljard kronor högre. Orsaken är högre försäljningsvolym.

Tabell 11 Skatt på energi och miljö

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
	2016	2015	2016	2015
1430 Energiskatt	44,6	40,7	-0,4	-1,1
1431 Skatt på elektrisk kraft	21,1	20,4	-0,4	-1,0
1432 Energiskatt bensen	11,9	10,7	0,1	0,2
1433 Energiskatt oljeprodukter	11,3	9,2	-0,1	-0,2
1434 Energiskatt övrigt	0,3	0,3	0,0	0,0
1440 Koldioxidskatt	24,1	24,6	1,3	-0,5
1441 Koldioxidskatt bensen	8,2	8,6	0,1	0,2
1442 Koldioxidskatt oljeprodukter	15,4	15,4	1,5	-0,2
1443 Koldioxidskatt övrigt	0,6	0,6	-0,3	-0,4
1450 Övriga skatter på energi och miljö	5,2	4,8	-0,3	-0,2
1451 Svavelskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1452 Skatt på råttallolja	0,0	0,0	0,0	0,0
1453 Särskild skatt mot förturning	0,1	0,1	0,0	0,0
1454 Skatt på bekämpningsmedel	0,1	0,1	0,0	0,0
1455 Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	4,3	3,8	-0,4	-0,3
1456 Avfallsskatt	0,3	0,3	0,1	0,2
1457 Avgifter till Kemikalieinspektionen	0,0	0,0	0,0	0,0
1458 Övriga skatter	0,1	0,2	-0,1	0,1
1459 Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	0,3	0,3	0,0	-0,2
Summa	73,9	70,1	0,6	-1,7

1430-1450 Skatt på energi och miljö

Intäkterna från *Skatt på energi och miljö* uppgick till 73,9 miljarder kronor och var därmed 0,6 miljarder kronor (0,8 procent) högre än budgeterat. Orsaken är främst högre intäkter än väntat från koldioxidskatt på oljeprodukter.

Jämfört med 2015 ökade intäkterna med 3,8 miljarder kronor (5,4 procent).

Intäkterna från energiskatt på oljeprodukter och bensen ökade med 2,1 miljarder kronor (22,3 procent) respektive 1,2 miljarder kronor (10,8 procent). Skatten på bensen höjdes med 44 öre per liter och skatten på diesel höjdes med 48 öre per liter 2016. Bensinförsäljningen sjönk med 5,6 procent 2016 medan dieselförsäljningen ökade med 0,6 procent.

1470 Skatt på vägtrafik

I gruppen *Skatt på vägtrafik* redovisas fordonsskatt, vägavgifter, trängselskatt och skatt på trafikförsäkringspremier. Intäkterna av *Skatt på vägtrafik* uppgick till 19,7 miljarder kronor och blev därmed 0,4 miljarder kronor lägre än budgeterat.

Jämfört med 2015 ökade intäkterna av skatt på vägtrafik med 0,9 miljarder kronor. Under 2016 höjdes trängselskatteavgiften i Stockholms innerstad samtidigt som trängselskatteavgift infördes på E4 Essingeleden. Även maxtaxan dvs. det maximala belopp som kan tas ut per dag och fordon höjdes från 60 kronor till 105 kronor.

1480 Övriga skatter

Övriga skatter består av överskott från Svenska Spel AB och Systembolaget AB samt skatt på spel, lotteri, annonser och reklam m.m. Totalt beräknas dessa skatter uppgå till 6,9 miljarder kronor, vilket är 0,1 miljarder kronor lägre än statens budget. Jämfört med 2015 ökade intäkterna från övriga skatter marginellt.

1500 Skatt på import

Skatt på import består av tullmedel, jordbrukstullar och sockeravgifter. Tillsammans uppgick de till 6,1 miljarder kronor, vilket är 0,4 miljarder kronor lägre än beräknat i budgeten. Jämfört med föregående år minskade intäkterna med 0,2 miljarder kronor.

1600 Restförförda och övriga skatter

I denna inkomsthuvudgrupp redovisas bl.a. restförförda skatter (uppbördsförluster), omprövningar, anstånd, skattetillägg, förseningsavgifter och intäkter som förs till fonder.

Tabell 12 Restförförda och övriga skatter

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
		2016	2015	2016	2015
1610	Restförförda skatter	-4,7	-4,3	1,2	2,3
1620	Övriga skatter, hushåll	5,7	3,9	2,4	1,4
1630	Övriga skatter, företag	3,6	-0,8	3,3	-0,5
1640	Intäkter som förs till fonder	12,6	9,0	4,6	1,3
Summa		17,2	7,8	11,4	4,4

Restförförda och övriga skatter uppgick till 17,2 miljarder kronor för 2016, vilket är 11,4 miljarder kronor högre än budgeterat. Intäkter som förs till fonder blev 4,6 miljarder kronor högre än beräknat. Orsaken till skillnaden är främst att intäkter från de nya resolutionsavgifterna inte redovisades i den ursprungliga budgeten för 2016. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 beslutade riksdagen att intäkten från resolutionsavgifter ska redovisas på budgetens inkomstsida. Se även avsnitt 5.29 Riksgäldskontorets nettoutlåning.

Jämfört med 2015 ökade intäkterna med 9,4 miljarder kronor varav 3,4 miljarder beror på intäkter från resolutionsavgifter, som är en ny intäkt för 2016.

1700–1900 Avgående poster och periodiseringar

Tabell 13 Avgående poster och periodiseringar

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall	Prognos/ utfall	Skillnad mot statens budget	
	2016	2015	2016	2015
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6,1	-6,3	0,4	-0,3
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-921,3	-875,8	-3,8	2,1
1811 Kommunala inkomstskatter	-687,6	-651,7	-3,0	-1,8
1812 Avgifter till AP-fonder	-233,6	-224,1	-0,8	3,9
1900 Periodiseringar	51,0	-34,5	31,0	-31,6
1910 Uppbördsförskjutningar	27,6	-30,4	9,8	-34,5
1920 Betalningsförskjutningar	23,7	-3,5	21,5	3,6
1930 Anstånd	-0,3	-0,6	-0,3	-0,6

1700 Avgående poster, skatter till EU

I inkomsthuvudgruppen *Avgående poster, skatter till EU* görs avdrag för skatter till EU. Dessa läggs sedan till i inkomsttitelgruppen 7110 *EU-skatter*.

1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer

I inkomsthuvudgruppen *Avgående poster, skatter till andra sektorer* görs avdrag för kommunala inkomstskatter och avgifter till AP-fonder. Totalt uppgick avgående poster, skatter till andra sektorer till 921,3 miljarder kronor. Det är 3,8 miljarder kronor högre än beräknat och 45,5 miljarder kronor högre än föregående år. Eftersom kommunsektorns och ålderspensionssystemets intäkter i huvudsak består av skatt på arbete (kommunal inkomstskatt, ålderspensionssystemet, ålderspensionsavgift) beror avvikelserna mot 2015 främst på att lönesumman beräknas ha blivit 4,7 procent högre 2016.

1900 Periodiseringar

I inkomsthuvudgruppen *Periodiseringar* redovisas uppbördsförskjutningar, betalningsförskjutningar och anstånd, så att summan av skatterna blir kassamässig.

Periodiseringarna för 2016 beräknas uppgå till 51,0 miljarder kronor. I statens budget för 2016 beräknades periodiseringarna uppgå till 20,0 miljarder kronor. Skillnaden är alltså 31,0 miljarder kronor. För 2015 uppgick periodiseringarna till -34,5 miljarder kronor. Skillnaden jämfört med 2016 är 85,5 miljarder kronor.

Normalt förklaras periodiseringsposten av förskjutningar i uppbörden och betalningen av skatter. Under 2016 har emellertid hushållen men framför allt företag gjort inbetalningar till skattekontot utöver vad som behövs för att täcka kommande skattedebiteringar. Detta förklaras av att intäktsräntan på skattekontot är betydligt

högre än den ränta de stora bankerna kan erbjuda. I en del fall har företag t.o.m. påförts en kostnadsränta vid insättningar på bankkonto. Vid utgången av 2016 var saldoto på skattekonto, för de skattskyldiga som har överskott, i storleksordningen 35 miljarder kronor högre än normalt.

Utöver kapitalplaceringarna på skattekonto så beror *periodiseringarna 2016* dels av skattebetalningar från hushåll p.g.a. stora kapitalvinster 2015, dels av större inbetalningar av skatt på företagsvinster under 2016 avseende 2015. Den sistnämnda, som även nämns under avsnitt 1300 *Skatt på kapital*, beror främst på en stor engångsvis debitering av skatt från bolag i en koncern under 2016 men som avsåg 2015.

3.2 Övriga inkomster

Övriga inkomster omfattar inkomsttyperna Inkomster av statens verksamhet, Inkomster av försåld egendom, Återbetalning av lån, Kalkylmässiga inkomster och Bidrag m.m. från EU. Dessutom ingår inkomsttyperna Avräkningar i anslutning till skattesystemet och Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Det totala utfallet för övriga inkomster 2016 uppgick till -41 142 miljoner kronor och var därmed 12 801 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Övriga inkomster blev 6 729 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år.

Tabell 14 Övriga inkomster, sammanfattning

Milljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
2000 Inkomster av statens verksamhet	31 149	31 256	107	38 970
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000	231	-4 769	134
4000 Återbetalning av lån	761	784	23	912
5000 Kalkylmässiga inkomster	10 719	10 775	56	9 748
6000 Bidrag m.m. från EU	12 706	10 980	-1 726	9 733
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-88 675	-95 168	-6 492	-85 754
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto		0	0	-8 155
Övriga inkomster	-28 341	-41 142	-12 801	-34 412

2000 Inkomster av statens verksamhet

Inom inkomsttypen redovisas bl.a. rörelseöverskott från statliga affärsverk och Riksbanken samt överskott av statens fastighetsförvaltning. Dessutom redovisas ränteinkomster, aktieutdelningar från bolag med statligt ägande, offentligrättsliga avgifter, försäljningsinkomster, böter och övriga inkomster av statens verksamhet.

Tabell 15 Inkomster av statens verksamhet, översikt*Miljoner kronor*

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
2100 Rörelseöverskott	3 433	4 235	802	6 983
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	239	286	47	260
2300 Ränteinkomster	1 996	1 960	-36	1 345
2400 Inkomster av statens aktier	14 000	12 588	-1 412	19 521
2500 Offentligrättsliga avgifter	9 564	10 361	797	8 490
2600 Försäljningsinkomster	59	68	9	68
2700 Böter m.m.	1 188	1 072	-116	1 243
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	670	686	16	1 060
2000 Inkomster av statens verksamhet	31 149	31 256	107	38 970

Inkomsterna inom inkomsttypen uppgick till 31 256 miljoner kronor, vilket är 107 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget.

Inkomsterna av statens verksamhet blev 7 713 miljoner kronor (19,8 procent) lägre än 2015. Dock blev utfallet för Offentligrättsliga avgifter 1 870 miljoner kronor högre än 2015. Även Ränteinkomster blev 615 miljoner kronor högre än föregående år. Utfallet för Rörelseöverskott blev 2 748 miljoner kronor lägre än 2015. Den huvudsakliga anledningen till att utfallet för inkomsttypen blev lägre än 2015 är att utfallet för Inkomster av statens aktier blev 6 932 miljoner kronor lägre.

2100 Rörelseöverskott

Rörelseöverskotten uppgick till 4 235 miljoner kronor, vilket är 2 748 miljoner kronor (39,4 procent) lägre än 2015.

Tabell 16 Rörelseöverskott*Miljoner kronor*

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	12		-12	
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	495	729	234	475
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott				
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	50	26	-24	18
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	100	164	64	100
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	76	515	439	2 290
2131 Riksbankens inlevererade överskott	2 700	2 800	100	4 100
2100 Rörelseöverskott	3 433	4 235	802	6 983

År 2015 redovisade Affärsverket Svenska kraftnät 1 121 miljoner kronor i resultat. Det är 390 miljoner kronor högre än året innan. Av Svenska kraftnäts utdelningspolicy framgår att 65 procent av resultatet ska utdelas till staten. Den utbetalda utdelningen till staten uppgår till 729 miljoner kronor 2016. Det är 254 miljoner kronor (53,5 procent) högre än 2015.

Aktiebolaget Svensk Exportkredit ska för varje kvartal redovisa resultatet för det svenska systemet för statsstödda exportkrediter. Föregående års överskott inlevereras och redovisas på inkomsttitel. Överskottet uppgick 2015 till 164 miljoner kronor och inlevererades 2016. Det inlevererade överskottet 2016 är 64 miljoner kronor (64,0 procent) högre än det överskott som inlevererades 2015.

Riksbankens inlevererade överskott uppgick till 2 800 miljoner kronor, vilket är 1 300 miljoner kronor lägre än föregående år. Det inlevererade överskottet uppgår till 80 procent av Riksbankens genomsnittliga resultat under den senaste femårsperioden, före bokslutsdispositioner m.m. För de senaste fem åren, 2011 till 2015, uppgår Riksbankens genomsnittliga resultat till 3 476 miljoner kronor. Resultatet kan variera mycket från år till år vilket i sin tur kan ha stora effekter på genomsnittet. Riksbanken redovisade ett positivt resultat på 1 954 miljoner kronor för 2015. Efter justeringar och återföringar av bokslutsdispositioner, vilka omfattar en pridförlust om 2 720 miljoner kronor, redovisades ett negativt resultat på 1 588 miljoner kronor för 2016. Att resultatet blev så lågt förklarar till stor del skillnaden på det inlevererade överskottet jämfört med 2015.

2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning

Överskotten av statens fastighetsförvaltning uppgick till 286 miljoner kronor, vilket är 26 miljoner kronor (10,2 procent) högre än föregående år.

Överskottet från Statens fastighetsverk (SFV) var 188 miljoner kronor. Överskottet består dels av en definitiv inleverans av avkastningskrav för 2015 på 38 miljoner kronor, dels av en preliminär inleverans av avkastningskrav för 2016 på 105 miljoner kronor. Utöver detta levererade SFV in 45 miljoner kronor som avsåg överskott från fastighetsförsäljningar under 2015. Fortifikationsverket levererade ett överskott på 98 miljoner kronor. Även detta består av dels en definitiv inleverans av avkastningskrav för 2015 på 9 miljoner kronor, dels en preliminär inleverans av avkastningskrav för 2016 på 89 miljoner kronor.

2300 Ränteinkomster

Ränteinkomster uppgick till 1 960 miljoner kronor, vilket är 615 miljoner kronor (45,7 procent) högre än föregående år.

Tabell 17 Ränteinkomster

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
2320 Räntor på näringslån	-1	-1	0	-1
2340 Räntor på studielån	36	36	0	40
2390 Övriga ränteinkomster	1 961	1 925	-36	1 306
2300 Ränteinkomster	1 996	1 960	-36	1 345

Övriga ränteinkomster uppgick till 1 925 miljoner kronor, vilket är 619 miljoner kronor (49,7 procent) högre än föregående år. Räntor på skattekonto sorterar under övriga ränteinkomster och utgör 96,9 procent av utfallet för dessa inkomster. Skillnaden jämfört med föregående år beror framför allt på att utfallet för kostnadsräntor vid underskott på skattekontot uppgick till 2 183 miljoner kronor. Kostnadsräntan är den ränta som den skatteskyldige ska betala vid underskott på skattekontot. Kostnadsräntan påförs varje dag och har flera olika nivåer bland annat beroende på underskottets storlek.

2400 Inkomster av statens aktier

Inkomsttiteln Inkomster av statens aktier består av utdelning och andra inkomster från statligt ägda bolag. Den utbetalade utdelningen baseras generellt på bolagens resultat från året innan. Inkomster av statens aktier uppgick till 12 588 miljoner kronor, vilket är 6 932 miljoner kronor (35,5 procent) lägre än föregående år.

Tabell 18 Aktieutdelning 2016 och 2015*Miljoner kronor*

	Utfall 2016	Utfall 2015	Skillnad
Akademiska hus AB	3 290	5 945	-2 655
Apoteket AB	1 100	158	942
AB Bostadsgaranti	2	138	-136
Dom Shvetsii A/O	2	0	2
Fouriertransform	0	100	-100
Inlandsinnovation	0	100	-100
Jernhusen AB	500	113	387
Lernia AB	50	235	-185
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	0	139	-139
Metria	8	3	5
Nordiska investeringsbanken	195	193	2
PostNord AB	0	0	0
SBAB	0	502	-502
SJ AB	188	1 930	-1 741
Specialfastigheter AB	446	3 000	-2 554
Sveaskog AB	800	800	0
Svensk bilprovning AB	56	48	8
Svensk exportkredit AB	356	378	-22
Svenska Rymdaktiebolaget	0	10	-10
Svevia	150	120	30
Swedavia	232	231	1
Telia Company AB	4 844	4 844	0
Teracom Group AB	285	235	50
Vasallen AB	85	300	-215
Totalt	12 588	19 521	-6 932

Utdelningen från Apoteket AB uppgick till sammanlagt 1 100 miljoner kronor, vilket är 942 miljoner kronor högre än föregående år. Apoteket har även använt balanserade vinstmedel från tidigare år till årets utdelning.

Utdelningen från Telia Company AB uppgick till 4 844 miljoner kronor, vilket är lika mycket som 2015. Resultatet för koncernen uppgick 2015 till 10 205 miljoner kronor, vilket är 5 394 miljoner kronor (34,6 procent) lägre än 2014.

Jernhusen AB delade ut 500 miljoner kronor, vilket är 387 miljoner kronor mer än föregående år. Jernhusets bättre resultat under 2015 berodde framför allt på att värdet för bolagets förvaltningsfastigheter ökade.

Specialfastigheter AB, SJ AB och Akademiska hus AB beslutade om extrautdelningar under 2015. Inkomster från statens aktier utöver ordinarie aktieutdelningar uppgick till 8 271 miljoner kronor 2015. Av Akademiska hus AB:s extrautdelning på 6 500 miljoner kronor delades 2 000 miljoner kronor ut under 2016. Utöver det har inga liknande beslut fattas i år. Därför är utdelningarna från dessa bolag betydligt lägre och således även inkomsterna från statens aktier utöver ordinarie aktieutdelningar.

2500 Offentlighetsrättsliga avgifter

Inkomsterna från offentlighetsrättsliga avgifter blev 10 361 miljoner kronor, vilket är 1 870 miljoner kronor (22,0 procent) högre än föregående år.

År 2016 infördes en ny finansieringsmodell för Centrala studiestödsnämnden (CSN). Tidigare disponerade CSN förutom anslagsmedel även intäkter av expeditonsavgifter, påminnelseavgifter, övriga administrativa avgifter och uppläggningsavgifter. Fr.o.m. 2016 redovisas i stället avgifterna på inkomsttitel 2562 *CSN-avgifter*. Utfallet på inkomsttiteln blev 1 342 miljoner kronor vilket till stor del förklarar skillnaden mot föregående år. Inkomsterna som är redovisade mot inkomsttitel är 717 miljoner kronor högre än de avgifter som är inbetalda. Därför uppstår en negativ kassamässig korrigeringspost (se även avsnitt 5.30 Kassamässig korrigering). Korrigeringsposten för 2016 består dels av en övergångseffekt, dels av en årlig effekt. Huvuddelen 2016 är övergångseffekt.

Finansieringsavgiften från arbetslöshetskassor uppgick till 3 365 miljoner kronor, vilket är 368 miljoner kronor (12,3 procent) högre än 2015. Det beror på att både dagpenningnivån och medlemsantalen i arbetslöshetskassorna har ökat.

2700 Böter m.m.

Inkomsterna från Böter m.m. uppgick till 1 072 miljoner kronor, vilket är 171 miljoner kronor (13,7 procent) lägre än föregående år. Det lägre utfallet beror framför allt på att utfallet för inkomsttiteln 2712 *Bötesmedel* blev 110 miljoner kronor lägre än föregående år. Vilket i sin tur i huvudsak förklaras av lägre sanktionsavgifter från Finansinspektionen.

2800 Övriga inkomster av statens verksamhet

De övriga inkomsterna av statens verksamhet uppgick till 686 miljoner kronor, vilket är 374 miljoner kronor lägre än 2015.

3000 Inkomster av försåld egendom

Under denna inkomsttyp redovisas bl.a. inkomster av försålda byggnader och maskiner, mark och annan egendom som exempelvis gruvegendom och aktier.

Tabell 19 Inkomster av försåld egendom

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000	231	-4 769	134

Låga inkomster av försåld egendom 2016

Inkomster av försåld egendom uppgick till 231 miljoner kronor, vilket är 4 769 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget och 97 miljoner kronor högre än 2015. Det beräknade beloppet i statens budget utgör en beräkningsteknisk schablon på 5 000 miljoner kronor. Under 2016 uppgick inkomsterna från försäljning av statens aktier i SAS AB (publ) till 210 miljoner kronor. Överskott från försäljningar av fastigheter som Fortifikationsverket genomfört uppgick till 20 miljoner kronor.

4000 Återbetalning av lån

Under inkomsttypen Återbetalning av lån redovisas återbetalningar av olika typer av lån där den största delen är återbetalning av studielån.

Tabell 20 Återbetalning av lån

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
4100 Återbetalning av näringslån	1	1	1	1
4300 Återbetalning av studielån	613	579	-34	711
4500 Återbetalning av övriga lån	147	203	56	200
4000 Återbetalning av lån	761	784	23	912

Återbetalning av lån lägre jämfört med föregående år

Utfallet på inkomsttypen Återbetalning av lån uppgick till 784 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor (3,0 procent) högre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år är utfallet 128 miljoner kronor (14,0 procent) lägre.

Återbetalningen av studielån blev 132 miljoner kronor lägre än 2015. Förändringen mellan åren beror till största delen på att amorteringarna för studielån har minskat. Antalet återbetalningsskyldiga för denna lånetyp, som avser lån upptagna före 1989, blir allt färre. Återbetalningen av övriga lån blev 3 miljoner kronor högre än föregående år och avser bl.a. återbetalning av lån för svenska FN-styrkor.

5000 Kalkylmässiga inkomster

Inkomsttypen Kalkylmässiga inkomster består av vissa amorteringar och statliga pensionsavgifter.

Tabell 21 Kalkylmässiga inkomster

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
5100 Avskrivningar och amorteringar	107	107	0	154
5120 Avskrivningar på fastigheter	107	107	0	154
5200 Statliga pensionsavgifter	10 612	10 668	56	9 594
5000 Kalkylmässiga inkomster	10 719	10 775	56	9 748

Inkomsterna uppgick till 10 775 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor (0,5 procent) högre än beräknat i statens budget för 2016.

De statliga pensionsavgifterna ökade

Inkomsterna av statliga pensionsavgifter uppgick totalt till 10 668 miljoner kronor under 2016. Avgifterna för statlig tjänstepensionering uppgick till 8 723 miljoner kronor, medan den särskilda löneskatten på pensionskostnader uppgick till 1 999 miljoner kronor. Administrationskostnaderna för det statliga tjänstepensionssystemet blev 185 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har de statliga pensionsavgifterna ökat med 1 074 miljoner kronor (11,2 procent).

Tabell 22 Statliga pensionsavgifter

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
Statlig tjänstepensionering		8 723		7 831
Särskild löneskatt på pensionskostnader		1 999		1 826
Statlig grupplivförsäkring		52		49
Premieskatt, gruppliv		40		38
Statlig personskadeförsäkring		52		50
Avdrag för administrationskostnader		-185		-188
Administration, personskadeförsäkring		-14		-12
Statliga pensionsavgifter	10 612	10 668	56	9 594

6000 Bidrag m.m. från EU

Under inkomsttypen Bidrag m.m. från EU redovisas bidrag från olika EU-fonder inom EU:s budget. De största enskilda bidragen erhålls från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden. Bidragen är främst kopplade till utgifter på anslag under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt, utgiftsområde 22 Kommunikationer samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 23 Bidrag m.m. från EU*Miljoner kronor*

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	10 253	8 852	-1 401	8 221
6111 Gårdsstöd	6 808	6 345	-463	6 272
6113 Övriga interventioner	126	127	1	122
6115 Djurbidrag		0	0	0
6116 Offentlig lagring	10		-10	
6118 EU:s landsbygdsfond 2007-2013				
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	8	7	-1	206
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 301	2 372	-929	1 621
6200 Bidrag från EU till fiskerinäringen	130	58	-72	103
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	986	721	-265	509
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	648	324	-324	524
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	450	383	-67	123
6900 Övriga bidrag från EU	238	642	404	253
6000 Bidrag m.m. från EU	12 706	10 980	-1 726	9 733

Inkomsterna uppgick till 10 980 miljoner kronor 2016 och är 1 726 miljoner kronor (13,6 procent) lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2015 blev inkomsterna 1 247 miljoner kronor (12,8 procent) högre. Det högre utfallet jämfört med föregående år beror på att de flesta programmen inom den nya långtidsbudgeten för 2014–2020 fortfarande var i en uppstartsfas under 2015.

Bidragen från EU:s jordbruksfonder ökade jämfört med 2015

Bidragen från EU:s jordbruksfonder uppgick till 8 852 miljoner kronor 2016. Jämfört med 2015 ökade bidragen från EU:s jordbruksfonder med 631 miljoner kronor. Inkomsterna för gårdsstödet uppgick till 6 345 miljoner kronor och var 73 miljoner kronor högre än 2015.

Bidragen från EU till landsbygdsutvecklingen uppgick till 2 372 miljoner kronor. Utfallet avser den nya programperioden 2014–2020. Jämfört med 2015 ökade bidragen med 751 miljoner kronor. Det beror främst på att EU betalat ut bidrag motsvarande 3 procent av det totala bidraget för landsbygdsprogrammet 2014–2020 i förskott. Förskotten från EU kommer att avräknas i samband med avslut av programperioden tidigast under 2023.

Högre inkomster från regionala utvecklingsfonden men lägre från socialfonden än 2015

Bidragen från Europeiska regionala utvecklingsfonden blev 721 miljoner kronor. Jämfört med 2015 ökade inkomsterna med 212 miljoner kronor (41,7 procent). Det

beror på att programperioden 2014–2020 startat upp i högre omfattning jämfört med 2015. Bidragen från Europeiska socialfonden blev 324 miljoner kronor, vilket är en minskning med 200 miljoner kronor (38,2 procent) jämfört med 2015. Projekt inom ramen för den nya programperioden 2014–2020 har fortfarande varit i en uppstartsfas, vilket innebär att ersättningar från EU inte rekvirerats i någon stor utsträckning.

Bidragen till transeuropeiska nätverk var högre

Bidragen till transeuropeiska nätverk blev 260 miljoner kronor (211,4 procent) högre än 2015 och uppgick till 383 miljoner kronor. Bidrag från EU har bl.a. utbetalats för att finansiera färdigställande av järnvägstunneln i Hallandsåsen. Bland projekt som fick bidrag i mindre omfattning finns bl.a. vägtunneln Norra länken och byggande av bangården Rosersbergs kombiterminal.

Högre inkomster från övriga bidrag från EU

Övriga bidrag från EU ökade med 389 miljoner kronor (153,8 procent) jämfört med 2015 och uppgick till 642 miljoner kronor. Det beror främst på högre bidrag från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) och Fonden för inre säkerhet.

7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Denna inkomsttyp omfattar tillkommande EU-skatter och utjämningsavgifter för LSS-kostnader (lagen om stöd- och service för vissa funktionshindrade). Dessutom ingår olika avräkningar som avser, dels intäkter som förs till fonder, dels kompensation för mervärdesskatt till statliga myndigheter och kommuner.

Tabell 24 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
7100 Tillkommande skatter	9 887	9 716	-171	9 872
7110 EU-skatter	6 422	6 051	-370	6 226
7111 Momsbaserad EU-avgift				0
7112 Tullmedel	6 344	6 018	-326	6 194
7113 Jordbrukstullar och sockeravgifter	77	33	-44	32
7114 Avgifter till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn		0	0	0
7120 Kommunal utjämningsavgifter	3 465	3 664	199	3 646
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	3 465	3 664	199	3 646
7200 Avräkningar	-98 562	-104 883	-6 321	-95 626
7210 Intäkter som förs till fonder	-7 992	-12 613	-4 620	-9 034
7211 Intäkter som förs till fonder	-7 992	-12 613	-4 620	-9 034
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-90 570	-92 270	-1 700	-86 592
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-30 585	-30 137	448	-29 211
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-59 985	-62 133	-2 148	-57 381
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-88 675	-95 168	-6 492	-85 754

I statens budget beräknades avräkningarna uppgå till -88 675 miljoner kronor. Utfallet blev -95 168 miljoner kronor. Skillnaden mot beräkningen i statens budget blev alltså -6 492 miljoner kronor. . Orsaken, som även beskrivs under stycket om *Restförda och övriga skatter*, är främst att resolutionsavgifter inte budgeterades i den ursprungliga budgeten för 2016. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 beslutade riksdagen att intäkterna från resolutionsavgifter ska redovisas på inkomstsidan i statens budget.

Avräkningarna för kompensation för mervärdesskatt till kommunerna blev 2 148 miljoner kronor högre och beror på att den kommunala konsumtionen ökade mer än väntat.

Jämfört med 2015 ökade *Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet* med 9 413 miljoner kronor. Det beror dels på att intäkter som förs till fonder blivit 3 578 miljoner kronor högre p.g.a. att intäkten från resolutionsavgifter redovisas för första gången 2016. Dels har avräkningarna för kompensation för mervärdesskatt till

kommunerna ökat med 4 752 miljoner kronor, vilket beror på att den kommunala konsumtionen antas ha ökat med 6,9 procent.

8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto

Denna inkomsttyp omfattar utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonton. Från och med 2016 redovisas samtliga stöd och subventioner på utgiftssidan i statens budget, vilket förklarar skillnaden mellan 2015 och 2016. Sjöfartsstödet redovisas under utgiftsområde 22 Kommunikationer. Nystartsjobb och Stöd till yrkesintroduktionsanställning redovisas under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Ersättning för höga sjuklönekostnader redovisas under utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.

Tabell 25 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
8111 Anställningsstöd				0
8123 Jämställdhetsbonus				0
8124 Sjöfartsstöd				-1 426
8125 Nystartsjobb				-6 670
8126 Stöd till yrkesintroduktionsanställning				-56
8127 Korttidsarbete				0
8128 Ersättning för höga sjuklönekostnader				-2
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto		0	0	-8 155

4 Utgifter i statens budget 2016

Utgifterna i statens budget är indelade i 27 utgiftsområden. Därutöver ingår även posterna Förändring av anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigering på budgetens utgiftssida.

Posten Förändring av anslagsbehållningar används endast vid budgetering. Utfallet påverkar anslagsbehållningarna för respektive anslag.

4.1 Utgifter i statens budget – sammanfattning

I tabell 26 jämförs utfallet för utgifterna, dvs. den faktiska förbrukningen, dels med ursprungligen anvisade medel (statens budget), dels med totalt anvisade medel (inklusive ändringar av budgeten). En högre förbrukning än anvisade medel möjliggörs genom utnyttjande av ett eventuellt ingående anslagssparande eller en anslagskredit.

Tabell 26 Utgifter i statens budget 2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings-budget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
1 Rikets styrelse	12 717	71	12 788	12 672	-46	-117
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	14 812	215	15 027	15 035	223	8
3 Skatt, tull och exekution	10 783		10 783	10 840	57	57
4 Rättsväsendet	41 574	706	42 280	42 289	715	9
5 Internationell samverkan	1 905	143	2 049	2 070	165	22
6 Försvar och samhällets krisberedskap	48 827	301	49 128	49 366	539	238
7 Internationellt bistånd	32 357	2 321	34 679	31 971	-387	-2 708
8 Migration	19 420	24 443	43 863	41 251	21 832	-2 612
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	69 238	1 905	71 143	63 371	-5 866	-7 772
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	109 868	480	110 348	105 614	-4 255	-4 735
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	36 184		36 184	35 928	-256	-256
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	87 129		87 129	86 106	-1 023	-1 023
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	21 070	227	21 297	19 200	-1 870	-2 097
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	79 681	-704	78 977	72 531	-7 151	-6 447
15 Studiestöd	21 708	5	21 712	19 486	-2 222	-2 226
16 Utbildning och universitetsforskning	69 452	-907	68 545	66 120	-3 333	-2 426
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	13 695	233	13 928	13 918	224	-9
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 064	-500	6 564	3 119	-3 945	-3 445
19 Regional tillväxt	3 256	5	3 261	2 614	-642	-647
20 Allmän miljö- och naturvård	7 662	177	7 839	7 299	-363	-540
21 Energi	2 812		2 812	2 721	-91	-91
22 Kommunikationer	54 122	-448	53 675	50 087	-4 035	-3 588
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	18 920	6	18 926	15 898	-3 021	-3 027
24 Näringsliv	5 998	-106	5 892	5 891	-107	-1
25 Allmänna bidrag till kommuner	93 398		93 398	93 350	-49	-49
26 Statsskuldsräntor m.m.	10 769		10 769	1 743	-9 026	-9 026
27 Avgiften till Europeiska unionen	31 827	4 500	36 327	30 350	-1 477	-5 977
Förändring av anslagsbehållningar	-3 143		-3 143		3 143	3 143
Summa	923 107	33 074	956 181	900 839	-22 268	-55 342
Riksgäldskontorets nettoutlåning	10 768		10 768	14 764	3 996	3 996
Kassamässig korrigering	0		0	1 792	1 792	1 792
Summa utgifter m.m. i statens budget	933 875	33 074	966 949	917 396	-16 479	-49 553

Utgifterna blev lägre än budgeterat trots att utgifterna för Migration blev högre

Utgifterna i statens budget uppgick till 917 396 miljoner kronor. Det är 16 479 miljoner kronor (1,8 procent) lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 49 553 miljoner kronor (5,1 procent) lägre än totalt anvisat. I budgeten beräknades anslagsbehållningarna (exkl. Statsskuldsräntor m.m.) öka med 3 117 miljoner kronor, i stället ökade de med 33 653 miljoner kronor.

Utgifterna för de allra flesta utgiftsområdena blev lägre än beräknat. Utgifterna för Migration blev däremot 21 832 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 2 612 miljoner kronor lägre än det totalt anvisade beloppet, dvs. den ursprungliga budgeten och de ändringar i budgeten som riksdagen beslutat om.

Under 2015 beslutade regeringen om tidigareläggning av utgifter inom flera utgiftsområden. Dessa tidigareläggningar påverkar både jämförelsen med anvisade medel och med föregående år. I tabell 6 redovisas utgifter som belastade utgiftstaket 2015 men i huvudsak avsåg 2016.

Anvisat 2016 finansierar tidigarelagd biståndsutbetalning 2015

Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgick utgifterna till 31 971 miljoner kronor, vilket är 387 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten och 2 708 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. De medel som anvisades i ändringsbudgetarna användes för att finansiera det underskott som uppstod till följd av den tidigarelagda biståndsutbetalningen om 2 498 miljoner kronor 2015.

Utgifterna för Migration 22 miljarder kronor högre än beräknat

Inom utgiftsområde 8 Migration uppgick utgifterna till 41 251 miljoner kronor, vilket är 21 832 miljoner kronor (112,4 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten för 2016. I ändringsbudget anvisades ytterligare 24 443 miljoner kronor eftersom utgifterna för det stora antalet asylsökande under hösten 2015 blev högre än beräknat.

Efterskottsbetalningar av assistansersättningen medförde lägre utgifter än budgeterat

För utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev utgifterna 5 866 miljoner kronor lägre än vad riksdagen anvisade i den ursprungliga budgeten och 7 772 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det beror framför allt på att kostnaderna för assistansersättning blev 4 833 miljoner kronor lägre än vad som anvisats i statens budget p.g.a. att Försäkringskassan införde efterskottsbetalningar per den 1 oktober 2016. Anslaget Bidrag för läkemedelsförmånerna anvisades ytterligare 1 824 miljoner kronor på ändringsbudget. Dessa medel användes för att täcka tidigare års underskott på anslaget och medför därför en skillnad mot totalt anvisade medel om 1 927 miljoner kronor 2016.

Lägre utgifter för sjukpenning än beräknat

För utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blev utgifterna 105 614 miljoner kronor, vilket är 4 255 miljoner kronor lägre än riksdagen anvisade. Det beror på att färre personer fick sjukpenning och rehabiliteringspenning än beräknat i statens budget.

Lägre utgifter för föräldrapenning och bostadsbidrag än anvisat

För utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn blev utfallet 86 106 miljoner kronor, vilket är 1 023 miljoner kronor lägre än anvisat. Det beror framför allt på att utgifterna för föräldrapenning och bostadsbidrag blev lägre än beräknat.

Färre kommunmottagna nyanlända än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering blev 1 870 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att kommunerna har tagit emot färre nyanlända personer än beräknat. Även etableringsinsatserna för nyanlända blev lägre än beräknat.

Färre arbetslösa än beräknat medför lägre utgifter än anvisat

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev utfallet 72 531 miljoner kronor, vilket är 7 151 miljoner kronor lägre än vad som anvisades av riksdagen i statens budget för 2016. Det beror på att volymerna för de nya insatserna extratjänster och traineejobb blev lägre än beräknat. Det beror också på att färre personer än beräknat blev arbetslösa och att antalet beslut om lönebidrag blev lägre än beräknat.

Färre studiemedelstagare än beräknat

Inom utgiftsområde 15 Studiestöd blev utfallet 19 486 miljoner kronor, vilket är 2 222 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i budgeten. Det beror framför allt på att antalet studiemedelstagare blev färre än beräknat.

Satsningar på skolan har inte kommit i gång

För utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning uppgick utgifterna till 66 120 miljoner kronor. Det är 3 333 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Det beror dels på att satsningar inte kommit igång så fort som beräknat, dels på att medel dragits in för att finansiera ökade utgifter inom andra områden.

Inga investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder och studentlägenheter har betalats ut

Utfallet för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik uppgick till 3 119 miljoner kronor och blev därmed

3 945 miljoner kronor lägre än anvisat. Det beror på att inga bidrag för investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder till studerande samt renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden har betalats ut.

Lågt ränteläge, senareläggningar och överklaganden medför lägre utgifter för Kommunikationer

Utgifterna inom utgiftsområde 22 Kommunikationer uppgick till 50 087 miljoner kronor, vilket är 4 035 miljoner kronor lägre än anvisat. En orsak till de lägre utgifterna är det låga ränteläget som ledde till lägre räntekostnader på infrastrukturlån med 907 miljoner kronor. Andra orsaker till att utfallet blev lägre är ersättningar från medfinansiärer, senareläggningar i investeringsverksamheten och förseningar p.g.a. överklaganden av vägplaner och upphandlingar med för få anbud. Även utgifterna för kollektivtrafiksatsningen Statsmiljöavtal blev 404 miljoner kronor lägre än beräknat.

Förseningar medförde lägre utgifter för gårdsstöd och EU-program för landsbygden

Utgifterna inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel uppgick till 15 898 miljoner kronor. Det är 3 021 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror på olika förseningar för utbetalningar av gårdsstöd och inom vissa delar av landsbygdsprogrammet.

Överkurser vid emission gav lägre räntekostnader

Utgifterna inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. uppgick till 1 743 miljoner kronor, vilket är 9 026 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i budgeten. Det beror på flera faktorer, men den största enskilda orsaken är att överkurser vid emission blev högre än beräknat i statens budget.

EU-avgiften lägre än anvisat eftersom EU:s utgifter blev lägre

Utfallet för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen uppgick till 30 350 miljoner kronor och är därmed 1 477 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisade riksdagen ytterligare 4 500 miljoner kronor för att betala Sveriges avgift till Europeiska unionens allmänna budget. Utgifterna för EU-avgiften blev dock lägre än beräknat. Det beror på att EU inte behövde rekvirera så höga belopp från medlemsländerna eftersom utgifterna för EU blev lägre än väntat.

Tabell 27 Utfallet för statens budget 2015-2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde		Utfall 2016	Utfall 2015	Skillnad mot 2015
1	Rikets styrelse	12 672	12 281	391
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	15 035	14 442	594
3	Skatt, tull och exekution	10 840	10 754	86
4	Rättsväsendet	42 289	40 429	1 860
5	Internationell samverkan	2 070	1 934	136
6	Försvar och samhällets krisberedskap	49 366	48 271	1 096
7	Internationellt bistånd	31 971	32 213	-242
8	Migration	41 251	18 725	22 526
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	63 371	64 979	-1 607
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	105 614	102 603	3 011
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	35 928	38 136	-2 208
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	86 106	82 931	3 176
13	Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	19 200	15 362	3 838
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	72 531	64 971	7 560
15	Studiestöd	19 486	19 216	270
16	Utbildning och universitetsforskning	66 120	62 954	3 166
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	13 918	13 281	638
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 119	1 074	2 045
19	Regional tillväxt	2 614	2 243	371
20	Allmän miljö- och naturvård	7 299	5 938	1 360
21	Energi	2 721	2 291	431
22	Kommunikationer	50 087	47 242	2 845
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	15 898	13 398	2 501
24	Näringsliv	5 891	5 475	416
25	Allmänna bidrag till kommuner	93 350	102 037	-8 687
26	Statsskuldsräntor m.m.	1 743	21 936	-20 193
27	Avgiften till Europeiska unionen	30 350	44 232	-13 882
Summa		900 839	889 345	11 494
Riksgäldskontorets nettoutlåning		14 764	10 094	4 670
Kassamässig korrigering		1 792	-7 260	9 052
Summa utgifter m.m. i statens budget		917 396	892 179	25 216

Högre utgifter för migration, men lägre utgifter för statsskuldsräntorna

Utgifterna i statens budget ökade med 25 216 miljoner kronor (2,8 procent) mellan 2015 och 2016. Utgifterna för utgiftsområde 8 Migration blev 22 526 miljoner kronor (120,3 procent) högre än 2015. Utgifterna för flera andra utgiftsområden ökade också. Samtidigt minskade utgifterna för andra utgiftsområden. Utgifterna för utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. minskade med 20 193 miljoner kronor (92,1 procent).

Utgifterna för ensamkommande barn och unga ökar med 353 procent

Inom utgiftsområde 8 Migration blev utgifterna 41 251 miljoner kronor. Ökningen uppgår till 22 526 miljoner kronor (120,3 procent) och beror framför allt på att Ersättningar och bostadskostnader till asylsökande, kommuner och landsting ökade med 20 804 miljoner kronor (167,7 procent). Det är till största delen ersättningar för ensamkommande barn och unga som ökade. De ökade med 19 198 miljoner kronor (353,2 procent). Även förvaltningsutgifterna för Migrationsverket ökade. De ökade med 1 257 miljoner kronor (27,2 procent).

Ökade utgifter för sjukpenning

Utgifterna för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning blev 3 011 miljoner kronor (2,9 procent) högre än 2015. Ökningen beror bl.a. på att fler har erhållit sjukpenning och att fler har fått sjukpenning under en längre tid under 2016.

Utgifterna för garantipension och änkepension minskade

Utgifterna för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom blev 2 208 miljoner kronor (5,8 procent) lägre än 2015. Utgifterna för Garantipension till ålderspension blev 1 649 miljoner kronor (10,5 procent) lägre eftersom antalet pensionärer som fick garantipension blev lägre. Dessutom blev Efterlevandepensioner till vuxna 508 miljoner kronor (4,1 procent) lägre än föregående år.

Utgifterna för föräldraförsäkring och barnbidrag ökade

Inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade utgifterna med 3 176 miljoner kronor (3,8 procent). Utgifterna för föräldraförsäkringen ökade med 1 906 miljoner kronor (4,6 procent), eftersom både ersättningen per dag blev högre och antalet uttagna dagar blev fler än 2015. Utgifterna för barnbidrag ökade med 585 miljoner kronor (2,3 procent) då antalet barn som är berättigade till barnbidrag ökade.

Fler kommunmottagna ger högre utgifter

Utgifterna för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering ökade med 3 046 miljoner kronor (34,0 procent), vilket beror på att kommunerna tagit emot fler nyanlända 2016 jämfört med föregående år.

Ändrade redovisningsprinciper visar högre utgifter men också högre inkomster

Utgifterna för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev 7 560 miljoner kronor (11,6 procent) högre än 2015. Det beror framför allt på att Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar fr.o.m. 2016 redovisas som utgifter i stället för som krediteringar på skattekonto på inkomstsidan av statens budget. Dessa utgifter uppgick 2016 till 6 402 miljoner kronor. Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader ökade med 687 miljoner kronor (9,2 procent). En stor del av detta beror på arbete med etableringsuppdraget för personer som är nya i Sverige. Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskade med 417 miljoner kronor (1,4 procent) eftersom antalet personer som fick arbetslöshetsersättning minskade.

Satsningar inom utbildningsområdet medför högre utgifter

Inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökade utgifterna med 3 166 miljoner kronor (5,0 procent). Den enskilt största orsaken till det högre utfallet är det nya anslaget Bidrag till lärarlöner som uppgick till 2 581 miljoner kronor. Hela detta belopp kan inte hänföras som förändring mellan åren då det skett förändringar i anslagsstrukturen. Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ökade med 675 miljoner kronor (17,2 procent).

Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande bidrog till högre utgifter

Utgifterna inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik blev 2 045 miljoner kronor (190,4 procent) högre än 2015. Det beror framför allt på att staten har lämnat stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande med 1 850 miljoner kronor.

Väginvesteringarna ökade

Inom utgiftsområde 22 Kommunikationer ökade utgifterna med 2 845 miljoner kronor (6,0 procent). Av ökningen beror 1 486 miljoner kronor på att Sjöfartsstöd fr.o.m. 2016 redovisas som utgifter i stället för som krediteringar på skattekonto på budgetens inkomstsida. Större väginvesteringar enligt nationell plan ökade med 1 101 miljoner kronor (46,5 procent) medan de större järnvägsinvesteringarna enligt nationell plan minskade med 607 miljoner kronor (7,3 procent). Utfallet för anslagen Trängselskatt i Stockholm och Göteborg ökade tillsammans med 418 miljoner kronor (31,0 procent).

Uppsnabbad process för utbetalning av EU-stöd

Inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ökade utgifterna 2 501 miljoner kronor (18,7 procent). Det beror dels på att utbetalningarna för programperioden 2014-2020 kommit i gång, men också på att processen för att betala ut EU-stöd har snabbats upp.

Bidrag till kommunerna minskade med knappt 9 miljarder kronor

Utfallet för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner minskade med 8 687 miljoner kronor (8,5 procent). Det beror framför allt på att kommunerna i december 2015 fick ett tillfälligt stöd med 9 800 miljoner kronor till följd av det ökade antalet asylsökande under hösten 2015. Dessa medel avsågs även täcka kostnader under 2016.

Räntor på statsskulden knappt två miljarder kronor

Inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. minskade utgifterna med 20 193 miljoner kronor (92,1 procent). Det beror på flera faktorer. Valutakursvinster bidrog till lägre utgifter med 12 722 miljoner kronor och räntor på lån i svenska kronor blev 8 626 miljoner kronor lägre än 2015.

Förtida betalning av EU-avgiften 2015 påverkar jämförelsen mellan åren

Utgifterna inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen blev 13 882 miljoner kronor (31,4 procent) lägre än 2015. Under 2015 gjorde Sverige en förtida betalning till EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret på 6 700 miljoner, som avsåg del av BNI-avgiften för 2016. Detta påverkar jämförelsen mellan åren med 13 400 miljoner kronor.

Refinansiering av lånen till Riksbanken medför ökade utgifter

Utfallet för Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 4 670 miljoner kronor (46,3 procent) högre 2016 jämfört med 2015. Det beror bl.a. på refinansieringen av lånen till Riksbanken som ökade nettoutlåningen med 4 207 miljoner kronor 2016.

Förtida betalning till EU ökade posten Kassamässig korrigering

Utfallet för den kassamässiga korrigeringsposten blev 9 052 miljoner kronor högre 2016 än 2015. Det beror till största delen på att tidpunkten för redovisning mot anslaget för Avgiften till Europeiska unionen skiljer sig från tidpunkten då EU-kommissionens rekviderar medel från kommissionens konto i Riksgäldskontoret.

4.2 Systematisering av avvikelserna mot budgeten

Utgifterna i statens budget blev 16,5 miljarder kronor lägre än den budget som riksdagen ursprungligen fastställde. I detta avsnitt analyseras hur stor del av denna skillnad som beror på ändrade makroekonomiska förutsättningar och nya beslut. Det gäller sådana beslut som fattats av riksdagen, regeringen, EU eller Riksbanken. Resterande skillnad beror på andra förklaringsfaktorer och redovisas i kategorin Övrigt. Skillnaderna fördelas också på Utgiftsområden exkl. räntor, Statsskuldräntor m.m. och Riksgäldskontorets nettoutlåning. Resultatet sammanfattas i följande tabell och kommenteras därefter.

Tabell 28 Skillnaden mellan utfall och budget för 2016

Miljarder kronor

	Totalt	Makro- förutsätn.	Beslut	Övrigt ²
Utgiftsområden, exklusive räntor ¹	-13,3	-0,5	-9,3	-3,5
Statsskuldräntor m.m.	-9,0	-9,0	0,0	0,0
Riksgäldskontorets nettoutlåning ³	5,8	5,0	-0,5	1,3
Budgetens utgifter m.m.	-16,5	-4,5	-9,8	-2,1

¹ Utgiftsområden som omfattas av det statliga utgiftstaket.

² Under Utgiftsområden, exkl. räntor ingår förändring av anslagsbehållningar enligt ursprunglig budget.

³ Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringsposten.

Skillnader till följd av den makroekonomiska utvecklingen

Skillnader till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar medförde att utgifterna blev 4,5 miljarder kronor lägre än i statens budget.

Den största skillnaden återfinns på anslaget för statsskuldräntor som blev 9,0 miljarder kronor lägre till följd av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Det beror främst på betydligt lägre räntor jämfört med budgeten (framför allt långa) samt valutakursvinster som påverkade ränteanslaget i samma riktning.

Riksgäldskontorets nettoutlåning blev 5,0 miljarder kronor högre än i statens budget beroende på makroutvecklingen. Det beror främst på att en svagare krona än beräknat medförde att Riksbankens lån i Riksgäldskontoret ökade 4,8 miljarder kronor mer än beräknat när enskilda lån refinansierades till en högre dollar- respektive eurokurs.

Utgifterna för utgiftsområdena, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., blev 0,5 miljarder kronor lägre än i statens budget beroende på makroutvecklingen. Utgifterna inom utgiftsområde 22 Kommunikationer blev 0,4 miljarder kronor lägre till följd av lägre räntor på Trafikverkets lån för infrastrukturinvesteringar. En lägre arbetslöshet minskade utgifterna inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv med 0,4 miljarder kronor. Utgifterna inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska

unionen blev 0,8 miljarder kronor lägre till följd av en lägre eurokurs samt lägre varuimport än beräknat. Utgifterna inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blev 0,4 miljarder kronor högre som följd av en högre eurokurs för gårdsstöd m.m. än beräknat.

Tabell 29 Makroekonomiska förutsättningar

	Utfall 2015	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016
Procentuell förändring från föregående år:				
BNP (fp)	4,1	2,8	3,3	0,5
KPI (årsgenomsnitt)	0,0	1,0	1,0	0,0
Antal sysselsatta, 15-74 år	1,4	1,5	1,5	0,0
Nivåer:				
Arbetslöshet, 15-74 år, procent av arbetskraften	7,4	7,1	6,9	-0,2
SEK/Euro, årsgenomsnitt	9,36	9,30	9,46	0,16
SEK/USD, årsgenomsnitt	8,43	8,20	8,56	0,36
6-mån ränta, årsgenomsnitt	-0,3	0,4	-0,6	-1,0
5-årig statsobligation, årsgenomsnitt	0,1	1,0	-0,2	-1,2

fp=fasta priser, SB=Statens budget.

Skillnader till följd av beslut

De totala utgifterna blev 9,8 miljarder kronor lägre än i statens budget till följd av beslut fattade av riksdagen, regeringen, EU eller Riksbanken.

Utfallet för samtliga utgiftsområden, exkl. utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., blev till följd av beslut 9,3 miljarder kronor lägre än beräknat i budgeten. Av dessa är 12,0 miljarder kronor en följd av den tidigareläggning av utgifter från 2016 till 2015 som regeringen beslutade om i slutet av 2015.

Tabell 30 Regeringsbeslut om tidigareläggningar av utgifter 2015 som avsåg 2016

Miljarder kronor

	Tidigareläggning 2015
7 Internationellt bistånd	2,5
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1,8
16 Utbildning och universitetsforskning	1,0
27 Avgiften till Europeiska unionen	6,7
Totalt	12,0

En analys per utgiftsområde visar att den största skillnaden finns på utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. Av sänkningen på 12,1 miljarder kronor förklaras 6,7 miljarder kronor av tidigareläggningen av utgifter från 2016 till 2015. Resterande del förklaras av ändringsbudgetar från EU med bland annat sänkt avgift till följd av lägre utgifter för EU och återbetalningar gällande 2015.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg blev totalt 0,1 miljarder kronor högre till följd av beslut. De enskilt största ingående posterna avser Bidrag för läkemedelsförmånerna. Den tidigare lagda utbetalningen från 2016 till 2015 medförde 1,8 miljarder kronor lägre utgifter. Samtidigt har regeringen fattat flera beslut som höjt utgifterna för läkemedelsförmånerna med ungefär lika mycket. Dessa avser beslut om vinst- och förlustdelning för 2015, beslut under våren om höjda utbetalningar för enskilda månader och en ny överenskommelse i juni mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ökade utgifterna totalt sett med 3,4 miljarder kronor p.g.a. beslut. De ökade med 5,9 miljarder kronor p grund av att medel tillfördes i höständringsbudgeten. Skälet till ändringsbudgeten var att de biståndsklassade utgifterna inom asylmottagandet förväntades bli lägre än beräknat, vilket föranledde en lägre avräkning från biståndsramen. Områdets utgifter minskade som en följd av att 2,5 miljarder kronor tidigare lades och belastade budgeten redan 2015.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning blev 0,9 miljarder kronor lägre, framför allt p.g.a. flera minskningar i vårändringsbudgeten för 2016. Dessa gjordes för att finansiera ökningarna på andra anslag i samma proposition. De största minskningarna avsåg anslagen för fler anställda i lågstadiet och särskilda medel till universitet och högskolor.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer blev 0,6 miljarder kronor lägre till följd av regeringsbeslut gällande väg- och järnvägsunderhåll.

Riksgäldskontorets nettoutlåning, inkl. kassamässig korrigering blev 0,5 miljarder kronor lägre till följd av beslut. Nettoutlåningen blev 0,8 miljarder kronor lägre, vilket främst avsåg Riksbankens lån i Riksgälden. Lånevolymen i dollar reducerades något vilket medförde en minskning med 0,7 miljarder kronor som klassificeras under kategorin Beslut. Den kassamässiga korrigeringsposten för EU-avgiften påverkades av två beslut som verkade åt olika håll. Den blev 6,7 miljarder kronor högre till följd av tidigare läggningen i slutet av 2015 av en del av EU-avgiften för 2016. Den kassamässiga korrigeringen blev 7,0 miljarder kronor lägre som följd av hanteringen av den retroaktiva återbetalningen av avgiftsrabatter för perioden 2014–2016. Återbetalningen tillfördes anslaget i början av 2017 medan den till stor del resulterade i ett lägre lånebehov redan i slutet av 2016 till följd av att EU-kommissionen då minskade sina uttag från kontot för EU-avgiften. Sammantaget blev den kassamässiga korrigeringsposten för EU-avgiften 0,3 miljarder kronor lägre. Totalt blev den kassamässiga korrigeringsposten 0,3 miljarder kronor högre.

Skillnader till följd av övriga orsaker

Av övriga orsaker blev utgifterna 2,1 miljarder kronor lägre än i statens budget. Riksgäldskontorets nettoutlåning (inkl. kassamässig korrigering) blev 1,3 miljarder kronor högre och utgiftsområdenas utgifter (exkl. statsskuldsräntor) 3,5 miljarder kronor lägre. Detta nettobelopp innefattar flera utgiftsområden med lägre utgifter än anvisat i budgeten medan andra områden hade högre utgifter.

Inom framför allt följande nio områden blev utgifterna lägre än i statens budget:

- 7 Internationellt bistånd
- 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning
- 14 Arbetsmarknad och arbetsliv
- 15 Studiestöd
- 16 Utbildning och universitetsforskning
- 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik
- 22 Kommunikationer
- 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Inom framför allt två områden blev utgifterna högre än i budgeten:

- 8 Migration
- 27 Avgiften till Europeiska unionen

Skillnaderna till följd av övriga orsaker förklaras i det inledande utgiftsavsnittet (4.1) och i de detaljerade kommentarerna per utgiftsområde (kapitel 5).

4.3 Indragningar

Enligt 3 kap. 12 § budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas, om det är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl. År 2016 har regeringen beslutat om indragning av anslagsmedel om totalt 23 342 miljoner kronor, främst avseende anslagssparanden från 2015. Det är 7 694 miljoner kronor mindre än 2015. De 30 största indragningarna, som översteg 100 miljoner kronor, svarar för 89 procent av totalbeloppet under 2016. I tabell 31 redovisas samtliga indragningar som är större än 100 miljoner kronor.

De flesta indragningarna av anslagsmedel rör anslagssparande

Den största indragningen, som uppgick till 7 374 miljoner kronor, avser räntor på statsskulden. Den näst största indragningen gjordes av medel på anslaget för bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd och uppgick till 2 303 miljoner kronor. Båda är indragning av anslagssparande.

Tabell 31 Indragningar 2016

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
6	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	899
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	118
8	1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	128
8	1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	159
9	1:4	Tandvårdsförmåner	514
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	189
9	1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	155
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	267
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	124
12	1:2	Föräldraförsäkring	300
13	1:2	Kommunersättning vid flyktingmottagande	533
13	1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	342
13	1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	462
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	2 303
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	763
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	552
14	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	159
14	1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	544
15	1:2	Studiemedel	1 610
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	717
16	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	145
16	1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	129
16	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	104
19	1:3 (2015)	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013	199
19	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	153
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	170
23	1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	103
23	1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	931
23	1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	667
26	1:1	Räntor på statsskulden	7 374
		Övriga indragningar	2 529
Summa			23 342

4.4 Överskridanden

Medgivna överskridanden

Enligt 3 kap. 8 § budgetlagen får ett anslag tillfälligt överskridas genom att en kredit, motsvarande högst tio procent av det anvisade anslaget (anslagskredit), tas i anspråk. Året därpå ska tillgängliga medel reduceras med ett belopp som motsvarar den utnyttjade anslagskrediten. Med riksdagens bemyndigande får regeringen även besluta att ett anslag får överskridas, om det är nödvändigt för att täcka särskilda utgifter i en verksamhet. Utgifterna ska inte ha varit kända då anslaget anvisades. Regeringen får även fatta beslut om att överskrida ett anslag för att uppfylla ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget. Regeringen beslutade om sex medgivna överskridanden för 2016. Av dessa utnyttjades fyra.

Tabell 32 Medgivna överskridanden 2016

Miljoner kronor			Medgivet överskridande	Utnyttjat medgivet överskridande
UO	Anslag	Anslagsnamn		
4	1:12	Rättsliga biträden m.m.	20	0
4	1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	12	0
8	1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	118	102
23	1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	24	12
23	1:12	Finansiella korrigeringar m.m.	31	31
24	1:21	Finansiering av rättegångskostnader	0	0
Summa			205	146

I statens budget anvisades 128 miljoner kronor på anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* inom utgiftsområde 8 Migration. Regeringen medgav i beslut den 22 december 2016 att anslaget fick överskridas med 118 miljoner kronor (Ju2016/08462/LP). Hela anslagskrediten på 43,4 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 102,3 miljoner kronor.

I statens budget anvisades 124 miljoner kronor på anslaget 1:6 *Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Regeringen medgav i beslut den 2 februari 2017 att anslaget fick överskridas med 23,6 miljoner kronor (N2016/07879/SUN, N2017/00416/SUN och N2017/00825/SUN). Hela anslagskrediten på 7,2 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 12,2 miljoner kronor. Det medgivna överskridandet och anslagskrediten användes för särskilda undersökningar för bl.a. zoonoser, som är sjukdomar eller smittämnen som kan spridas mellan djur och människor.

I statens budget anvisades 75,5 miljoner kronor på anslaget 1:12 *Finansiella korrigeringar m.m.* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och

livsmedel. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 75 miljoner kronor. Utgifterna för finansiella korrigeringar blev högre än beräknat efter EU-kommissionens revision av Sveriges nyttjande av EU:s jordbruksfonder och EU:s fiskefond, bl.a. revision av arealstöd. Regeringen medgav i beslut den 2 februari 2017 att anslaget fick överskridas med 31,2 miljoner kronor (dnr N2016/07879/SUN, N2017/00416/SUN och N2017/00825/SUN) och av det medgivna överskridandet utnyttjades 31,1 miljoner kronor.

I statens budget anvisades 18 miljoner kronor på anslaget 1:21 *Finansiering av rättegångskostnader* som ligger inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Regeringen medgav i beslut den 8 december 2016 att anslaget fick överskridas med 0,445 miljoner kronor (N2016/07479). Anslaget hade ingen anslagskredit och av det medgivna överskridandet utnyttjades 0,445 miljoner kronor.

5 Utfall per utgiftsområde

I följande avsnitt (5.1–5.27) presenteras utfallet per utgiftsområde. Här ges en samlad bild över hur regeringen har utnyttjat de finansiella befogenheter som regeringen har inom respektive utgiftsområde.

Anslagen redovisas i tabeller som i första hand visar utfallet för de största anslagen inom respektive utgiftsområde. Tabellerna visar även anslag vars utfall avviker från statens ursprungliga budget med mer än 10 procent. Anslag som anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas dock bara om utfallet avviker mer än 50 procent. Tabellerna visar också anslag där utfallet avviker från de totalt anvisade medlen (statens budget och ändringsbudgetarna) med mer än 10 procent. Anslag som totalt anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas endast då utfallet avviker mer än 50 procent.

För varje utgiftsområde kommenteras först skillnader mellan ursprunglig budget och utfall. Därefter jämförs även utfallet för 2016 med utfallet 2015. I de fall förklaringarna sammanfaller görs analysen samlat, under utgiftsområdet. En redovisning av samtliga anslag finns i bilaga 2.

Förutom anslagsutfallet redovisas, per utgiftsområde, hur regeringen har utnyttjat beställningsbemyndiganden samt bemyndiganden avseende statlig utlåning, garantier, inomstatliga lån och övriga krediter. I redovisningen framgår även hur bemyndiganden att lämna kapitaltillskott till bolag eller utvecklingsbanker har utnyttjats. Flertalet av bemyndigandena utgörs av årliga bemyndiganden som riksdagen lämnar i samband med besluten om statens budget och om ändringar i denna. I redovisningen hänvisas inte till riksdagsbeslutet i de fall ett bemyndigande har lämnats i samband med besluten om statens budget för 2016 eller i beslut om ändring i budgeten för detta år. Om däremot ett bemyndigande har lämnats före 2016 görs en hänvisning till riksdagsbeslutet. En redovisning av samtliga beställningsbemyndiganden finns i bilaga 3.

Efter de 27 avsnitten om de olika utgiftsområdena följer en redogörelse för posterna Förändring av anslagsbehållningar (avsnitt 5.28), Riksgäldskontorets nettoutlåning (avsnitt 5.29), och Kassamässig korrigering (avsnitt 5.30). Alla dessa poster hör till budgetens utgiftssida. Avslutningsvis redovisas även Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget (avsnitt 5.31).

5.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Utgiftsområdet omfattar utgifter för statschefen, riksdagen och Regeringskansliet. Även utgifter för bl.a. länsstyrelserna, allmänna val och stöd till politiska partier ingår i utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 33 UO 1 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	867		869	1	0,2	876
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	715		721	5	0,8	701
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	100		68	-32	-31,8	87
4:1	Regeringskansliet m.m.	7 099	6	7 091	-8	-0,1	6 834
5:1	Länsstyrelserna m.m.	2 595	43	2 615	20	0,8	2 543
6:1	Allmänna val och demokrati	58	19	76	18	30,7	53
8:1	Presstöd	567		519	-48	-8,5	487
	Övriga anslag	715	3	713	-2	-0,3	700
Summa		12 717	71	12 672	-46	-0,4	12 281

Utfallet uppgick till 12 672 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor (0,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 391 miljoner kronor (3,2 procent).

Regeringskansliets utgifter ökade

Utfallet för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* blev 7 091 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor (0,1 procent) lägre än vad som anvisades i budgeten. Jämfört med 2015 blev utfallet 257 miljoner kronor högre.

Utgifterna för presstöd lägre än anvisat i statens budget, utvecklingsstöd nytt för året

Utfallet för anslaget 8:1 *Presstöd* uppgick till 519 miljoner kronor. Det är 48 miljoner kronor (8,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på lägre stöd till flera tidningar som en följd av sjunkande upplagor och på ändrade bestämmelser i presstödsförordningen (1990:524) om nedtrappning av stöd till storstadstidningar. Under en tioårsperiod har antalet dagstidningar med distributionsstöd varit relativt konstant.

Jämfört med 2015 blev utgifterna för anslaget 8:1 *Presstöd* 32 miljoner kronor (6,6 procent) högre. Ökningen beror främst på den höjning av stödbeloppen för hög- och medelfrekventa tidningar som infördes vid årsskiftet.

Presstödet omfattar driftsstöd, distributionsstöd och utvecklingsstöd till företag som ger ut dagstidningar. Utvecklingsstöd är en ny typ av presstöd som infördes den 15 april 2016. Jämfört med 2015 ökade utgifterna för driftsstödet medan utgifterna för distributionsstödet minskade. Totalt betalade Myndigheten för press, radio och tv under 2016 ut driftsstöd om 463 miljoner kronor (436 miljoner kronor föregående år) till 86 (87 föregående år) tidningar. Under 2016 fick 133 tidningar distributionsstöd. Sammanlagt betalades distributionsstöd om 48 miljoner kronor ut, vilket är 2 miljoner kronor mindre än 2015.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 1 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
6:6	Stöd till politiska partier	171	129
8:1	Presstöd	70	3
Summa		241	132

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om två beställningsbemyndigande på 241 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 132 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndigandet och de utestående åtagandena uppgick till 109 miljoner kronor.

Garantier

Tabell UO 1 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31
Kreditgarantier till UD-anställda ¹⁾	50	1
Summa	50	1

¹⁾ Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret får lämna statlig kreditgaranti för banklån till personal inom utrikesförvaltningen inom en ram för samtliga garantiengagemang om 50 miljoner kronor (UD2000/1146/P-AV)

Inomstatliga lån

Tabell UO 1 Inomstatliga lån*Miljoner kronor*

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
Riksdagsförvaltningens investeringar som används i verksamheten	100	64
Riksdagsförvaltningens investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	500	386
Summa	600	450

Riksdagen har beslutat om låneramar på 600 miljoner kronor för Riksdagsförvaltningen. Utestående lån vid utgången av 2016 var 450 miljoner kronor.

5.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Utgiftsområdet omfattar utgifter för allmän offentlig förvaltning, inklusive finansförvaltning och finansiell tillsyn m.m., utgifter för de statliga tjänstepensionerna, statistik och fastighetsförvaltning.

Anslag

Tabell 34 UO 2 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	12 426		12 475	49	0,4	12 135
1:9	Statistiska centralbyrån	552		571	18	3,3	545
1:11	Finansinspektionen	491		493	2	0,4	445
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	2	213	211	208	8 794,6	2
	Övriga anslag	1 340	2	1 286	-55	-4,1	1 314
Summa		14 812	215	15 035	223	1,5	14 442

Utfallet uppgick till 15 035 miljoner kronor och blev därmed 223 miljoner kronor (1,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 593 miljoner kronor (4,1 procent) högre.

Utfallet för statliga tjänstepensioner något högre än budgeterat och högre än 2015

Utfallet för anslaget 1:5 *Statliga tjänstepensioner m.m.* blev 12 475 miljoner kronor, vilket är 49 miljoner kronor (0,4 procent) högre än budgeterat. Under 2016 har utbetalningarna kopplade till de statliga tjänstepensionsavtalen PA 16 och PA 03 varit högre än beräknat och högre än föregående år. Tjänstepensionsavtalet PA 16 ersätter det förra avtalet PA 03 som reglerar ålderspension, sjukpension och efterlevandepension. Även utgifterna för premiefrielse blev högre till följd av effekterna av arbetet med efterskydd. Under våren 2016 togs ett nytt systemstöd i drift som möjliggjorde att rätt till efterskydd kunde tillämpas både löpande och retroaktivt. Även detta ledde till högre utfall 2016.

Utfallet för vissa garanti- och medlemsavgifter högre med anledning av kapitaltillskott till AIIB

Utfallet för anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* blev 211 miljoner kronor, vilket är 208 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget och jämfört med föregående år. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 213 miljoner kronor med anledning av beslut om kapitaltillskott till Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB). Kapitaltillskottet uppgick till 209 miljoner kronor. Tillskottet sker genom teckning av

aktier som tilldelas medlemsländerna. Kapitaltillskottet betalas in genom fem lika stora årliga utbetalningar. Sverige medverkade 2015 i förhandlingarna om bildandet av AIIB tillsammans med 56 andra länder.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 2 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings-bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:10	Bidragsfastigheter	30	45
1:16	Finansmarknadsforskning	76	35
Summa		106	80

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om två beställningsbemyndiganden på 106 miljoner kronor. Totalt har 80 miljoner kronor utnyttjats 2016.

Utlåning

Tabell UO 2 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2016-12-31
Riksbanken ¹⁾		257 104
Kredit till Irland ²⁾	EUR 600	5 749
Summa		262 853

¹⁾ Lån till Riksbanken ges med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

²⁾ prop. 2011/12:119, bet 2011/12:FiU41, rskr. 2011/12:209 och prop. 2014/15:9, bet. 2014/15:FiU12, rskr. 2014/15:8

Lånet till Irland är ett tillägg till ett lånepaket som IMF och EU gett, på villkor att Irland genomför ett ekonomiskt reformprogram. Sverige betalade ut lånet till Irland i fyra delar efter att IMF och EU godkänt landets framsteg under reformprogrammet. De första två delarna betalades ut under 2012 och de andra två under 2013. Lånet på motsvarande 5 749 miljoner kronor ska vara återbetalt senast 2022.

I Riksgäldskontorets nettoutlåning redovisas lånen till Riksbanken kassamässigt, och uppgår till 257 104 miljoner kronor, utan valutaomvärdering per årsskiftet. Jämfört med 2015 ökade utlåningen till Riksbanken med 16 050 miljoner kronor. I ovanstående tabell redovisas lånen valutaomvärderade till bokslutskurs.

Garantier

Tabell UO 2 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31	Utestående
			åtaganden utländsk valuta
Insättningsgarantin ¹⁾	Obegränsad	1 665 945	
Garanti till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²⁾	Obegränsad		
Investerarskyddet ³⁾	Obegränsad		
Garantier till banker m.m. för skuldförbindelser ⁴⁾	Obegränsad		
Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁵⁾	EUR 6 565	62 804	6 565
Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB) ⁶⁾	EUR 1 963	18 783	1 963
Nordiska investeringsbanken, projektinvesteringslån ⁷⁾	EUR 671	4 636	485
Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁸⁾	EUR 542	5 181	542
Garantikapital till Europarådets utvecklingsbank (CEB) ⁹⁾	EUR 124	1 184	124
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ¹⁰⁾	Obegränsad	66	
A/O Dom Shvetsii ¹¹⁾	100	0	0
Garantiram stabilitetsfonden	750 000		
Garantiram resolutionsfonden	200 000		
Garantikapital Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar	USD 504	4 585	
Summa		1 763 183	

1) Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2016.

2) Om vissa villkor i lag (2008:812) är uppfyllda ges en möjlighet att ställa ut garantier för att skydda dessa insättare.

3) Lagen (1999:158) om investerarskydd. För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

4) Lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut. -upphävd 2016

5) prop. 2008/09:116, bet. 2008/09: FiU36, rskr. 2008/09:200

6) prop. 2010/11:1, bet. 2010/11: FiU2, rskr. 2010/11:139

7) prop. 2003/04:162, bet. 2004/05: FiU15, rskr. 2004/05:16

8) prop. 2010/11:1, bet. 2010/11: FiU2, rskr. 2010/11:139

9) prop. 2011/12:1, bet. 2011/12: FiU2, rskr. 2011/12:104

10) I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92: FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31 december 2015.

11) prop. 1994/95:78, bet. 1994/95: FiU4, rskr. 1994/95:75

Valutakurser från Riksbanken per 30 december 2016

EUR=9,5669

Inomstatliga lån

Tabell UO 2 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	14 300	12 497
Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing ¹⁾	2 915	1 060
Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	11 700	10 753
Riksrevisionen - anläggningstillgångar som används i verksamheten	15	7
7 AP-fondens investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten	2 500	0
Summa	31 430	24 317

¹⁾ prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU2, rskr. 2013/14:135

Riksdagen har beslutat om låneramar på 31 430 miljoner kronor inom utgiftsområdet. Utestående lån vid utgången av 2016 var 24 317 miljoner kronor.

Övriga krediter

Tabell UO 2 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
Insättningsgarantin ¹⁾	Obegränsad	0
Investerarskyddet ²⁾	Obegränsad	0
Garantier till banker m.m. för skuldförbindelser ³⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ⁴⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ⁵⁾	Obegränsad	0
För Riksgäldskontorets utlåningsverksamhet ⁶⁾	Obegränsad	0
7 AP-fondens kredit på räntekonto	40	0
Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	0
Statens tjänstepensionsverk - behov av likviditet i pensionshanteringen	100	0
Kammarkollegiets kredit för statliga försäkringssystemet ⁷⁾	100	0
Summa		0

¹⁾ lagen (1995:1571) om insättningsgaranti²⁾ lagen (1999:158) om investerarskydd³⁾ lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut⁴⁾ prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34⁵⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203)⁶⁾ Budgetlag (2011:203), förordning (2011:211)⁷⁾ prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:FiU11, rskr. 1995/96:191

Riksdagen har beviljat krediter inom utgiftsområdet, bl.a. för insättningsgarantin och investerarskyddet.

5.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utgiftsområdet omfattar beskattning, uppbörd av skatt, tull och avgifter samt verkställighet och indrivning av skatter och avgifter. Förutom dessa verksamheter ingår även verksamhet för bl.a. folkbokföring, fastighetstaxering och brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter för respektive område. Även Kustbevakningen har viss verksamhet inom utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 35 UO 3 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB	Utfall 2015
					Procent 2016	
1:1	Skatteverket	7 194		7 222	27	7 193
1:2	Kronofogdemyndigheten	1 861		1 903	41	1 787
1:3	Tullverket	1 727		1 715	-12	1 774
Summa		10 783		10 840	57	10 754

Utfallet uppgick till 10 840 miljoner kronor och blev därmed 57 miljoner kronor (0,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 86 miljoner kronor (0,8 procent).

Skatteverket och Kronofogdemyndigheten använde anslagssparande 2016

Utfallet för anslaget 1:1 *Skatteverket* blev 7 222 miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget och 29 miljoner kronor högre än föregående år. Skatteverket har under året förbrukat anslagssparande från tidigare år för att upprätthålla nivån i kontrollverksamheten.

Utgifterna för anslaget 1:2 *Kronofogdemyndigheten* uppgick till 1 903 miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor högre än anvisat i budgeten. Utfallet blev 116 miljoner kronor högre än föregående år. Kronofogdemyndigheten har förbrukat anslagssparande från tidigare år för att kunna avsluta fler skuldsaneringsärenden. Antalet ansökningar om skuldsanering ökade under året som en följd av ny lagstiftning. Från den 1 november finns möjlighet till skuldsanering även för företagare. Anslagssparandet användes också till att finansiera myndighetens stordatorsystem.

Utfallet för anslaget 1:3 *Tullverket* uppgick till 1 715 miljoner kronor. Det är 12 miljoner kronor lägre än anvisat i budgeten och 58 miljoner kronor lägre än föregående år. Skillnaden mot 2015 förklaras främst av en engångsvis höjning av anslaget med 75 miljoner kronor 2015.

5.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak utgifter för kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. Även verksamhet inriktad på att avgöra rättsliga tvister mellan enskilda samt mellan enskilda och det allmänna ingår. Utgiftsområdet innefattar myndigheter inom polisen och åklagarväsendet, Sveriges Domstolar samt Kriminalvården. Dessutom ingår bl.a. Rättsmedicinalverket, Brottsförebyggande rådet och Brottsoffermyndigheten.

Anslag

Tabell 36 UO 4 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Polismyndigheten	21 561	278	21 885	324	1,5	20 758
1:2	Säkerhetspolisen	1 191	10	1 198	6	0,5	1 147
1:3	Åklagarmyndigheten	1 451		1 438	-12	-0,9	1 356
1:5	Sveriges Domstolar	5 415		5 396	-19	-0,4	5 325
1:6	Kriminalvården	8 120		8 196	76	0,9	7 974
1:8	Rättsmedicinalverket	401	5	394	-7	-1,7	362
1:12	Rättsliga biträden m.m.	2 339	370	2 747	409	17,5	2 544
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	40	43	63	23	58,0	90
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	85		19	-66	-77,5	1
	Övriga anslag	972		953	-19	-2,0	872
Summa		41 574	706	42 289	715	1,7	40 429

Utfallet uppgick till 42 289 miljoner kronor och blev därmed 715 miljoner kronor (1,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utgifterna 1 860 miljoner kronor (4,6 procent) högre.

Fler civilanställda utredare vid polisen

Utfallet för anslaget 1:1 *Polismyndigheten* uppgick till 21 885 miljoner kronor, vilket är 324 miljoner kronor (1,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget och 1 127 miljoner kronor (5,4 procent) högre än föregående år. I enlighet med propositionerna Vårändringsbudget och Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 278 miljoner kronor. Under 2016 ökade antalet årsarbetskrafter med 242 (1,0 procent) och uppgick vid slutet av 2016 till 25 297 årsarbetskrafter. Det är den främsta orsaken till att utfallet blev högre än anvisat. Det är framför allt civilanställda som har anställts för ökade behov i utredningsverksamheten.

Antalet platser i kriminalvården minskade

Utfallet för anslaget 1:6 *Kriminalvården* blev 8 196 miljoner kronor. Det är 76 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget och 222 miljoner kronor (2,8 procent) högre än 2015. En stor del av det högre utfallet 2016 beror på ökade personalkostnader, framför allt inom administrations- och transportverksamheten. Antalet årsarbetskrafter uppgick vid slutet av 2016 till 9 536, vilket är en ökning med 212 (2,3 procent). Medelbeläggningen på anstalter och häkten ökade från 79 till 85 procent. Det beror på att antalet platser minskade med 97 stycken, från 2 038 platser till 1 941 stycken. I genomsnitt upptar män 94 procent av medelbeläggningen.

Utgifterna för Rättsliga biträden m.m. blev högre än anvisat och högre än 2015

Utfallet för anslaget 1:12 *Rättsliga biträden m.m.* blev 2 747 miljoner kronor, vilket är 409 miljoner kronor (17,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionerna Vårändringsbudget och Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 370 miljoner kronor.

Jämfört med 2015 blev utgifterna 203 miljoner kronor (8,0 procent) högre. Ökningen beror delvis på att timkostnadsnormen för rättsliga biträden ökade med 1,61 procent. Förutom ökning av timkostnadsnormen beror ökningen på att debiterade timmar per förordnande ökat med nästan 9 procent. Detta hänger samman med en utveckling mot större mål, med flera tilltalade och målsäganden i ett och samma mål. Utgifter för offentligt biträde ökade med 25 procent där huvuddelen avsåg migrationsmål vid migrationsdomstolarna. Antalet inkomna ärenden uppgick under 2016 till 30 558 stycken, vilket är en minskning med 1 294 stycken (4,1 procent). Det beror främst på att antalet ärenden där rättshjälp beviljats av domstol minskat.

Utfallet för anslaget 1:13 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* blev 63 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor (58,0 procent) högre än ursprungligen anvisade medel. Anslaget används bl.a. för ersättning vid frihetsinskränkningar, frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder. Det används också till skadestånd p.g.a. fel eller försummelse vid myndighetsutövning. Det är framför allt utgifterna för ersättning vid frihetsinskränkning som minskat under året. Under 2016 avgjordes 1 685 ärenden där ersättning utbetalades, vilket är en minskning med 23,4 procent jämfört med 2015. Andelen ärenden där ersättning för frihetsinskränkning beviljats har under året varit ca 90 procent.

Europeiska fonden för inre säkerhet

Utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet* blev 19 miljoner kronor, vilket är 66 miljoner kronor lägre än vad

riksdagen anvisade i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016. Fonden är fortfarande under uppbyggnad vilket är anledningen till att utfallet blev lägre än anvisat. Fonden är kopplad till EU:s fleråriga budgetram 2014–2020 som tilldelats ca 300 miljoner kronor och anslaget var nytt 2015. Under 2016 utvecklades arbetssätt kring förvaltning och kontroll av fondens medel. Polismyndigheten beviljade tio projekt medel under andra halvåret 2016 för aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet, bl.a. för förebyggande arbete mot allvarliga händelser och terrorism samt utbildningsinsatser på det brottsbekämpande området.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 4 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	200	42
Summa		200	42

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 200 miljoner kronor. Polismyndigheten utsågs 2015 till nationellt ansvarig för EU:s fond för inre säkerhet. Gjorda åtaganden medför framtida utgifter för 42 miljoner kronor.

5.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer.

Anslag

Tabell 37 UO 5 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall-	Utfall-	Utfall 2015
					SB 2016	Procent 2016	
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 329	144	1 512	184	13,8	1 398
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	140	-4	126	-14	-10,1	133
	Övriga anslag	437	3	432	-4	-1,0	403
Summa		1 905	143	2 070	165	8,7	1 934

Utfallet uppgick till 2 070 miljoner kronor, vilket är 165 miljoner kronor (8,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 136 miljoner kronor (7,1 procent) högre.

Försvagad krona medför högre avgifter till FN och andra internationella organisationer

Utfallet för anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* uppgick till 1 512 miljoner kronor, vilket är 184 miljoner kronor (13,8 procent) högre än anvisat i statens budget. Anslaget får användas för utgifter för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst FN, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Nordiska ministerrådet och OECD. Riksdagen beslutade i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 att anslaget skulle anvisas ytterligare 144 miljoner kronor med anledning av att den försvagade kronkursen ledde till högre avgifter än vad regeringen tidigare hade bedömt.

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 114 miljoner kronor (8,1 procent) högre. Det beror främst på att avgifterna till FN:s fredsbevarande operationer blev 113 miljoner kronor högre än 2014. Dessa avgifter uppgick till 724 miljoner kronor 2016.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 5 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	214	159
Summa		214	159

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 214 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick den sista december till 159 miljoner kronor.

5.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Utgiftsområdet omfattar utgifter för försvar, samhällets krisberedskap, strålsäkerhet och elsäkerhet.

Anslag

Tabell 38 UO 6 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	26 305		26 194	-111	-0,4	24 885
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 125	-99	996	-129	-11,5	923
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	8 416	450	9 298	882	10,5	9 845
1:4	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	6 878		6 900	22	0,3	6 745
1:8	Försvarets radioanstalt	925		916	-9	-0,9	882
1:11	Internationella materielsamarbeten, industrifrågor m.m.	109		89	-20	-18,1	62
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	75	-50	25	-50	-66,8	25
	Övriga anslag	4 995		4 948	-47	-0,9	4 903
Summa		48 827	301	49 366	539	1,1	48 271

Utfallet uppgick till 49 366 miljoner kronor och blev därmed 539 miljoner kronor (1,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 1 096 miljoner kronor (2,3 procent) högre.

Utfallet för anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* uppgick till 996 miljoner kronor, vilket är 129 miljoner kronor (11,5 procent) lägre än vad som anvisades i budgeten. I budgeten reserverades medel för den europeiska stridsgruppen (EU BG) som inte har utnyttjats 2016.

Högre utgifter för anskaffning av materiel och anläggningar

Utfallet för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* blev 9 298 miljoner kronor. Det är 882 miljoner kronor (10,5 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 450 miljoner kronor för att anskaffa även Norges andel av artillerisystemet Archer. Norge avbröt under 2016 samarbetet med Sverige om anskaffning av detta system. Under året har Försvarets materielverk (FMV) levererat materiel och tjänster i högre omfattning än vad som beräknades i budgeten. Jämfört med föregående år ökade antalet genomförda leveranser av FMV med 23 stycken och uppgick till totalt 751 stycken.

Utfallet för anslaget 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* blev 6 900 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner kronor (0,3 procent) högre än anvisat. Utfallet följer Försvarmaktens långsiktiga plan för vidmakthållandet av materiel.

Satsning på förebyggande åtgärder flyttas fram

Utfallet för anslaget 2:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor* uppgick till 25 miljoner kronor, vilket är 50 miljoner kronor (66,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att satsningen på förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor flyttades fram ett år. Anvisade medel för anslaget minskades med 50 miljoner kronor i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016.

Första året i innevarande inriktningsbeslutsperiod medför högre utgifter

Utfallet för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* uppgick till 26 194 miljoner kronor, vilket är 1 309 miljoner kronor (5,3 procent) högre än föregående år. Det beror på att Försvarmakten har utvecklat den operativa förmågan i linje med innevarande inriktningsbeslut, bl.a. i form av omfattande övningsverksamhet och beredskapskontroller. Utöver detta har utgifterna för underhåll av materiel ökat.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 6 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	70 900	64 208
1:4	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	23 000	19 483
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	80	24
2:4	Krisberedskap	712	683
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	60	54
Summa		94 752	84 451

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 94 752 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 84 451 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 10 301 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslagen 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar*.

För anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* är skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden 6 692 miljoner kronor. Försvarsmaktens planering innehåller ett stort antal projekt som ska beställas eller omförhandlas under året. Det är även ett stort antal åtaganden som ska infrias, varför det kan bli variationer i utfallet för de utestående åtagandena i förhållande till bemyndigandet.

För anslaget 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 3 517 miljoner kronor. Det beror främst på att Försvarsmakten inte ingick nya åtaganden i planerad omfattning.

Garantier

Tabell UO 6 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31
Stiftelsen Gällöfsta kurscentrum ¹⁾	24	9
Summa	24	9

¹⁾ prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:FöU:1 och rskr. 1998/99:74

Inomstatliga lån

Tabell UO 6 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskapsverksamhet	300	107
Summa	300	107
Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	

Riksdagen har beslutat om låneramar på 300 miljoner kronor för inomstatliga lån, exklusive den särskilda krediten för krig och krigsfara på 40 000 miljoner kronor. Det fanns utestående lån om 107 miljoner kronor vid utgången av 2016.

Övriga krediter

Tabell UO 6 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	19 000	6 040
Summa	19 000	6 040

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 19 000 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2016 uppgick till 6 040 miljoner kronor.

5.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Utgiftsområdet omfattar internationellt utvecklingssamarbete.

Anslag

Tabell 39 UO 7 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Biståndsverksamhet	31 121	2 280	30 723	-398	-1,3	31 009
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 050	42	1 071	21	2,0	1 032
	Övriga anslag	186		177	-10	-5,1	172
Summa		32 357	2 321	31 971	-387	-1,2	32 213

Utfallet blev 31 971 miljoner kronor, vilket är 387 miljoner kronor (1,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 242 miljoner kronor (0,8 procent) lägre.

Förtida betalningar 2015 medför lägre utgifter 2016

Utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* uppgick till 30 723 miljoner kronor, vilket är 398 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten och 286 miljoner kronor (0,9 procent) lägre än 2015. Utfallet blev lägre eftersom regeringen i december 2015 beslutade att Sida redan under 2015 skulle betala ut 2 498 miljoner kronor av biståndsmedel som avsåg 2016.

I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 beslutade riksdagen att minska anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* med 4 122 miljoner kronor för att finansiera ökningen av anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* under utgiftsområde 8 Migration. Antalet asylsökande minskade därefter kraftigt, vilket innebar att riksdagen i enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 beslutade att anslaget för ersättningar och bostadskostnader skulle minskas med 6 402 miljoner kronor och anslaget för biståndsverksamhet höjas med motsvarande belopp för. Förutom att delvis återföra medel till sådan verksamhet som blev föremål för neddragningar med anledning av vårändringsbudgeten för 2016, tilldelade regeringen ytterligare 761 miljoner kronor till multilaterala utvecklingsbanker och fonder samt skuldavskrivningar, 1 455 miljoner kronor till multilaterala och internationella organisationer samt 401 miljoner kronor till strategiskt inriktade bidrag. Regeringen ökade även under året tilldelningen för humanitära insatser med

542 miljoner kronor. Sammantaget blev budgeten för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet 33 401 miljoner kronor, vilket är 2 678 miljoner kronor högre än utfallet för 2016. Budgeten för 2016 har, som nämns ovan, även finansierat den tidigare lagda utbetalningen om 2 498 miljoner kronor.

Höjd biståndsram 2016

Anslagen för utgiftsområdet är huvudsakligen baserade på bruttonationalinkomstens (BNI) utveckling. BNI räknas fram med hjälp av det internationella regelverket i Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS). Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats som riksdagen beslutat om för varje enskilt år. Biståndsramen för 2016 var 1,02 procent av BNI enligt ENS1995 eller 0,98 procent av BNI enligt ENS2010. ENS2010 infördes 2014. Vid beräkningen av biståndsramen i budgetpropositionen används den senaste tillgängliga BNI-prognosen. Den totala svenska biståndsramen under ett år rapporteras årligen till OECD:s biståndskommitté DAC, som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatisik.

Rapporteringen till DAC görs under våren efter avslutat budgetår. I den ingår samtliga kostnader, inklusive kostnader under andra utgiftsområden än utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, som klassificeras som bistånd enligt DAC:s definition.

Utgifterna inom andra utgiftsområden avser huvudsakligen kostnader för asylsökande från biståndsländer (utgiftsområde 8 Migration), administration av bistånd inom Utrikesdepartementet samt den del av Sveriges bidrag till EU:s gemensamma bistånd som finansieras över EU:s reguljära budget.

Den budgeterade biståndsramen för 2016 uppgår till 43 366 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,02 procent av vid budgeteringstillfället beräknad BNI. Det är 2 921 miljoner kronor (7,2 procent) högre än 2015. Den del av biståndsramen som avser utgiftsområde 7 Internationellt bistånd har ökat med 3 328 miljoner kronor medan den del som avser flyktingkostnader har minskat med 721 miljoner kronor. Det totala utfallet för biståndet 2015 blev 59 780 miljoner kronor. Det var preliminärt 1,4 procent av BNI enligt ENS2010 i enlighet med DAC:s redovisningsprinciper. Beräkningen av biståndsramen för 2016 redovisat av regeringen i årsredovisning för staten 2016.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 7 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:1	Biståndsverksamhet	77 000	55 426
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	20	0
Summa		77 020	55 426

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 77 020 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 55 426 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 21 594 miljoner kronor och var huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*. De största beloppsmässiga skillnaderna inom detta anslag är relaterade till områdena Afrika, Asien, Reformsamarbete i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet samt Globala insatser för socialt hållbar utveckling.

Garantier

Tabell UO 7 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta
Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹⁾	USD 2 247	20 336	2 235
Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ²⁾	SDR 971	11 654	953
Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ³⁾	USD 538	4 897	538
Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ⁴⁾	SDR 343	4 196	343
Kapitalhöjning i Inter-amerikanska Investeringsbolaget (IIC)	USD 9		
Garantier inom biståndsverksamheten	10 000	5 008	
EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet ⁵⁾	EUR 152	0	
Nordiska Investeringsbankens miljöinvesteringsslån ⁶⁾	EUR 104	109	11
Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ⁷⁾	USD 16	147	16
Summa		46 347	

1) prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98

2) Bemyndigandet gavs i Units of Accounts (UoA), vilket är den valutaenhet AfDB räknar i. Eftersom det är en intern valuta i banken och motsvarar i valör Special drawing rights (SDR), anges utfallet i SDR. (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91)

3) prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98

4) prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:UU2, rskr. 2009/10:88

5) prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41

6) prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91

7) prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR. SEK-kursen för SDR var 12,2295 den 30/12 2016.

Valutakurser från Riksbanken per 30 december 2016

USD=9,0971

EUR=9,5669

CHF=8,9111

SDR=12,2295

Övriga krediter

Tabell UO 7 Övriga krediter*Miljoner kronor*

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ¹⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ²⁾	Obegränsad	0
Kredit för infriande av Sidas garantier ³⁾	Obegränsad	0
Summa		0

¹⁾ prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34²⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).³⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

5.8 Utgiftsområde 8 Migration

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i och vistas i Sverige samt frågor som rör mottagande av asylsökande.

Anslag

Tabell 40 UO 8 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Migrationsverket	4 699	2 184	5 976	1 278	27,2	4 719
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	12 635	22 239	33 209	20 574	162,8	12 405
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	161		133	-28	-17,2	99
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	434		580	146	33,6	254
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	315	20	259	-56	-17,9	237
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	186		57	-130	-69,6	47
	Övriga anslag	990		1 037	48	4,8	965
Summa		19 420	24 443	41 251	21 832	112,4	18 725

Utfallet uppgick till 41 251 miljoner kronor och är därmed 21 832 miljoner kronor (112,4 procent) högre än vad som ursprungligen anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utgifterna 22 526 miljoner kronor (120,3 procent) högre.

Antalet årsarbetskrafter vid Migrationsverket ökade med 32 procent

Utgifterna för anslaget 1:1 *Migrationsverket* uppgick till 5 976 miljoner kronor 2016, vilket är 1 278 miljoner kronor (27,2 procent) högre än vad som ursprungligen anvisades i budgeten och 1 257 miljoner kronor högre (27,2 procent) än 2015. Orsaken till att utgifterna ökade mer än beräknat är främst att det skett en utbyggnad av kapaciteten inom mottagande- och prövningsverksamheten vid Migrationsverket för att möta det kraftigt ökade antalet asylsökande under hösten 2015. För att finansiera de högre utgifterna beslutade riksdagen i enlighet med proposition Vårändringsbudget för 2016 om ändringar i statens budget och anvisade ytterligare 2 184 miljoner kronor. Jämfört med 2015 ökade personalkostnaderna med drygt 1 000 miljoner kronor (32,2 procent) till 4 140 miljoner kronor. Antalet årsarbetskrafter ökade från 5 330 till 7 015 (31,6 procent) i slutet av året. Medelantalet anställda ökade med 1 934 personer till 8 199 (30,9 procent) jämfört med 2015.

Det stora antalet asylsökande under hösten 2015 medförde högre ersättningar och bostadskostnader än anvisat 2016

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* blev 33 209 miljoner kronor. Det är 20 574 miljoner kronor (162,8 procent) högre än ursprungligen anvisat i statens budget. För att finansiera de högre utgifterna beslutade riksdagen i enlighet med propositionerna Vårändringsbudget och Höständringsbudget för 2016 om ändringar i statens budget och anvisade sammantaget ytterligare 22 239 miljoner kronor.

Orsaken till det högre utfallet är att det genomsnittliga antalet inskrivna personer i Migrationsverkets mottagandesystem ökat kraftigt på grund det stora antalet asylsökande under hösten 2015. Särskilt det stora antalet ensamkommande barn och unga har medfört att utgifterna på anslaget ökat. Det genomsnittliga antalet inskrivna personer i Migrationsverkets mottagandesystem uppgick under 2016 till 157 376 personer (varav 29 322 ensamkommande barn och unga), vilket är 79 726 fler än vad som regeringen ursprungligen beräknade (101,5 procent).

Tabell 41 Asylsökande m.m. 2016

	2016	2015	Förändring	Förändring %
Antal asylsökande	28 939	162 877	-133 938	-82,2%
- varav män	17 352	114 728	-97 376	-84,9%
- varav kvinnor	11 587	48 149	-36 562	-75,9%
- varav ens. barn och unga	2 199	35 369	-33 170	-93,8%
- varav pojkar	1 764	32 522	-30 758	-94,6%
- varav flickor	435	2 847	-2 412	-84,7%
Avgjorda asylärenden 2016	111 979	58 802	53 177	90,4%
-varav bifall	67 258	32 631	34 637	106,1%
-bifallsandel	60%	55%		
Beviljade uppehållstillstånd till flyktingars anhöriga	15 148	16 251	-1 103	-6,8%
	December 2016	December 2015	Förändring	Förändring%
Boende i Migrationsverkets mottagningssystem*	122 708	181 890	-59 182	-32,5%
- varav med uppehållstillstånd	28 128	13 937	14 191	101,8%
- varav ens. barn och unga	23 676	33 634	-9 958	-29,6%
- anläggningsboende (ABO)	63 063	101 120	-38 057	-37,6%
- eget boende (EBO)	35 449	47 724	-12 275	-25,7%
-övrigt boende	24 196	33 046	-8 850	-26,8%

*Sammanställningen över 2016 och 2015 utgår från situationen den sista december respektive år.

Källa: Migrationsverket

Utgifterna för ensamkommande barn och unga ökade med 353,2 procent

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* ökade med 20 804 miljoner kronor (167,7 procent) jämfört med 2015. Ersättningarna till asylsökande, kommuner och landsting ökade med 17 982 miljoner kronor (217,4 procent) och utgifterna för anläggningsboende ökade med 2 822 miljoner kronor (68,2 procent) och beror på att det genomsnittliga antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagandesystem ökade från 100 166 personer 2015 till 157 376 personer 2016. Det genomsnittliga antalet inskrivna ensamkommande barn och unga ökade från 10 600 personer 2015 till 29 322 under 2016. Ersättningarna enligt asylförordningen för ensamkommande barn och unga ökade med 19 197 miljoner kronor (353,2 procent), från 5 436 miljoner kronor 2015 till 24 634 miljoner kronor för 2016. Ensamkommande barn och unga kräver mer resurser än vuxna asylsökande och blir därför betydligt dyrare per individ.

Antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagandesystem i slutet av året har dock minskat med 59 182 personer jämfört med 2015. Antalet personer i anläggningsboende minskade med över 60 procent från cirka 101 120 år 2015 till 63 063 i slutet av 2016. Kategorin övrigt boende, som främst består av ensamkommande barn och unga i kommunalt boende, har minskat från 33 046 i slutet av 2015 till 24 196 personer i slutet av 2016.

År 2016 ansökte 28 939 personer om asyl i Sverige, vilket är en minskning med 133 938 (82,2 procent) jämfört med föregående år. Det beror främst på en kombination av beslut och överenskommelser som togs av Sverige och EU i slutet av 2015 och under 2016. Ansökningar från Syrisk medborgare har minskat med 89,4 procent men de är fortfarande den största gruppen med 5 457 ansökningar. Antalet asylansökningar från afghanska medborgare uppgick till 2 969, vilket är en minskning med 92,9 procent. Antalet ansökningar från ensamkommande barn och unga har minskat med 33 170 (93,8 procent) och uppgick 2016 till 2 199. Den största andelen (30,2 procent) av de ensamkommande är även 2016 från Afghanistan men andelen har minskat jämfört med 2015.

År 2016 avgjorde Migrationsverket 111 979 asylansökningar varav 67 258 beviljades uppehållstillstånd (60,0 procent). År 2015 avgjorde Migrationsverket 58 802 asylansökningar varav 32 631 beviljades uppehållstillstånd (55,0 procent). Sökande från Syrien och Eritrea samt statslösa beviljades flest uppehållstillstånd 2016.

År 2016 beviljades 50 269 personer arbets- och uppehållstillstånd p.g.a. familjeanknytning, vilket är en minskning med 0,2 procent jämfört med 2015. Minskningen avser främst uppehållstillstånd för anhöriga till arbetskraftsinvandrare som minskat med 1 395 (13,9 procent). Under 2016 föddes 7 283 barn till föräldrar med permanent uppehållstillstånd, vilket är en ökning 2 042 (39 procent).

Migrationsverket beviljade 12 526 personer arbetstillstånd 2016, vilket är en minskning med 787 personer (5,9 procent) jämfört med föregående år.

Utgifterna för offentligt biträde högre än budgeterat

Utgifterna för anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* blev 146 miljoner kronor högre än statens budget. Orsaken är att ett större antal asylansökningar avgjordes än beräknat p.g.a. det stora antalet asylsökande under hösten 2015. Regeringen medgav i beslut den 22 december 2016 att anslaget fick överskridas med 118 miljoner kronor (Ju2016/08462/LP). Hela anslagskrediten på 43,4 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 102,3 miljoner kronor.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* blev 56 miljoner kronor lägre än väntat men 22 miljoner kronor högre än 2015. Antalet utresor med hjälp av Migrationsverket ökade dock från 10 663 under 2015 till 16 414 2016.

Utgifterna för anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* blev 130 miljoner kronor lägre än beräknat. Orsaken är att det tagit längre tid än väntat att uppfylla ett antal villkor som krävdes innan regeringen formellt kunde utse Migrationsverket till ansvarig myndighet för Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF). Ett av villkoren för att kunna betala ut medel från AMIF var att det nationella programmet för Sverige skulle vara antaget av EU kommissionen, vilket skedde först i augusti 2015. Den första utlysningen från AMIF hölls under våren år 2016 och många projekt påbörjades först under det tredje kvartalet 2016.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 8 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	185	234
Summa		185	234

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 185 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 234 miljoner kronor, vilket innebär ett överskridande. Åtagandena gäller det nationella programmet Arbetet med bidragsansökningar från EU:s Asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF). Ingående åtagande inför året gällande SOLID-fonderna (program Solidaritet om hantering av flyktingströmmar) har infriats och avslutats under året.

5.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet omfattar hälso- och sjukvårdspolitik, folkhälsopolitik, funktionshinderspolitik, politik för sociala tjänster, omsorg om äldre, individ- och familjeomsorg, stöd till personer med funktionsnedsättning samt barnrättspolitik.

Anslag

Tabell 42 UO 9 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:4	Tandvårdsförmåner	5 617		5 528	-89	-1,6	5 271
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	22 174	1 824	22 071	-102	-0,5	24 469
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	3 753		3 562	-191	-5,1	1 257
1:8	Bidrag till psykiatri	1 081		985	-96	-8,9	819
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshinderområdet	530		504	-26	-4,8	295
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	267	61	288	21	8,0	280
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	26 344		21 511	-4 833	-18,3	24 890
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	2 765		2 411	-354	-12,8	1 360
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	789	-15	709	-80	-10,2	394
4:8	Ersättning för vanvård i den sociala barn- och ungdomsvården	32		11	-20	-64,7	180
4:9	Ersättningsnämnden	7		14	8	114,8	40
8:1	Socialstyrelsen	596	10	570	-26	-4,4	477
	Övriga anslag	5 283	25	5 205	-79	-1,5	5 248
Summa		69 238	1 905	63 371	-5 866	-8,5	64 979

Utfallet uppgick till 63 371 miljoner kronor och blev därmed 5 866 miljoner kronor (8,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på att kostnaderna för assistansersättning blev 4 833 miljoner kronor lägre än vad som anvisats i statens budget p.g.a. att Försäkringskassan införde efterskottsbetalningar per den 1 oktober 2016. Anslaget Bidrag för läkemedelsförmånerna anvisades ytterligare 1 824 miljoner kronor på ändringsbudget. Dessa medel användes för att täcka tidigare års underskott på anslaget och medför därför en skillnad mot totalt anvisade medel om 1 927 miljoner kronor 2016.

Kostnaderna för läkemedelsförmånerna översteg överenskommet belopp 2015

Utfallet för anslaget 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna uppgick till 22 071 miljoner kronor. I avtalet mellan Staten och Sveriges Kommuner och

Landsting (SKL) om statens bidrag till landstingen för kostnader för läkemedelsförmåner m.m. för 2015 ingick en vinst- och förlustdelningsmodell. Kostnadsutfallet för 2015 innebar att staten enligt modellen skulle ersätta landstingen med ytterligare 304 miljoner kronor. Denna kostnad belastar anslaget för 2016. Den 9 juni 2016 ingick Staten och SKL en ny överenskommelse för 2016. På grund av de resterande kostnaderna för 2015 och att de prognostiserade kostnaderna för 2016 inte bedömdes rymmas inom anslaget anvisade riksdagen anslaget ytterligare 1 824 miljoner kronor i propositionen Vårändringsbudget för 2016. Kammarkollegiet ansvarar för utbetalningar av bidrag för läkemedelsförmånerna. Bidraget betalas normalt ut med 2 månaders eftersläpning. Om utbetalningarna justeras för förskottsbetalningen om 1 819 miljoner kronor som gjordes redan 2015 blir utbetalningarna 23 890 miljoner kronor. De utbetalda bidragen har då ökat med 1 240 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Kostnader för assistansersättning lägre än statens budget p.g.a. nya regler

Utfallet för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* uppgick till 21 511 miljoner kronor. Det är 4 833 miljoner kronor (18,3 procent) lägre än budgeterat. Minskningen är huvudförklaringen till att utfallet för utgiftsområdet totalt blev 5 866 miljoner kronor lägre än statens budget. Jämfört med föregående år minskade utgifterna med 3 378 miljoner kronor. Den 1 oktober 2016 övergick Försäkringskassan från förskottsbetalning till efterskottsbetalning för huvuddelen av assistansersättningen. De innebär att assistansersättningen betalas ut i efterskott till ca 90 procent av de assistansberättigade. På grund av detta uppstod en engångseffekt som påverkade utfallet genom lägre utgifter.

Under 2016 hade 16 591 personer assistansersättning, varav 45,8 procent var kvinnor och 54,2 procent var män. Antalet personer med assistansersättning har minskat med 2,3 procent jämfört med föregående år. Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per person ökade från 127,1 timmar per vecka i december 2015 till 127,5 timmar per vecka i december 2016.

Schablonbeloppet som Försäkringskassan betalar ut för varje timme utförd assistans ökar varje år, detsamma gäller det högsta möjliga timbeloppet. För 2016 var schablonbeloppet 288 kronor per timme och det högsta möjliga timbeloppet 323 kronor. Det genomsnittliga timbeloppet i assistansersättningen 2016 var 291 kronor. Schablonbeloppet för 2015 var 284 kronor per timme och det högsta möjliga timbeloppet 318 kronor. Det genomsnittliga timbeloppet i assistansersättningen 2015 var 287 kronor.

Ersättningsnämnden upphörde, verksamheten överförs till Socialstyrelsen

Utfallet för anslaget 4:9 *Ersättningsnämnden* blev 14 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor (114,8 procent) högre än anvisat i statens budget. Myndigheten upphörde den 30 juni 2016 och verksamheten fördes över till Socialstyrelsen.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 9 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:8	Bidrag till psykiatri	18	13
2:2	Insatser för vaccinberedskap	510	283
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	653	52
7:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	1 000	929
Summa		2 181	1 277

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om beställningsbemyndiganden på 2 181 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 1 277 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 904 miljoner kronor. Huvuddelen av skillnaden avser anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken*.

Inomstatliga lån

Tabell UO 9 Inomstatliga lån*Miljoner kronor*

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Folkhälsomyndighetens verksamhet	350	0
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	100	34
Summa	450	34

5.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgiftsområdet omfattar ersättningar vid sjukdom och funktionsnedsättning, bl.a. sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, handikappersättning och bidrag för sjukskrivningsprocessen. Området omfattar även myndigheterna Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen.

Anslag

Tabell 43 UO 10 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	43 503		39 653	-3 850	-8,9	36 635
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	50 334		49 424	-910	-1,8	50 550
1:4	Arbets-skadeersättningar m.m.	3 121		3 119	-2	-0,1	3 397
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 907		2 914	7	0,2	2 747
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	360	450	799	439	122,0	
2:1	Försäkringskassan	8 172	30	8 265	93	1,1	7 824
	Övriga anslag	1 471		1 440	-31	-2,1	1 451
Summa		109 868	480	105 614	-4 255	-3,9	102 603

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 105 614 miljoner kronor och blev därmed 4 255 miljoner kronor (3,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 3 011 miljoner kronor (2,9 procent) högre.

Utgifter för sjukpenning lägre än beräknat i budget

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 39 653 miljoner kronor, vilket är 3 850 miljoner kronor (8,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Skillnaden beror främst på att antalet utbetalda nettodagar för sjukpenning blev 9,6 procent lägre än beräknat. Under 2016 utbetalades sjukpenning för 59,2 miljoner nettodagar, vilket är 6,3 miljoner nettodagar lägre än beräknat. Även utgifterna för rehabiliteringspenning blev lägre än beräknat. Under året utbetalades rehabiliteringspenning för 2,5 miljoner nettodagar vilket är 0,8 miljoner nettodagar lägre än beräknat.

Aktivitets- och sjukersättningar lägre än budget och föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* blev 49 424 miljoner kronor. Det är 910 miljoner kronor (1,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens

budget och 1 126 miljoner kronor (2,2 procent) lägre än 2015. Det beror i huvudsak på en minskning av antalet personer som får sjukersättning. Sjukersättning beviljas till personer som är mellan 30 och 64 år och har varaktigt nedsatt arbetsförmåga. De flesta har kvar ersättningen tills de fyller 65 år och går i pension. Under 2016 fick 8 900 personer sjukersättning för första gången. Det är en minskning med 2 800 personer jämfört med 2015. Antalet personer som hade sjukersättning uppgick i december 2016 till 292 000, vilket är en minskning med 15 000 personer (4,8 procent) jämfört med december 2015. Minskningen beror på att många har lämnat förmånen till följd av att de fyllt 65 år samtidigt som antalet nybeviljade sjukersättningar har varit lägre.

Antalet personer med aktivitetsersättning ökade dock under 2016. Aktivitetsersättning ges till personer i åldrarna 19–29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller p.g.a. en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. I december uppgick antalet personer med aktivitetsersättning till ca 39 000 vilket var en ökning med ca 1 000 personer (3,0 procent) jämfört med december 2015. Under 2016 har ca 8 100 personer (3 700 kvinnor och 4 400 män) nybeviljats aktivitetsersättning. Det är 600 personer färre än 2015.

I december 2016 uppgick antalet personer som erhöll sjuk- eller aktivitetsersättning till ca 331 000 personer. Det är en minskning med 4 procent från föregående år. Antalet kvinnor som erhöll sjuk- eller aktivitetsersättning var 192 000 personer, en minskning med 4,3 procent jämfört med december 2015. Antalet män som erhöll sjuk- eller aktivitetsersättning uppgick till 139 000 personer, vilket är en minskning med 3,5 procent jämfört med december 2015.

Ersättning för höga sjuklönekostnader blev högre jämfört med budget

Utfallet för det nya anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 799 miljoner kronor, vilket är 439 miljoner kronor (122,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att arbetsgivare var berättigade till högre ersättning än beräknat. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 anvisade riksdagen därför ytterligare 340 miljoner kronor. I enlighet med propositionen Höständringsbudget 2016 anvisade riksdagen ytterligare 110 miljoner kronor.

Utgifterna för sjukpenning ökade jämfört med 2015

Jämfört med föregående år blev utfallet på anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* 3 018 miljoner kronor (8,2 procent) högre. Det är utgifterna för sjukpenning som blev högre än 2015.

Tabell 44 Statistik över sjukpenning och sjukfall

	2016	2015	Förändring procent
Antal personer som fick sjukpenning i december månad	224 953	220 033	2,2
- varav kvinnor	149 611	145 888	2,6
- varav män	75 342	74 145	1,6
- varav kvinnor med sjukpenning på normalnivå	96 605	103 340	-6,5
- varav män med sjukpenning på normalnivå	50 251	53 463	-6,0
- varav kvinnor med sjukpenning på fortsättningsnivå	48 676	37 629	29,4
- varav män med sjukpenning på fortsättningsnivå	21 938	17 224	27,4
Antal startade sjukfall, genomsnitt per månad under första halvåret	50 000	50 000	0,0
- varav kvinnor	32 000	32 000	0,0
- varav män	18 000	18 000	0,0
Antal ersättningsdagar med sjukpenning, netto (miljoner dagar)	59,2	56,7	4,4
Andel pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser, procent, september månad	45	43	

Källa: Försäkringskassan

Antalet nettodagar för sjukpenning blev 2,5 miljoner (4,4 procent) högre jämfört med 2015. Inflödet av nya sjukfall har dock stabiliserats och ligger på samma nivå som föregående år. Antalet personer som fick sjukpenning ökade från ca 220 000 i december 2015 till ca 225 000 personer för samma månad 2016, vilket motsvarar en ökning med 1,6 procent för män och 2,6 procent för kvinnor. Antalet personer med sjukpenning på normalnivå minskade med ca 10 000 (6,3 procent). Samtidigt ökade antalet personer som fick sjukpenning på fortsättningsnivå, dvs. sjukfall längre än ett år, med ca 16 000 (28,7 procent). Ökningen beror delvis på att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffades den 1 februari 2016. Andelen pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser var 45 procent i september 2016, att jämföra med 43 procent i september 2015. Andelen växer p.g.a. det historiskt höga inflödet av sjukfall med psykiatriska diagnoser och den långa varaktigheten som dessa sjukfall har.

Ersättning för höga sjuklönekostnader redovisades på budgetens inkomstsida 2015

Utfallet för det nya anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 799 miljoner kronor. År 2015 infördes en ny ersättning för arbetsgivare som har höga sjuklönekostnader. Anslagsutfallet avser i huvudsak ersättning som utbetalas i efterskott baserad på arbetsgivares sjuklönekostnader för 2015.

År 2015 budgeterades och redovisades motsvarande utgifter på budgetens inkomstsida under inkomsttypen 8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Endast den ersättning som betalades ut i förskott redovisades på inkomstitel 8128 *Ersättning för höga sjuklönekostnader 2015* och uppgick till 2 miljoner kronor.

Försäkringskassans förvaltningsutgifter ökade jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 2:1 *Försäkringskassan* blev 8 265 miljoner kronor. Det är 441 miljoner kronor (5,6 procent) högre än 2015. Den ökade anslagsbelastningen jämfört med år 2015 beror främst på ökade personalkostnader. Antalet årsarbetskrafter vid Försäkringskassan ökade med 624 och uppgick till 12 618 årsarbetskrafter i december 2016.

Ohälsotalet minskade jämfört med föregående år men sjukpenningtalet ökade

Tabell 45 Ohälsomått

	2016	2015
Ohälsotalet	27,8	28,0
- varav kvinnor	33,6	33,8
- varav män	22,1	22,4
Sjukpenningtalet	10,8	10,5
- varav kvinnor	14,3	13,7
- varav män	7,5	7,3

Källa: Försäkringskassan

Ohälsotalet är ett mått som fångar utvecklingen inom hela sjukförsäkringen under en 12-månadersperiod. Det definieras som antal utbetalda nettodagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning och aktivitetsersättning per registrerad försäkrad (16–64 år). Alla dagar är omräknade till nettodagar, t.ex. två dagar med halv ersättning blir en dag. I december 2016 var ohälsotalet 27,8 dagar per försäkrad, vilket är en minskning från 28,0 dagar 2015. Ohälsotalet har sedan december 2015 minskat med 0,7 procent för kvinnor och med 1,5 procent för män.

Sjukpenningtalet anger hur många frånvarodagar som ersätts med sjukpenning eller rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad (16–64 år) exklusive personer med hel sjuk- eller aktivitetsersättning. Alla dagar är omräknade till nettodagar.

I december 2016 var sjukpenningtalet 10,8 dagar, vilket är en ökning med 3,5 procent sedan december 2015. Kvinnor har i likhet med tidigare år ett högre sjukpenningtal (14,3) än män (7,5).

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 10 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	4 257	4 192
Summa		4 257	4 192

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om ett beställningsbemyndigande på 4 257 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 4 192 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 65 miljoner kronor.

Övriga krediter

Tabell UO 10 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	140	0
Summa	140	0

5.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utgiftsområdet omfattar ersättning vid ålderdom (garantipension, bostadstillägg till pensionärer samt äldreförsörjningsstöd) och ersättning vid dödsfall (omställningspension, änkepension och särskild efterlevandepension samt garantipension till dessa förmåner).

Inkomstrelaterad ålderspension redovisas under avsnittet 5.31

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

Anslag

Tabell 46 UO 11 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB		Utfall 2015
					2016	Procent 2016	
1:1	Garantipension till ålderspension	14 344		14 112	-231	-1,6	15 761
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	11 916		11 920	4	0,0	12 427
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	8 499		8 466	-34	-0,4	8 589
1:4	Äldreförsörjningsstöd	897		895	-2	-0,3	803
2:1	Pensionsmyndigheten	528		536	8	1,4	555
Summa		36 184		35 928	-256	-0,7	38 136

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 35 928 miljoner kronor och blev därmed 256 miljoner kronor (0,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 minskade utgifterna med 2 208 miljoner kronor (5,8 procent).

Antalet pensionärer som fick garantipension blev lägre än beräknat och lägre än föregående år

Utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* uppgick till 14 112 miljoner kronor, vilket är 231 miljoner kronor (1,6 procent) lägre än det anvisade beloppet. Det beror framför allt på att antalet förmånstagare blev lägre än beräknat. Utgifterna blev även 1 649 miljoner kronor (10,5 procent) lägre än föregående år. Minskningen beror huvudsakligen på att inkomstpensionen har höjts, medan prisbasbeloppet sänktes något. Garantipension avräknas mot höjd inkomstpension. Den genomsnittliga inkomstrelaterade ålderspensionen är högre för yngre och nyblivna pensionärer jämfört med de äldre som redan uppbär pension. Dessutom minskar antalet pensionärer som inte har tjänat in någon inkomstrelaterad ålderspension alls successivt bland de nyblivna pensionärerna.

Ungefär 698 000 ålderspensionärer hade garantipension vid utgången av 2016, vilket är 72 000 färre än föregående år. Den genomsnittliga utbetalda garantipensionen uppgår till 20 000 kronor 2016, en minskning med 200 kronor jämfört med 2015.

Lägre utgifter då färre får änkepension

Utgifterna för anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* uppgick till 11 920 miljoner kronor, vilket är 508 miljoner kronor (4,1 procent) lägre än föregående år. Änkepension svarar för den större delen av utgifterna under anslaget. Eftersom änkepensionssystemet är under avveckling sedan 1990 minskar antalet personer med änkepension successivt. Mellan 2015 och 2016 minskade de med ca 11 000 personer, till 265 000 personer, vilket medför att de totala utgifterna för anslaget minskade.

Höjd inkomstpension leder till lägre bostadstillägg

Utgifterna för anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* uppgick till 8 466 miljoner kronor, vilket är 123 miljoner kronor (1,4 procent) lägre än 2015. Minskningen beror huvudsakligen på att inkomstpensionen höjdes 2016.

Antalet pensionärer med bostadstillägg uppgick under 2016 till ca 291 000 personer, vilket är lika många som 2015. För 2016 var det genomsnittliga årsbeloppet 28 300 kronor, en minskning med 1 200 kronor eller 4,1 procent jämfört med 2015.

Ökat antal personer med äldreförsörjningsstöd medför högre utgifter

De personer som är över 65 år och bosatta i Sverige men som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet är berättigade till äldreförsörjningsstöd. Utfallet för anslaget 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* är 895 miljoner kronor, vilket är 92 miljoner kronor (11,4 procent) högre än föregående år. Ökningen beror på att det är en något större andel av dem som är födda 1938 eller senare som får äldreförsörjningsstöd. Till skillnad från dem som är födda 1937 eller tidigare är de inte berättigade till garantipension efter att ha bott i Sverige i 10 år utan det krävs en bosättning på 40 år för full garantipension. En annan förklaring till ökningen är ökad asylinvandring. Antalet personer med äldreförsörjningsstöd ökade med 7,2 procent jämfört med 2015 och uppgick till 22 300 personer 2016. Det genomsnittliga årsbeloppet ökade med 3,6 procent och uppgick till 40 500 kronor 2016.

Övriga krediter

Tabell UO 11 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	0
Summa	8 000	0

Riksdagen har beslutat om en övrig kredit inom utgiftsområdet. Krediten är på 8 000 miljoner kronor och avser Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar. Krediten utnyttjades inte vid årsskiftet.

5.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgiftsområdet omfattar bl.a. barnbidrag, föräldraförsäkring och bostadsbidrag.

Anslag

Tabell 47 UO 12 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Barnbidrag	26 425		26 349	-76	-0,3	25 764
1:2	Föräldraförsäkring	41 067		40 533	-534	-1,3	38 627
1:3	Underhållsstöd	2 630		2 643	13	0,5	2 256
1:4	Adoptionsbidrag	30		11	-19	-62,9	15
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	1 014		910	-103	-10,2	905
1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	3 689		3 760	71	1,9	3 548
1:7	Pensionsrätt för barnår	7 238		7 238	0	0,0	6 876
1:8	Bostadsbidrag	5 037		4 662	-375	-7,4	4 940
Summa		87 129		86 106	-1 023	-1,2	82 931

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 86 106 miljoner kronor. Det är 1 023 miljoner kronor (1,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utgifterna 3 176 miljoner kronor (3,8 procent) högre.

Utgifterna för föräldrapenning lägre än budget

Utfallet för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* blev 40 533 miljoner kronor, vilket är 534 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för föräldrapenning blev lägre än beräknat.

Minskade utgifter för adoptionsbidrag

Utfallet för anslaget 1:4 *Adoptionsbidrag* blev 11 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor (62,9 procent) lägre än anvisat i statens budget och 4 miljoner kronor lägre än föregående år. Anslaget används för bidrag till kostnader för internationella adoptioner och uppgick 2016 till 40 000 kronor per adoption. Det lägre utfallet beror på att antalet beviljade bidrag för internationella adoptioner minskade. År 2016 genomfördes 259 internationella adoptioner till Sverige via de svenska adoptionsorganisationerna, vilket är en minskning med 77 adoptioner.

Utgifter för barnpension och efterlevandestöd blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:5 *Barnpension och efterlevandestöd* blev 910 miljoner kronor, vilket är 103 miljoner kronor (10,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det

beror främst på att antalet beviljade efterlevandestöd blev 1 100 färre än beräknat. För år 2016 uppgick antalet beviljade efterlevandestöd till 11 400.

Utfallet för anslaget 1:8 *Bostadsbidrag* blev 4 662 miljoner kronor vilket är 375 miljoner kronor (7,4 procent) lägre än anvisat i statens budget och 278 miljoner kronor (5,6 procent) lägre än föregående år. Minskningen beror på den förbättrade arbetsmarknaden, vilken leder till att färre uppfyller kraven för bostadsbidrag. Antal hushåll med bostadsbidrag var i genomsnitt 178 643 under 2016, fördelat på 146 859 barnhushåll och 31 785 ungdomshushåll. Jämfört med 2015 minskade antalet barnhushåll med drygt 2 procent och antalet ungdomshushåll med drygt 6 procent. Utbetalningarna av preliminärt bostadsbidrag uppgick till 5 145 miljoner kronor, vilket är 109 miljoner kronor lägre än föregående år. Återbetalningar m.m. uppgick till 483 miljoner kronor, vilket är 169 miljoner kronor högre än 2015.

Utgifterna för barnbidrag ökade jämfört med 2015

Utfallet för anslaget 1:1 *Barnbidrag* blev 585 miljoner kronor (2,3 procent) högre än 2015. Det beror på att antalet barn i åldrar berättigade till barnbidrag har ökat.

Jämfört med 2015 ökade utgifterna för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* med 1 906 miljoner kronor (4,9 procent). Anslaget finansierar förmånerna föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, graviditetspenning och jämställdhetsbonus. Utgifterna för föräldrapenningen utgjorde 72,0 procent av utgifterna för anslaget. Dessa utgifter ökade med 1 175 miljoner kronor. Ökningen beror dels på att 464 000 fler föräldrapenningdagar betalades ut, dels på att den totala medelersättningen ökade med 3,6 procent. Under 2016 betalades föräldrapenning för 53,4 miljoner dagar ut, vilket är 0,9 procent fler dagar än 2015. Ökningen i antal föräldrapenningdagar är främst en följd av att antalet födda barn har stigit de senaste åren. Den totala genomsnittliga medelersättningen per dag för föräldrapenningen ökade med 19 kronor till 549 kronor 2016. År 2016 var den genomsnittliga medelersättningen för kvinnor 509 kronor per dag och för män 656 kronor per dag. Skillnaden beror dels på inkomstskillnader mellan könen, dels på att kvinnor använder fler lägstಾನിവådagar och grundnivådagar än män. Av de föräldrapenningdagar som kvinnor tog ut var andelen dagar på grundnivå och lägstಾನിവå 35,6 procent. För män var motsvarande andel 22,3 procent.

Utgifterna för den tillfälliga föräldrapenningen ökade med 287 miljoner kronor (4,6 procent) jämfört med 2015. Ökningen beror på att antalet utbetalda nettodagar var 252 000 fler än under 2015 samt att medelersättningen per dag ökade med 1,0 procent. Antalet utbetalda nettodagar för tillfällig föräldrapenning uppgick till ca 7 192 000. Av nettodagarna för tillfällig föräldrapenning 2016 gällde 87,6 procent delförmånen vård av barn. Antalet uttagna dagar för vård av barn uppgick till ca 6 301 000 under 2016, vilket är drygt 231 000 dagar fler än under 2015. Flera faktorer

påverkar utnyttjandet av förmånen. Under 2016 ökade antalet barn och influensaaktiviteten var hög under 2016.

Utfallet för anslaget 1:3 *Underhållsstöd* blev 387 miljoner kronor (17,2 procent) högre än 2015. Ökningen beror framför allt på att underhållsstödet höjdes med 300 kronor per barn och månad fr.o.m. september 2015. Det genomsnittliga antalet barn med underhållsstöd uppgick till 221 733, vilket är en minskning med 0,6 procent jämfört med 2015. Under 2016 betalades 3 936 miljoner kronor ut i underhållsstöd vilket är en ökning med 444 miljoner kronor (12,7 procent) jämfört med 2015. Inbetalningar från bidragsskyldiga redovisas som inkomster under anslaget. Inbetalningarna var 1 293 miljoner kronor vilket är en ökning med 57 miljoner kronor (4,6 procent) jämfört med 2015.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Pensionsrätt för barnår* ökade med 362 miljoner kronor (5,3 procent) jämfört med 2015. Anslaget används för utgifter för statlig ålderspensionsavgift för pensionsrätt för barnår enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. Ökningen beror bland annat på löneökningar och att antal födda barn har ökat.

5.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Utgiftsområdet omfattar integrationspolitik, politik mot diskriminering och jämställdhetspolitik.

Anslag

Tabell 48 UO 13 Anslag

Miljoner kronor

		SB	ÄB	Utfall	Utfall- SB	Utfall- SB	
		2016	2016	2016	2016	Procent	Utfall
Anslag	Anslagsnamn	2016	2016	2016	2016	2016	2015
1:1	Integrationsåtgärder	74	130	130	56	75,7	73
1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	12 568	90	12 013	-555	-4,4	8 967
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	5 048		4 226	-822	-16,3	3 687
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	2 683		2 235	-448	-16,7	2 131
1:5	Hemutrustningslån	302		208	-94	-31,1	197
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	239		232	-7	-2,9	152
	Övriga anslag	157	7	156	-1	-0,7	155
Summa		21 070	227	19 200	-1 870	-8,9	15 362

Utgifterna uppgick till 19 200 miljoner kronor och är därmed 1 870 miljoner kronor (8,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 3 838 miljoner kronor (25,0 procent).

Färre kommunmottagna än beräknat för 2016 men fler än 2015

Utfallet för anslaget 1:2 *Kommunersättning vid flyktingmottagande* blev 12 013 miljoner kronor, vilket är 555 miljoner kronor (4,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Kommunerna tog under 2016 emot 68 761 personer¹, vilket är ca 13 000 personer färre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2015 blev kommunersättningar vid flyktingmottagande 3 046 miljoner kronor högre (34,0 procent). Det högre utfallet beror på att kommunerna tagit emot fler nyanlända invandrare 2016 jämfört med föregående år. Antalet kommunmottagna ökade med 17 564 från 51 197 personer 2015 till 68 761 personer 2016. Antalet barn och unga ökade från 20 549 till 26 051, varav ensamkommande barn och unga ökade från 3 794 till 6 971.

Tabell 49 Kommunmottagna m.m. 2015

	2016	2015	Förändring	Förändring%
Antal kommunmottagna	68 761	51 197	17 564	34,3%
- varav män	40 646	29 671	10 975	37,0%
- varav kvinnor	28 115	21 526	6 589	30,6%
andel Män	59,1%	58,0%		
andel kvinnor	40,9%	42,0%		
 Antal kommunmottagna under 18 år	 26 051	 20 549	 5 502	 26,8%
- varav pojkar	15 033	11 556	3 477	30,1%
- varav flickor	11 018	8 993	2 025	22,5%
andel pojkar	57,7%	56,2%		
andel flickor	42,3%	43,8%		
 Antal ensamkommande barn och unga	 6 971	 3 794	 3 177	 83,7%
- varav pojkar	5 684	2 948	2 736	92,8%
- varav flickor	1 287	846	441	52,1%
andel pojkar	81,5%	77,7%		
andel flickor	18,5%	22,3%		

Källa: Migrationsverket

¹ Inom utgiftsområde 13 Jämsköldhet och nyanlända invandrades etablering redovisas enbart de som Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd och som omfattas av förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar. Statens utgifter för de som inte beviljats uppehållstillstånd eller inte tagits emot av en kommun redovisas under utgiftsområde 8 Migration.

Färre än beräknat i etableringsinsats men fler än förra året

Utgifterna för anslaget 1:3 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* blev 822 miljoner kronor (16,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken är främst ett lägre antal nyanlända i etableringsinsatser än beräknat. Antalet deltagare i etableringsuppdraget uppgick under 2016 till 60 291, vilket är 5 509 deltagare färre än beräknat.

Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 540 miljoner kronor (14,6 procent). Orsaken är att antalet nyanlända i etableringsuppdraget ökade från i genomsnitt 48 358 deltagare 2015 till 60 291 deltagare 2016.

Utgifterna för anslaget 1:4 *Ersättning för vissa insatser för vissa nyanlända invandrare* blev 448 miljoner kronor (16,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken är att antalet deltagare i vissa program blivit lägre än beräknat. Det beror dels på att flera avtal överklagats, varför utbildningar inte använts i den omfattning som planerats, dels har det stora inflödet av nya deltagare försenat en del beslut om nya program.

Jämfört med föregående år så ökade dock utgifterna med 104 miljoner kronor (4,9 procent)². Orsaken är att antalet deltagare i program ökat.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 13 Beställningsbemyndiganden*Miljoner kronor*

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	2 000	425
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	100	80
Summa		2 100	504

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 2 100 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 504 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 596 miljoner kronor. Större delen av skillnaden härrör från bemyndigandet för anslaget 1:4 *Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare*. Anledningen är bland annat lägre nyttjande av tolktjänster än planerat.

² Utgifterna för den avslutade tjänsten etableringslotsar uppgick 2015 till 439 miljoner kronor, vilket påverkar jämförelsen med föregående år.

5.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområdet omfattar områdena arbetsmarknad och arbetsliv och består i huvudsak av utgifter för matchning av arbetssökande och lediga jobb, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslöshetsförsäkringen, lönegarantiersättning och Europeiska socialfonden samt arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning. Myndigheter inom området är bl.a. Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Arbetsmiljöverket och Arbetsdomstolen.

Anslag

Tabell 50 UO 14 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 816	145	8 154	338	4,3	7 467
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	30 443		28 571	-1 872	-6,1	28 988
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	12 219	-850	9 081	-3 138	-25,7	8 891
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	18 320		17 102	-1 218	-6,6	17 160
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	998		510	-487	-48,8	85
1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 800		1 588	-212	-11,8	1 231
1:12	Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	6 962		6 402	-560	-8,0	
	Övriga anslag	1 125	1	1 123	-2	-0,1	1 149
Summa		79 681	-704	72 531	-7 151	-9,0	64 971

Utfallet uppgick till 72 531 miljoner kronor, vilket är 7 151 miljoner kronor (9,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 7 560 miljoner kronor (11,6 procent) högre.

Antalet arbetslösa minskade med cirka 20 000

Tabell 51 visar arbetsmarknadsstatistik från Arbetskraftsundersökning (AKU) som görs av Statistiska centralbyrån (SCB). Statistiken är från helårsundersökningarna för 2016 och 2015.

Tabell 51 Arbetslöshet

	2016				2015			
	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män	Antal personer	Procent	Kvinnor	Män
Antal arbetslösa, 15 – 74 år	366 500		164 500	202 000	386 100		180 300	205 800
- varav heltidsstuderande	115 100	31,4	53 600	61 500	125 600	32,5	62 300	63 300
- varav personer med utomnordiskt ursprung	159 100	43,4	71 900	87 200	153 100	39,7	73 200	80 000
- varav långtidsarbetslösa	105 100	28,7	42 400	62 700	109 700	28,4	46 300	63 400
- varav långtidsarbetslösa personer med utomnordiskt ursprung	57 700	15,7	23 200	34 700	55 200	14,3	24 500	30 700
- varav ungdomar, 15 – 24 år	120 800	33,0	53 800	67 000	132 100	34,2	62 700	69 400
Arbetslösheten, 15 – 74 år (arbetslösa som andel av arbetskraften)		6,9	6,5	7,3		7,4	7,2	7,5
Ungdomsarbetslösheten, 15 – 24 år (arbetslösa ungdomar som andel av samtliga ungdomar i arbetskraften)		18,9	17,2	20,5		20,3	19,4	21,2

Anm.: Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåren 2015 respektive 2016

Källa: Statistiska centralbyrån

Det genomsnittliga antalet arbetslösa 15–74 år enligt AKU minskade med 19 600 personer mellan 2015 och 2016. Antalet arbetslösa som är heltidsstuderande minskade med 10 500 personer mellan åren. Antalet långtidsarbetslösa, dvs. personer som varit arbetslösa i mer än sex månader, minskade med 4 600 personer jämfört med 2015. Antalet arbetslösa personer med utomnordiskt ursprung ökade med 6 000 personer, varav antalet män ökade med 7 200 personer och antalet kvinnor minskade med 1 300 personer. Andelen arbetslösa med utomnordiskt ursprung uppgår 2016 till 43,4 procent av samtliga arbetslösa. Antalet personer med utomnordiskt ursprung i långtidsarbetslöshet ökade med 2 500 personer jämfört med 2015. Antalet män ökade med 4000 personer och antalet kvinnor minskade med 1 300 personer. Ungdomar i åldern 15–24 år utgör 33 procent av samtliga arbetslösa. Antalet arbetslösa ungdomar minskade med 11 300 personer mellan åren, varav antalet kvinnor minskat mer än antalet män.

Utgifterna för arbetslöshetsersättning och arbetsmarknadspolitiska program blev lägre än budgeterat

Utgifterna för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* blev 28 571 miljoner kronor, vilket är 1 872 miljoner kronor (6,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror framför allt på att färre personer än beräknat blev arbetslösa och därmed berättigade till arbetslöshetsersättning.

Jämfört med 2015 blev utfallet 417 miljoner kronor (1,4 procent) lägre. Antalet personer som fick arbetslöshetsersättning uppgick till ca 232 000 personer år 2016, vilket är en minskning med 8,0 procent jämfört med 2015.

Utgifterna för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 9 081 miljoner kronor, vilket är 3 138 miljoner kronor (25,7 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utgifterna under anslaget påverkas främst av omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen. Det lägre utfallet beror framför allt på att volymerna för de nya insatserna extratjänster och traineejobb blev lägre än beräknat. Bland annat har målgruppen för traineejobb minskat då många ungdomar får jobb utan subvention. Vidare saknar arbetssökande som ingår i målgruppen för extratjänster i många fall efterfrågad kompetens för de tjänster som är aktuella hos kommuner.

Tabell 52 Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

	2016			2015		
	Antal personer	Kvinnor	Män	Antal personer	Kvinnor	Män
Sökande i program totalt med aktivitetsstöd	173 018	78 109	94 909	176 495	80 103	96 392
-varav utrikesfödda	87 020	40 174	46 846	78 868	36 179	42 689
Jobb- och utvecklingsgarantin	101 376	45 651	55 726	103 282	46 565	56 716
-varav utrikesfödda i jobb- och utvecklingsgarantin	51 326	24 266	27 060	47 413	22 256	25 157
-antal personer i sysselsättningsfasen	23 119	10 530	12 589	36 885	16 939	19 946
-varav utrikesfödda i sysselsättningsfasen	9 659	4 517	5 142	14 972	6 971	8 001
Jobbgaranti för ungdomar	19 948	7 795	12 153	27 011	10 686	16 325
-varav utrikesfödda	5 193	2 115	3 078	5 850	2 377	3 473

Anm.: Statistiken i tabellen avser genomsnitt för helåren 2015 respektive 2016 beräknad utifrån Arbetsförmedlingens månadsstatistik.

Källa: Arbetsförmedlingen.

I tabell 52 visas statistik om deltagandet i arbetsmarknadspolitiska program. Av de inskrivna arbetslösa deltog i genomsnitt 48 procent i arbetsmarknadspolitiska program under 2016, vilket är i nivå med föregående år. Antalet utrikesfödda i program med aktivitetsstöd ökade med 10,3 procent jämfört med 2015. Det största programmet, sett till antal deltagare, är jobb- och utvecklingsgarantin som svarade för 59 procent av det genomsnittliga antalet deltagare i samtliga program med aktivitetsstöd. Antalet deltagare i jobb- och utvecklingsgarantins sysselsättningsfas var i genomsnitt 23 119 personer, vilket är en minskning med 37,3 procent jämfört med 2015. Från och med år 2016 har fasindelningen i jobb- och utvecklingsgarantin

upphört och sysselsättningsplatserna kommer att avvecklas successivt fram till den 31 januari 2018. Antalet deltagare i jobbgarantin för ungdomar var i genomsnitt 19 948 personer. Det är en minskning med 26,1 procent jämfört med 2015.

Minskningen beror främst på minskade ungdomskullar och en starkare konjunktur.

Utfallet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* blev 17 102 miljoner kronor, vilket är 1 218 miljoner kronor (6,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att antalet beslut om lönebidrag blev färre än vad som beräknades i budgeten. Antalet deltagare med lönebidrag har minskat med 1 986 och uppgick till 38 897 år 2016.

Lägre utgifter än budgeterat för Europeiska socialfonden

Utfallet för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* blev 487 miljoner kronor (48,8 procent) lägre än anvisat i statens budget och uppgick till 510 miljoner kronor. Det beror på låg medelförbrukning i de beviljade projekten. Programmet har haft förseningar som lett till att projekten kommit igång senare och därför rekvirerat mindre medel än beräknat.

Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader ökade jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* blev 687 miljoner kronor (9,2 procent) högre än 2015. Ökningen beror främst på ökade förvaltningskostnader för Arbetsförmedlingens arbete med etableringsuppdraget. Det är framför allt personalkostnaderna som har ökat. Antalet årsarbetskrafter ökade med 696 och uppgår till 13 033 årsarbetskrafter 2016, vilket är en ökning med 5,6 procent.

Utfallet för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* blev 426 miljoner kronor (503,3 procent) högre än föregående år. Utfallet för 2015 var lågt p.g.a. att systemet för ärendehandläggning inte färdigställdes enligt plan och därför uppnåddes inte tillräcklig volym.

Jämfört med föregående år ökade utgifterna för anslaget 1:11 Bidrag till

Lönegarantiersättning med 357 miljoner kronor (29,0 procent). Antalet personer som fick lönegarantiersättning 2016 var 23 823, en ökning med 20,8 procent. Det genomsnittliga antalet dagar som ersättning betalades ut ökade till 69 dagar. Den genomsnittliga ersättningen per person ökade med 1,0 procent och uppgick till 73 561 kronor. Antalet företagskonkurser och företagsrekonstruktioner var färre än 2015 och minskade med 9,6 procent till 2 444 stycken. I tabell 53 visas omfattningen av lönegarantiersättningen och antalet konkurser och rekonstruktioner.

Tabell 53 Bidrag till lönegarantiersättning

	2016	2015
Antal personer med lönegarantiersättning	23 823	19 728
Antal företagskonkurser och företagsrekonstruktioner	2 444	2 704
Genomsnittligt antal dagar	69	60
Genomsnittlig ersättning per person	73 561	72 837

Källa: Kammarkollegiet

Ändrad redovisningsprincip påverkar jämförelsen med föregående år

Utfallet för det nya anslaget 1:12 *Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* uppgick till 6 402 miljoner kronor. År 2015 budgeterades och redovisades stöden på budgetens inkomstsida under inkomsttypen 8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. År 2015 uppgick stöden som redovisades på inkomstitel 8125 *Nystartsjobb* och 8126 *Stöd till yrkesintroduktionsanställning* till sammanlagt 6 726 miljoner kronor.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 14 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 010	3 637
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	13 400	11 642
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	3 254	3 034
1:7	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9	8
2:1	Arbetsmiljöverket	20	19
2:5	Arbetslivspolitik	40	40
Summa		23 733	18 380

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 23 733 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 18 380 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 5 353 miljoner kronor. Skillnaden för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* beror på att regeringens reformer, t.ex. traineejobb för arbetslösa ungdomar inte hunnit öka i samma takt som bemyndigandet. Det finns också en stor osäkerhet i budgeteringen av de utestående åtagandena för utgiftsområdet då dessa bl.a. beror på längden och omfattningen av besluten om insatser och vid vilken tidpunkt arbetsgivare och anordnare av insatser rekvirerar bidrag.

5.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Utgiftsområdet omfattar utgifter för ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Området omfattar även utgifter för att hantera studiestöden, vilket huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN). Även ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd ingår i utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 54 UO 15 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB		Utfall 2015
					Procent	2016	
1:1	Studiehjälp	3 331		3 323	-8	-0,2	3 324
1:2	Studiemedel	14 984	4	12 883	-2 101	-14,0	13 037
1:3	Avsättning för kreditförluster	1 879	0	1 839	-41	-2,2	1 767
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	617		584	-34	-5,4	803
1:8	Centrala studiestödsnämnden	794		764	-30	-3,7	193
	Övriga anslag	102		93	-9	-9,1	93
Summa		21 708	5	19 486	-2 222	-10,2	19 216

Utfallet uppgick till 19 486 miljoner kronor och blev därmed 2 222 miljoner kronor (10,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utgifterna 270 miljoner kronor (1,4 procent) högre.

Utgifterna för studiemedel blev lägre än anvisat i statens budget

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* uppgick till 12 883 miljoner kronor, vilket är 2 101 miljoner kronor (14,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget används till utgifter för studiebidrag, tilläggsbidrag och pensionsavgifter. I enlighet med propositionen Höständringsbudget 2016 anvisade riksdagen ytterligare 4 miljoner kronor som en följd av att antalet studerande som har antagits till polisutbildningen ökade.

För studiebidraget finns två olika nivåer: en generell nivå där bidragsdelen utgör ca 30 procent av totalbeloppet för studiemedel (studiebidrag och studielån) och en högre nivå där bidragsdelen utgör ca 70 procent av totalbeloppet. Det är främst utgifterna för studerande med rätt till den högre bidragsnivån som blev lägre än beräknat. Inom denna grupp är det huvudsakligen utgifterna för studier på grundskolenivå och gymnasial nivå för vuxna studerande som saknar fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning som blev lägre än beräknat. I beräkningen av statens budget ökades anslaget med 586 miljoner kronor för ökat antal utbildningsplatser. Trots detta ökade inte antalet studiemedelstagare. Vilket är den främsta förklaringen till det

lägre utfallet. Antalet studerande som fick studiemedel minskade med 5 000 till 471 000. Det är framför allt antalet studerande på gymnasienivå som minskar för andra året i rad, vilket är den främsta anledningen till att det totala antalet studerande med studiemedel minskade. Under 2016 antogs 771 personer till polisutbildningen. Det är 161 fler än 2015.

Lägre avsättningar för kreditförluster

Utfallet för anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* blev 41 miljoner kronor (2,2 procent) lägre än i statens budget och uppgick till 1 839 miljoner kronor.

Avsättning görs för konstaterade förluster på utlåning t.o.m. 2013 och för förväntade förluster på utlåning fr.o.m. 2014. Den årliga avsättningen för förväntade förluster motsvarar 7,3 procent av utlånade medel. Utlåningen av studiestöd ökade med 253 miljoner kronor jämfört med 2015, vilket bl.a. förklaras av en stor ökning för merkostnadslån till följd av regelförändringar för studerande utomlands.

Små förändringar för studiehjälp och studiemedel jämfört med 2015

Utfallet för anslaget 1:1 *Studiehjälp* blev 1 miljon kronor (0,0 procent) lägre jämfört med föregående år och uppgick till 3 323 miljoner kronor. Det totala antalet studerande som fick studiehjälp under 2016 var 397 300. Andelen manliga studerande med studiehjälp har ökat med 0,3 procent under 2016. Ökningen beror på att Sverige under de senaste åren tagit emot ett stort antal flyktingar och i åldrarna 16-20 år är majoriteten av dessa män. Antalet studerande med studiehjälp har minskat under de senaste tre åren. Förändringen följer befolkningsutvecklingen i åldern 16-20 år. Det utbetalda beloppet har däremot inte minskat. Det beror på att fler studerande har beviljats extra tillägg och lärlingsersättning jämfört med 2015.

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* blev 154 miljoner kronor lägre än föregående år. Totalt fick 471 000 studerande studiemedel under 2016. Det är 5 000 personer färre än 2015. Det beror på att antalet studerande med studiemedel på gymnasial nivå minskade 2016. Studiemedlen är till övervägande del rättighetsstyrda. Utgifterna påverkas framför allt av antalet studerande med studiebidrag och tilläggsbidrag. Även faktorer såsom beslut om antal platser eller ändrade belopp, de studerandes studietakt och studietid samt den allmänna prisutvecklingen i samhället påverkar. Det beror på att studiebidraget och tilläggsbidraget är indexerade med prisbasbeloppet.

Negativ reporänta och ny finansieringsmodell för CSN

Utfallet för anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* blev 584 miljoner kronor, vilket är 219 miljoner kronor lägre än 2015. Eftersom Riksbankens styrränta (reporäntan) var negativ blev räntan på återkravsskulden också negativ. Ränteutgifterna på återkravsskulden påverkas till stor del av reporäntans utveckling.

Utfallet för anslaget 1:8 *Centrala studiestödsnämnden* blev 572 miljoner kronor (296,3 procent) högre än 2015. Ökningen beror på att CSN fr.o.m. 2016 i huvudsak finansieras med anslagsmedel. Tidigare disponerade myndigheten även intäkter av expeditionsavgifter, påminnelseavgifter, övriga administrativa avgifter och uppläggningsavgifter som fr.o.m. 2016 redovisas på Inkomsttitel 2562 *CSN-avgifter*.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 15 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016- 12-31
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4	3
Summa		4	3

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 4 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 3 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell UO 15 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2016-12-31
Studielån	211 000	210 635
Summa	211 000	210 635

Låneramen för studielån uppgick till 211 000 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2016 var 210 635 miljoner kronor.

5.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområdet omfattar skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet, vuxenutbildning och eftergymnasial yrkesutbildning samt högskoleutbildning och forskning. Området omfattar även myndigheter inom utbildnings- och forskningsområdet.

Anslag
Tabell 55 UO 16 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB	ÄB	Utfall	Utfall-	Utfall-	Utfall
		2016	2016	2016	SB	Procent	
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 485	-18	2 044	-1 441	-41,3	2 851
1:6	Särskilda insatser inom skolområdet	445		387	-59	-13,1	415
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 612		4 609	-3	-0,1	3 934
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	382	40	277	-105	-27,4	287
1:13	Statligt stöd till vuxenutbildning	1 414		1 087	-327	-23,1	
1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 067	-35	1 969	-98	-4,7	2 568
1:16	Fler anställda i lågstadiet	1 974	-658	1 315	-659	-33,4	
1:18	Lågstadielyftet				0	0,0	1 987
1:19	Bidrag till lärarlöner	2 884		2 581	-303	-10,5	
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 647		1 647	0	0,0	1 557
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 036		2 036	0	0,0	1 984
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 923		1 923	0	0,0	1 870
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 088		2 088	0	0,0	2 143
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 981	14	1 981	0	0,0	1 916
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 482		1 482	0	0,0	1 455
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 633		1 633	0	0,0	1 580
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 557		1 557	0	0,0	1 531
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 301		1 301	0	0,0	1 252
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 066		1 066	0	0,0	1 047
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 435		1 435	0	0,0	1 379
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 483		1 483	0	0,0	1 458
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 048		1 048	0	0,0	1 063
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 477		1 477	0	0,0	1 388
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 024		3 050	27	0,9	2 963
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	576	16	525	-52	-9,0	501
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	695	-304	391	-304	-43,7	786
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 462		2 462	0	0,0	2 391
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	5 766	-46	5 718	-48	-0,8	5 620
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	280	66	321	41	14,7	340
	Övriga anslag	17 229	17	17 226	-3	0,0	16 687
Summa		69 452	-907	66 120	-3 333	-4,8	62 954

Utfallet uppgick till 66 120 miljoner kronor och blev därmed 3 333 miljoner kronor (4,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 3 166 miljoner kronor (5,0 procent).

För universitet och högskolor belastas anslagen till forskning och forskarutbildning när anslaget erhålls. Till följd av den särskilda anslagsredovisningen blir det därför inga skillnader mellan budget och utfall. I det följande kommenteras de anslag inom utgiftsområdet där avvikelser finns.

Utgifterna för utveckling av skolväsendet blev lägre än anvisat i statens budget

Utgifterna för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 1 441 miljoner kronor (41,3 procent) lägre än anvisat i statens budget.

Det beror bl.a. på att huvudmän (t.ex. kommuner och enskilda huvudmän inom skolväsendet) har rekvirerat statsbidrag i mindre omfattning än beräknat för insatser för att stärka kvalitén i utbildningen för nyanlända elever och elever med annat modersmål än svenska, statsbidrag för nationella skolutvecklingsprogram, statsbidrag för fortbildning i specialpedagogik och försöksverksamhet med ökad undervisningstid i svenska eller svenska som andraspråk för nyanlända elever i grundskolan. Även statsbidrag för karriärsteg för lärare, statsbidrag för sommarskola eller undervisning under andra skollov och fortbildning av matematiklärare har rekvirerats i en mindre omfattning. En ytterligare förklaring till det lägre utfallet är att flera uppdrag inte kom igång som planerat.

Utfallet för anslaget 1:6 *Särskilda insatser inom skolområdet* blev 387 miljoner kronor, vilket är 59 miljoner kronor (13,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Anslaget används främst för utgifter för särskilda insatser inom skolområdet för elever med funktionsnedsättning och för utgifter för statsbidrag för insatser för elever med funktionsnedsättning eller med andra särskilda behov. Antalet elever har sjunkit över tid.

Utgifterna för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* blev 277 miljoner kronor, vilket är 105 miljoner kronor (27,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 anvisades anslaget 40 miljoner kronor för att öka kompetensen för lärare inom svenska för invandrare (sfi) och svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning (komvux). Statsbidrag lämnas enligt förordningen (2016:709) om statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Den totala bidragsbudgeten för höstterminen 2016 var 122 miljoner kronor. Totalt uppgick bidragsansökningarna från huvudmännen till 17 miljoner kronor.

Lägre utgifter för vuxenutbildning jämfört med budget

Utgifterna för anslaget 1:13 *Statligt stöd till vuxenutbildning* blev 1 087 miljoner kronor. Det är 327 miljoner kronor (23,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att satsningen på utbildningskontrakt blev lägre än beräknat p.g.a. att endast ett fåtal kommuner hade kommit i gång med satsningen.

Utbildningskontraktet är del av 90-dagarsgarantin vars syfte är att få arbetslösa ungdomar 20-24 år att fullfölja en gymnasieutbildning. Statens skolverk betalade ut 851 miljoner kronor i statsbidrag för yrkesinriktad och viss teoretisk vuxenutbildning på gymnasial nivå och statsbidrag för kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Utfallet för anslag 1:14 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* blev 1 969 miljoner kronor. Av det avser 1 893 miljoner kronor statsbidrag till yrkeshögskoleutbildningar. Myndigheten för yrkeshögskolan betalade ut medel för 27 271 årsplatser, vilket är en ökning med 257 årsplatser jämfört med föregående år.

Stor indragning av anslaget

Utfallet för anslaget 1:16 *Fler anställda i lågstadiet* blev 659 miljoner kronor lägre än budgeterat. Det beror på att anslaget minskades med 658 miljoner kronor i Vårändringsbudgeten för att kunna finansiera ökade anslag inom andra områden. Anslaget ersatte anslag 1:18 *Lågstadielyftet* som upphörde i enlighet med budgetpropositionen för 2016.

Utfallet för Bidrag till lärarlöner lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:19 *Bidrag till lärarlöner* blev 303 miljoner kronor (10,5 procent) lägre än anvisat och uppgick till 2 581 miljoner kronor. Skillnaden förklaras av att huvudmän inte rekvirerat medel i den omfattning som beräknades.

Anslaget 2:7 *Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* ökades med 14 miljoner kronor i enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016. Skälet till ökningen var att anslaget under 2015 belastats med utgifter som borde redovisats mot anslag 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor*. Som en konsekvens av detta minskades anslag 2:65 med motsvarande belopp för att finansiera ökningar av anslag inom andra områden.

Utfallet för anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* blev 391 miljoner kronor. Det är 304 miljoner kronor (43,7 procent) lägre än anvisat i budgeten och 395 miljoner kronor (50,2 procent) lägre än föregående år. Riksdagen minskade anslaget med 304 miljoner kronor i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 för att finansiera ökningar av anslag inom andra områden. Anslaget överskreds med 36 tusen kronor. Det icke medgivna

överskridandet är dock under 10 procent av det anvisade anslaget, vilket är inom ramen för villkoren för ramanslag i Budgetlagen (2011:203) 3 kap. 8 §.

Högre avgifter till internationella organisationer p.g.a. av valutakursförändring

Utfallet för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* blev 321 miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor (14,7 procent) högre än anvisat i statens budget. Anslaget används för avgifter till internationella organisationer och avser långsiktiga åtaganden. Utfallet påverkas av BNP-utvecklingen och valutakurser. Då åtagandena blev högre än den ursprungliga beräkningen till följd av att schweizerfrancens valutakurs gentemot den svenska kronan förstärktes anvisade riksdagen ytterligare 66 miljoner kronor i enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016.

Förändrad anslagsstruktur försvårar jämförelsen mellan åren

Utfallet uppgår till 66 120 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med 3 166 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras huvudsakligen av de nya anslagen 1:19 *Bidrag till lärarlöner* och 1:13 *Statligt stöd till vuxenutbildning*. Utfallet för dessa anslag uppgick till 3 668 miljoner kronor. Anslag 1:18 *Lågstadielyftet* upphörde 2015 och medlen överfördes till anslag 1:16 *Fler anställda i lågstadiet*.

Utgifterna för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 807 miljoner kronor (28,3 procent) lägre än 2015. Minskningen beror till stor del på anslagsförändringar till följd av överföringar till andra anslag. Bl.a. har utgifter för karriärsteg för lärare flyttats till anslag 1:19 *Bidrag till lärarlöner*, utgifter för att öka antalet behöriga speciallärare har flyttats till anslag 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolelärare* samt utgifter för Sameskolstyrelsen har flyttats till anslag 1:4 *Sameskolstyrelsen*.

Utfallet för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet*, m.m. blev 675 miljoner kronor (17,2 procent) högre än 2015. Det beror främst på att statsbidrag till huvudmän i förskolan för insatser som syftar till att minska barngruppernas storlek har ökats.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 16 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 702	983
1:6	Särskilda insatser inom skolområdet	34	32
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.	665	663
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	453	107
1:13	Statligt stöd till vuxenutbildning	200	0
1:14	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	4 400	4 166
1:16	Fler anställda i lågstadiet	1 974	986
1:17	Skolforskningsinstitutet	19	18
1:19	Bidrag till lärarlöner	2 256	2 205
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	50	46
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	17 520	15 083
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 881	1 732
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 600	1 180
3:6	Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	3 200	2 806
4:1	Internationella program	153	90
Summa		37 107	30 098

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 37 107 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 30 098 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 7 009 miljoner kronor och hänför sig huvudsakligen till anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*, anslaget 1:16 *Fler anställda i lågstadiet* och anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

För anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* beror skillnaden framför allt på ett lågt bemyndigandenyttjande av medel som fördelas efter beslut av regeringen.

Det beslutade bemyndigandet för anslaget 1:16 *Fler anställda i lågstadiet* uppgick till 1 974 miljoner kronor. Av dessa har 986 miljoner kronor utnyttjats.

För anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* beror skillnaden på 2 437 miljoner kronor bl.a. på en ny process för att bevilja bidrag för infrastruktur. Konsekvensen blir att beslut om bidrag för infrastruktur kan tas först under 2017.

Garantier

Tabell UO 16 Garantier*Miljoner kronor*

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Chalmers Tekniska Högskola AB ¹⁾	Obegränsad	343
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC	600	600
Summa		943

¹⁾ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31/12 2015.

5.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområdet omfattar utgifter för bl.a. folkbildning, ungdomsfrågor, det civila samhället, idrott, trossamfund, teater, dans och musik samt museer och utställningar.

Anslag

Tabell 56 UO 17 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 315		1 316	2	0,1	1 297
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 105		1 115	9	0,8	1 011
13:1	Stöd till idrotten	1 903	20	1 923	20	1,0	1 758
13:6	Insatser för den ideella sektorn	25	35	60	35	141,9	329
14:1	Bidrag till folkbildningen	3 812		3 811	-1	0,0	3 626
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	50	162	212	162	324,0	105
	Övriga anslag	5 485	16	5 481	-4	-0,1	5 154
Summa		13 695	233	13 918	224	1,6	13 281

Utfallet uppgick till 13 918 miljoner kronor och blev därmed 224 miljoner kronor (1,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 637 miljoner kronor (4,8 procent).

Införande av fri entré vid 18 statliga museer ledde till något högre utfall jämfört med 2015

Utfallet för anslaget 8:1 *Centrala museer: Myndigheter* uppgick till 1 115 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner (0,8 procent) högre än anvisat i statens budget. Det är 104 miljoner kronor (10,3 procent) högre än utfallet föregående år. Det högre utfallet beror på att fri entré har införts vid 18 statliga museer.

Utgifter för insatser med anledning av migrationen

Utfallet för anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* uppgick till 1 923 miljoner kronor, vilket är 20 miljoner kronor (1,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 20 miljoner kronor. Syftet var att stödja satsningar inom barn- och ungdomsidrotten samt att ge asylsökande och nyanlända som bor kvar i anläggningsboende tillfälle att etablera kontakter i det svenska samhället.

Utfallet för anslaget 13:6 *Insatser för den ideella sektorn* uppgick till 60 miljoner kronor. Det är 35 miljoner kronor (141,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 35 miljoner kronor för att genomföra politiken för det civila

samhället. Utbetalningar har framför allt gjorts till organisationer inom det civila samhället som Svenska Röda Korset, Svenska kyrkan och Rädda Barnen för arbete med flyktingar.

För anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* blev utfallet 212 miljoner kronor, vilket är 162 miljoner kronor (324,0 procent) högre än anvisat i statens budget. I enlighet med propositionerna Vårändringsbudget och Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 162 miljoner kronor bl.a. för insatser av folkhögskolorna och studieförbunden. Insatser för att stärka kunskaper i svenska och för att främja deltagande i samhällslivet för asylsökanden och personer som fått uppehållstillstånd men bor kvar i anläggningsboenden.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 17 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	25	0
1:3	Skapande skola	100	0
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9	7
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	40	0
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	137	103
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	25	25
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	14	10
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	136	100
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	83	67
9:2	Stöd till trossamfund	46	14
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	212	212
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	32	27
13:3	Bidrag för kvinnors organisering	29	22
13:5	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15	15
14:2	Bidrag till kontakttolkutbildning	60	45
Summa		963	647

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 963 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 647 miljoner kronor, vilket är 316 miljoner kronor lägre än beslutade bemyndiganden. Bidragen för höstterminen 2016 och vårterminen 2017 för anslaget 1:3 *Skapande skola* beslutades våren 2016, vilket innebär att insatserna kunde påbörjas under 2016. Det i sin tur betyder att bemyndigandet inte behövde utnyttjas.

Utlåning

Tabell UO 17 Utlåning*Miljoner kronor*

Utlåning	Låneram	Lån 2016-12-31
Nordiska museet ¹⁾	20	19
Summa	20	19

¹⁾ prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:Fiu21, rskr. 2014 /15:255

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om en låneram på högst 20 miljoner kronor för lån till viss ombyggnation av Nordiska museet och klimatanpassning av arkiven. Utestående lån vid utgången av 2016 var 19 miljoner kronor.

5.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Inom utgiftsområdet ingår utgifter för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande, lantmäteriverksamhet och konsumentpolitik. Området innefattar bl.a. myndigheterna Boverket och Lantmäteriet.

Anslag

Tabell 57 UO 18 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Bostadspolitisk utveckling	24		11	-13	-53,4	10
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	100		-1	-101	-101,5	6
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43		1	-42	-98,1	1
1:5	Boverket	216		220	4	1,7	234
1:6	Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	3		0	-3	-100,0	8
1:8	Lantmäteriet	510		512	3	0,5	509
1:12	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	1 000		151	-849	-84,9	
1:13	Upprustning av skollokaler	830	-500	60	-770	-92,8	3
1:14	Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande	1 850		1 850	0	0,0	
1:15	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	2 200		23	-2 177	-98,9	
	Övriga anslag	288		292	3	1,1	303
Summa		7 064	-500	3 119	-3 945	-55,8	1 074

Utfallet uppgick till 3 119 miljoner kronor, vilket är 3 945 miljoner kronor (55,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 2 045 miljoner kronor (190,4 procent).

Utfallet blev 3,9 miljarder kronor lägre än anvisade medel i statens budget

Utfallet för anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag* blev -1 miljon kronor, vilket är 101 miljoner kronor lägre än anvisat. Kommunerna får stöd för att underlätta ekonomiskt nödvändiga omstruktureringar av kommunala bostadsföretag eller för att på annat sätt minska bördorna av deras åtaganden för boendet. Stöd får bara ges om statens och kommunens åtaganden har reglerats i ett avtal mellan parterna. År 2016 tecknades inga nya avtal. Vid utgången av 2016 återstår tre aktiva avtal, ett med Ånge, ett med Hagfors och ett med Sorsele. Genom ett avtal som träffades mellan Statens bostadskreditnämnd och Laxå kommun 2004 åtog sig kommunen att avveckla eller utveckla ett visst antal lägenheter för

annan användning än bostadsändamål. Boverket och kommunen har kommit överens om att några av dessa lägenheter åter får användas för bostadsändamål. Mot bakgrund av detta återbetalade kommunen i april 2 miljoner kronor av tidigare erhållna bidrag vilket gav ett negativt anslagsutfall.

Utfallet för anslaget 1:3 *Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad* blev 1 miljon kronor, vilket är 42 miljoner kronor lägre än vad som anvisats i statens budget. Det låga utfallet beror på en låg tillströmning av ärenden under 2016. Anslaget används för statsbidrag till kommuner för hyresgarantier för enskilda hushålls räkning. Garantierna ges som ett stöd när ett hushåll har ekonomisk förmåga att klara av ett eget boende, men ändå har svårigheter att etablera sig på bostadsmarknaden. Boverket har under året beviljat 166 garantier till 18 kommuner, jämfört med 110 garantier till 14 kommuner för 2015.

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder* blev 0 miljoner kronor vilket är 3 miljoner kronor lägre än anvisat. Radonbidragen upphörde fr.o.m. 2015. Därför avsåg samtliga anvisade medel för 2016 infriande av tidigare ingångna åtaganden. Anslaget finns inte uppfört på statens budget 2017.

Utfallet för det nya anslaget 1:12 *Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer* blev 151 miljoner kronor vilket är 849 miljoner kronor lägre än anvisat. Anslaget får delvis användas för stöd enligt förordningen (2016:837) om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden. Förordningen trädde i kraft den 1 oktober 2016 och 17 ansökningar inkom under 2016. Boverket betalade inte ut något stöd under 2016 eftersom behandlingen av ansökningarna inte var avslutad vid årsskiftet. Anslaget får även användas för stöd enligt förordningen (2016:398) om stöd till utemiljöer i vissa bostadsområden. Anslagsbelastningen för denna stödform uppgick till 151 miljoner kronor. Stödet betalas ut i förskott med 75 procent och med 25 procent vid färdigställandet. Under året beviljade Boverket 115 ansökningar, varav 114 stycken fick förskottsutbetalningar.

Utfallet för anslaget 1:13 *Upprustning av skollokaler* blev 60 miljoner kronor vilket är 770 miljoner kronor lägre än anvisat. Anslaget får användas för utgifter i enlighet med förordningen (2015:552) om statsbidrag för upprustning av skollokaler och av utemiljöer vid skolor, förskolor och fritidshem. Under 2016 inkom 158 ansökningar om statsbidrag för att upprusta utemiljöer. Av dessa beviljade Boverket 54 ansökningar. Antalet ansökningar för upprustning av skollokaler var 264 varav Boverket beviljade 83 ansökningar. Det låga utfallet i förhållande till anvisade medel beror på att en stor del av inkomna ansökningar under 2016 var ofullständiga, vilket medförde att stöd inte kunde beviljas.

Utfallet för det nya anslaget 1:15 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* blev 23 miljoner kronor, vilket är 2 177 miljoner kronor lägre än anvisat. Sedan stödet trädde i kraft den 15 november 2016 har 29 ansökningar för byggande av hyresbostäder samt 6 ansökningar för byggande av studentbostäder inkommit. Något stöd betalades inte ut under 2016 eftersom behandlingen av ansökningarna inte var avslutad vid årsskiftet. Årets anslagsutfall gäller i huvudsak medel till länsstyrelserna för finansiering av den verksamhet de bedriver i enlighet med förordningen (2016:880) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla hyresbostäder och bostäder för studerande.

Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande bidrog till högre utgifter

Utfallet för det nya anslaget 1:14 *Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande* blev 1 850 miljoner kronor. Under 2016 har 111 kommuner fått bidrag för ökat bostadsbyggande.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 18 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	50	11
1:12	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	400	50
1:13	Upprustning av skollokaler	1 160	108
1:15	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 000	1
Summa		4 610	169

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 610 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 169 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 4 441 miljoner kronor. Den största skillnaden är på anslaget 1:15 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* och beror främst på att förordningen trädde i kraft den 15 november 2016, vilket medförde att få beslut om framtida åtaganden hann fattas.

Garantier

Tabell UO 18 Garantier*Miljoner kronor*

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder m.m.	10 000	1 985
Kreditgarantier för förvärv av bostad	5 000	0,1
Summa	15 000	1 985

Övriga krediter

Tabell UO 18 Övriga krediter*Miljoner kronor*

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
Kredit för infriande av Boverkets garantier ¹⁾	Obegränsad	0
Summa		0

¹⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

5.19 Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak medel för hållbara regionala tillväxtinsatser i form av projektverksamhet och olika former av regionala företagsstöd och utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Anslag

Tabell 58 UO 19 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	1 518	5	1 473	-44	-2,9	1 410
1:2	Transportbidrag	376		385	9	2,5	354
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	1 362		773	-590	-43,3	93
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden (2015) perioden 2007-2013			-17	-17	0,0	385
Summa		3 256	5	2 614	-642	-19,7	2 243

Utfallet blev 2 614 miljoner kronor, vilket är 642 miljoner kronor (19,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utgifterna 371 miljoner kronor (16,5 procent) högre.

Utgifterna för transportbidraget blev något högre än 2015

Utfallet för anslaget 1:2 *Transportbidrag* uppgick till 385 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor (2,5 procent) högre än anvisat. Transportbidrag är en kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor. Bidraget ska också stimulera till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv. Det högre utfallet beror på att det var ett tillfälligt uppehåll i ärenden som skulle beredas och betalas ut i slutet av 2015. Dessa betalades istället ut under 2016.

Lägre utfall för 2016 då uppstarten i den nya regionalfonden tagit längre tid än förväntat

Utfallet för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007–2013* blev -17 miljoner kronor. Att utfallet blev negativt beror på att återkrav av tidigare utbetalningar har redovisats mot anslag. Programperioden kommer att slutredovisas till EU-kommissionen under våren 2017.

Utbetalningar från anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* uppgick till 773 miljoner kronor, vilket är 590 miljoner kronor (43,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Uppstarten av den nya programperioden

har tagit längre tid än beräknat, vilket har lett till att utbetalningstakten inom programmet blivit lägre. Jämfört med föregående år blev utfallet 680 miljoner kronor (731,2 procent) högre. Det beror på att programperioden fortfarande var i uppstartsfasen under 2015.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 19 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	2 993	2 268
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	4 300	4 042
Summa		7 293	6 310

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 7 293 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 6 310 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 983 miljoner kronor.

Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder* är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. De aktörer som kan fatta beslut om framtida åtaganden mot anslaget har därför små möjligheter att påverka stödets utbetalningstakt. Behovet av att fatta långsiktiga beslut, med stöd av bemyndigande, har varit mindre än vad som tidigare beräknats.

Verksamheten inom regionalfondsprogrammen, som finansieras av anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020*, omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Beslut om projekt inom ramen för framför allt det nationella regionalfondsprogrammet har blivit försenade vilket förklarar att behovet av att fatta långsiktiga beslut, med stöd av bemyndigande, har varit mindre än vad som tidigare beräknats.

5.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Utgiftsområdet omfattar områdena miljöpolitik och miljöforskning. Området miljöpolitik avser bl.a. frågor som rör klimat, naturvård, havs- och vattenvård. Området miljöforskning består främst av forskning om miljö- och samhällsbyggande vid Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas).

Anslag

Tabell 59 UO 20 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Utfall- SB					Utfall- SB
		SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Naturvårdsverket	433		425	-8	-1,9	397
1:2	Miljöövervakning m.m.	333		330	-3	-1,0	303
1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 003	-50	952	-50	-5,0	738
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	815	-12	504	-311	-38,2	446
1:7	Avgifter till Internationella organisationer	141	75	215	74	52,2	203
1:8	Supermiljöbilspremie	309	180	348	39	12,6	347
1:12	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	752		733	-19	-2,5	687
1:15	Hållbara städer	3		7	4	164,3	-6
1:16	Skydd av värdefull natur	1 344		1 343	0	0,0	955
1:18	Klimatinvesteringar	600		572	-28	-4,7	99
1:19	Elbusspremie	50		1	-49	-98,9	
	Övriga anslag	1 880	-16	1 870	-10	-0,5	1 770
Summa		7 662	177	7 299	-363	-4,7	5 938

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 7 299 miljoner kronor och är därmed 363 miljoner kronor (4,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 1 360 miljoner kronor (22,9 procent) högre.

Senareläggning av vissa insatser

Utfallet för anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* blev 952 miljoner kronor, vilket är 50 miljoner kronor (5,0 procent) lägre än anvisat i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändrigsbudget för 2016 minskade riksdagen anslaget med 50 miljoner kronor för att kunna finansiera anslagsökningar inom andra områden. Det medförde att vissa åtgärder för värdefull natur inte kunde genomföras i den takt som var planerat.

Utfallet för anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* blev 504 miljoner kronor, vilket är 311 miljoner kronor (38,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utgifterna för sanering och återställning för bostadsbyggande blev

292 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Det beror på att det har tagit längre tid att sätta igång saneringsprojekt än beräknat. Naturvårdsverket har fattat 58 beslut om åtgärder för att återställa och sanera förorenade områden jämfört med 51 beslut 2015.

Utfallet för anslaget 1:7 *Avgifter till internationella organisationer* blev 215 miljoner kronor, vilket är 74 miljoner kronor (52,2 procent) högre än anvisat i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 anvisade riksdagen anslaget ytterligare 75 miljoner kronor. Utgifterna för bidrag och medlemsavgifter har ökat, främst till följd av ökade kostnader för vädersattelitsamarbetet (EUMESAT) vars syfte är att leverera väder- och klimatrelaterade satellitdata till medlemsländerna. Dessutom är de flesta avgifterna angivna i andra valutor än svenska kronor. Den relativt svaga kronkursen bidrog därför också till högre utgifter än beräknat.

Fortsatt ökad efterfrågan på Supermiljöbilspremien

Utfallet för anslaget 1:8 *Supermiljöbilspremie* blev 348 miljoner kronor vilket är 39 miljoner kronor (12,6 procent) högre än anvisat i statens budget. Under 2016 ökade efterfrågan på supermiljöbilspremien. Dessutom har anslaget använts för att betala supermiljöbilspremier för bilar där ansökan inkom i slutet av 2015. I enlighet med propositionen Höständringsbudget 2016 anvisade riksdagen därför anslaget ytterligare 180 miljoner kronor för att kunna fortsätta betala ut premien. Supermiljöbilspremien uppgick till maximalt 40 000 kronor per fordon under 2016.

Utfallet för anslaget 1:19 *Elbusspremie* blev 49 miljoner kronor (98,9 procent) lägre än vad som anvisats i statens budget. Premien riktas främst mot de regionala kollektivtrafikmyndigheterna. Orsaken till att utfallet är så lågt i förhållande till statens budget är att vissa kollektivtrafikmyndigheter är uppbundna i långsiktiga avtal där specifika bränslen är reglerade. Dessutom betalas premien ut när elbussen levereras och leveranstiden på elbussar är 1-1,5 år.

Utfallet för anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* ökade med 214 miljoner kronor (29,0 procent) jämfört med föregående år. Det beror på att antalet bidragsutbetalningar till länsstyrelserna blev flera.

Utfallet för anslaget 1:16 *Skydd av värdefull natur* uppgick till 1 343 miljoner kronor, vilket är en ökning med 388 miljoner kronor jämfört med föregående år. Naturvårdsverket betalar ut bidrag till kommuner i samband med bildande av naturreservat, biotopskyddsområde eller tecknande av naturvårdsavtal. Totalt har ca 73 600 hektar mark säkrats för naturvårdsändamål under 2016, det är ca 44 000 hektar mer än 2015.

Anslag 1:18 *Klimatinvesteringar* ökade med 473 miljoner kronor (477,2 procent) och uppgick till 572 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att Naturvårdsverket har fördelat en större del av anslaget, 91 procent jämfört med 76 procent föregående år. Ökningen mellan åren beror på att hanteringskostnaden har fördubblats p.g.a. att 2016 var det första helåret som Naturvårdsverket hanterade stödet. Det utbetalda stödet har genererat en utsläppsminskning om 361 094 ton under året.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 20 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:2	Miljöövervakning m.m.	100	70
1:3	Åtgärder för värdefull natur	350	262
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 430	952
1:5	Miljöforskning	102	83
1:10	Klimatanpassning	20	0
1:12	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	300	256
1:14	Internationellt miljösamarbete	14	1
1:16	Skydd av värdefull natur	42	31
1:18	Klimatinvesteringar	500	492
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 600	1 276
Summa		4 458	3 423

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 458 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 3 423 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 035 miljoner kronor.

Skillnaden för anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* var den enskilt största. Anledningen är de saneringsåtgärder som var klara för beslut var så stora att de inte rymdes inom bemyndigandet och att det inte tagits några fleråriga beslut.

5.21 Utgiftsområde 21 Energi

Utgiftsområdet omfattar frågor om tillförsel, distribution och användning av energi och syftar till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Det är främst Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen och Affärsverket svenska kraftnät som ansvarar för att genomföra åtgärderna inom området.

Anslag

Tabell 60 UO 21 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÅB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB		Utfall 2015
					Procent	2016	
1:1	Statens energimyndighet	280		278	-1	-0,5	265
1:2	Insatser för energieffektivisering	253		244	-9	-3,7	195
1:4	Energiforskning	1 349		1 342	-8	-0,6	1 140
1:8	Energiteknik	390		385	-5	-1,2	135
1:9	Elberedskap	255		197	-58	-22,8	262
	Övriga anslag	285		276	-9	-3,2	294
Summa		2 812		2 721	-91	-3,2	2 291

Utfallet uppgick till 2 721 miljoner kronor och blev därmed 91 miljoner kronor (3,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 430 miljoner kronor (18,8 procent).

Lägre utfall för elberedskap

Utfallet för anslaget 1:9 *Elberedskap* blev 197 miljoner kronor, vilket är 58 miljoner kronor (22,8 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att planerade åtgärder inte har kunnat genomföras enligt ursprunglig plan p.g.a. personalförändringar inom Affärsverket svenska kraftnät och förseningar hos företag där elberedskapsåtgärder utförs.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 21 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:2	Insatser för energieffektivisering	260	80
1:3	Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	12	5
1:4	Energiforskning	3 500	1 783
1:6	Planeringsstöd för vindkraft	10	3
1:8	Energiteknik	70	16
1:9	Elberedskap	330	127
1:10	Avgifter till Internationella organisationer	30	15
1:11	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	25	22
Summa		4 237	2 051

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 237 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 051 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 186 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:4 *Energiforskning*. Skillnaden på 1 717 miljoner kronor för detta anslag beror till stor del på att de projekt som sökte medel inte var så långa i tid att mer av bemyndiganderamen behövde nyttjas.

Utlåning

Tabell UO 21 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2016-12-31
Delägarlån till bolag i vilka Svenska Kraftnät förvaltar statens aktier	300	214
Summa	300	214

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 300 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2016 var 214 miljoner kronor.

Inomstatliga lån

Tabell UO 21 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
Svenska Kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	10 500	4 918
Summa	10 500	4 918

Inom utgiftsområdet har riksdagen fastställt en låneram på 10 500 miljoner kronor för Svenska Kraftnät. Utestående lån vid utgången av 2016 var 4 918 miljoner kronor.

5.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Utgiftsområdet omfattar transportpolitiken och politiken för informationssamhället.

Anslag

Tabell 61 UO 22 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	23 455	53	20 228	-3 227	-13,8	19 491
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	20 973	-500	20 534	-439	-2,1	20 706
1:3	Trafikverket	1 297		1 248	-49	-3,8	1 287
1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut	48		48	0	0,0	47
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	349		383	34	9,8	123
1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 389		1 126	-262	-18,9	1 007
1:14	Trängselskatt i Göteborg	1 011		1 123	112	11,1	825
1:15	Sjöfartsstöd	1 604		1 486	-118	-7,3	
	Övriga anslag	3 997		3 911	-86	-2,2	3 758
Summa		54 122	-448	50 087	-4 035	-7,5	47 242

Utfallet uppgick till 50 087 miljoner kronor och är därmed 4 035 miljoner kronor (7,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 2 845 miljoner kronor (6,0 procent), därav berodde 1 486 miljoner kronor på det nya anslaget Sjöfartsstöd som tidigare redovisades på budgetens inkomstsida.

Trafikverket ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för att bygga och driva statliga vägar och järnvägar. Hur mycket Trafikverket investerar bestäms av anvisade anslag, de lån som Trafikverket tar upp och tillskott de får via medfinansiering i form av externa bidrag. Utfallet som redovisas här är endast den verksamhet som är finansierad med anslag.

Från och med 2014 redovisas den största delen av utgiftsområdet på två trafikslags-överskridande anslag. Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* används för investeringar och andra åtgärder för att utveckla transportsystemet och

anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* används för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturens funktion.

Lågt ränteläge och senareläggningar medför lägre utgifter för utveckling av statens transportinfrastruktur

Utfallet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 20 228 miljoner kronor, vilket är 3 227 miljoner kronor (13,8 procent) lägre än anvisat i statens budget. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 53 miljoner kronor till utgifter för att ersätta transportörer för kostnader för identitetskontroller som utförs med stöd av lagen (2015:1073) om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.

Räntekostnaderna blev 907 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget p.g.a. det låga ränteläget under 2016. Järnvägsinvesteringarna blev 604 miljoner kronor lägre än beräknat då anslagsutfallet påverkades av periodiseringar av framtida ersättningar från medfinansierare i projektet Citybanan. Väginvesteringarna blev 339 miljoner kronor lägre än beräknat. Det beror på senareläggningar i investeringsverksamheten. Övriga investeringar blev 1 231 miljoner kronor lägre än beräknat, vilket till stor del beror på förskjutningar i produktionen p.g.a. överklagade vägplaner och upphandlingar med för få anbud. Utöver detta har en miljöskuld omvärderats, vilket har bidragit till ett lägre anslagsutfall. Av de övriga investeringarna har 96 miljoner kronor utnyttjats till stadsmiljöavtal med kommuner och landsting för att en större andel resor i städer ska ske med kollektivtrafik. Det är 404 miljoner kronor lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 20 534 miljoner kronor, vilket är 439 miljoner kronor (2,1 procent) lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 minskade riksdagen anslaget med 500 miljoner kronor för att finansiera andra utgifter i statens budget.

TEN bidrag

Europeiska unionen (EU) ger normalt årligen bidrag till projekt och studier för investeringar i transportinfrastruktur som ingår i det transeuropeiska transportnätverket (TEN). Bidragen från EU redovisas på inkomstsidan av statens budget (inkomsttitel 6511) och de aktuella projektens utfall belastar sedan anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*. Bidragen från EU är medfinansiering som utökar den totala ramen för Sveriges investeringar i transportinfrastruktur. Utfallet för anslaget blev 383 miljoner kronor, vilket är 34 miljoner kronor (9,8 procent) högre än anvisat i statens budget. Att utfallet blev

högre än budgeterat beror på att EU har beviljat bidrag som förskjutits från tidigare år. Det största bidraget avser tunnelprojekten i Hallandsås som uppgick till 318 miljoner kronor. Även Norra länken fick bidrag från EU 2016. Utfallet ökade med 260 miljoner kronor (211,0 procent) jämfört med 2015.

Trängselskatt

Utfallet för anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* blev 1 126 miljoner kronor, vilket är 262 miljoner kronor (18,9 procent) lägre än anvisat. Anslaget används huvudsakligen till investeringar i Förbifart Stockholm och andra väganknutna projekt i Stockholmsområdet, i enlighet med den s.k. Stockholmsöverenskommelsen. Anslaget används också till medfinansiering av tunnelbaneutbyggnad i Stockholmsregionen och finansierar även system- och administrationskostnader för trängselskattesystemet i Stockholm. De anvisade medlen i statens budget är en beräkning av hur stora intäkterna från trängselskattesystemet väntas bli. Det största objektet i Stockholmsöverenskommelsen är E4 Förbifart Stockholm som är en ny sträckning för E4 väster om Stockholm. Att utfallet blev lägre än anvisat beror till största delen på att utbetalningsplanen för bidrag till utbyggnaden av tunnelbanan i Stockholm har reviderats.

Utfallet för anslaget 1:14 *Trängselskatt i Göteborg* blev 1 123 miljoner kronor, vilket är 112 miljoner kronor (11,1 procent) högre än anvisat. Anslaget används i huvudsak till investeringar i kollektivtrafik, järnväg och väg. Några sådana investeringar är Västlänken och en ny vägtunnel under och järnvägsbro över Göta älv vid Marieholm. Anslaget finansierar även system- och administrationskostnader för trängselskattesystemet i Göteborg.

Anslagskonstruktionen är densamma som för trängselskatteanslaget för Stockholm.

Väginvesteringarna ökade medan järnvägsinvesteringarna minskade

I tabell 66 och tabell 67 jämförs utfallen för anslagen 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* med motsvarande anslags- och eller delposter för 2015.

Tabell 62 Utveckling av statens transportinfrastruktur*Miljoner kronor*

	2016	2015
Investeringar i regional plan	3 202	2 958
Räntor och återbetalning av lån för järnvägar	1 274	1 452
Räntor och återbetalning av lån för vägar	290	306
Bidrag till Inlandsbanan och Öresundsbrosortiet	481	476
Större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan	7 662	8 269
Större väginvesteringar enligt nationell plan	3 469	2 368
Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar	2 236	1 998
Planering, stöd och myndighetsutövning	1 012	1 010
Övrigt	602	654
Summa anslag utveckling av statens transportinfrastruktur	20 228	19 491

Utfallet för anslag 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev

20 228 miljoner kronor. Det är 737 miljoner kronor (3,8 procent) högre än 2015. De största utgifterna under anslaget är större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan. Dessa utgifter uppgick till 7 662 miljoner kronor, en minskning med 607 miljoner kronor (7,3 procent). Stora banprojekt som ingår i den nationella planen och som pågick under 2016 är:

- Citybanan i Stockholm, en 6 kilometer lång pendeltågstunnel under centrala Stockholm, med två nya stationer: Stockholm City och Stockholm Odenplan. Dessutom ingår en 1,4 kilometer lång järnvägsbro i Årsta. Planerad invigning för Citybanan är sommaren 2017.
- Ökad kapacitet avseende sträckan TomtebodavKallhäll (Mälarbanan)
- Västsvenska paketet i Göteborgsområdet. Några exempel på projekt som ingår är: Södra Marieholmsbron och dubbelspår över Göta älv.
- Ostlänken , en ny dubbelspårig höghastighetsjärnväg mellan Järna-Linköping.
- Dubbelspår på hamnbanan i Göteborg. I dag har järnvägslnken mellan Göteborgs hamn och övriga Sverige enkelspår på den nästan 10 kilometer långa banan.
- Södra Marieholmsbron, en ny bro över Göta älv med gång- och cykelbana samt spår.
- Dubbelspår mellan Strängnäs och Härad.
- Dubbelspår mellan Hallsberg och Degerön

Utgifterna för större väginvesteringar enligt nationell plan uppgick till 3 469 miljoner kronor, vilket är ökning med 1 101 miljoner kronor (46,5 procent). Stora vägprojekt som ingår i den nationella planen och som pågick under 2016 är:

- E4 Förbifart Stockholm.
- Västsvenska paketet i Göteborgsområdet
- E4 Tomtebodavägen södra
- E6 Trafikplats Spillepengen
- E45 Falutorget-Marieholm

Tabell 63 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

Miljoner kronor

	2016	2015
Drift och underhåll av vägar	10 203	10 333
Bärighet och tjälsäkring av vägar	1 447	1 787
Drift, underhåll och trafikledning på järnväg	7 604	7 346
Bidrag för drift av enskild väg	1 115	1 093
Forskning och innovation	165	146
Summa anslag vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	20 534	20 706

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 20 534 miljoner kronor, vilket är en minskning med 172 miljoner kronor. (0,8 procent).

Drift och underhållsutgifterna för det statliga vägnätet och tillhörande gång- och cykelvägar uppgick till 10 203 miljoner kronor, vilket är 130 miljoner kronor (1,2 procent) lägre än 2015. Utgifterna för drift, underhåll och trafikledning på järnväg ökade med 258 miljoner kronor (3,5 procent) och uppgick till 7 604 miljoner kronor 2016.

Utfallet för det nya anslaget 1:15 *Sjöfartsstöd* uppgick till 1 486 miljoner kronor, vilket är 118 miljoner kronor (7,3 procent) lägre än anvisat. År 2015 budgeterades och redovisades stöden på budgetens inkomstsida under inkomsttypen Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. År 2015 uppgick stöden som redovisades på inkomstittel 8124 *Sjöfartsstöd* till 1 426 miljoner kronor.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 22 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	91 600	79 671
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	25 000	21 047
1:7	Trafikavtal	7 500	5 866
1:11	Trängselskatt i Stockholm	27 500	17 866
1:14	Trängselskatt i Göteborg	4 200	1 488
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	190	190
2:3	Grundläggande betaltjänster	36	42
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	110	80
Summa		156 136	126 249

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 156 136 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 126 249 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 29 887 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*, 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* och 1:11 *Trängselskatt i Stockholm*.

För anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* uppgår skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtagande till 11 929 miljoner kronor. Det beror bl.a. på att avtalen om medfinansiering har ökat jämfört med tidigare beräkningar och att räntekostnaderna för upptagna lån blev lägre än väntat p.g.a. den låga marknadsräntan.

För anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* är skillnaden 3 953 miljoner kronor.

För anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* beror skillnaden på att investeringar förskjutits och avtal därmed inte tecknats som planerat.

Utlåning

Tabell UO 22 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2016-12-31
A-train AB ¹⁾	1 000	1 000
Svedab AB ²⁾	5 800	5 511
Summa	6 800	6 511

¹⁾ prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436

²⁾ prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117. Låneramen för Svedab AB är 3 361 miljoner kronor exklusive räntor och mervärdesskatt.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 6 800 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2016 var 6 511 miljoner kronor.

Lånet till Svensk-Danska Broförbindelsen Svedab AB (Svedab), får enligt riksdagens beslut uppgå till 3 361 miljoner kronor i 2009 års priser och därutöver mervärdesskatt och ränta. Lånet uppgick vid utgången av 2016 till 5 511 miljoner kronor. Enligt Svedab uppgick mervärdesskatten till 230 miljoner kronor och räntan till 1 800 miljoner kronor i löpande priser, fram till den 31 december 2016. Utnyttjad ram exklusive dessa poster var därmed 3 480 miljoner kronor i löpande priser, vilket motsvarades av 3 381 miljoner kronor i 2009 års priser.

Garantier

Tabell UO 22 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta
Kreditgaranti till Öresundsbro Konsortiets upplåning ¹⁾	Obegränsad	18 578	
Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan Infrastructure AB ²⁾		1 324	
Kapitaltäckningsgaranti Svedab AB ³⁾			
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), Posten AB (inkl. Posten Logistik AB, Posten Meddelande AB) ⁴⁾	Obegränsad	6 097	
Garantikapital Eurofima ⁵⁾	CHF 42	371	42
Kreditgaranti Eurofima ⁶⁾	CHF 52	463	52
Summa		26 834	

¹⁾ prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379

²⁾ prop. 1995/96:65, bet. 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97

³⁾ prop. 1992/93:100; bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50

⁴⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per den 31 december 2015.

⁵⁾ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.

⁶⁾ prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FiU21, rskr. 2011/12:282

Valutakurser från Riksbanken per 30 december 2016

CHF=8,9111

Inomstatliga lån

Tabell UO 22 Inomstatliga lån*Miljoner kronor*

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
Vissa infrastrukturprojekt	42 500	40 706
Sjöfartsverkets lång- och kortfristiga lån i eller utanför Riksgäldskontoret	500	0
Trafikverket (tidigare Botniabanan AB) för fortsatt utbyggnad av Botniabanan	16 500	14 093
Luftfartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	3 750	0
Summa	63 250	54 799

Riksdagen har fattat beslut om låneramar på 63 250 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2016 var 54 799 miljoner kronor.

5.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring, livsmedel, skog, djur, landsbygd och jakt samt rennäring och samefrågor.

Anslag

Tabell 64 UO 23 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	124		139	15	11,7	123
1:10	Gårdsstöd m.m.	7 632		6 449	-1 183	-15,5	5 607
1:12	Finansiella korrigeringar m.m.	75	75	182	106	140,6	57
1:13	Strukturstöd till fisket m.m.	24		3	-21	-88,4	23
1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	137		2	-135	-98,2	51
1:16	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	76	37	100	24	31,0	48
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	4 008	-113	2 797	-1 211	-30,2	1 789
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 231		1 603	-628	-28,1	1 427
1:24	Sveriges lantbruksuniversitet	1 802		1 802	0	0,0	1 723
	Övriga anslag	2 810	7	2 822	11	0,4	2 549
Summa		18 920	6	15 898	-3 021	-16,0	13 398

Utfallet uppgick till 15 898 miljoner kronor och är därmed 3 021 miljoner kronor (16,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 ökade utgifterna inom området med 2 500 miljoner kronor (18,7 procent).

Lägre utgifter för gårdsstöd

Utfallet för anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* blev 6 449 miljoner kronor, vilket är 1 183 (15,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att det inte har gjorts någon slututbetalning av gårdsstödet under 2016. Jämfört med 2015 blev utfallet 842 miljoner kronor (15,0 procent) högre. Det högre utfallet förklaras främst av att Statens jordbruksverk snabbat upp processen med utbetalningarna för att kunna betala ut EU:s stöd i så tidigt skede som möjligt.

Högre utgifter för finansiella korrigeringar

Utfallet för anslaget 1:12 *Finansiella korrigeringar m.m.* uppgick till 182 miljoner kronor, vilket är 106 miljoner kronor (140,6 procent) högre än anvisat i statens

budget. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 75 miljoner kronor. Utgifterna för finansiella korrigeringar blev högre än beräknat efter EU-kommissionens revision av Sveriges nyttjande av EU:s jordbruksfonder och EU:s fiskefond, bl.a. revision av arealstöd. Regeringen medgav i beslut den 2 februari 2017 att anslaget fick överskridas med 31,2 miljoner kronor (dnr N2016/07879/SUN, N2017/00416/SUN och N2017/00825/SUN) och av det medgivna överskridandet utnyttjades 31,1 miljoner kronor.

Sen uppstart av havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020

Utfallet för anslaget 1:13 *Strukturstöd till fisket m.m.* blev 3 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor (88,4 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget 1:14 *Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.* blev 2 miljoner kronor. Det är 135 miljoner kronor (98,2 procent) lägre än anvisat. De lägre utfallen för anslagen förklaras av den sena uppstarten av den nya programperioden. Under året har endast ett fåtal utbetalningar handlagts och betalats ut för projekt- och företagsstöd. Utbetalda medel i förhållande till utbetalningsprognosen är 1,2 procent.

Förseningar i landsbygdsprogrammet 2014–2020 men högre utfall jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* uppgick till 2 797 miljoner kronor. Det är 1 211 miljoner kronor (30,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget 1:19 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 1 603 miljoner kronor, vilket är 628 miljoner kronor (28,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. De lägre utfallen beror i huvudsak på förseningar inom vissa delar av programmet för programperioden 2014–2020. De första utbetalningarna från programperioden 2014–2020 genomfördes i maj 2016. Utbetalda medel i förhållande till utbetalningsprognosen är 31,2 procent. Jämfört med 2015 är utfallet för anslaget 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* 1 008 miljoner kronor (56,3 procent) högre. Det beror på att den nya programperioden 2014–2020 under 2016 hade fler antal slututbetalningar och mindre förseningar jämfört med föregående år.

Medgivet överskridande

Förutom det medgivna överskridandet på anslaget 1:12 *Finansiella korrigeringar m.m.* beslutade regeringen om ytterligare ett medgivet överskridande inom utgiftsområdet.

Utfallet för anslaget 1:6 *Bekämpande av smittsamma husdjurssjukdomar* uppgick till 139 miljoner kronor, vilket är 15 miljoner kronor (11,7 procent) högre än anvisat i statens budget. Regeringen medgav i beslut den 2 februari 2017 att anslaget fick överskridas med 23,6 miljoner kronor (dnr N2016/07879/SUN, N2017/00416/SUN

och N2017/00825/SUN). Hela anslagskrediten på 7,2 miljoner kronor utnyttjades och av det medgivna överskridandet utnyttjades 12,2 miljoner kronor. Det medgivna överskridandet och anslagskrediten användes för särskilda undersökningar för bl.a. zoonoser, som är sjukdomar eller smittämnen som kan spridas mellan djur och människor. Det medgivna överskridandet och anslagskrediten användes för särskilda undersökningar för bl.a. zoonoser, som är sjukdomar eller smittämnen som kan spridas mellan djur och människor.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 23 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:2	Insatser för skogsbruket	120	21
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	115	87
1:13	Strukturstöd till fisket m.m.	170	16
1:14	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	830	47
1:16	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	210	0
1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	14 205	2 311
1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	10 000	1 771
1:20	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	180	60
1:25	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 400	1 039
Summa		27 230	5 351

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 27 230 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 5 351 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 21 879 miljoner kronor och var främst hänförlig till anslagen 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* och 1:19 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur*. Huvuddelen av bemyndigandena för dessa två anslag avser ekonomiska åtaganden som planeras inom ramen för Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020. Anslagen ska gälla för hela programperioden och ett bemyndigande finns eftersom landsbygdsprogrammet till stor del består av fleråriga åtaganden. Det låga utnyttjandet av bemyndigandena beror dels på att de avser hela programperioden dels på att vissa beslut blivit försenade.

Garantier

Tabell UO 23 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31
Programgarantier		1
Kreditgarantier för mjölkföretag	500	0
Summa	500	1

5.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Utgiftsområdet omfattar näringspolitik, politik för utrikeshandel samt politik för handels- och investeringsfrämjande.

Anslag

Tabell 65 UO 24 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Procent 2016	Utfall 2015
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 628		2 645	17	0,6	2 443
1:5	Näringslivsutveckling	519	-5	497	-22	-4,2	345
1:17	Upprustning och drift av Göta kanal	123	-50	73	-50	-40,6	25
1:19	Kapitalinsatser i statliga bolag	1	5	5	4	400,0	
1:21	Finansiering av rättegångskostnader	18		18	0	2,5	2
1:22	Bidrag till företagsutveckling och innovation	327	-48	279	-48	-14,7	269
2:3	Exportfrämjande verksamhet	373	-11	357	-16	-4,2	308
	Övriga anslag	2 009	3	2 015	7	0,3	2 084
Summa		5 998	-106	5 891	-107	-1,8	5 475

Utfallet uppgick till 5 891 miljoner kronor, vilket är 107 miljoner kronor (1,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 blev utfallet 416 miljoner kronor (7,6 procent) högre.

**Lägre utfall än budget p.g.a. omprioriteringar i propositionen
Vårändringsbudget för 2016**

Utfallet för anslaget 1:17 *Upprustning och drift av Göta kanal* blev 73 miljoner kronor vilket är 50 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 minskade riksdagen anslaget med 50 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av andra anslagsökningar i samma proposition.

Utfallet för anslaget 1:19 *Kapitalinsatser i statliga bolag* blev 5 miljoner kronor vilket är 4 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 5 miljoner kronor för att finansiera kapitaltillskott till det statligt ägda bolaget Saminvest AB som etablerades för att utgöra moderbolag i en koncern tillsammans med de statligt ägda aktiebolagen Fouriertransform Aktiebolag och Inlandsinnovation AB.

Utfallet för anslaget 1:21 *Finansiering av rätttegångskostnader* blev 18,4 miljoner kronor vilket är 0,4 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Regeringen medgav i beslut den 8 december 2016 att anslaget fick överskridas med 0,445 miljoner kronor (N2016/07479). Anslaget hade ingen anslagskredit och av det medgivna överskridandet utnyttjades 0,445 miljoner kronor.

Jämfört med vad som anvisades i statens budget blev utfallet för anslaget 1:22 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* 48 miljoner kronor lägre. I enlighet med propositionen Vårändringsbudget för 2016 minskade riksdagen anslaget med 48 miljoner kronor för att bidra till finansieringen av andra anslagsökningar i samma proposition.

Ökade utgifter för forskning och utveckling jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* blev 202 miljoner kronor (8,3 procent) högre än 2015. Det beror främst på att Verket för innovationssystem har utökat finansieringen av strategiska innovationsprogram under 2016.

Utfallet för anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* blev 497 miljoner kronor vilket är 152 miljoner kronor (44,2 procent) högre än 2015. Anslaget finansierar bidrag till insatser som syftar till att stärka Sveriges konkurrens- och innovationskraft. Utbetalda bidrag till Verket för innovationsutveckling ökade med 99 miljoner kronor för bland annat insatser gällande samverkansprogram för innovation och digitalisering. Dessutom ökade bidragen till Tillväxtverket med 45 miljoner kronor för bl.a. uppdrag att underlätta för nyanlända att snabbt starta företag i Sverige samt främjande av nyindustrialisering på regional nivå.

Beställningsbemyndiganden

Tabell UO 24 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2016-12-31
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 300	2 183
1:5	Näringslivsutveckling	750	631
1:9	Geovetenskaplig forskning	5	3
Summa		3 055	2 818

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 3 055 miljoner kronor. De utestående åtagandena uppgick till 2 818 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 238 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell UO 24 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2016-12-31
Civila flygutvecklingsprojekt ¹⁾	1 110	163
Summa	1 110	163

¹⁾ prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar för utlåning på 1 110 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2016 var 163 miljoner kronor.

Garantier

Tabell UO 24 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31
Exportkreditgarantier	450 000	238 482
Investeringsgarantier	10 000	2 094
Grundförförbindelse Svenska skeppshypotekskassan ¹⁾	350	350
Grundförförbindelse Fonden för den mindre skeppsfarten ²⁾	55	55
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Sveaskog AB ³⁾	Obegränsad	580
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Vattenfall AB ³⁾	Obegränsad	1 201
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), Nordea AB (f.d. Postgirot) ³⁾	Obegränsad	207
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Svenska Skogsplantor ³⁾	Obegränsad	
Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut ³⁾	Obegränsad	16
Pensionsgaranti (endast efterborgen), Teracom ³⁾	Obegränsad	2
Pensionsgaranti Svensk Maskinprovning AB ³⁾	Obegränsad	4
Summa		242 989

¹⁾ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan²⁾ prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273³⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350).

Utfallet avser pensionsskulden per den 31 december 2015.

Inomstatliga lån

Tabell UO 24 Inomstatliga lån

Miljoner kronor

Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstöda exportkrediter	125 000	0
Summa	125 000	0

Övriga krediter

Tabell UO 24 Övriga krediter

Miljoner kronor

Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
Exportkreditnämnden upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning ¹⁾	Obegränsad	0
Summa		0

¹⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203)

5.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområdet omfattar hälften av statens bidrag till kommuner och landsting. Resterande bidrag från staten till kommunerna redovisas under andra utgiftsområden (se bilaga 4, tabell 4 Transfereringar till kommuner 2012–2016).

Anslag

Tabell 66 UO 25 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	89 680		89 680	0	0,0	87 723
1:2	Utgjänningsbidrag för LSS-kostnader	3 713		3 664	-49	-1,3	3 646
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	5		5			5
1:4 (2015)	Stöd till kommuner och landsting						863
1:5 (2015)	Tillfälligt stöd till kommuner och landsting						9 800
Summa		93 398		93 350	-49	-0,1	92 237

Utfallet uppgick till 93 350 miljoner kronor och blev därmed 49 miljoner kronor (0,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2015 minskade utgifterna med 8 687 miljoner kronor (8,5 procent).

Kommunerna kompenserades för avskaffandet av nedsättningen av socialavgifterna för unga

Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* fördelas enligt systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet finansieras i huvudsak med statliga medel men också med avgifter från vissa kommuner och landsting. Utjämningsystemet regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning. Systemets syfte är att ge kommuner och landsting likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Utgifterna för anslaget uppgick till 89 680 miljoner kronor, vilket är 1 957 miljoner kronor högre än 2015.

Kommunerna och landstingen kompenserades med 2 618 miljoner kronor för avskaffandet av nedsättningen av socialavgifterna för unga, eftersom många unga är anställda i kommunsektorn. Motsvarande kompensation för 2015 gjordes på anslaget 1:4 *Stöd till kommuner och landsting* för att kompensera för de ökade kostnader som kommunerna och landstingen fick då nedsättningen av socialavgifterna för unga gradvis minskades fr.o.m. den 1 augusti 2015. Att kompensationen inte gjordes på anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* beror på att det anslaget inte är möjligt att ändra under året.

Kommunerna och Landstingen kompenserades även med 1 847 miljoner kronor för att det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år minskar det kommunala skatteunderlaget, vilket innebär en minskning av kommunernas och landstingens skatteintäkter.

Kommunerna kompenserades med 245 miljoner kronor för de kostnadsökningar som den utökade undervisningstiden i matematik medförde. Matematik i grundskolan ska utökas med motsvarande en timme i veckan för årskurserna 4–6, med början hösten 2016.

Samtidigt minskades anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med 1 205 miljoner kronor med anledning av att avdragsrätten för privat pensionssparande har avskaffats helt 2016. Avskaffandet av avdragsrätten beräknades ge kommunsektorn intäkter på 1 205 miljoner kronor per år.

Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* minskades också med 961 miljoner kronor med anledning av att avgiftsnivåerna i inkomstutjämnningen återställdes till de nivåer som gällde fram t.o.m. 2013. Inkomstutjämningsavgiften sänktes den 1 januari 2014. För att kompensera de kommuner och landsting som fick lägre bidrag eller fick betala högre avgift till följd av sänkningen av inkomstutjämningsavgiften infördes ett särskilt bidrag, som finansieras av staten.

Den nya gymnasiereformen som infördes 2011 beräknas leda till lägre kostnader för kommunerna. Därför minskades anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* med 470 miljoner kronor per år fr.o.m. 2016. Anslaget minskades också med 390 miljoner kronor eftersom reformen om obligatorisk läxhjälp inte genomfördes.

Totalt uppgick bidragen till kommunerna till 64 121 miljoner kronor, en minskning med 1 414 miljoner kronor (2,3 procent). Bidragen till landstingen uppgick till 25 559 miljoner kronor, en ökning med 543 miljoner kronor (2,1 procent).

Anslaget 1:2 *Utjämningsbidrag för LSS-kostnader används* för att jämna ut kostnaderna mellan kommuner för verksamhet de utför enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Bidraget finansieras med en utjämningsavgift för kommuner, som redovisas på budgetens inkomstsida (inkomsttitel 7121 *Utjämningsavgift för LSS-kostnader*).

Tillfälligt stöd påverkar jämförelsen med 2015

År 2015 uppfördes anslaget 1:5 *Tillfälligt stöd till kommuner och landsting* i statens budget med anledning av flyktingsituationen. Det tillfälliga stödet betalades ut till kommuner och landsting 2015, men avsågs även täcka kostnader som förväntades uppstå 2016.

5.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Utgiftsområdet omfattar främst räntor på statsskulden, men också Riksgäldskontorets provisionsutgifter i samband med upplåning och skuldförvaltning. I utgiftsområdet ingår även ett särskilt anslag för oförutsedda utgifter. Utgiftsområdet ingår inte under utgiftstaket för staten. Regeringen får, enligt 3 kap. 9 § budgetlagen (2011:203), besluta att anslag för räntor på statsskulden samt andra utgifter för upplåning och skuldförvaltning får överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Anslag

Tabell 67 UO 26 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB	ÄB	Utfall	Utfall- SB	Utfall- SB Procent	Utfall
		2016	2016	2016	2016	2016	2015
1:1	Räntor på statsskulden	10 614		1 668	-8 946	-84,3	21 797
1:2	Oförutsedda utgifter	10		0	-10	-98,9	
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145		75	-70	-48,5	139
Summa		10 769		1 743	-9 026	-83,8	21 936

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 1 743 miljoner kronor och är därmed 9 026 miljoner kronor (83,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna blev 20 193 miljoner kronor (92,1 procent) lägre än 2015.

Utgifterna för statsskuldräntor påverkas främst av statsskuldens storlek, räntenivåer och växelkurser. De påverkas också av tekniska faktorer till följd av Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik. Riksgäldskontoret redovisar mot anslag enligt utgiftsmässiga principer. Redovisningen är ett netto av inkomster och utgifter i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet. Därmed påverkas anslaget av realiserade valutakursdifferenser, men inte orealiserade. Anslaget påverkas inte av Riksgäldskontorets nettoutlåning eftersom anslaget netto redovisas. Högre ränteutgifter som beror på att statsskulden ökar till följd av större nettoutlåning motsvaras av en lika stor ökning av ränteinkomsterna. Inkomsterna redovisas under posten Räntor på in- och utlåning.

Ränteutgifterna blev 8,9 miljarder kronor lägre än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 1 668 miljoner kronor, vilket är 8 946 miljoner kronor (84,3 procent) lägre än anvisat i statens budget. Tabell 69 visar att genomsnittsräntorna för både sexmånaders statsskuldväxlar och femåriga statsobligationer 2016 blev negativa. I budgetpropositionen för 2016 antogs genomsnittsräntorna bli högre.

Den största skillnaden från beräkningen i budgeten är inkomster av överkurser vid emission som beräknades uppgå till 5 500 miljoner kronor. Utfallet blev 16 836 miljoner kronor, dvs. en skillnad på 11 336 miljoner kronor. När Riksgäldskontoret emitterar en obligation med en kupongränta som är högre än marknadsräntan uppstår en överkurs, vilket innebär att Riksgäldskontoret får den diskonterade mellanskillnaden mellan marknadsräntan och kupongräntan av köparen. När Riksgäldskontoret emitterar obligationer med överkurs betraktas det som en ränteintäkt.

I budgetpropositionen för 2016 beräknades kursförlusterna uppgå till 1 000 miljoner kronor, netto. Utfallet blev en nettoförlust om 9 675 miljoner kronor, vilket är 8 675 miljoner kronor högre än beräknat. Kursförluster uppstår vid förtidsinlösen av lån som har en högre kupongränta än marknadsräntan vid återköpstillfället. Kursvinster uppstår vid motsatt förhållande.

Ränteutgifterna för lån i svenska kronor blev 3 274 miljoner kronor lägre än beräknat.

Valutakursvinsterna (netto) blev 2 002 miljoner kronor högre än beräknat. Storleken på valutakursförluster respektive valutakursvinster beror på när lån i utländsk valuta förfaller och hur valutakurserna rört sig jämfört med när lånen togs. Dessutom påverkas posten av Riksgäldskontorets derivataffärer. Riksgäldskontoret gör derivataffärer för att anpassa sammansättningen av valutaskulden till det gällande riktvärdet och till eventuella placeringar i utländska valutor.

Tabell 68 Räntor på statsskulden 2012–2016, fördelning på anslagets komponenter

Miljoner kronor

	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016
Räntor på lån i svenska kronor	28 918	22 740	24 618	22 952	17 600	14 326	-3 274
Räntor på lån i utländsk valuta ¹	2 922	1 548	1 932	1 928	1 000	1 913	913
Över- (-)/underkurser (+) vid emission	-9 522	806	-16 669	-18 867	-5 500	-16 836	-11 336
Summa räntor	22 318	25 094	9 882	6 014	13 100	-597	-13 697
Räntor på in- och utlåning ¹	-4 661	-4 246	-5 234	-5 850	-3 000	-4 908	-1 908
Valutakursförluster (+)/vinster (-)	-2 861	-10 233	-5 028	10 220	-500	-2 502	-2 002
Kursförluster (+)/vinster (-)	12 502	6 079	3 580	11 413	1 000	9 675	8 675
Summa ränteutgifter	27 299	16 694	3 200	21 797	10 614	1 668	-8 946

Anvisade medel på statens budget är 10 614 miljoner kronor. Budgetvärden på komponentnivå finns endast som avrundade belopp.

¹ Räntor på lån till Riksbanken och på lån till andra länder (2 129 miljarder kronor 2016) är bruttoredovisade, till skillnad från i statens budget och i Riksgäldskontorets årsredovisning.

Tabell 69 Räntor och valutakurser 2012–2016 årsgenomsnitt

	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	SB 2016	Utfall 2016
Ränta 5 år %	1,16	1,56	0,92	0,15	1,05	-0,23
Ränta 6 mån %	1,21	0,91	0,40	-0,31	-0,22	-0,64
KIX-index ¹	106	103	107	113	112	112
SEK/EUR	8,71	8,65	9,10	9,36	9,30	9,47
SEK/USD	6,78	6,51	6,86	8,43	8,25	8,56

¹ Växelkurs, kronindex KIX

Källa: Riksbanken

Riksgäldskontorets provisionsutgifter blev lägre jämfört med budget och föregående år

Utgifterna för anslag 1:2 Riksgäldskontorets provisionsutgifter blev 75 miljoner kronor vilket är 70 miljoner kronor (48,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Utfallet för anslaget blev 64 miljoner kronor (46,2 procent) lägre än 2015.

Riksgäldskontoret betalar ut provisioner till olika marknadsaktörer för att de upprätthåller infrastrukturen i marknaden genom att sälja, marknadsföra och lösa in Riksgäldskontorets produkter. Dessutom utgår provision till de externa förvaltare som arbetar på Riksgäldskontorets uppdrag. De externa förvaltarna erhåller både en fast och en rörlig provision där den senare baseras på deras resultat. De lägre utgifterna jämfört med 2015 beror framför allt på att de rörliga provisionerna till de

externa förvaltarna var lägre, minskad valutaupplåning, lägre emitterade volymer av premieobligationer samt att den interna positionstagningen inte var aktiv.

Valutakurseffekter bidrog till lägre utgifter jämfört med 2015

Utgifterna för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 20 129 miljoner kronor (92,3 procent) lägre än 2015.

Utfallet blev 12 722 miljoner kronor lägre år 2016 p.g.a. valutakurseffekter. Under året gav realiserade valutakursvinster och valutakursförluster ett nettoöverskott om 2 502 miljoner kronor, vilket kan jämföras med en nettoförlust om 10 220 miljoner kronor 2015. Valutakursvinsterna uppstod framför allt i euro, amerikanska dollar och brittiska pund.

Räntor på lån i svenska kronor blev 8 626 miljoner kronor lägre jämfört med 2015. Det beror till stor del på att Riksgäldskontoret under 2015 betalade upplupen inflationskompensation på cirka 5 000 miljoner kronor i samband med förfall av realobligationen SGB IL 3105. Någon motsvarande betalning ägde inte rum år 2016. Dessutom bidrog lägre marknadsräntor till lägre ränteutgifter. Även derivataffärer i form av ränteswappar som Riksgäldskontoret ingick gav positiva kassaflöden, och gamla lån har successivt ersatts med nya där kupongräntan varit lägre.

Den okonsoliderade statsskulden minskade under 2016 med 56 162 miljoner kronor till 1 347 253 miljoner kronor medan budgetöverskottet uppgick till 85 301 miljoner kronor.

Utgifterna för anslaget 1:2 *Oförutsedda utgifter* uppgick till 0 miljoner kronor. I statens budget anvisades 10 miljoner kronor. Utfallet föregående år uppgick till 0 miljoner kronor. Anslaget är avsett för oförutsedda utgifter inklusive utgifter för ersättningar till enskilda för skador av statlig verksamhet enligt lagakraftvunnen dom eller efter uppgörelse som är så brådskande att ärendet inte hinner underställas riksdagen samtidigt som utgifterna inte lämpligen kan täckas av andra anslagsändamål. Regeringen beslutar i varje enskilt fall om medel från anslaget ska tas i anspråk. Finansiering av utgifter från anslaget ska ske genom motsvarande indragning från annat anslag.

5.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Utgifterna inom utgiftsområdet utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska kommissionen för EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget upprättas årligen inom en flerårig budgetram.

Anslag

Tabell 70 UO 27 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	SB 2016	ÄB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall- SB Procent 2016	Utfall 2015
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	31 827	4 500	30 350	-1 477	-4,6	44 232
Summa		31 827	4 500	30 350	-1 477	-4,6	44 232

EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera. Eftersom EU-budgetens inkomster huvudsakligen utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr EU-budgetens utgiftsnivå i stor utsträckning utgiftsnivån inom utgiftsområdet.

Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, såsom faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, revideringar av medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI), revideringar av baser för mervärdesskatt, utfallet av EU-budgeten för tidigare år och ändringsbudgetar på unionsnivå.

Lägre utfall för EU-avgiften p.g.a. förtida betalning 2015

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 30 350 miljoner kronor och är därmed 1 477 miljoner kronor (4,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I enlighet med propositionen Höständringsbudget för 2016 anvisade riksdagen ytterligare 4 500 miljoner kronor för att betala Sveriges avgift till Europeiska unionens allmänna budget. Utgifterna för EU-avgiften blev dock lägre än beräknat bl.a. för att EU hade lägre utgifter än väntat under 2016. EU-kommissionen rekviderade därför mindre pengar från medlemsländerna p.g.a. att likviditetsbehovet minskade.

Lägre EU-avgift än 2015

Jämfört med 2015 minskade avgiften till EU med 13 882 miljoner kronor (31,4 procent). Utgifterna för den del av Sveriges avgift till EU-budgeten som baseras på BNI uppgick till 20 318 miljoner kronor, vilket är 14 160 miljoner kronor lägre än föregående år. Det lägre utfallet beror främst på en förtida betalning som belastade anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* 2015 men som avsåg 2016. Beloppet som betalades i förtid uppgick till 6 700 miljoner kronor.

Utfallet för den del som avser tullavgiften var 101 miljoner kronor lägre än 2015 och uppgick till 4 609 miljoner kronor. Den mervärdeskattebaserade avgiften var däremot 379 miljoner kronor högre än 2015 och uppgick till 5 398 miljoner kronor.

Mer om EU-avgiftens effekt på budgetsaldot

Sveriges avgift till EU redovisas även i underlaget till statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. 2016.

5.28 Förändring av anslagsbehållningar

Tabell 71 Förändring av anslagsbehållningar exkl. UO 26 Statsskuldsräntor m.m. 2010-2016

Miljoner kronor

	2012	2013	2014	2015	2016
Ingående ramöverföringsbelopp	27 571	20 465	18 499	10 310	10 721
Anvisat i statens budget (UO 1-27 exkl. UO 26)	794 788	812 303	834 674	853 331	915 481
Ändringsbudget	4 848	10 897	10 480	26 765	33 074
Utnyttjade medgivna överskridanden	351	0	273	2	146
Indragningar	-23 386	-14 541	-16 065	-12 277	-15 952
Utfall	783 706	810 614	837 546	867 409	899 096
Utgående ramöverföringsbelopp	20 465	18 510	10 313	10 721	44 374
Förändring av anslagsbehållningar	-7 106	-1 955	-8 186	412	33 653

Anm.: Tekniska justeringar medför att ingående överföringsbelopp inte alltid stämmer med utgående överföringsbelopp.

Ramanslag kan både sparas och överskridas

Anslagen i statens budget är ramanslag. Ramanslag kan både överskridas och sparas till kommande år. I statens budget budgeteras därför även förändring av anslagsbehållningar. Denna budgetpost är inte fördelad per anslag utan tas upp under posten Minskning av anslagsbehållningar. I budgeten har posten de senaste åren varit negativ eftersom regeringen beräknat att anslagsbehållningarna ska öka. Regeringen beräknade posten till -3 117 miljoner kronor i budgeten för 2016. Det innebär en budgeterad ökning av anslagsbehållningarna. Posten utgör ett netto av anslagsbehållningar från föregående budgetår, sparade medel från aktuellt budgetår och utnyttjande av anslagskrediter. I redovisningen av det slutliga utfallet ingår däremot förbrukning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit i utgifterna för respektive anslag och utgiftsområde.

Vid budgeteringen beräknades anslagsbehållningarna under utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. öka med 26 miljoner kronor. Anslagsbehållningen på utgiftsområdet ökade från 7 390 miljoner kronor vid början av året till 9 026 miljoner kronor vid utgången av året, vilket är en förändring på 1 636 miljoner kronor. Den högsta anslagsbehållningen 2016 har anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. Behållningen uppgick till 8 946 miljoner kronor, vilket är en ökning med 1 572 miljoner kronor. Utgiftsområdet ingår inte under utgiftstaket.

Nettosumman av förändringen av anslagsbehållningar 2016, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., framgår av tabell 71.

Anslagsbehållningarna ökade med 32 miljarder kronor mer än budgeterat

Anslagsbehållningarna, exklusive utgiftsområde 26, ökade under 2016 från 10 721 miljoner kronor vid ingången av året till 44 374 miljoner kronor vid utgången av året. De ökade alltså med 33 653 miljoner kronor, att jämföra med den ökning på 3 116 miljoner kronor som beräknades i budgeten. I budgeten beräknades anslagsbehållningarna inom utgiftsområde 26 öka med 26 miljoner kronor. Totalt ökade anslagsbehållningarna med 32 147 miljoner kronor mer än vad regeringen räknade med i budgeten.

Indragningarna ökade med 4 miljarder kronor

Indragningar av anslagsmedel uppgick till 15 952 miljoner kronor under året. Det är en ökning med 3 675 miljoner kronor (29,9 procent) jämfört med 2015.

I tabell 72 redovisas de anslag (exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.) som uppvisade utgående anslagsbehållningar och utnyttjade anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor under något av åren 2012–2016.

Tabell 72 Specifikation av anslagsbehållningar och utnyttjade anslagskrediter över 1 000 miljoner kronor*Miljoner kronor*

UO	Anslag	Anslagsnamn	2012	2013	2014	2015	2016
6	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	811	1 066	256	956	87
7	1:1	Biståndsverksamhet	479	510	343	-2 596	-15
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	69	-254	709	-106	1 441
9	1:4	Tandvårdsförmåner	505	1 007	459	514	89
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	399	1 375	-316	-2 135	-208
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-399	-582	-1 141	-662	4 171
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-2 331	-73	-13	194	3 778
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-452	-1 375	-178	-642	268
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	3 517	2 913	2 067	2 303	1 872
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	1 222	235	620	763	2 288
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	572	316	282	552	1 218
15	1:2	Studiemedel	1 159	1 840	997	1 606	2 100
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	205	345	520	717	1 423
18	1:15	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande					2 177
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur			-906	1 321	4 581
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	933	1 120	1 559	1 557	1 819
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur			1 217	713	652
22	1:1 (2013)	Väghållning	1 544	1 620	0	0	
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	661	-99	-320	170	1 183
23	1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	557	440	298	899	1 065
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	-846	-142	-3 728	-4 105	1 861

Anslagsbehållningen för EU-avgiften ökade med 6 miljarder kronor

Det anslag där anslagsbehållningen förändrades mest 2016 är anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* under utgiftsområde 27 *Avgiften till Europeiska unionen*. Anslagsbehållningen (ramöverföringsbeloppet) ökade med 5 966 miljoner kronor.

För anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* inom utgiftsområde 9 *Hälsovård, sjukvård och social omsorg* ökade anslagsbehållningen med 4 833 miljoner kronor.

Flera anslag har höga anslagsbehållningar

Den högsta anslagsbehållningen har anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 *Kommunikationer*. Behållningen

uppgår till 4 581 miljoner kronor, en ökning med 3 260 miljoner kronor jämfört med 2015.

Den högsta anslagskrediten 2016 har anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Anslagskrediten uppgick till 495 miljoner kronor, vilket innebär att anslagets utnyttjade kredit ökade med 433 miljoner kronor 2015. Det betyder att anslagsbehållningen på anslaget minskade.

5.29 Riksgäldskontorets nettoutlåning

För att statens budgetsaldo ska överensstämma med statens lånebehov, med omvänt tecken, redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av in- och utlåningen till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder. Utfallet för nettoutlåningen uppgick till 14 764 miljoner kronor under 2016, vilket var 3 996 miljoner kronor högre än beräkningen i statens budget. I tabell 73 specificeras nettoutlåningens största poster. Alla dessa poster är dock inte specificerade i statens budget. År 2015 var nettoutlåningen 10 094 miljoner kronor.

Tabell 73 Riksgäldskontorets nettoutlåning 2016*Miljoner kronor*

	SB ¹ 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall 2015
Premiepensionsavgifter, inbetalning	-38 000	-39 401	-1 401	-37 336
Premiepensionsmedel, utbetalning	37 000	37 979	979	36 716
Övrig förvaltning av premiepensionsmedel i Riksgäldskontoret		563	563	1 464
Myndigheters räntekonton (se separat tabell)	0	947	947	-798
CSN, studielån	5 000	5 896	896	6 266
CSN, kreditreserv		-1 240	-1 240	-1 109
CSN, servicekonto för räntebetalningar		-71	-71	-41
			0	
Investeringslån myndigheter	1 000	682	-318	-119
Kärnavfallsfonden	0	197	197	314
Stabilitetsfonden (se separat tabell)	-7 000	15 957	22 957	-3 389
Resolutionsreserven (se separat tabell)		-22 467	-22 467	
Insättningsgarantifonden		-24	-24	-289
Trafikverket, infrastrukturlån	0	-801	-801	-638
Exportkreditnämnden, placering av verksamhetsöverskott		2 954	2 954	796
Statliga bolag m.m.				
Radio tjänst i Kiruna AB, rundradiokontot		163	163	171
Lån till Svensk-Danska Broförbindelsen AB		115	115	50
Övriga statliga bolag m.m.		-62	-62	-62
Affärsverk				
Lån till Affärsverket Svenska kraftnät		-169	-169	-1 115
Sjöfartsverket		-283	-283	45
Övrigt				
Lån till Riksbanken	10 000	14 173	4 173	9 966
Lån till Irland			0	
Lån till Ukraina	1 000		-1 000	
Övrigt, netto		-344		-798
Summa	10 768	14 764	3 996	10 094

¹ Endast vissa delposter är specificerade.**Premiepensionsmedlen minskade nettoutlåningen**

Inbetalningar av premiepensionsavgifter till Riksgäldskontoret beräknades i statens budget uppgå till 38 000 miljoner kronor. Utfallet för inbetalningarna blev

39 401 miljoner kronor, dvs. 1 401 miljoner kronor högre än i budgeten. Utbetalningarna av premiepensionsmedel blev 37 979 miljoner kronor, dvs. 979 miljoner kronor högre än budgetens beräkning på 37 000 miljoner kronor. Premiepensionsmedlens samlade effekt på nettoutlåningen, inklusive den övriga förvaltningens, blev en minskning med 859 miljoner kronor 2016. År 2015 blev den samlade effekten en ökad nettoutlåning med 844 miljoner kronor. I statens budget för 2016 beräknades inbetalningarna av premiepensionsavgifter vara 1 000 miljoner kronor högre än utbetalningarna. I utfallet blev inbetalningarna 1 422 miljoner kronor högre än utbetalningarna.

Tabell 74 Förändring av nettobehållningar på myndigheters räntekonton

Miljoner kronor

	Utfall 2016	Utfall 2015
Arbetsförmedlingen	121	54
Domstolsverket	151	-155
Försvarets materielverk	1 967	-40
Försvarsmakten	-146	2 286
Försäkringskassan	59	-173
Göteborgs universitet	-96	-203
Kriminalvården	573	-307
Kronofogdemyndigheten	136	-8
Luleå tekniska universitet	127	42
Lunds universitet	-144	766
Migrationsverket	-891	-77
Pensionsmyndigheten	-175	88
Regeringskansliet	58	223
Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv	24	-104
Polismyndigheten	46	-708
Skatteverket	-18	142
Statens fastighetsverk	-385	65
Statens institutionsstyrelse	37	134
Sveriges lantbruksuniversitet	-26	-108
Trafikverket	-325	-2 587
Transportstyrelsen	277	-124
Uppsala universitet	110	166
Örebro universitet	-114	-59
Övriga räntekonton	-419	-111
Summa förändrade nettobehållningar på myndigheters räntekonton (omvänt tecken)	947	-798

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton minskade

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton och vissa särskilda räntebelagda konton minskade 2016 med 947 miljoner kronor, vilket ökade

nettoutlåningen. I budgeten beräknades de sammanlagda behållningarna vara oförändrad. I tabell 74 redovisas de största förändringarna.

Studielånen m.m. blev 415 miljoner kronor lägre än i budgeten.

Studielånen som redovisas av Centrala studiestödsnämnden (CSN) ökade med 5 896 miljoner kronor.

CSN:s medel i kreditreserven ökade med 1 240 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. Anslag belastas med konstaterade förluster på lån upptagna före 2014 och med förväntade förluster på nya lån. Dessa medel förs till en kreditreserv, ett konto i Riksgäldskontoret som används för att betala faktiska kreditförluster på lån i Riksgäldskontoret. Under en lång uppbyggnadsperiod kommer kreditreserven att öka.

CSN har ett servicekonto i Riksgäldskontoret för löpande räntebetalningar. Detta konto minskade nettoutlåningen med 71 miljoner kronor 2016. Inbetalda räntor från låntagarna förs fr.o.m. 2014 till kontot till dess CSN betalar fakturerade ränteutgifter till Riksgäldskontoret. Den ränta som låntagarna betalar är 30 procent lägre än den ränta som Riksgäldskontoret fakturerar. Denna subvention finansieras från anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsräntor* i statens budget och förs till servicekontot. De räntor som inte betalas in av låntagarna kapitaliseras. Årets kapitaliserade räntor fastställs av CSN vid årets slut och upplåningen sker i januari året därpå.

Den sammantagna påverkan för studielånen, kreditreserven och servicekontot uppgår till 4 585 miljoner kronor, vilket är 415 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i budgeten.

Investeringslånen ökade

Riksgäldskontoret lånar ut medel till myndigheter för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet. Den sammanlagda summan för sådana investeringslån ökade med 682 miljoner kronor. I statens budget beräknades investeringslånen öka med 1 000 miljoner kronor. Det innebär att skillnaden mellan utfall och budget blev 318 miljoner kronor.

Kärnavfallsfonden minskade sina placeringar i Riksgäldskontoret

Kärnavfallsfonden tar emot, förvaltar och betalar ut de avgiftsmedel som kärnkraftsbolagen m.fl. är skyldiga att betala. Avgifterna ska finansiera bl.a. kostnader för att ta hand om använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt kostnader för en säker avveckling och rivning av kärnkraftverk. Fonden placerar sina tillgångar i obligationer, statsskuldväxlar och på konto i Riksgäldskontoret. Under 2016 minskade fonden sina placeringar i Riksgäldskontoret med 197 miljoner kronor, vilket därmed ökade årets nettoutlåning.

19 miljarder kronor överfördes från Stabilitetsfonden till den nya Resolutionsreserven

Stabilitetsfonden inrättades 2008 för att finansiera stödåtgärder till banker och andra kreditinstitut. Från den 1 februari 2016 gäller nya EU-gemensamma regler för hantering av banker i kris. Stabilitetsavgiften ersattes då med en resolutionsavgift. Stabilitetsfonden kommer dock att vara kvar som nationellt reglerad fond för banstödsåtgärder. Resolutionsavgiften betalas in till ett konto i Riksgäldskontoret, resolutionsreserven, som ska täcka statens eventuella utgifter för krisåtgärder. År 2016 var resolutionsavgiften halverad då den sista stabilitetsavgiften samtidigt betalades in (avseende 2015). Resolutionsavgifterna uppgick till 3 393 miljoner kronor och stabilitetsavgifterna uppgick till 3 373 miljoner kronor. I tabell 75 och 76 redovisas in- och utgående behållning för de två fonderna samt de poster som påverkat förändringen under åren 2016 och 2015.

I slutet av 2016 överfördes 19 093 miljoner kronor från stabilitetsfonden till den nya resolutionsreserven enligt ändringsbeslut av Riksgäldskontorets regleringsbrev den 22 juni 2016 (Fi2016/02461/RS). Eftersom både insättningen och uttaget påverkar nettoutlåningen blev det ingen nettoeffekt av överföringen. Överföringsbeloppet utgjordes av hittills inbetalade stabilitetsavgifter (18 743 miljoner kronor), överskott från Carnegie-affären (306 miljoner kronor) samt ränta (44 miljoner kronor).

Under 2016 minskade Stabilitetsfondens kontobehållning med 15 957 miljoner kronor till 40 477 miljoner kronor, medan den nya resolutionsreservens konto uppgick till 22 467 miljoner kronor i slutet av året. Tillsammans ökade behållningarna med 6 510 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I statens budget beräknades stabilitetsfondens konto öka med 7 000 miljoner kronor, vilket betyder att nettoutlåningen minskade 490 miljoner kronor mindre än beräknat.

Stabilitetsfonden har finansierats framför allt genom att banker och andra kreditinstitut betalade en årlig stabilitetsavgift till och med 2016. Avgiften betalades in i efterskott så den sista inbetalningen avsåg 2015. Inkomsterna från avgiften uppgick 2016 till 3 373 miljoner kronor, vilket är 116 miljoner kronor lägre än 2015.

De institut som deltog i bankgarantiprogrammet betalade bankgarantiavgifter som fördes till Stabilitetsfonden. Avgifterna uppgick till 5 miljoner kronor 2015. Möjligheten att få garantier upphörde i juni 2011 och det sista garanterade lånet förföll under 2015.

I samband med finanskrisen 2008 tog Riksgäldskontoret över banken Carnegie. Åtgärden vidtogs för att värna den finansiella stabiliteten. Riksgäldskontoret har rätt till en del av de återvinningar som Carnegie gör från två problemdrabbade

kreditportföljer. Under 2016 betalades 35 miljoner kronor, netto, in på stabilitetsfondens konto avseende Carnegie. Carnegie har hittills gett ett överskott på 341 miljoner kronor till staten.

Under 2016 har fondens konto belastats med ränteutgifter på 270 miljoner kronor till följd av att räntan på kontot har varit negativ. Även 2015 var räntan negativ och kontot belastades då med ränteutgifter på 135 miljoner kronor.

Resolutionsreservens konto belastades med ränteutgifter på 20 miljoner kronor 2016.

Tabell 75 Stabilitetsfondens konto i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

Typ av transaktion	Utfall 2016	Utfall 2015
<i>Ingående balans på kontot</i>	<i>56 404</i>	<i>53 015</i>
Stabilitetsavgifter	-3 373	-3 489
Bankgarantiavgifter		-5
Carnegie	-35	-42
Överföring till resolutionsreserv	19 093	
Ränteinkomster(-) /ränteutgifter (+) m.m.	270	135
Administrativa kostnader m.m.	2	12
<i>Utgående balans på kontot</i>	<i>40 447</i>	<i>56 404</i>
Summa kontoförändring	15 957	-3 389

Tabell 76 Resolutionsreservens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

Typ av transaktion	Utfall 2016
<i>Ingående balans på kontot</i>	<i>0</i>
Resolutionsavgifter	-3 393
Överföring från stabilitetsfonden	-19 093
Ränteinkomster(-) /ränteutgifter (+) m.m.	20
<i>Utgående balans på kontot</i>	<i>22 467</i>
Summa kontoförändring	-22 467

Trafikverkets infrastrukturlån minskade

Trafikverkets infrastrukturlån minskade med 801 miljoner kronor. Det innebär att nettoutlåningen minskade. I statens budget beräknades infrastrukturlånen vara oförändrade.

Exportkreditnämnden minskade placeringarna i Riksgäldskontoret

Exportkreditnämnden (EKN) placerar överskottet i sin verksamhet på konto i Riksgäldskontoret. Kontobehållningen minskade 2016 med 2 954 miljoner kronor, vilket ökade årets nettoutlåning. Bakgrunden till detta är ökade skadeutbetalningarna avseende några stora affärer, att en del av medlen växlats till utländska valutor samt att en inleverans till staten gjorts.

Statliga bolag m.m. ökade sina lån

I posten Övriga statliga bolag m.m. ingår bl.a. inlåning från Radiotjänst i Kiruna. Denna inlåning minskade med 163 miljoner kronor till 363 miljoner kronor under 2016. Utlåningen till Svensk-Danska Broförbindelsen AB ökade med 115 miljoner kronor till 5 511 miljoner kronor. Även Riksgäldskontorets utlåning till GKN Aerospace Sweden AB ingår i posten. Denna utlåning minskade med 62 miljoner kronor och uppgick till 163 miljoner kronor vid utgången av 2016.

Svenska kraftnät minskade sina lån

Affärsverket svenska kraftnät minskade lånen i Riksgäldskontoret med 169 miljoner kronor 2016. Under 2015 minskade lånen med 1 115 miljoner kronor. Det beror på att de har kunnat finansiera sina investeringar med internt tillförda medel och kapacitetsavgifter. Affärsverkets totala lån i Riksgäldskontoret uppgick den 31 december 2016 till 4 918 miljoner kronor. Det är riksdagen som sätter ramarna för Svenska kraftnäts investeringar. Stamnätet för el har övergått från en fas av förvaltning med låga investeringsvolymen till en fas av omfattande om- och nybyggnad, bl.a. för att utbyggnaden av stamnätet ska följa samhällsutvecklingen med förändrade energi och klimatkrav.

Högre dollar- och eurokurs ökade Riksbankens lån

Riksbanken har sedan 2009 lånat i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven med anledning av den finansiella krisen. De sammanlagda lånen från Riksgäldskontoret till Riksbanken har till och med 2016 belastat nettoutlåningen med 222 664 miljoner kronor. Lånen är tillfälliga men det är inte klart när de kommer att återbetalas. Eftersom lånen är upptagna i dollar och euro påverkas nettoutlåningen av ändrade valutakurser då enskilda lån refinansieras. Under 2016 ökade lånen med 14 173 miljoner kronor med anledning av högre dollar och eurokurser. Lånevolymen i dollar minskade under 2016 med drygt 100 miljoner dollar, vilket bidrog till att reducerade den totala ökningen med 680 miljoner kronor.

Oförändrat lån till Irland

Sverige har beslutat att stödja Irland med lån för att motverka finanskrisens effekter. År 2012 och 2013 lånade Irland sammanlagt 5 243 miljoner kronor. Under 2015 och 2016 är lånet oförändrat och påverkar därmed inte Riksgäldskontorets nettoutlåning.

Inget lån till Ukraina

Under 2016 förberedde Riksgäldskontoret ett lån till Ukraina. Något låneavtal undertecknades inte under året, vilket förklarar skillnaden mot beräkningen i statens budget.

5.30 Kassamässig korrigering

Posten kassamässig korrigering utgör skillnaden mellan å ena sidan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomstitlar och å andra sidan nettot av in- och utbetalningar över statens centralkonto i Riksbanken. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av periodiseringsskillnader, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen är en restpost, men den kan delvis specificeras.

För 2016 blev utfallet för kassamässig korrigering 1 792 miljoner kronor. I statens budget beräknades den kassamässiga korrigeringen bli 0.

Tabell 77 Kassamässig korrigering

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall- SB 2016	Utfall 2015
EU-avgiftsbetalningar		400	400	-8 010
Trafikverkets räntekonto/anslag		1 596	1 596	2 254
Försvarsmaktens räntekonto/anslag		-338	-338	-780
Migrationsverkets räntekonto/anslag		906	906	-127
CSN-avgifter		-717		
Räntor: periodisering		-242	-242	-159
Räntor: Skillnad affärsdag/likviddag		60	60	-60
Övrigt		127	127	-378
Summa	0	1 792	1 792	-7 260

EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret skapar kassamässig korrigering

Betalningen av Sveriges avgift till EU medför alltid en kassamässig korrigering, eftersom Sverige inte betalar avgiften direkt till EU. Avgiften överförs till ett räntefritt konto i Riksgäldskontoret som disponeras av EU-kommissionen. Samtidigt sker redovisning mot anslaget för EU-avgiften. Kommissionen rekviderar sedan via Riksbanken medel från kontot. Eftersom tidpunkten för redovisning mot anslag och rekvisition från EU skiljer sig åt, uppstår kassamässiga korrigeringar vid såväl redovisningen mot anslag som vid rekvisitionen. Anslagsbelastning och rekvisition kan också ske under olika budgetår.

Betalningen av Sveriges avgift till EU medförde 2016 en kassamässig korrigering på 400 miljoner kronor, eftersom EU-kommissionen rekviderade ett högre belopp än de avgifter som redovisades mot anslaget 2016. År 2015 medförde betalningen av EU-avgiften en kassamässig korrigering på -8 010 miljoner kronor.

Under perioden 2015–2016 är det främst de två händelserna förskott på EU-avgiften och retroaktiv rabatt som innebär att EU-avgiften orsakar kassamässiga korrigeringar.

Tabell 78 Kassamässiga korrigeringar till följd av EU-avgiften

Miljoner kronor

Händelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Förskott EU-avgift	6 700	-6 700
Retroaktiv rabatt	-7 000	
Övrigt	700	-1 310
Summa	400	-8 010

Regeringen beslutade i december 2015 att betala in 6 700 miljoner kronor av 2016 års EU-avgift i förskott till kontot i Riksgäldskontoret. Förskottsbetalningen belastade anslaget men budgetsaldot påverkades inte eftersom de insatta medlen fanns kvar på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret trots att medlen inte längre tillhör staten. Anslagsutgiften balanserades därför av en negativ kassamässig korrigering. I början av 2016 rekviderade kommissionen de medel som anslagsavräknades 2015 och en kassamässig korrigering i motsatt riktning uppstod.

Sverige ska enligt EU:s långtidsbudget 2014–2020 betala en rabatterad avgift. Rabatten trädde ikraft först när budgeten fastställdes 2016 och rabatterna avseende 2014–2016 återfördes retroaktivt till anslaget för EU-avgiften i januari 2017. Kassamässigt har dock ca 7 000 miljoner kronor återförts redan 2016 genom att EU-kommissionen då minskade sina uttag från kontot för EU-avgiften. Detta resulterade i en negativ kassamässig korrigering på 7 000 miljoner kronor 2016 och en lika stor positiv korrigering 2017 (se även avsnitt 5.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen).

Skillnader mellan anslagsavräkning och betalningar i räntebärande flöde

Trafikverket och Försvarsmakten disponerar omfattande anslagsmedel i det räntebärande betalningsflödet. Myndigheterna har även en omfattande investeringsverksamhet och annan anskaffning som innebär att betalningarna kortsiktigt kan avvika från redovisningen mot anslag. En sådan avvikelse ger upphov till en kassamässig korrigering. Den kassamässiga korrigeringen för Trafikverkets räntebärande betalningsflöde uppgick under 2016 till 1 596 miljoner kronor. Det betyder att Trafikverket redovisat ett lägre belopp mot anslag än vad som tillförts i anslagsmedel till myndighetens räntekonto. Den kassamässiga korrigeringen för Försvarsmaktens räntebärande betalningsflöde uppgick under 2016 till -338 miljoner kronor. Det betyder att Försvarsmakten redovisat ett högre belopp mot anslag än vad som tillförts myndighetens räntekonto i form av anslagsmedel.

Den kassamässiga korrigeringen för Migrationsverkets räntebärande betalningsflöde uppgick till 906 miljoner kronor. Det betyder att Migrationsverket redovisat ett lägre belopp mot anslag, än vad som tillförts i anslagsmedel till Migrationsverkets räntekonto.

År 2016 infördes en ny finansieringsmodell för Centrala studiestödsnämnden (CSN). Tidigare disponerade CSN förutom anslagsmedel även intäkter av expeditionsavgifter, påminnelseavgifter, övriga administrativa avgifter och uppläggningsavgifter. Fr.o.m. 2016 redovisas i stället avgifterna på inkomsttitel 2562 *CSN-avgifter*. Inkomsterna som är redovisade mot inkomsttitel är 717 miljoner kronor högre än de avgifter som är inbetalda. Skillnaden beror på att avgifterna fr.o.m. 2016 periodiseras till den period de är hänförliga till (intäktsmässig redovisning) istället för den period då de inbetalas (kassamässig redovisning). Det innebär att avgifter som inbetalas i efterhand periodiseras till en tidigare period. Denna periodiseringseffekt orsakar en tillfällig kassamässig korrigering eftersom redovisning mot inkomsttitel sker före påverkan på budgetsaldot. Korrigeringsposten för 2016 består dels av en övergångseffekt då övergången till den nya intäktsmässiga redovisningen periodiserar kommande inbetalningar till en period där inbetalningar redan redovisats kassamässigt, dels av en årlig effekt. Huvuddelen 2016 är övergångseffekt.

Redovisningen mot anslaget för statsskuldsräntor är inte helt kassamässig. En kassamässig korrigering uppstår dels till följd av att inkomsträntor på studielån periodiseras till det kvartal de avser, dels till följd av att redovisningen baseras på affärsdag vilket skiljer sig något från likviddag. Den sammanlagda korrigeringen för statsskuldsräntorna blev -182 miljoner kronor för 2016. Av detta avser -242 miljoner kronor periodiseringsskillnaden för studielånen och 60 miljoner kronor skillnaden mellan affärsdag och likviddag. Enskilda månader kan det uppstå stora korrigeringsposter med anledning av detta.

Övriga korrigeringar

Posten Övrigt, som uppgick till -590 miljoner kronor, är en restpost. Den innehåller bl.a. nettoskillnader mellan tidpunkten för redovisning mot anslag i förhållande till tidpunkten för tillförsel av anslagsmedel hos andra myndigheter med räntekonton än Trafikverket, Försvarsmakten och Migrationsverket. När det gäller icke-räntebärande flöden så uppstår den kassamässiga korrigeringen som skillnaden mellan redovisningen mot anslag eller inkomsttitlar och betalningen.

Jämförelse med föregående år

Den kassamässiga korrigeringen blev 1 792 miljoner kronor 2016 att jämföra med utfallet 2015 på -7 260 miljoner kronor, vilket innebär en skillnad på 9 052 miljoner kronor. Huvuddelen av denna skillnad avsåg EU-avgiften.

5.31 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget består av premiepensionssystemet (premiepensionen) och fördelningssystemet (inkomstpensionen och tilläggspensionen). I den allmänna ålderspensionen ingår även garantipensionen för dem som saknar eller har låg inkomstgrundande pension. Utgifterna för garantipension belastar statens budget och redovisas under utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Premiepensionssystemet ingår inte under utgiftstaket

Premiepensionssystemet är ett helt fonderat pensionssystem, vilket betyder att kapitalet i premiepensionssystemet är avsatt för specifika personers räkning att använda till kommande pensioner. EU:s statistikorgan Eurostat har beslutat att pensionssystem av den typen inte får räknas till den offentliga sektorn i nationalräkenskaperna. Det medför att utbetalningarna av premiepension inte ingår i utgifterna under utgiftstaket för staten.

Inkomst- och tilläggspension ingår under utgiftstaket, men inte i budgeten

Fördelningssystemet, som omfattar inkomstpensionen och tilläggspensionen, är ett autonomt system vilket innebär att det ligger helt utanför statens budget. Utgifterna för inkomst- och tilläggspensionen omfattas dock av utgiftstaket för staten.

Pensionssystemets skulder och tillgångar balanseras per automatik

För att inkomstpensionssystemet ska vara hållbart krävs att avgifterna som arbetsgivarna betalar in till systemet tillsammans med tillgångarna i den s.k. buffertfonden långsiktigt kan finansiera pensionsutbetalningarna, så att inga varaktiga underskott uppstår. Balansen mellan tillgångar och skulder i systemet upprätthålls genom en automatisk balanseringsmekanism. Mekanismen aktiveras om tillgångarna i systemet är lägre än skulderna.

Fördelningssystemets finansiella ställning mäts med balanstalet, vilket enkelt uttryckt är den kvot man får när man delar systemets tillgångar med dess skulder. Om balanstalet är större än 1,0000 är tillgångarna större än skulderna och systemet är i balans. Om balanstalet är mindre än 1,0000 har systemet en skuld som är större än tillgångarna och det leder till att balanseringsmekanismen blir aktiv. En balanseringsperiod inleds därmed av att balanstalet understiger 1,0000 då minskas

omräkningen av pensioner och förräntningen av skulden. Detta skedde första gången 2010.

Pensionssystemet befinner sig i en balanseringsperiod

Omräkningen av pensioner följer inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad. Inkomstindex är ett index som mäter den allmänna löneutvecklingen. När balanseringsmekanismen är aktiverad följer pensionerna balansindex i stället för inkomstindex. Under en balanseringsperiod kommer balanstalet både att höja och sänka de årliga pensionsomräkningarna. När balansindex når inkomstindex, upphör balanseringen. Det är regeringen som fastställer både inkomst- och balansindex.

Balanstalet som användes för omräkning av pensionerna var 1,0375 för 2016. För 2015 var balanstalet 1,0040. Trots att balanstalet för 2016 översteg 1 befinner sig pensionssystemet i en balanseringsperiod eftersom balansindex inte nådde upp till nivån för inkomstindex.

Utbetalning av inkomstpension och tilläggspension från AP-fonderna till pensionärerna

Den inkomstgrundade ålderspensionen (inkomstpensionen, tilläggspensionen och premiepensionen) finansieras genom en allmän pensionsavgift, en ålderspensionsavgift som ingår i arbetsgivaravgiften och egenavgiften, och en statlig ålderspensionsavgift. Den allmänna pensionsavgiften förs i sin helhet till AP-fonderna. Ålderspensionsavgiften däremot fördelas mellan AP-fonderna, premiepensionssystemet och statens budget. Pensionsmyndigheten fördelar de statliga ålderspensionsavgifterna mellan AP-fonderna och premiepensionssystemet. När inkomstpension och tilläggspension betalas ut till pensionärerna hämtas medlen från AP-fonderna.

Pensionsmyndigheten administrerar hela den allmänna pensionen

Inkomstpensionssystemet består av inkomstpension och tilläggspension och belastar fördelningssystemet (AP-fonderna). En ålderspensionär som är född 1937 eller tidigare får tilläggspension som bl.a. baseras på intjänade pensionspoäng i det tidigare ATP-systemet. En ålderspensionär som är född under åren 1938–1953 får såväl inkomstpension som tilläggspension. Vid sidan av AP-fonderna sker en förmögenhetsuppbyggnad också inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten ansvarar för hela den allmänna ålderspensionen, vilket innebär att myndigheten även administrerar premiepensionssystemet.

Tabell 79 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Miljoner kronor

	SB 2016	Utfall 2016	Utfall-SB 2016	Utfall-SB Procent 2016	Utfall 2015
AP-fonderna, pensionsutgifter	282 535	282 384	-151	-0,1	264 577
Administrationsutgifter	2 974	2 972	-2	-0,1	2 890
varav					
Pensionsmyndigheten m.fl. myndigheter		863	863		704
AP-fonderna, rörelsens kostnader		890	890		913
AP-fonderna, provisionskostnader		847	847		927
AP-fonderna, prestationsbaserade avgifter		372	372		346
	285 509	285 357	-152	-0,1	267 466

AP-fonderna finansieras via ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

AP-fondernas administrationskostnader ingår i utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De kan delas upp i tre typer av utgifter: rörelsens kostnader, provisionskostnader och prestationsbaserade avgifter. I rörelsens kostnader för första till fjärde AP-fonderna ingår samtliga förvaltningskostnader, exklusive courtage, arvoden till externa förvaltare och depåbanksarvoden. AP-fonderna redovisar provisionskostnader som en avdragspost under rörelsens intäkter. Prestationsbaserade avgifter reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats.

Förvaltararvoden ingår inte i administrationskostnaderna i tabell 79. Det beror på att förvaltararvodena blir en del av köpesumman när AP-fonderna köper onoterade aktier och andelar, om det är sannolikt att man kan få tillbaka förvaltningsarvodena före vinstdelning. I övriga fall redovisas förvaltararvoden som provisionskostnader. Sjätte AP-fondens gemensamma kostnader och förvaltningskostnader redovisas under posten rörelsens kostnader.

Pensionsutbetalningarna blev något lägre än beräknat

I budgetpropositionen för 2016 beräknade regeringen att utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget skulle uppgå till 285 509 miljoner kronor. Utfallet uppgick till 285 357 miljoner kronor och är därmed 152 miljoner kronor lägre än beräknat.

Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna uppgick till 282 384 miljoner kronor, vilket är 151 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsutbetalningarna består av inkomstpension med 106 408 miljoner kronor och tilläggspension med 175 971 miljoner kronor. Utöver dessa utbetalningar överfördes 5,4 miljoner kronor från AP-fonderna till EU:s tjänstepensionssystem för de tjänstemän inom EU som

har begärt det. Denna överföring ingår också i pensionsutbetalningarna från AP-fonderna.

Administrationskostnaderna för inkomstpensionen blev 2 972 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten fick tillsammans 863 miljoner kronor i ersättning för administration från AP-fonderna (enligt regeringsbeslut om Ersättning från Första-Fjärde AP-fonderna och premiepensionssystemet för administration av inkomstgrundad ålderspension 2016 den 10 december 2015 (S2015/03537/SF)).

Pensionerna räknades upp med 4,2 procent

För 2016 har de genomsnittliga pensionerna räknats upp med 4,2 procent. Detta trots att inflationen, mätt som prisbasbeloppets förändring, varit svagt negativ. Huvudorsaken till den positiva utvecklingen är att balanseringen, den s.k. ”bromsen”, lägger tillbaka en stor del av den minskning av indexeringen som skett tidigare år.

Jämfört med 2015 blev utfallet för Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten 17 891 miljoner kronor (6,7 procent) högre. Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna ökade med 17 808 miljoner kronor (6,7 procent). På grund av indexeringsreglerna räknades inkomst- och tilläggspensionerna upp med 4,2 procent mellan 2015 och 2016. Att pensionsutgifterna ökar mer beror framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökar.

I december 2016 hade 2 100 553 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, en ökning med 42 986 personer jämfört med december 2015.

6 Underliggande saldo och engångseffekter

6.1 Underliggande saldo 1990–2016

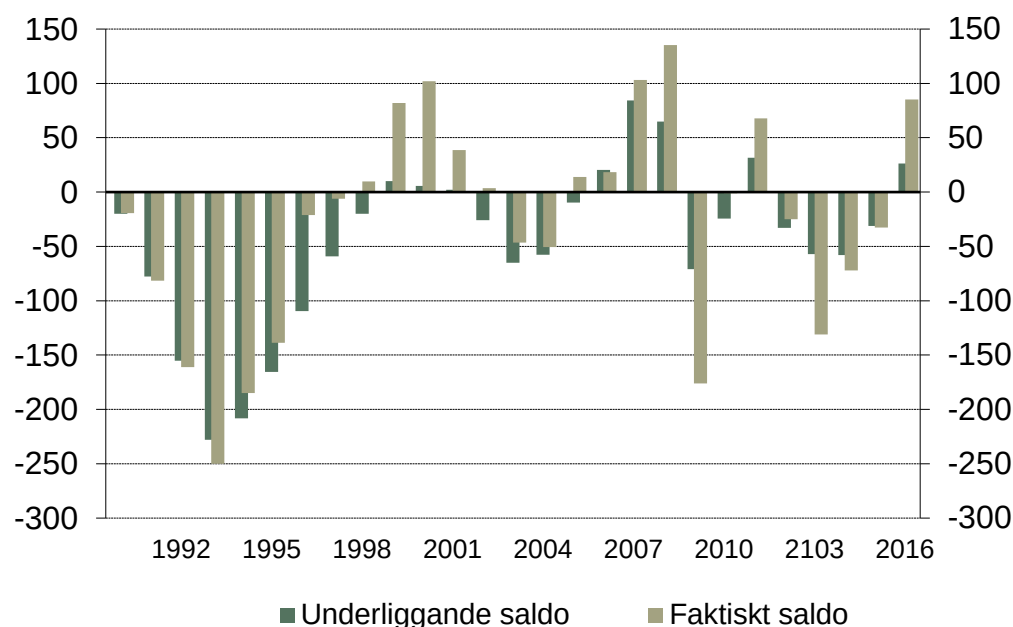
Det faktiska utfallet på statens budget påverkas av tillfälliga eller engångsvisa händelser, dvs. transaktioner av extraordinär karaktär, vilka försvårar analysen över tid. Genom att exkludera engångseffekterna får man ett bättre mått på saldots underliggande utveckling, det s.k. underliggande saldot. Större poster av engångskaraktär för 2016 och 2015 redovisas i tabell 81. De största posterna för 2016 kommenteras.

I diagrammet visas budgetens faktiska saldo och det underliggande saldot för perioden 1990–2016. I början av perioden har justeringar även gjorts för vissa ändrade redovisningsprinciper för ökad jämförbarhet mellan åren.

Diagram 2 Budgetens faktiska och underliggande saldo åren 1990–2016

Miljarder kronor

Miljarder kronor

År 2016 uppgick det faktiska överskottet i budgeten till 85 miljarder kronor medan det underliggande överskottet var 26 miljarder kronor. Positiva engångseffekter bidrog alltså till att förbättra saldot kraftigt. Framför allt ökade överskottet till följd av engångsvisa och tidigare lagda skatteinbetalningar samt kapitalplaceringar på skattekontot. År 2015 var det faktiska budgetsaldot ett underskott på 33 miljarder kronor, vilket påverkades av negativa engångseffekter på drygt 1 miljard kronor.

Det vanligaste är att engångseffekterna är positiva, men vissa år dominerar negativa effekter. Under perioden 1990–2016 uppgick engångseffekterna i genomsnitt till 18 miljarder kronor per år. De var som störst 2009 med -105 miljarder kronor. Förklaringen var då att Riksbanken – liksom 2013 – lånade ca 100 miljarder kronor i Riksgäldskontoret för att stärka valutareserven.

Tabell 80 Budgetens faktiska saldo, engångseffekter m.m. och underliggande saldo åren 2012-2016

Miljoner kronor					
	2012	2013	2014	2015	2016
Faktiskt saldo	-24 907	-130 873	-72 194	-32 650	85 301
Engångseffekter m.m. ¹	7 977	-73 802	-14 092	-1 374	58 956
Underliggande saldo	-32 884	-57 071	-58 102	-31 276	26 345

¹ Engångseffekterna 2015 har reviderats, se avsnittet *Inkomsttitlar*.

6.2 Engångseffekter 2016

Engångseffekterna 2016 förbättrade saldot med 59 miljarder kronor. Större poster kommenteras i detta avsnitt. De kommenteras även under respektive inkomst- och utgiftsområde (kapitel 3 och 4).

Anslag

Anslaget för EU-avgiften påverkades 2016 av tre stora engångseffekter, varav en negativ och två positiva. De medförde sammanlagt att avgiften blev 4,4 miljarder kronor lägre. Den första engångseffekten avser en *försenad rabatt på EU-avgiften*. Förseningen innebar negativa effekter för saldot 2014–2016 på 3–4 miljarder kronor per år. En positiv effekt på 10,5 miljarder kronor uppstår 2017 när rabatterna återförs till anslaget. Kassamässigt har emellertid 7 miljarder kronor återförts redan 2016 genom att EU-kommissionen då minskade sina uttag från kontot för EU-avgiften, vilket resulterade i kassamässiga korrigeringsposter 2016 och 2017. Den andra engångseffekten beror på att den årliga revideringen av tidigare års avgiftsbaser var ovanligt stor 2014. En *korrigering av BNI-avgiften* medförde en högre avgift 2014 men också återbetalningar 2015 och 2016 på 1,2 respektive 1,6 miljarder kronor. Den tredje engångseffekten, på 6,7 miljarder kronor, beror på regeringens beslut om ett *förskott* i december 2015 av en del av 2016 års avgift. Detta beslut innebar en tidiga-reläggning av belastningen av anslaget och av de takbegränsade utgifterna från 2016 till 2015. Budgetsaldot belastades dock först när EU-kommissionen tog ut medlen från EU-kontot i början av 2016, vilket medförde kassamässiga korrigeringsposter 2015 och 2016.

Tabell 81 Vissa större engångsposters påverkan på budgetens saldo 2016 och 2015*Miljoner kronor*

Poster	2016	2015
Anslag	22 842	-24 072
EU-avgift, försenad rabatt	-3 872	-3 438
EU-avgift, periodisering av retroaktiv BNI-korrigerig	1 612	1 177
EU-avgift, förskott för 2016	6 700	-6 700
Biståndsverksamhet, tidigarelagda bidragsutbetalningar	2 498	-2 498
Läkemedelsförmåner, tidigarelagd utbetalning	1 819	-1 819
Lågstadieytet, tidigarelagd bidragsutbetalning	994	-994
Tillfälligt stöd till kommuner för flyktinkostnader, främst för 2016	9 800	-9 800
Kapitaltillskott AIB, Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar	-209	
Assistansersättning, införande av efterskottsbetalning	3 500	
Inkomsttitlar	51 640	25 879
Engångsvisa skatteinbetalningar från två bolag	15 000	
Kapitalplaceringar på skattekonto, bolag ¹	30 000	10 000
Kapitalplaceringar och tidigarelagda skatteinbetalningar, hushåll ¹	5 000	5 000
Exportkreditnämnden, inleverans av överskott	515	2 288
Akademiska Hus, extrautdelning	500	4 500
Vasallen, extrautdelning	85	207
Apoteket , extrautdelning	509	
Jernhusen , extrautdelning	31	
SJ AB, extrautdelning		1 352
Försäkringsaktiebolaget Bostadsgaranti, extrautdelning		138
Lernia, extrautdelning		123
Fouriertransform, extrautdelning		100
Inlandsinnovation, extrautdelning		100
Specialfastigheter, återföring av kapital		2 071
Kassamässig korrigerig	300	6 700
EU-avgift, förskott för 2016	-6 700	6 700
EU-avgift, kassamässig effekt av rabattåterföring	7 000	
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-15 826	-9 880
Lån till Riksbanken	-14 173	-9 966
Lån till affärsverket Svenska kraftnät	169	1 115
Kärnavfallsfonden	-197	-314
Insättningsgarantifonden	24	289
Carnegie (stabilitetsfonden)	35	42
Exportkreditnämnden	-2 954	-796
Premiepensionsavgifter, inbetalning	39 401	37 336
Premiepensionsmedel, utbetalning	-37 979	-36 716
Övrig förvaltning av premiepensionsmedel i RGK	-563	-1 464
Övrigt, netto	411	594
Totalt	58 956	-1 374

¹ Engångseffekterna 2015 har reviderats, se avsnittet Inkomsttitlar.

I slutet av 2015 tog regeringen även beslut om tidigareläggningar av andra utgifter från 2016 till 2015, vilket sammanlagt medförde negativa effekter för 2015 och positiva effekter för 2016 på 5,3 miljarder kronor. Det gällde *biståndsutbetalningar* (2,5 miljarder kronor), utbetalningar av *läkemedelsförmåner* (1,8 miljarder kronor) och bidrag till kommuner för det s.k. *lågstadielyftet* (1,0 miljoner kronor).

Dessutom utbetalades 9,8 miljarder kronor i december 2015 som ett *tillfälligt stöd till kommuner med anledning av flyktingsituationen*. Stödet användes i huvudsak under 2016 och ses därför som en negativ engångseffekt för 2015 och en positiv för 2016.

Sverige medverkar vid inrättandet av *Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB)* med ett kapitaltillskott på ca 0,2 miljarder kronor per år 2016–2020.

Försäkringskassan övergick från oktober 2016 till *efterskottsbetalning av statlig assistansersättning*, för en stor del av utbetalningarna. Detta reducerade tillfälligt utgifterna med ca 3,5 miljarder kronor 2016.

Inkomsttitlar

De största engångseffekterna under 2016 avser budgetens inkomstsida och utgörs av inbetalningar till skattekontot. Enligt ESV:s bedömning uppgår de till 50 miljarder kronor. De avser *engångsvisa skatteinbetalningar* avseende 2015 från två bolag i en koncern (15 miljarder kronor), *kapitalplaceringar på skattekontot* från bolag (30 miljarder kronor) och *kapitalplaceringar och tidigare lagda fyllnadsinbetalningar* av skatt från hushåll (5 miljarder kronor). De två sistnämnda posterna antas bero på en förhållandevis fördelaktig ränta på skattekontona. Även 2015 bedöms motsvarande inbetalningar på totalt 15 miljarder kronor ha gjorts till skattekontona, enligt en reviderad bedömning för detta år.

Under 2016 gjorde Exportkreditnämnden och fyra statliga bolag *inleverans av överskott och extrautdelningar* till staten på totalt 1,6 miljarder kronor, vilka betraktas som engångsvisa inkomster. De största beloppen avser *Exportkreditnämnden* (0,5 miljarder kronor), *Akademiska Hus* (0,5 miljarder kronor) och *Apoteket* (0,5 miljarder kronor). Som extrautdelning räknas sådan utdelning som inte ryms inom föregående års utdelningsbara resultat eller som beror på uppskrivning av tillgångsvärden (samma definition som i nationalräkenskaperna).

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Under Riksgäldskontorets nettoutlåning dominerade de negativa engångseffekterna, främst som en följd av en ökning av *Riksbankens lån* i Riksgäldskontoret. Riksbanken lånade 2009 och 2013 totalt ca 200 miljarder kronor i US-dollar och euro för att stärka valutareserven. Det totala lånet ökade under 2016 med 14,2 miljarder kronor. Det beror på valutaeffekter på 14,9 miljarder kronor när enskilda lån refinansierades till en högre dollar- eller eurokurs än när respektive lån togs. Samtidigt har lånevolymen i dollar reducerats med drygt 100 miljoner dollar vilket medförde en minskning med 0,7 miljarder kronor.

Exportkreditnämnden minskade behållningen i Riksgäldskontoret med 3,0 miljarder kronor. Bakgrunden till detta är ökade skadeutbetalningarna avseende några stora affärer, att en del av medlen växlats till utländska valutor och den nämnda inleveransen till staten.

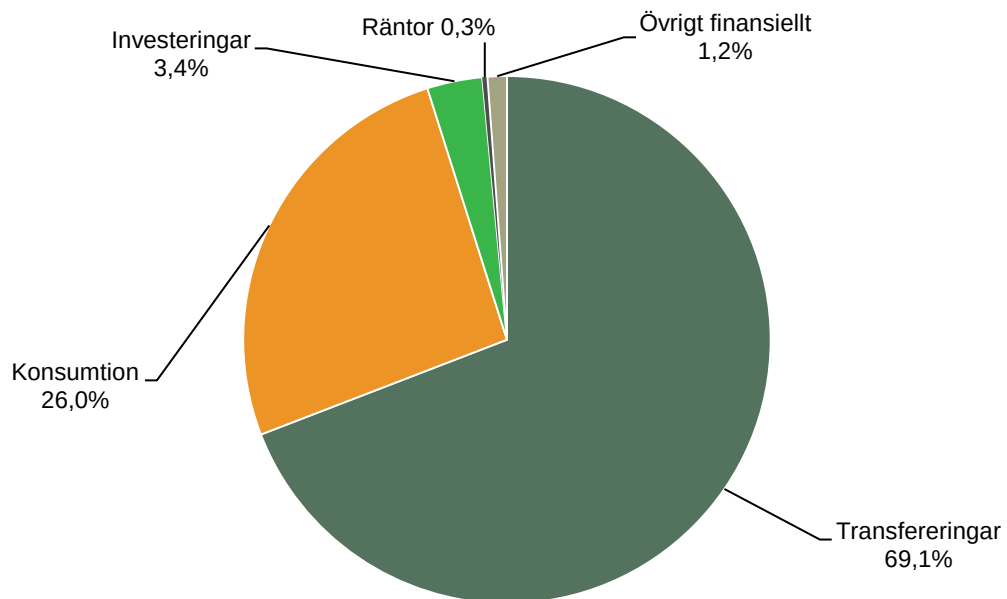
Inbetalningar av premiepensionsavgifter uppgick 2015 till drygt 39 miljarder kronor och *utbetalningar av premiepensionsmedel* till 38 miljarder kronor. En del av ålderspensionsavgifterna inbetalas som premiepensionsavgifter till Pensionsmyndighetens konto i Riksgäldskontoret. Inflödet inkluderar regleringar för tidigare år vilka varierar mellan åren. Medlen placeras tillfälligt på kontot eller i obligationer i avvaktan på att pensionsrätten fastställs. Från kontot betalar Pensionsmyndigheten ut premiepensionsmedel (inkl. avkastning) en gång per år, i december månad året efter intjänandeåret, till pensionsspararnas valda fonder. Myndighetens *övriga förvaltning av premiepensionsmedel* medförde en minskad behållning på kontot med 0,6 miljarder kronor.

Under posten *Övrigt, netto* (0,4 miljarder kronor) ingår nettoutlåning till övriga myndigheter, bolag och affärsverk.

7 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget

Vid analys av och information om statens budgets storlek och påverkan på samhällsekonomin fördelas utgifterna även på ett annat sätt än efter utgiftsområden och anslag. En sådan fördelning är den realekonomiska fördelningen, som baseras på nationalräkenskapernas definitioner. För att skapa jämförbarhet med andra länder upprättas nationalräkenskaperna enligt internationella principer och riktlinjer, som bl.a. EU har utarbetat. Den realekonomiska fördelning av utgifterna som redovisas här är transfereringar, konsumtion, investeringar, räntor och finansiella transaktioner. Den realekonomiska fördelningen av anslagsutfall baseras på myndigheternas redovisning, men måste på övergripande nivå kompletteras med förenklingar och schabloner. Detta innebär att den realekonomiska fördelningen av ett visst anslag inte är exakt. Den fördelning som redovisas här innehåller därför en viss osäkerhet. Den realekonomiska fördelningen ger en kompletterande bild av hur anslagen i statens budget använts.

Diagram 3 Procentuell fördelning av utgifter i statens budget 2016, realekonomiskt fördelade

Tabell 82 Realekonomisk fördelning av statens budget 2015-2016

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2016	Utfall 2015	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
Transfereringar	622 906	605 756	17 150	2,8
varav till				
Hushållssektorn	303 305	304 050	-745	-0,2
Kommunala sektorn	183 851	164 760	19 091	11,6
Företagssektorn	45 151	34 036	11 115	32,7
Ålderspensionssystemet	24 718	22 459	2 259	10,1
Statliga ideella organisationer	4 375	4 583	-208	-4,5
Internationell verksamhet	61 507	75 869	-14 362	-18,9
varav till EU-institutioner	30 350	44 232	-13 882	-31,4
Konsumtionsutgifter	233 970	221 450	12 521	5,7
varav				
Löner inklusive sociala avgifter	128 529	122 043	6 487	5,3
Omkostnader för konsumtion	69 657	67 164	2 492	3,7
Lokaler	17 995	17 436	559	3,2
Sociala naturaförmåner	17 789	14 807	2 982	20,1
Investeringsverksamhet	30 456	28 766	1 690	5,9
Räntor	2 856	23 294	-20 438	-87,7
varav				
Räntor på statsskulden	1 668	21 797	-20 129	-92,3
Finansiella transaktioner	10 651	10 079	571	5,7
Summa utgiftsområden	900 839	889 345	11 494	1,3

7.1 Transfereringar

Transfereringar är inkomstöverföringar, dvs. till stor del utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation. Som transfereringar räknas t.ex. sjukpenning och barnbidrag men även internationellt bistånd och Sveriges bidrag till EU-budgeten. Syftet med transfereringar är att omfördela inkomster mellan olika grupper i samhället, mellan olika regioner i landet eller till internationell verksamhet. Transfereringarna utgjorde 69,1 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2016.

Transfereringar till hushåll minskade svagt

Hushållen fick 48,7 procent av de totala transfereringarna. Transfereringarna till hushåll minskade med totalt 745 miljoner kronor (0,2 procent) jämfört med 2015. För enskilda anslag som används för transfereringar till hushåll finns dock större förändringar i jämförelse med föregående år.

Transfereringar till hushållen från anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 26 344 miljoner kronor. Det är en minskning med 3 440 miljoner kronor (11,6 procent) jämfört med 2015. Minskningen beror på engångseffekter i samband med att Försäkringskassan i oktober 2016 övergick från förskottsbetalning till efterskottsbetalning för huvuddelen av assistansersättningen.

Transfereringar i form av sjukpenning och rehabiliteringspenning uppgick under året till 35 912 miljoner kronor vilket var en ökning med 2 131 miljoner kronor (6,3 procent) jämfört med 2015. Ökningen beror främst på fler utbetalda nettodagar för sjukpenning.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning minskade med 1 434 miljoner kronor (3,2 procent). Det beror i huvudsak på en minskning av antalet personer som får sjukersättning. Minskningen beror på att många har lämnat förmånen till följd av att de fyllt 65 år samtidigt som antalet nybeviljade sjukersättningar har varit lägre.

Antalet personer som fick garantipension under året minskade vilket medförde att utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* minskade med 1 649 miljoner kronor (10,5 procent) och uppgick till 14 112 miljoner kronor 2016.

Transfereringar till hushåll från anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökade med 1 601 miljoner kronor (4,5 procent). Det beror dels på att fler föräldrapenningdagar betalades ut, dels på att medelersättningen per dag ökade.

Migration bidrog till ökade transfereringar till kommunala sektorn

Den kommunala sektorn omfattar kommuner, landsting och kommunalförbund. Under 2016 fick kommunsektorn 29,5 procent av de totala transfereringarna och var därmed den näst största mottagaren av transfereringar 2016. Transfereringarna till kommunsektorn ökade med 19 091 miljoner kronor (11,6 procent) jämfört med 2015.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* inom utgiftsområde 8 Migration ökade med 17 212 miljoner kronor (268,0 procent). Ökningen beror framför allt på antalet ensamkommande barn och unga i kommunalt boende, som ökat från knappt 3 000 i slutet av 2015 till drygt 24 000 personer i slutet av 2016. Det är en följd av det stora antalet ensamkommande barn och unga som sökte asyl under hösten 2015.

Kommunerna tog emot fler nyanlända invandrare 2016 jämfört med föregående år. Det medförde en ökning av transfereringar till kommuner med 3 050 miljoner kronor (34,0 procent) från anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktmottagande* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering.

Anslaget 1:14 *Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik är nytt från och med 2016. Transfereringar om 1 849 miljoner kronor betalades ut från anslaget under året.

Transfereringar till kommuner från anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökade med 1 957 miljoner

kronor (2,2 procent). Den ökade kompensationen till kommunerna beror på flera faktorer som beskrivs närmare i avsnitt 5.25.

Med anledning av det kraftigt ökade antalet asylsökande under hösten 2015 utbetalades 9 800 miljoner kronor från anslaget 1:5 *Tillfälligt stöd till kommuner och landsting* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Det tillfälliga stödet betalades ut 2015, men avsågs även täcka utgifter 2016.

Ökade transfereringar till företagssektorn förklaras delvis av ändrade redovisningsprinciper

Företagssektorn fick 7,2 procent av de totala transfereringarna år 2016. Transfereringarna till företagssektorn ökade med 11 115 miljoner kronor (32,7 procent) jämfört med 2015.

Ökningen av transfereringar till företagssektorn beror delvis på ändrade redovisningsprinciper

Från och med år 2016 har nya anslag uppförts på budgetens utgiftssida för utgifter som tidigare budgeterades och redovisades på budgetens inkomstsida inom inkomststypen 8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Under 2016 har transfereringar till företag utbetalats från de nya anslagen 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (799 miljoner kronor), 1:12 *Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (5 395 miljoner kronor) samt 1:15 *Sjöfartsstöd* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer (1 486 miljoner kronor).

Transfereringar till företag från anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ökade med 842 miljoner kronor (15 procent). Ökningen beror främst på att Statens jordbruksverk snabbat upp processen med utbetalningarna för att kunna betala ut EU:s stöd i så tidigt skede som möjligt.

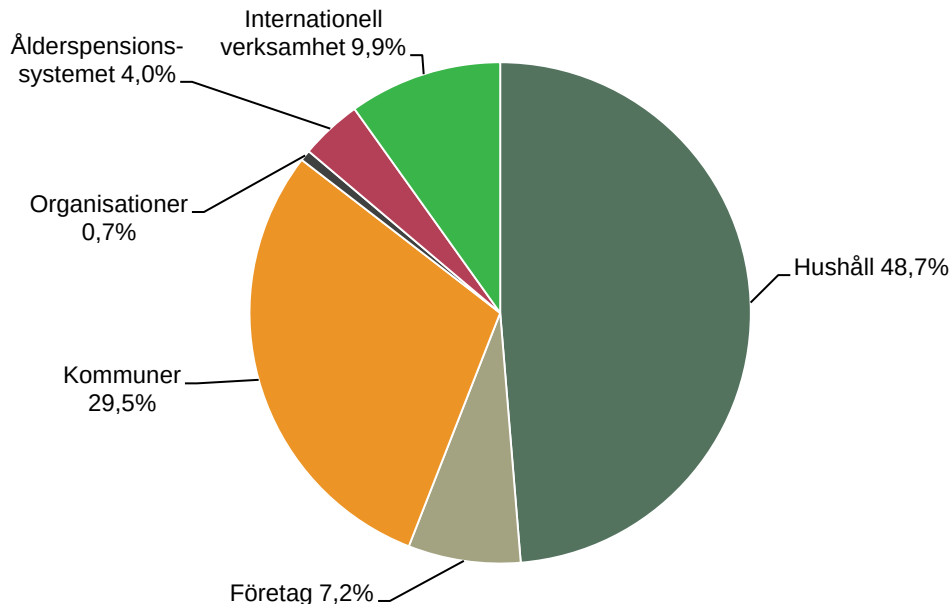
Transfereringar från anslaget 1:18 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ökade med 951 miljoner kronor (56,7 procent). Det beror på att den nya programperioden 2014–2020 under 2016 hade fler antal slututbetalningar och mindre förseningar jämfört med föregående år.

Lägre EU-avgift bidrog till minskade transfereringar till internationell verksamhet

Av de totala transfereringarna år 2016 gick 9,9 procent till internationell verksamhet. Transfereringarna till internationell verksamhet minskade med 14 362 miljoner kronor (18,9 procent) jämfört med 2015. Huvuddelen av minskningen avser anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen* inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen. Jämfört med 2015 minskade avgiften till EU med 13 882 miljoner kronor

(31,4 procent). Det beror främst på en förtida betalning som belastade anslaget 1:1 *Avgiften till Europeiska unionen 2015* men som avsåg 2016.

Diagram 4 Transfereringar i statens budget, fördelade efter mottagarkategori 2016

7.2 Konsumtion

Statlig konsumtion är förbrukning av resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror, inköp av varor och tjänster, underhåll och reparationer. I begreppet konsumtion ingår även myndigheternas köp av varor och tjänster som produceras utanför staten och som levereras direkt till hushållen (sociala naturaförmåner). Det gäller t.ex. statens utgifter för köp av arbetsmarknadsutbildning och privat tandläkarvård. Utgifterna för konsumtion uppgick 2016 till 26,0 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden. Utgiftsområdena 4 Rättsväsendet, 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 16 Utbildning och universitetsforskning samt 22 Kommunikationer hade de största utgifterna för konsumtion 2016.

Av de totala utgifterna för konsumtion var andelen löner inkl. sociala avgifter 54,9 procent. Med sociala avgifter menas främst arbetsgivaravgifter och premier för avtalsförsäkringar för statsanställda. Löner inkl. sociala avgifter ökade med 6 487 miljoner kronor (5,3 procent) jämfört med 2016.

Den största ökningen finns under anslaget 1:1 *Migrationsverket* inom Utgiftsområde 8 Migration. Utgifterna för löner inkl. sociala avgifter ökade med 939 miljoner kronor (31,1 procent). Ökningen beror främst på att det skett en utbyggnad av kapaciteten inom mottagande- och prövningsverksamheten vid Migrationsverket för att möta det kraftigt ökade antalet asylsökande. Medelantalet anställda ökade med 1 934 till 8 199 (30,9 procent) jämfört med 2015.

Utgifterna för löner inkl. sociala avgifter från anslag 1:1 *Polismyndigheten* inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökade med 626 miljoner (4,1 procent). Under 2016 ökade antalet årsarbetskrafter med 1,0 procent. Det är framför allt civilanställda som har anställts för ökade behov i utredningsverksamheten.

Utgifterna för löner inkl. sociala avgifter från anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* ökade med 559 miljoner kronor (9,9 procent). Ökningen beror främst på ökade personalkostnader i anslutning till Arbetsförmedlingens arbete med etableringsuppdraget. Antalet årsarbetskrafter ökade med 696 och uppgår till 13 033 årsarbetskrafter 2016, vilket är en ökning med 5,6 procent.

Den näst största posten för konsumtion är omkostnader för konsumtion. Till dessa räknas myndigheternas köp av varor och tjänster. Omkostnaderna för konsumtion ökade med 3,7 procent 2016. De största anslagen med omkostnader för konsumtion är anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer, samt anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:4 *Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar* under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

7.3 Investeringar

Investeringar är utgifter för att anskaffa infrastruktur, varaktiga materiella tillgångar såsom byggnader och maskiner, immateriella tillgångar som datorprogram, värdeföremål, finansiella tillgångar och lagerinvesteringar som ska användas i produktion. Av utgifterna inom budgetens utgiftsområden uppgick investeringarna till 3,4 procent. Utgiftsområde 22 Kommunikationer var det utgiftsområde som hade den största andelen av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden (21 835 miljoner kronor eller 71,7 procent).

Ytterligare ett utgiftsområde med stora investeringar är utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Totalt uppgick investeringar som finansierades genom anslag till 7 269 miljoner för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, vilket är 23,9 procent av de totala investeringarna inom budgetens utgiftsområden.

Statliga investeringar finansieras även med lån i Riksgäldskontoret och med finansiell leasing. Utgifterna för dessa investeringar ingår inte inom utgiftsområdena utan ingår i Riksgäldskontorets nettoutlåning. Myndigheternas amorteringar och räntor på dessa lån redovisas som finansiella transaktioner i tabell 82.

7.4 Räntor och finansiella transaktioner

I den realekonomiska gruppen räntor ingår räntor på statsskulden och övriga räntor, t.ex. statens utgifter för studiemedelsräntor. Räntorna uppgick till 0,3 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2016. Anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. är det enskilt största i gruppen räntor. Anslaget stod för 58,4 procent av de totala ränteutgifterna. Ränteutgifterna för anslaget minskade med 20 129 miljoner kronor (92,3 procent) jämfört med 2015. Det beror främst på att Riksgäldskontoret realiserade valutakursvinster år 2016 i stället

för valutakursförluster som realiserades föregående år. Minskade ränteutgifter på lån i svenska kronor bidrog också till ett lägre utfall.

De finansiella transaktionerna uppgick till 1,2 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden. De största anslagen 2016 var anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* inom utgiftsområde 15 Studiestöd och anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

8 Beställningsbemyndiganden

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för det ändamål och med högst det belopp som riksdagen beslutat, beställa varor eller tjänster och besluta om bidrag, ersättning, lån eller liknande som medför utgifter under senare budgetår än det år budgeten avser. De åtaganden som görs räknas inte som ekonomiska händelser och ska med andra ord inte redovisas mot anslag. När ett bemyndigande utnyttjas ska detta redovisas mot det av riksdagen beslutade bemyndigandebeloppet.

Det totala bemyndigandebeloppet för 2016 var 450 082 miljoner kronor och de utestående åtagandena den 31 december 2016 uppgick till 341 996 miljoner kronor. De totala utestående åtagandena var alltså 108 086 miljoner kronor lägre än det totala bemyndigandebeloppet.

De högsta beslutade bemyndigandebeloppen avsåg utgiftsområde 22 Kommunikationer, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. De största skillnaderna mellan bemyndigandebelopp och utestående åtaganden återfanns på utgiftsområde 22 Kommunikationer, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 7 Internationellt bistånd.

Inom utgiftsområde 22 Kommunikationer uppgick skillnaden mellan bemyndigandebelopp och utestående åtaganden till 29 887 miljoner kronor. Skillnaden var störst för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och beror framför allt på att avtalen om medfinansiering har ökat jämfört med tidigare beräkningar och att räntekostnaderna för upptagna lån blev lägre än väntat p.g.a. den låga marknadsräntan.

Inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 21 879 miljoner kronor. Huvuddelen av de beslutade bemyndigandena för utgiftsområdet avser ekonomiska åtaganden som planeras inom ramen för Landsbygdsprogram för Sverige 2014–2020. Det låga utnyttjandet av bemyndiganderamarna beror på att de avser beslut för hela programperioden.

Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgick skillnaden mellan beslutat bemyndigande och utestående åtaganden till 21 594 miljoner kronor. De största beloppsmässiga skillnaderna inom området avsåg Afrika, Asien, Reformsamarbete i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet samt Globala insatser för socialt hållbar utveckling.

Tabell 83 Beställningsbemyndiganden 2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Beställningsbemyndiganden	Utestående åtaganden 2016-12-31
1 Rikets styrelse	241	132
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	106	80
4 Rättsväsendet	200	42
5 Internationell samverkan	214	159
6 Försvar och samhällets krisberedskap	94 752	84 451
7 Internationellt bistånd	77 020	55 426
8 Migration	185	234
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	2 181	1 277
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	4 257	4 192
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	2 100	504
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	23 733	18 380
15 Studiestöd	4	3
16 Utbildning och universitetsforskning	37 107	30 098
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	963	647
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	4 610	169
19 Regional tillväxt	7 293	6 310
20 Allmän miljö- och naturvård	4 458	3 423
21 Energi	4 237	2 051
22 Kommunikationer	156 136	126 249
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	27 230	5 351
24 Näringsliv	3 055	2 818
Summa utgiftsområden	450 082	341 996

9 Övriga finansiella befogenheter och garantier

9.1 Utlåning

Tabell 84 Utlåning

Miljoner kronor

UO	Utlåning	Låneram	Lån 2016-12-31
2	Riksbanken ¹⁾		257 104
2	Kredit till Irland ²⁾	EUR 600	5 749
15	Studielån	211 000	210 635
17	Nordiska museet ³⁾	20	19
21	Delägarlån till bolag i vilka Svenska Kraftnät förvaltar statens aktier	300	214
22	A-train AB ⁴⁾	1 000	1 000
22	Svedab AB ⁵⁾	5 800	5 511
24	Civila flygutvecklingsprojekt ⁶⁾	1 110	163
Summa			480 395

¹⁾ Lån till Riksbanken ges med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

²⁾ prop. 2011/12:119, bet. 2011/12:FiU41, rskr. 2011/12:209 och prop. 2014/15:9, bet. 2014/15:FiU12, rskr. 2014/15:8

³⁾ prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:FiU21, rskr. 2014 /15:255

⁴⁾ prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436

⁵⁾ prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117. Låneramen för Svedab AB är 3 361 miljoner kronor exklusive räntor och mervärdesskatt.

⁶⁾ prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24

9.2 Garantier

Tabell 85 Garantier

Miljoner kronor

UO	Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2016-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta
01	Kreditgarantier till UD-anställda ¹⁾	50	1	1
02	Insättningsgarantin ²⁾	Obegränsad	1 665 945	
02	Garanti till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ³⁾	Obegränsad	0	
02	Investerarskyddet ⁴⁾	Obegränsad	0	
02	Garantier till banker m.m. för skuldförbindelser ⁵⁾	Obegränsad	0	
02	Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁶⁾	EUR 6 565	62 804	6 565
02	Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB) ⁷⁾	EUR 1 963	18 783	1 963
02	Nordiska investeringsbanken, projektinvesteringar ⁸⁾	EUR 671	4 636	485
02	Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁹⁾	EUR 542	5 181	542
02	Garantikapital till Europarådets utvecklingsbank (CEB) ¹⁰⁾	EUR 124	1 184	124
02	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ¹¹⁾	Obegränsad	66	
02	A/O Dom Shvetsii ¹²⁾	100	0	0
02	Garantiram stabilitetsfonden	750 000		
02	Garantiram resolutionsfonden	200 000		
02	Garantikapital Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar	USD 504	4 585	
06	Stiftelsen Gällöfsta kurscentrum ¹³⁾	24	9	
07	Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD)	USD 2 247	20 336	2 235
07	Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ¹⁴⁾	SDR 971	11 654	953
07	Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ¹⁵⁾	USD 538	4 897	538
07	Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ¹⁶⁾	SDR 343	4 196	343
07	Kapitalhöjning i Inter-amerikanska Investeringsbolaget (IIC)	USD 9	0	
07	Garantier inom biståndsverksamheten	10 000	5 008	
07	EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet ¹⁷⁾	EUR 152	0	
07	Nordiska Investeringsbankens miljöinvesteringar ¹⁸⁾	EUR 104	109	11
07	Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ¹⁹⁾	USD 16	147	16
16	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Chalmers Tekniska Högskola AB ²⁰⁾	Obegränsad	343	
16	Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC	600	600	
18	Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av	10 000	1 985	

	bostäder m.m.			
18	Kreditgarantier för förvärv av bostad	5 000	0,1	
22	Kreditgaranti till Öresundsbro Konsortiets upplåning ²¹⁾	Obegränsad	18 578	
22	Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan Infrastructure AB ²²⁾		1 324	
22	Kapitaltäckningsgaranti Svedab AB ²³⁾		0	
22	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), Posten AB (inkl. Posten Logistik AB, Posten Meddelande AB) ²⁴⁾	Obegränsad	6 097	
22	Garantikapital Eurofima ²⁵⁾	CHF 42	371	42
22	Kreditgaranti Eurofima ²⁶⁾	CHF 52	463	52
23	Programgarantier		1	
23	Kreditgarantier för mjölkföretag	500	0	
24	Exportkreditgarantier	450 000	238 482	
24	Investeringsgarantier	10 000	2 094	
24	Grundfondsförbindelse Svenska skeppshypotekskassan ²⁷⁾	350	350	
24	Grundfondsförbindelse Fonden för den mindre skeppsfarten ²⁸⁾	55	55	
24	Pensionsgaranti (endast efterborgen), Sveaskog AB ²⁹⁾	Obegränsad	580	
24	Pensionsgaranti (endast efterborgen), Vattenfall AB ²⁹⁾	Obegränsad	1 201	
24	Pensionsgaranti (inkl. efterborgen), Nordea AB (f.d. Postgirot) ²⁹⁾	Obegränsad	207	
24	Pensionsgaranti (endast efterborgen), Svenska Skogsplanter ²⁹⁾	Obegränsad		
24	Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut ²⁹⁾	Obegränsad	16	
24	Pensionsgaranti (endast efterborgen), Teracom ²⁹⁾	Obegränsad	2	
24	Pensionsgaranti Svensk Maskinprovning AB ²⁹⁾	Obegränsad	4	
	Summa		2 082 292	

¹⁾ Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret får lämna statlig kreditgaranti för banklån till personal inom utrikesförvaltningen inom en ram för samtliga garantiengagemang om 50 miljoner kronor (UD2000/1146/P-AV)

²⁾ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2016.

³⁾ Om vissa villkor i lag (2008:812) är uppfyllda ges en möjlighet att ställa ut garantier för att skydda dessa insättare.

⁴⁾ Lagen (1999:158) om investerarskydd. För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

⁵⁾ Lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.

⁶⁾ prop. 2008/09:116, bet. 2008/09: FiU36, rskr. 2008/09:200

⁷⁾ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11: FiU2, rskr. 2010/11:139

⁸⁾ prop. 2003/04:162, bet. 2004/05: FiU15, rskr. 2004/05:16

⁹⁾ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11: FiU2, rskr. 2010/11:139

¹⁰⁾ prop. 2011/12:1, bet. 2011/12: FiU2, rskr. 2011/12:104

¹¹⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92: FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2014

¹²⁾ prop. 1994/95:78, bet. 1994/95: FiU4, rskr. 1994/95:75

¹³⁾ prop. 1998/99:1, bet. 1998/99: FöU:1 och rskr. 1998/99:74

¹⁴⁾ Bemyndigandet gavs i Units of Accounts (UoA), vilket är den valutaenhet AfDB räknar i. Eftersom det är en intern valuta i banken och motsvarar i valör Special drawing rights (SDR), anges utfallet i SDR. (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13: UU2, rskr. 2012/13:91)

¹⁵⁾ prop. 2010/11:1, bet. 2010/11: UU2, rskr. 2010/11:98

- ¹⁶⁾ prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:UU2, rskr. 2009/10:88
- ¹⁷⁾ prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41
- ¹⁸⁾ prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:UU2, rskr. 2012/13:91
- ¹⁹⁾ prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR. SEK-kursen för SDR var 12,22 den 30/12 2016.
- ²⁰⁾ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2015.
- ²¹⁾ prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379
- ²²⁾ prop. 1995/96:65, bet. 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97
- ²³⁾ prop. 1992/93:100; bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50
- ²⁴⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2015.
- ²⁵⁾ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.
- ²⁶⁾ prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FiU21, rskr. 2011/12:282
- ²⁷⁾ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan.
- ²⁸⁾ prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273
- ²⁹⁾ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2015.
- Valutakurser från Riksbanken per 30 december 2016
USD=	9,0971
EUR=	9,5669
CHF=	8,9111
SDR=	12,2295

9.3 Övriga krediter

Tabell 86 Övriga krediter

Milljoner kronor

UO	Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Kredit	Utnyttjad kredit 2016-12-31
2	Insättningsgarantin ¹⁾	Obegränsad	0
2	Investerarskyddet ²⁾	Obegränsad	0
2	Garantier till banker m.m. för skuldförbindelser ³⁾	Obegränsad	0
2	Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ⁴⁾	Obegränsad	0
2	Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ⁵⁾	Obegränsad	0
2	För Riksgäldskontorets utlåningsverksamhet ⁶⁾	Obegränsad	0
2	7 AP-fondens kredit på räntekonto	40	0
2	Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	0
2	Statens tjänstepensionsverk - behov av likviditet i pensionshanteringen	100	0
2	Kammarkollegiets kredit för statliga försäkringssystemet ⁷⁾	100	0
6	Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	19 000	6 040
7	Kredit för infriande av kapitalgarantier till internationella finansiella institutioner ⁸⁾	Obegränsad	0
7	Kredit för infriande av Riksgäldskontorets garantier (ordinarie garantireserv) ⁹⁾	Obegränsad	0
7	Kredit för infriande av Sidas garantier ¹⁰⁾	Obegränsad	0
10	Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	140	0
11	Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	8 000	0
18	Kredit för infriande av Boverkets garantier ¹¹⁾	Obegränsad	0
24	Exportkreditnämnden upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning ¹²⁾	Obegränsad	0
Summa			6 040

¹⁾ lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

²⁾ lagen (1999:158) om investerarskydd

³⁾ lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut

⁴⁾ prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34

⁵⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203)

⁶⁾ Budgetlag (2011:203), förordning (2011:211)

⁷⁾ prop. 1995/96:105, bet. 1995/96:FiU11, rskr. 1995/96:191

⁸⁾ prop. 2001/02:1 (vol 1), bet. 2001/02:FiU1, rskr. 2001/02:34

⁹⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

¹⁰⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

¹¹⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

¹²⁾ Regeringen har beslutat om en obegränsad kredit med stöd av 5 kap. 1§ budgetlagen (2011:203).

9.4 Inomstatliga lån

Tabell, 87 Inomstatliga lån

Milljoner kronor

UO	Inomstatliga lån	Låneram	Lån 2016-12-31
1	Riksdagsförvaltningens investeringar som används i verksamheten	100	64
1	Riksdagsförvaltningens investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	500	386
2	Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	14 300	12 497
2	Statens järnvägars långfristiga lån exkl. finansiell leasing ¹⁾	2 915	1 060
2	Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	11 700	10 753
2	Riksrevisionen - anläggningstillgångar som används i verksamheten	15	7
2	7 AP-fondens investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten	2 500	0
6	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskapsverksamhet	300	107
6	Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0
9	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	100	0
9	Beredskapsinvesteringar inom ramen för Folkhälsomyndighetens verksamhet	350	34
21	Svenska Kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	10 500	4 918
22	Vissa infrastrukturprojekt	44 000	40 706
22	Sjöfartsverkets lång- och kortfristiga lån i och utanför Riksgäldskontoret	500	0
22	Trafikverket (tidigare Botniabanan AB) för fortsatt utbyggnad av Botniabanan	16 500	14 093
22	Luftfartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	3 750	0
24	AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstöda exportkrediter	125 000	0
	Summa	273 030	84 625

¹⁾ prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU2, rskr. 2013/14:135

Bilaga 1

Specifikation av inkomster i statens budget 2014-2016

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2014-2016 med 2016 års inkomststruktur

Tusental kronor						
Inkomsttitel	Statens budget 2016	Utfall/Prognos 2016	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2015	Utfall 2014	2015 skilnad mot ARS 2015 2014 skilnad mot ARS 2015
1000 Statens skatteinkomster						
Skatt på arbete	952 601 796	1 043 838 411	91 236 616	893 941 769	801 952 123	-185 051
	1 133 697 238	1 139 582 476	5 885 238	1 049 875 900	985 660 634	-1 629 338
1100 Direkta skatter på arbete						
1110 Inkomstskatter	606 496 570	608 175 270	1 678 699	558 269 800	530 251 516	-3 121 554
1111 Stallig inkomstskatt	725 748 771	728 058 784	2 310 013	666 524 847	650 087 834	-1 188 298
1115 Kommunalt inkomstskatt	57 362 178	56 797 154	-565 024	50 805 949	47 435 920	-717 815
1120 Allmän pensionsavgift	688 386 593	671 261 630	2 875 037	635 718 897	602 651 914	-470 484
1121 Allmän pensionsavgift	113 126 901	113 078 886	-48 015	108 365 811	103 965 142	104 835
1130 Artistskatt	113 126 901	113 078 886	-48 015	108 365 811	103 965 142	104 835
1131 Artistskatt		341	341	1 865	0	0
1140 Skattereduktioner		341	341	1 865	0	0
1141 Allmän pensionsavgift	-232 379 102	-232 962 742	-583 639	-236 612 722	-223 791 461	-2 038 091
1144 Fastighetsavgift	-113 091 740	-113 049 664	42 076	-108 327 809	-103 926 374	-106 790
1151 Spjinkomst	-234 900	-245 024	-10 124	-240 065	-234 984	-5 081
1153 Jobbskatteavdrag	-53 835	-54 050	-215	-54 050	-54 889	839
1154 Hus-avdrag	-103 669 158	-104 716 579	-1 047 421	-104 000 965	-100 160 680	-535 354
1155 Gåvor till ideell verksamhet	-15 312 469	-14 887 425	415 044	-23 694 897	-19 168 173	-1 333 770
1156 Övriga skattereduktioner	-17 000	0	0	-283 779	-246 360	-63 779
		0	17 000	-11 156	0	5 844
1200 Indirekta skatter på arbete	527 200 668	531 407 206	4 206 539	491 606 100	455 409 119	1 492 216
1210 Arbetsgivaravgifter	512 369 066	515 590 309	3 221 243	491 613 599	471 097 866	-57 458
1211 Sjukförsäkringsavgift	69 551 422	78 539 543	8 988 121	64 332 437	60 287 318	449 190
1212 Föräldraförsäkringsavgift	41 571 065	42 107 856	536 791	38 447 831	36 037 568	0
1213 Arbetskadavgift	4 796 661	4 856 303	59 641	4 430 576	4 151 354	0
1214 Alderspensionsavgift	168 854 521	170 026 375	1 171 854	161 913 267	154 990 391	0
1215 Efterlevandepensionsavgift	18 706 979	18 954 055	247 076	17 305 128	16 216 113	0
1216 Arbetsmarknadsavgift	45 938 815	41 631 773	-4 307 043	37 925 910	39 365 613	0
1217 Allmän löneavgift	157 970 046	156 196 960	-1 773 086	149 989 175	136 710 685	0
1218 Ofördelade avgifter	4 979 557	-437 864	-437 864	160 098	235 817	53 585
1219 Nedsettta avgifter	3 715 309	3 715 309	-1 264 248	17 109 168	23 103 006	-560 233
1240 Egenavgifter	13 623 935	12 703 767	-920 169	11 949 196	11 634 272	-1 066 171
1241 Sjukförsäkringsavgift	2 432	413 505	411 073	321 476	290 085	275 897
1242 Föräldraförsäkringsavgift	1 106 543	676 155	-430 388	615 266	597 441	-462 147
1243 Arbetskadavgift	127 471	123 617	-3 854	115 793	103 757	-8 320
1244 Alderspensionsavgift, netto	5 177 125	4 928 159	-248 967	4 692 354	4 515 855	-379 706
1245 Efterlevandepensionsavgift	487 724	483 907	-13 817	452 179	443 220	-32 540
1246 Arbetsmarknadsavgift	20	3 986	3 966	0	6 362	0
1247 Allmän löneavgift	3 959 162	4 025 942	66 779	3 752 973	3 673 171	-226 056
1248 Ofördelade avgifter		0	0	0	0	0
1249 Nedsettta avgifter	2 753 457	2 048 497	-704 960	1 999 155	2 004 381	-233 298
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-35 151 360	-35 586 414	-435 055	-33 644 777	-31 875 650	0
1261 Avgifter till premiepensionssystemet	-35 151 360	-35 586 414	-435 055	-33 644 777	-31 875 650	0
1270 Särskild löreskatt	43 424 754	43 985 045	560 291	40 283 126	37 021 683	1 822 314
1271 Pensionskostnader, företag	34 948 325	35 777 904	829 579	34 174 191	30 957 611	1 877 314
1272 Pensionskostnader, staten	3 432 859	3 773 265	340 405	3 743 396	3 615 017	0
1273 Förvärvsinkomster	3 699 974	3 620 483	-79 491	1 590 415	1 668 568	0
1274 Egenföretagare	1 343 596	813 393	-530 203	775 123	780 487	-55 000
1275 Övrigt		0	0	0	0	0
1280 Nedskättningar	-7 733 014	-5 763 805	1 969 208	-19 108 323	-33 136 337	809 727
1281 Sjöfartsstöd				0	-1 414 746	0
1282 Arbetsgivaravgifter	-4 979 557	-3 715 309	1 264 248	-17 109 168	-23 103 006	594 028
1283 Egenavgifter, generell nedskättning	-2 670 766	-1 972 711	698 055	-1 925 480	-1 928 289	215 699

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2014-2016 med 2016 års inkomststruktur

Tusental kronor							
Inkomsttitel	Statens budget 2016	Utfall/Prognos 2016	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2015	Utfall 2014	2015 skilnad mot ARS 2015	2014 skilnad mot ARS 2015
Egenavgifter, regional nedsättning	-82 691	-75 786	6 905	-73 675	-76 092	5 640	0
Nystartjobb				0	-6 606 838	0	0
Stöd till yrkesintroduktionsanställning				0	-7 366	0	0
Tjänstegruppliv	667 286	478 306	-188 979	513 290	667 286	0	0
Tjänstegruppliv	667 286	478 306	-188 979	513 290	667 286	0	0
Skatt på kapital	200 279 508	221 538 487	21 258 979	244 977 023	200 218 365	18 326 847	1 474
Skatt på kapital, hushåll	46 721 530	58 005 392	11 283 862	69 063 871	47 978 952	18 453 345	0
Skatt på kapital	59 331 206	74 805 063	15 473 857	87 167 075	69 322 366	18 794 419	0
Skattereduktion kapital	-12 459 128	-16 792 523	-4 333 396	-18 096 393	-21 317 703	-362 461	0
Expansionsmedelskatt	-150 548	-7 148	143 400	-6 811	-25 712	21 387	0
Skatt på företagsvinster	101 302 132	108 608 008	7 305 876	119 588 846	96 534 319	343 808	0
Skatt på företagsvinster	101 302 132	108 608 008	7 305 876	119 588 846	96 534 319	343 808	0
Skattereduktioner		0	0	0	0	0	0
Kupongskatt	4 943 554	5 732 308	788 754	4 633 702	4 209 768	0	0
Kupongskatt	4 943 554	5 732 308	788 754	4 633 702	4 209 768	0	0
Avkastningsskatt	5 061 052	3 490 592	-1 570 459	8 370 909	10 249 003	-326 159	0
Avkastningsskatt hushåll		101 518	101 518	101 518	192 230	-90 713	0
Avkastningsskatt företag	4 877 871	3 109 220	-1 768 652	8 007 330	9 783 121	-223 856	0
Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	183 180	279 855	96 675	262 061	273 651	-11 590	0
Fastighetsskatt	32 710 311	33 371 152	660 841	32 424 778	31 983 395	-144 015	0
Fastighetsskatt hushåll	699 106	691 783	-7 323	669 986	671 246	-3 605	0
Fastighetsskatt företag	15 347 988	15 791 427	443 439	15 290 309	15 223 724	-55 607	0
Kommunal fastighetsavgift hushåll	13 431 722	13 458 543	26 822	13 179 207	12 893 810	-187 783	0
Kommunal fastighetsavgift företag	3 231 495	3 429 399	197 904	3 285 275	3 194 614	102 979	0
Stämpelskatt	9 540 929	12 331 034	2 790 105	10 895 050	9 261 456	0	0
Stämpelskatt	9 540 929	12 331 034	2 790 105	10 895 050	9 261 456	0	0
Skatt på konsumtion och insatsvaror	510 395 499	535 793 833	25 398 334	501 586 229	469 536 722	-760 664	7 000
Mervärdesskatt	385 151 674	409 367 831	24 216 156	380 315 171	354 984 075	-671 309	0
Mervärdesskatt	385 151 674	409 367 831	24 216 156	380 315 171	354 984 075	-671 309	0
Skatt på alkohol och tobak	25 140 380	25 848 763	708 383	25 581 959	24 173 926	0	0
Skatt på tobak	11 448 119	11 918 007	469 888	11 825 215	11 375 777	0	0
Skatt på etylalkohol	4 008 305	4 238 641	230 336	4 202 306	4 073 046	0	0
Skatt på vin	5 610 347	5 577 565	-32 782	5 502 095	5 039 469	0	0
Skatt på mellanklassprodukter	170 855	146 743	-24 112	151 654	157 699	0	0
Skatt på öl	3 884 172	3 973 355	89 183	3 894 983	3 509 352	0	0
Privatinförsel av alkohol och tobak	18 583	-5 548	-24 131	5 706	18 583	0	0
Energiskatt	44 981 355	44 566 964	-414 391	40 696 293	38 998 850	0	0
Skatt på elektrisk kraft	21 457 673	21 058 802	-398 871	20 394 756	19 719 457	0	0
Energiskatt bensin	11 787 368	11 908 323	120 955	10 749 510	10 656 353	0	0
Energiskatt oljeprodukter	11 411 309	11 304 658	-106 651	9 243 526	8 311 723	0	0
Energiskatt övrigt	325 006	295 182	-29 824	308 502	301 316	0	0
Koldioxidskatt	22 833 800	24 138 342	1 304 542	24 604 616	23 333 823	0	0
Koldioxidskatt bensin	8 111 811	8 219 235	107 424	8 573 426	8 489 568	0	0
Koldioxidskatt oljeprodukter	13 882 292	15 354 822	1 472 531	15 397 365	14 262 576	0	0
Koldioxidskatt övrigt	839 696	564 285	-275 412	633 825	581 679	0	0
Övriga skatter på energi och miljö	5 499 360	5 191 221	-308 138	4 816 287	4 444 388	-140	7 000
Svavelskatt	14 109	10 820	-3 289	12 286	10 211	0	0
Skatt på råoljor		0	0	0	0	0	0
Särskild skatt mot förorening	49 262	51 987	2 726	53 529	49 135	0	0
Skatt på bekämpningsmedel	124 886	126 691	1 805	114 562	105 112	-140	0
Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	4 643 878	4 252 688	-391 190	3 767 510	3 840 689	0	0
Avfallsskatt	142 176	289 570	147 393	297 307	139 808	0	0
Avgifter till Kemikalieinspektionen	44 400	49 348	4 948	43 717	42 655	0	0

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåret 2014-2016 med 2016 års inkomststruktur

Tusental kronor							
Inkomsttitel	Statens budget 2016	Utfall/Prognos 2016	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2015	Utfall 2014	2015 skilnad mot ARS 2015	2014 skilnad mot ARS 2015
1458 Övriga skatter	146 090	74 117	-71 973	185 377	73 779	0	0
1459 Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	334 559	336 000	1 441	342 000	183 000	0	0
1470 Skatt på vägräfflik	20 121 879	19 696 302	-425 577	18 752 203	16 807 070	0	7 000
1471 Fordonsskatt	14 042 209	13 381 354	-660 855	13 289 578	11 576 354	0	0
1472 Vägavgifter	783 906	896 290	112 384	817 815	753 466	0	0
1473 Trängselskatt	2 470 100	2 578 506	108 406	1 835 907	1 675 834	0	0
1474 Skatt på trafikförsäkringspremier	2 825 664	2 840 152	14 488	2 808 903	2 801 416	0	0
1480 Övriga skatter	6 667 051	6 964 411	317 360	6 819 700	6 804 590	-89 216	0
1481 Systembolaget AB:s överskott	261 095	201 960	-59 135	197 641	250 956	-58 335	0
1482 Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	4 572 750	4 866 000	293 250	4 803 119	4 762 404	-30 881	0
1483 Skatt på spel	16 368	14 551	-1 817	15 733	15 275	0	0
1484 Lottensskatt	1 316 300	1 440 658	124 358	1 337 074	1 304 724	0	0
1485 Lottenavgifter	30 500	29 742	-758	30 590	29 237	0	0
1486 Skatt på annonser och reklam	241 238	200 802	-40 436	200 069	225 130	0	0
1488 Lokalradioavgifter	118 100	124 493	6 393	130 097	115 891	0	0
1489 Avgifter avseende Myndigheten för radio och tv	8 700	8 700	0	8 700	8 700	0	0
1491 Avgifter för telekommunikation	102 000	97 505	-4 495	96 677	92 273	0	0
1492 Försäljningsskatt på motorfordon		0	0	0	0	0	0
1500 Skatt på import	6 455 282	6 076 768	-378 513	6 275 134	5 806 810	0	0
1510 Skatt på import	6 455 282	6 076 768	-378 513	6 275 134	5 806 810	0	0
1511 Tullmedel	6 377 711	6 043 668	-334 043	6 242 954	5 737 032	0	0
1512 Sockeravgifter	77 571	33 101	-44 470	32 180	69 778	0	0
1513 Avgifter till EU:s omstrukturingsfond för sockersektorn					0	0	0
1600 Restfördä och övriga skatter	5 780 138	17 198 870	11 418 732	7 811 594	7 128 246	31 945	-1 646 934
1610 Restfördä skatter	-5 874 886	-4 709 091	1 165 795	-4 321 261	-5 874 886	0	0
1611 Restfördä skatter, hushåll	-1 535 108	-1 736 713	-201 605	-1 410 028	-1 535 108	0	0
1612 Restfördä skatter, företag	-4 339 778	-2 972 378	1 367 400	-2 911 234	-4 339 778	0	0
1620 Övriga skatter, hushåll	3 293 692	5 651 996	2 358 304	3 899 702	2 815 479	146 793	-185 599
1621 Omprövningar aktuellt taxeringsår	-82 591	-237 826	-155 235	-350 084	-187 740	-352 062	-189 718
1622 Omprövningar äldre taxeringsår	3 579 489	50 000	-3 529 489	774 577	3 579 489	0	0
1623 Anstånd	-2 604 728	2 116 929	4 721 658	1 088 877	-2 604 728	0	0
1624 Övriga skatter	2 132 520	3 408 949	1 276 428	2 072 388	1 747 181	466 189	4 119
1625 Skatteillägg	137 059	146 727	9 668	146 727	147 658	-931	0
1626 Föreningsavgifter	131 944	167 218	35 274	167 218	133 620	33 597	0
1630 Övriga skatter,företag	369 055	3 643 214	3 274 159	-800 849	2 532 948	-114 848	-1 461 335
1631 Omprövningar aktuellt taxeringsår	-960 612	-1 000 000	-39 388	-952 903	-2 422 882	7 709	-1 462 270
1632 Omprövningar äldre taxeringsår	400 000	-843 679	-1 243 679	-982 718	3 340 735	0	0
1633 Anstånd	-1 000 000	3 491 826	4 491 826	-329 016	431 786	0	0
1634 Övriga skatter	516 123	150 044	-366 079	422 199	104 984	-89 890	935
1635 Skatteillägg	1 149 360	1 505 854	356 495	812 615	840 792	931	0
1636 Föreningsavgifter	264 184	339 168	74 984	228 974	237 523	-33 597	0
1640 Intäkter som förs till fonder	7 992 277	12 612 752	4 620 475	9 034 002	7 654 705	0	0
1641 Insättningsgarantavgifter	4 870 771	4 914 058	43 287	4 973 178	4 533 199	0	0
1642 Avgifter till Kåmavfallsfonden	2 451 051	3 735 653	1 284 602	3 466 764	2 451 051	0	0
1644 Batteravgifter	4 451	3 612	-839	5 041	4 451	0	0
1645 Kväveoxidavgifter	666 004	566 174	-99 830	589 019	666 004	0	0
1647 Resolutionsavgifter		3 393 255	3 393 255			0	0
Totala skatteintäkter	1 856 607 664	1 920 190 435	63 582 771	1 810 525 880	1 668 350 778	15 968 789	-1 638 460
Offentliga sektorns skatteintäkter	1 850 152 383	1 914 113 667	63 961 284	1 804 250 746	1 659 956 018	15 968 789	-1 638 410
Statens skatteintäkter	932 637 880	992 838 116	60 200 235	928 455 898	828 075 319	16 367 507	-1 511 821

Ekonomistyrningsverket
 Utfallet för statens budget 2016
 Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2014-2016 med 2016 års inkomststruktur

Tusental kronor							
Inkomsttitel	Statens budget 2016	Utfall/Prognos 2016	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2015	Utfall 2014	2015 skilnad mot ARS 2015	2014 skilnad mot ARS 2015
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6 455 282	-6 076 768	378 513	-6 275 134	-8 394 760	0	50
1710 EU-skatter	-6 455 282	-6 076 768	378 513	-6 275 134	-8 394 760	0	50
1711 EU-skatter	-6 455 282	-6 076 768	378 513	-6 275 134	-8 394 760	0	50
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-917 514 502	-921 275 551	-3 761 049	-875 794 848	-831 880 699	398 718	126 589
1810 Skatter till andra sektorer	-917 514 502	-921 275 551	-3 761 049	-875 794 848	-831 880 699	398 718	126 589
1811 Kommunala inkomstskatter	-684 659 347	-687 632 520	-2 973 173	-651 666 327	-618 223 286	681 877	126 589
1812 Avgifter till AP-fonder	-232 855 156	-233 643 032	-787 876	-224 128 521	-213 657 412	-283 159	0
1900 Periodiseringar	19 963 915	51 000 296	31 036 381	-34 514 130	-26 123 196	-16 552 559	1 511 821
1910 Uppbördsförskjutningar	17 742 737	27 579 074	9 836 337	-30 447 876	-7 160 629	-16 026 549	1 638 460
1911 Uppbördsförskjutningar	17 742 737	27 579 074	9 836 337	-30 447 876	-7 160 629	-16 026 549	1 638 460
1920 Betalningsförskjutningar	2 226 683	23 732 346	21 505 662	-3 483 472	-18 957 062	-526 010	-126 639
1921 Kommuner och landsting	2 363 021	698 604	-1 664 418	6 812 234	-8 058 034	-862 123	-279 057
1922 Alderpenسیونsystemet	1 840 742	1 558 052	-282 690	737 765	-447 694	283 159	0
1923 Förelag och hushåll	-1 341 675	20 534 167	21 875 841	-11 354 738	-7 869 383	0	0
1924 Kyrkosamfund	-669 035	916 123	1 585 158	272 163	68 681	52 954	152 467
1925 EU	33 630	25 400	-8 230	49 103	-2 650 633	0	-50
1930 Anstånd	-5 505	-311 124	-305 619	-582 781	-5 505	0	0
1931 Anstånd	-5 505	-311 124	-305 619	-582 781	-5 505	0	0
2000 Inkomster av statens verksamhet	31 148 870	31 256 356	107 486	38 969 704	41 711 990		
2100 Rörelseöverskott	3 433 100	4 234 640	801 540	6 982 912	4 149 223		
2110 Affärsverkets inlevererade överskott	506 700	729 000	222 300	475 000	553 000		
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	11 700		-11 700				
2116 Affärsverket Svenska Kraftnåts inlevererade utdelning och inleverans av motsvari	495 000	729 000	234 000	475 000	553 000		
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott							
2120 Övriga myndigheters inlevererade överskott	226 400	705 640	479 240	2 407 912	296 223		
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	50 000	26 454	-23 546	18 239	41 818		
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	100 000	164 137	64 137	99 938	254 405		
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	76 400	515 049	438 649	2 289 735			
2130 Riksbankens inlevererade överskott	2 700 000	2 800 000	100 000	4 100 000	3 300 000		
2131 Riksbankens inlevererade överskott	2 700 000	2 800 000	100 000	4 100 000	3 300 000		
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	239 000	286 271	47 271	259 882	487 624		
2210 Överskott av fastighetsförvaltning	239 000	286 271	47 271	259 882	487 624		
2215 Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning							
2300 Ränteinkomster	1 996 047	1 960 272	-35 775	1 345 195	2 074 436		
2314 Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	8	0	-8	4	10		
2316 Ränteinkomster på vattenkraftslån							
2320 Räntor på näringslån	-953	-946	7	-874	-899		
2322 Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	-1 050	-999	51	-994	-993		
2323 Räntor på övriga näringslån							
2324 Ränteinkomster på lokaliseringsslån	88	53	-35	116	84		
2340 Räntor på studielån	36 000	35 807	-193	40 342	37 195		
2341 Ränteinkomster på statens lån för universitetsstudier och garantinlån för studera							
2342 Ränteinkomster på allmänna studielån	36 000	35 807	-193	40 342	37 195		
2343 Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988							
2390 Övriga ränteinkomster	1 961 000	1 925 410	-35 590	1 305 727	2 038 140		
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering		0	0	1	4		
2392 Räntor på intressemedel							
2394 Övriga ränteinkomster	60 000	58 310	-1 690	58 112	72 352		
2397 Räntor på skattekonton m.m., netto	1 901 000	1 867 100	-33 900	1 247 614	1 965 784		

Ekonomistyrningsverket
Utfallet för statens budget 2016
Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåret 2014-2016 med 2016 års inkomststruktur

Tusental kronor									
Inkomsttitel		Statens budget 2016	Utfall/Prognos 2016	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2015	Utfall 2014	2015 skillnad mot ARS 2015	2014 skillnad mot ARS 2015	
2400	Inkomster av statens aktier	14 000 000	12 588 323	-1 411 677	19 520 615	12 435 929		12 435 929	
2410	Inkomster av statens aktier	14 000 000	12 588 323	-1 411 677	19 520 615	12 435 929		12 435 929	
2411	Inkomster av statens aktier	14 000 000	12 588 323	-1 411 677	19 520 615	12 435 929		12 435 929	
2500	Offentlighetsrättsliga avgifter	9 563 723	10 360 777	797 054	8 490 482	8 307 513		8 307 513	
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter	884 593	938 259	53 667	936 010	838 541		838 541	
2522	Fastställande av åldersgränser för framställning i film	4 000	3 549	-451	3 811	3 180		3 180	
2525	Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	3 379 000	3 364 850	-14 150	2 996 674	2 848 034		2 848 034	
2526	Utlämningsavgift från arbetslöshetskassor								
2527	Avgifter för statskontroll av krigsmateriellilivverkning	26 800	26 020	-780	26 750	28 358		28 358	
2528	Avgifter vid bergstaten	19 000	10 318	-8 682	15 641	22 857		22 857	
2529	Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	105 625	114 163	8 538	105 494	82 311		82 311	
2531	Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	2 283	2 069	-214	2 220	2 164		2 164	
2532	Avgifter vid kronofogdenmyndigheterna	1 470 000	1 567 158	97 158	1 438 460	1 501 313		1 501 313	
2534	Avgifter vid Transportstyrelsen	1 381 000	1 313 495	-67 505	1 452 694	1 516 122		1 516 122	
2535	Avgifter för statliga garantier								
2537	Miljöskyddsavgift	129 734	158 410	28 676	137 712	122 980		122 980	
2539	Taktavgift								
2541	Avgifter vid Tulverket								
2542	Patientavgifter vid landläkarutbildningen	3 250	4 292	1 042	4 331	3 080		3 080	
2548	Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	506 000	519 126	13 126	453 526	424 434		424 434	
2551	Avgifter från kärnkraftverken	300 500	285 807	-14 693	282 886	281 307		281 307	
2552	Övriga offentlighetsrättsliga avgifter	468 268	488 927	20 659	406 445	424 931		424 931	
2553	Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	17 630	17 663	33	17 316	17 323		17 323	
2557	Avgifter vid statens internbank i Riksgäldskontoret	4 808	4 049	-759	4 276	4 558		4 558	
2558	Avgifter för årlig revision	146 894	153 471	6 577	156 446	139 247		139 247	
2559	Avgifter för etikprövning av forskning	27 341	28 145	804	26 930	25 918		25 918	
2561	Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	21 997	19 345	-2 652	22 860	20 852		20 852	
2562	CSN-avgifter	665 000	1 341 660	676 660					
2600	Försäljningsinkomster	59 000	67 901	8 901	67 645	62 226		62 226	
2624	Inkomster av uppbörd av felparkeringsavgifter	59 000	67 842	8 842	67 234	61 987		61 987	
2625	Utförsäljning av beredskapslager								
2627	Offentlig lagring, försäljningsintäkter		59	59	411	240		240	
2700	Böter m.m.	1 188 000	1 072 211	-115 789	1 243 064	1 129 917		1 129 917	
2711	Restavgifter och drojsmålsavgifter	101 000	107 546	6 546	101 478	93 586		93 586	
2712	Bötesmedel	959 000	781 278	-177 722	890 824	910 452		910 452	
2713	Vattenföreningsavgifter m.m.	2 000	2 004	4	82 928	-5 822		-5 822	
2714	Sanktionsavgifter m.m.	50 000	130 662	80 662	121 400	86 388		86 388	
2717	Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	76 000	50 721	-25 279	46 434	45 314		45 314	
2800	Övriga inkomster av statens verksamhet	670 000	685 961	15 961	1 059 909	13 065 122		13 065 122	
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet	670 000	685 961	15 961	1 059 909	13 065 122		13 065 122	
3000	Inkomster av försäld egendom	5 000 000	230 539	-4 769 461	133 645	182 382		182 382	
3100	Inkomster av försälda byggnader och maskiner								
3120	Statliga myndigheters inkomster av försälda byggnader och maskiner		19 539	19 539	10 961	28 053		28 053	
3125	Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter		19 539	19 539	10 961	28 053		28 053	
3200	Övriga inkomster av markförsäljning								
3211	Övriga inkomster av markförsäljning								
3300	Övriga inkomster av försäld egendom								
3311	Inkomster av statens gruvegendom	5 000 000	211 000	-4 789 000	122 684	154 329		154 329	

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2014-2016 med 2016 års inkomststruktur

Tusental kronor							
Inkomsttitel	Statens budget 2016	Utfall/Prognos 2016	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2015	Utfall 2014	2015 skillnad mot ARS 2015	2014 skillnad mot ARS 2015
3312 Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	211 000	-4 789 000	122 684	154 329		
4000 Återbetalning av lån	760 800	783 803	23 003	912 305	945 125		
4100 Återbetalning av näringslån	700	1 469	769	901	823		
4120 Återbetalning av jordbrukslån	400	325	-75	311	474		
4123 Återbetalning av lån till fiskerinäringen	400	325	-75	311	474		
4130 Återbetalning av övriga näringslån	300	1 144	844	590	349		
4131 Återbetalning av vattenkraftslån							
4132 Återbetalning av lån avseende såddfinansiering		52	52	69	69		
4136 Återbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet		858	858	149	-17		
4137 Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk							
4138 Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier	300	234	-66	371	298		
4139 Återbetalning av lokaliseringslån							
4300 Återbetalning av studielån	613 100	578 857	-34 243	711 372	817 627		
4311 Återbetalning av statens lån för universitetsstudier	100	65	-35	55	51		
4312 Återbetalning av allmänna studielån	613 000	578 792	-34 208	711 317	817 576		
4313 Återbetalning av studiemedel							
4500 Återbetalning av övriga lån	147 000	203 477	56 477	200 031	126 675		
4516 Återbetalning av utgivna startlån och bidrag	1 000	52 156	51 156	40 330	1 170		
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	146 000	151 321	5 321	159 701	125 505		
4526 Återbetalning av övriga lån							
5000 Kalkymässiga inkomster	10 719 000	10 775 197	56 197	9 748 094	9 867 534		
5100 Avskrivningar och amorteringar	107 000	107 374	374	154 491	540 509		
5120 Avskrivningar på fastigheter	107 000	107 374	374	154 491	540 509		
5121 Amortering på statskapital	107 000	107 374	374	154 491	540 509		
5130 Uppdragsmyndigheters komplementkostnader							
5131 Uppdragsmyndigheters m.fl. komplementkostnader							
5200 Statliga pensionsavgifter	10 612 000	10 667 823	55 823	9 593 603	9 327 025		
5211 Statliga pensionsavgifter	10 612 000	10 667 823	55 823	9 593 603	9 327 025		
6000 Bidrag m.m. från EU	12 705 740	10 979 795	-1 725 945	9 733 073	11 863 594		
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	10 252 940	8 851 574	-1 401 366	8 221 015	8 110 209		
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 952 300	6 479 641	-472 659	6 600 116	6 164 880		
6111 Gärdsstöd	6 808 300	6 345 238	-463 062	6 271 956	5 859 430		
6113 Övriga interventioner	126 000	127 496	1 496	121 682	124 138		
6114 Exportbidrag		0	0				
6115 Djurbidrag		-5	-5	349	-7		
6116 Offentlig lagring	10 000		-10 000				
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	8 000	6 911	-1 089	206 129	181 319		
Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 300 640	2 371 933	-928 707	1 620 899	1 945 329		
6123 Europeiska utvecklings- och garantifonden - garantisektionen 2000 - 2006	-500	-113	387	-232	-480		
Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007 - 2013	530 140	405 262	-124 878		1 945 809		
Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014 - 2020	2 771 000	1 966 784	-804 216	1 621 131			
Bidrag från EU till fiskerinäringen	130 400	58 311	-72 089	103 283	38 158		
Bidrag från Fonden för fiskets utveckling 2000 - 2006					-12 331		
Bidrag från Europeiska fiskefonden 2007-2013	54 200	22 366	-31 834	81 872	50 490		
Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014 - 2020	76 200	35 945	-40 255	21 410			
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	986 000	720 640	-265 360	508 981	1 395 219		

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2014-2016 med 2016 års inkomststruktur

Tusental kronor							
Inkomsttitel	Statens budget 2016	Utfall/Prognos 2016	Skilnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2015	Utfall 2014	2015 skilnad mot ARS 2015	2014 skilnad mot ARS 2015
6311 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 1995 -1999							
6313 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2007 - 2013	114 000	47 079	-66 921	405 529	1 330 824		
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014 - 2020	872 000	673 562	-198 438	103 452	64 395		
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	648 000	324 118	-323 882	523 635	1 981 693		
6412 Bidrag från Europeiska socialfonden 2000-2006				-4 725			
6413 Bidrag från Europeiska socialfonden 2007 - 2013				328 681	1 908 616		
6414 Bidrag från Europeiska socialfonden 2014 - 2020	648 000	324 118	-323 882	199 680	73 077		
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	450 000	382 745	-67 255	123 084	293 572		
6511 Bidrag till transeuropeiska nätverk	450 000	382 745	-67 255	123 084	293 572		
6900 Övriga bidrag från EU	238 400	642 406	404 006	253 076	44 744		
6911 Övriga bidrag från EU	238 400	642 406	404 006	253 076	44 744		
6912 Bidrag till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn		0	0				
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-88 675 336	-95 167 529	-6 492 193	-85 754 206	-76 313 210	185 051	0
7100 Tillkommande skatter	9 886 981	9 715 704	-171 276	9 871 634	14 510 722	0	0
7110 EU-skatter	6 421 652	6 051 368	-370 284	6 226 031	11 045 393	0	0
7111 Momsbaserad EU-avgift				0	5 251 622	0	0
7112 Tullmedel	6 344 485	6 018 268	-326 218	6 193 851	5 723 993	0	0
7113 Jordbruksstullar och sockeravgifter	77 167	33 101	-44 066	32 180	69 778	0	0
7114 Avgifter till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn		0	0	0	0	0	0
7120 Kommunala utjämningsavgifter	3 465 329	3 664 336	199 007	3 645 603	3 465 329	0	0
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	3 465 329	3 664 336	199 007	3 645 603	3 465 329	0	0
7200 Avräkningar	-98 562 317	-104 883 233	-6 320 916	-95 625 840	-90 823 931	185 051	0
7210 Intäkter som förs till fonder	-7 992 277	-12 612 752	-4 620 475	-9 034 002	-7 654 705	0	0
7211 Intäkter som förs till fonder	-7 992 277	-12 612 752	-4 620 475	-9 034 002	-7 654 705	0	0
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-90 570 039	-92 270 481	-1 700 442	-86 591 838	-83 169 226	185 051	0
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-30 584 880	-30 137 307	447 572	-29 211 233	-28 711 694	185 051	0
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-59 985 160	-62 133 174	-2 148 014	-57 380 605	-54 457 532	0	0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	0	0	-8 154 971	-4	0	0
8111 Anställningsstöd	0	0	0	-7	-4	0	0
8123 Jämsställhetsbonus	0	0	0	0	0	0	0
8124 Sjöfartsstöd	0	0	0	-1 426 427	0	0	0
8125 Nystartsjobb	0	0	0	-6 670 237	0	0	0
8126 Stöd till yrkesintroduktionsanställning	0	0	0	-56 381	0	0	0
8127 Korttidsarbete	0	0	0	0	0	0	0
8128 Ersättning för höga sjuklönekostnader	0	0	0	-1 918	0	0	0
Summa inkomster	924 260 869	1 002 696 572	78 435 703	859 529 413	790 209 536	59 496 820	64 570 626

Bilaga 2

Specifikation av utgifter i statens budget 2016

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor													
	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
UO 1 Rikets styrelse	562 742	12 717 244	71 100	-154 159		13 196 927	12 671 659	-45 585	-116 685	-525 268	-928 726	403 458	525 268
1 Statschefen	1 094	135 378				136 472	136 378	1 000	1 000	-94	-4 156	4 062	94
1:1 Kungliga hov- och slottstaten	1 094	135 378				136 472	136 378	1 000	1 000	-94	-4 156	4 062	94
2 Riksdagen samt JO m.m.	114 628	1 771 556				1 886 184	1 746 114	-25 442	-25 442	-140 070	-193 216	53 146	140 070
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	37 983	867 133				905 116	868 626	1 493	1 493	-36 490	-62 504	26 014	36 490
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	47 442	715 382				762 824	720 787	5 405	5 405	-42 037	-63 498	21 461	42 037
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	17 649	100 000				117 649	68 220	-31 780	-31 780	-49 428	-52 428	3 000	49 428
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	11 555	89 041				100 596	88 481	-560	-560	-12 115	-14 786	2 671	12 115
3 Sametinget	-1 832	40 897				39 065	38 070	-2 827	-2 827	-995	-2 222	1 227	995
3:1 Sametinget	-1 832	40 897				39 065	38 070	-2 827	-2 827	-995	-2 222	1 227	995
4 Regeringskansliet m.m.	331 506	7 098 798	6 000	-59 832		7 376 472	7 090 671	-8 127	-14 127	-285 801	-498 765	212 964	285 801
4:1 Regeringskansliet m.m.	331 506	7 098 798	6 000	-59 832		7 376 472	7 090 671	-8 127	-14 127	-285 801	-498 765	212 964	285 801
5 Länsstyrelserna	26 045	2 595 248	43 100	-1 522		2 662 871	2 615 177	19 929	-23 171	-47 694	-151 390	103 696	47 694
5:1 Länsstyrelserna m.m.	26 045	2 595 248	43 100	-1 522		2 662 871	2 615 177	19 929	-23 171	-47 694	-151 390	103 696	47 694
6 Demokratipolitik	9 522	339 319	22 000	-10 121		360 720	361 122	21 803	-197	402	-9 461	9 863	-402
6:1 Allmänna val och demokrati	9 608	58 340	19 000	-9 608		77 340	76 263	17 923	-1 077	-1 077	-1 537	460	1 077
6:2 Justitiekanslern	56	40 505				40 561	40 768	263	263	207	-1 008	1 215	-207
6:3 Datainspektionen	-240	48 689				48 449	49 907	1 218	1 218	1 458	-976	2 434	-1 458
6:4 Svensk författningssamling	194	1 300		-194		1 300	1 147	-153	-153	-153	-192	39	153
6:5 Valmyndigheten	-415	19 285	2 000			20 870	20 906	1 621	-379	36	-543	579	-36
6:6 Stöd till politiska partier	319	171 200	1 000	-319		172 200	172 131	931	-69	-69	-5 205	5 136	69
7 Nationella minoriteter	2 062	117 417		-2 062		117 417	116 701	-716	-716	-716	-716	0	716
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	1 625	102 917		-1 625		102 917	102 511	-406	-406	-406	-406	0	406
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	436	14 500		-436		14 500	14 190	-310	-310	-310	-310	0	310
8 Mediefrågor	79 798	601 012		-80 386		600 424	551 216	-49 796	-49 796	-49 208	-67 239	18 031	49 208
8:1 Pressböd	80 386	567 119		-80 386		567 119	518 703	-48 416	-48 416	-48 416	-65 430	17 014	48 416

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Ufallet	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	-588	33 893				33 305	32 512	-1 381	-1 381	-792	-1 809	1 017	792
9 Sleps samt EU-information	-81	17 619		-236		17 301	16 210	-1 409	-1 409	-1 092	-1 561	489	1 092
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	-81	17 619		-236		17 301	16 210	-1 409	-1 409	-1 092	-1 561	489	1 092
Äldre anslag	1	0				1				-1	-1	0	1
8:1 Prestödsnämnden (2015)	1					1		0	0	-1	-1		1
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	79 775	14 812 312	214 900	-27 807		15 079 180	15 035 218	222 906	8 006	-43 962	-763 997	720 035	43 962
1:1 Statskontoret	5 717	88 564		-3 065		91 217	85 641	-2 923	-2 923	-5 576	-8 123	2 547	5 576
1:2 Kammarkollegiet	5 509	53 334		-3 875		54 968	49 798	-3 536	-3 536	-5 170	-6 770	1 600	5 170
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	585	12 150		-585		12 150	10 731	-1 419	-1 419	-1 419	-2 634	1 215	1 419
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	964	2 443		-964		2 443	1 327	-1 116	-1 116	-1 116	-1 127	11	1 116
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	-45 249	12 428 000				12 380 751	12 475 341	49 341	49 341	94 590	-526 710	621 300	-94 590
1:6 Finanspolitiska rådet	109	9 688		0		9 797	9 578	-110	-110	-219	-510	291	219
1:7 Konjunkturinstitutet	1 769	61 827				63 596	61 271	-556	-556	-2 324	-4 179	1 855	2 324
1:8 Ekonomistyrningsverket	4 432	163 617	1 900	-434		169 515	164 974	1 357	-543	-4 541	-9 450	4 909	4 541
1:9 Statistiska centralbyrån	16 506	552 406		-143		568 769	570 546	18 140	18 140	1 776	-14 796	16 572	-1 776
1:10 Bidragsfastigheter	1 314	195 500		-1 314		195 500	191 148	-4 352	-4 352	-4 352	-10 217	5 865	4 352
1:11 Finansinspektionen	16 580	491 044		-3 084		504 530	492 848	1 804	1 804	-11 681	-36 233	24 552	11 681
1:12 Riksgäldskontoret	56 012	307 420		-8 768		354 664	281 195	-26 225	-26 225	-73 469	-82 420	8 951	73 469
1:13 Bokföringsnämnden	-181	10 519				10 338	10 357	-162	-162	19	-297	316	-19
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	365	2 370	213 000	-365		215 370	210 802	208 432	-4 568	-4 568	-21 646	17 078	4 568
1:15 Rikstrevisionen	14 635	319 661		-5 202		329 094	319 696	35	35	-9 399	-18 989	9 590	9 399
1:16 Finansmarknadsforskning	710	29 919				30 629	30 553	634	634	-75	-973	898	75
1:17 Upphandlingsmyndigheten		82 850				82 850	66 412	-16 438	-16 438	-16 438	-18 923	2 485	16 438
1:18 Statens servicecenter		3 000				3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
UO 3 Skatt, tull och exekution	162 645	10 782 946		-12 340		10 833 250	10 839 804	56 868	56 868	-93 446	-435 548	342 102	93 446
1:1 Skatteverket	98 376	7 194 417				7 292 793	7 221 757	27 340	27 340	-71 036	-286 869	215 833	71 036
1:2 Kronofogdemyndigheten	66 518	1 861 359		-12 340		1 915 537	1 902 634	41 275	41 275	-12 903	-87 357	74 454	12 903

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1:3 Tullverket	-2 249	1 727 170				1 724 921	1 715 413	-11 757	-11 757	-9 508	-61 323	51 815	9 508
UO 4 Rättsväsendet	589 647	41 573 737	705 970	-86 430		42 782 924	42 285 553	714 816	8 846	-494 371	-1 940 622	1 446 251	494 371
1:1 Polismyndigheten	415 262	21 560 567	278 470	-806		22 253 493	21 884 537	323 970	45 500	-368 956	-1 014 499	645 543	368 956
1:2 Säkerhetspolisen	18 264	1 191 364	10 000			1 219 628	1 197 835	6 471	-3 529	-21 793	-57 534	35 741	21 793
1:3 Åklagarmyndigheten	46 559	1 450 500		-4 679		1 492 381	1 438 156	-12 344	-12 344	-54 225	-97 740	43 515	54 225
1:4 Ekobrottsmyndigheten	10 982	636 098				647 080	639 252	3 154	3 154	-7 828	-26 911	19 083	7 828
1:5 Sveriges Domstolar	157 099	5 415 185		-20 114		5 552 170	5 396 044	-19 141	-19 141	-156 126	-318 582	162 456	156 126
1:6 Kriminalvården	102 962	8 120 000				8 222 962	8 195 592	75 592	75 592	-27 380	-270 980	243 600	27 380
1:7 Brottsförebyggande rådet	2 904	98 281				101 185	96 018	-2 263	-2 263	-5 168	-8 116	2 948	5 168
1:8 Rättsmedicinalverket	20 321	400 612	4 500	-9 191		416 242	393 993	-6 619	-11 119	-22 249	-34 267	12 018	22 249
1:9 Gentekniknämnden	328	5 359		-170		5 518	5 145	-214	-214	-372	-533	161	372
1:10 Brottsoffermyndigheten	2 390	40 011		-1 264		41 137	41 451	1 440	1 440	315	-885	1 200	-315
1:11 Ersättning för skador på grund av brott	24 716	121 935		-24 716		121 935	112 523	-9 412	-9 412	-9 412	-13 070	3 658	9 412
1:12 Rättsliga biträden m.m.	-230 049	2 338 657	370 000		0	2 478 608	2 747 468	408 811	38 811	268 860	-2 006	270 866	-268 860
1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	-7 982	39 981	43 000		0	74 999	63 154	23 173	-19 827	-11 845	-15 843	3 998	11 845
1:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	8 004	21 374		-8 004		21 374	12 545	-8 829	-8 829	-8 829	-8 829	0	8 829
1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	1	22 157		-1		22 157	21 473	-684	-684	-684	-1 349	665	684
1:16 Säkerhets- och integritetsskydsnämnden	2 526	18 714		-1 975		19 265	16 255	-2 459	-2 459	-3 010	-3 571	561	3 010
1:17 Donarnämnden	-151	7 942				7 791	8 023	81	81	232	-6	238	-232
1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	15 511	85 000		-15 511		85 000	19 100	-65 900	-65 900	-65 900	-65 900	0	65 900
UO 5 Internationell samverkan	36 327	1 905 203	143 450	-32 670		2 052 310	2 070 468	165 285	21 815	18 158	-125 054	143 212	-18 158
1:1 Avgifter till internationella organisationer	17 067	1 328 554	144 050	-17 067		1 472 604	1 512 419	183 865	39 815	39 815	-93 035	132 850	-39 815
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	1 330	140 072	-3 600	-1 330		136 472	125 927	-14 145	-10 545	-10 545	-14 747	4 202	10 545
1:3 Nordiskt samarbete	676	13 595		-676		13 595	12 307	-1 288	-1 288	-1 288	-1 696	408	1 288
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	1 856	3 826		-1 856		3 826	2 391	-1 435	-1 435	-1 435	-1 550	115	1 435
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	856	29 015		0		29 871	29 773	758	758	-99	-969	870	99
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	438	45 808		-438		45 808	44 215	-1 593	-1 593	-1 593	-2 954	1 361	1 593

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)		25 402	3 000			28 402	28 402	3 000	0	0	0	0	0
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)		16 675				16 675	16 675	0	0	0	0	0	0
1:9 Svenska institutet	5 022	98 066		-2 222		100 866	101 500	3 434	3 434	634	-2 308	2 942	-634
1:10 Information om Sverige i utlandet	208	15 475		-208		15 475	14 724	-751	-751	-751	-1 215	464	751
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	8 873	188 715		-8 873		188 715	182 134	-6 581	-6 581	-6 581	-6 581	0	6 581
UO 6 Försvar och samhällets krisberedskap	817 340	48 827 432	301 000	-949 017		48 996 755	49 366 132	538 700	237 700	369 377	-1 876 788	2 246 165	-369 377
1 Försvar	483 398	44 301 592	351 000	-912 280		44 723 710	45 413 490	611 898	260 898	689 780	-1 437 760	2 127 540	-689 780
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	-268 371	26 304 776				26 036 405	26 193 748	-111 028	-111 028	157 343	-631 801	789 144	-157 343
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	955 529	1 124 715	-99 000	-899 164		1 082 080	995 502	-129 213	-30 213	-86 578	-189 149	102 571	86 578
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	-62 423	8 415 827	450 000			8 803 404	9 298 299	882 472	432 472	494 896	-334 687	829 583	-494 896
1:4 Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	-163 271	6 877 682				6 714 411	6 899 611	21 929	21 929	185 200	-158 684	343 884	-185 200
1:5 Forskning och teknikutveckling	-466	605 068		-4 933		604 592	599 899	-5 159	-5 159	-4 694	-22 846	18 152	4 694
1:6 Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	5 617	24 248				24 932	24 533	285	285	-400	-1 127	727	400
1:7 Officersutbildning m.m.	5 361	209 705				215 066	198 711	-10 994	-10 994	-16 354	-22 645	6 291	16 354
1:8 Försvarets radioanstalt	-3 661	924 926				921 265	916 360	-8 566	-8 566	-4 905	-32 653	27 748	4 905
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	4 685	178 796		-68		183 413	175 313	-3 483	-3 483	-8 100	-13 464	5 364	8 100
1:10 Nämnder m.m.	324	5 801		-324		5 801	5 492	-309	-309	-309	-483	174	309
1:11 Internationella materielsamarbeten, industrifrågor m.m.	4 269	109 220		-2 603		110 886	89 497	-19 723	-19 723	-21 389	-24 666	3 277	21 389
1:13 Försvarsunderrättelisedomstolen	1 040	7 922		-806		8 156	7 476	-446	-446	-681	-919	238	681
1:14 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	4 765	12 916		-4 383		13 299	9 049	-3 867	-3 867	-4 249	-4 636	387	4 249
2 Samhällets krisberedskap	318 599	3 594 218	-50 000	-24 269		3 838 548	3 514 960	-79 258	-29 258	-323 588	-429 265	105 677	323 588
2:1 Kustbevakningen	246 470	1 098 650				1 345 120	1 113 138	14 488	14 488	-231 982	-264 942	32 960	231 982
2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	0	74 850	-50 000			24 850	24 850	-50 000	0	0	-2 246	2 246	0
2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	18 492	21 080		-18 492		21 080	11 372	-9 708	-9 708	-9 708	-11 816	2 108	9 708
2:4 Krisberedskap	35 711	1 078 646		-4 155		1 110 202	1 042 820	-35 826	-35 826	-67 382	-99 742	32 360	67 382
2:6 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal		224 171				224 171	224 171	0	0	0	0	0	0
2:7 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	14 983	1 052 561				1 067 554	1 052 998	437	437	-14 556	-46 133	31 577	14 556
2:8 Statens haverikommission	2 932	44 280		-1 622		45 570	45 611	1 351	1 351	40	-4 386	4 426	-40

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Uffall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit medel	Utgående ramöverförings- belopp
3 Strälsäkerhet	1 605	371 909				373 514	379 506	7 597	7 597	5 992	-5 165	11 157	-5 992
3.1 Strälsäkerhetsmyndigheten	1 605	371 909				373 514	379 506	7 597	7 597	5 992	-5 165	11 157	-5 992
4 Elisäkerhet	1 270	59 713				60 983	58 176	-1 537	-1 537	-2 807	-4 598	1 791	2 807
4.1 Elisäkerhetsverket	1 270	59 713				60 983	58 176	-1 537	-1 537	-2 807	-4 598	1 791	2 807
Äldre anslag	12 468	0		-12 468						0	0	0	0
1:12 Försvarsexportmyndigheten (2015)	12 468			-12 468		0		0	0	0	0		0
UO 7 Internationellt bistånd	-2 587 150	32 357 474	2 321 307	-97 289		31 994 342	31 970 706	-386 768	-2 705 075	-23 635	-2 755 246	2 731 611	23 635
1 Internationellt utvecklingssamarbete	-2 587 150	32 357 474	2 321 307	-97 289		31 994 342	31 970 706	-386 768	-2 705 075	-23 635	-2 755 246	2 731 611	23 635
1.1 Biståndsverksamhet	-2 596 035	31 120 825	2 279 585	-96 848		30 707 527	30 722 920	-397 905	-2 677 490	15 393	-2 679 607	2 695 000	-15 393
1.2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	8 290	1 050 445	41 722			1 100 457	1 071 114	20 669	-21 053	-29 343	-60 856	31 513	29 343
1.3 Nordiska Afrikainstitutet	12	14 464				14 476	14 060	-404	-404	-416	-850	434	416
1.4 Folke Bernadotteakademien	532	105 475				106 007	102 909	-2 566	-2 566	-3 098	-6 262	3 164	3 098
1.5 Rikstrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	-842	50 000				49 158	45 790	-4 210	-4 210	-3 368	-4 868	1 500	3 368
1.6 Utvärdering av internationellt bistånd	894	16 265		-441		16 717	13 914	-2 351	-2 351	-2 803	-2 803	0	2 803
UO 8 Migration	241 245	19 419 719	24 443 169	-551 759	102 304	43 654 678	41 251 384	21 831 665	-2 611 504	-2 403 294	-4 252 113	1 948 819	2 403 294
1:1 Migrationsverket	-100 779	4 698 564	2 184 000			6 781 785	5 976 337	1 277 773	-906 227	-805 448	-1 275 304	469 856	805 448
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	-106 127	12 635 000	22 239 169	-118 000		34 650 042	33 209 328	20 574 328	-1 664 841	-1 440 714	-2 704 214	1 263 500	1 440 714
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	3 092	427 117		-5 486		424 723	419 710	-7 407	-7 407	-5 013	-17 826	12 813	5 013
1:4 Donstolsprövning i utlänningsmål	28 152	562 436		-11 366		579 222	617 405	54 969	54 969	38 183	-1 188	39 371	-38 183
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	61 625	160 800		-61 625		160 800	133 205	-27 595	-27 595	-27 595	-32 419	4 824	27 595
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	128 024	434 150		-128 024	102 304	536 454	579 854	145 704	145 704	43 400	-5	43 405	-43 400
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	68 611	315 202	20 000	-68 611		335 202	258 819	-56 383	-76 383	-76 383	-85 839	9 456	76 383
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	158 647	186 450		-158 647		186 450	56 726	-129 724	-129 724	-129 724	-135 318	5 594	129 724
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	-1 548 806	69 237 676	1 905 430	-1 231 939		68 362 361	63 371 264	-5 866 412	-7 771 842	-4 991 097	-7 210 508	2 219 411	4 991 097
1 Hälso- och sjukvårdspolitik	-1 186 673	34 705 157	1 824 430	-925 740		34 417 174	34 206 088	-496 069	-2 323 499	-211 086	-975 339	764 253	211 086

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ ID+MO)	Ufallet	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit medel	Utgående ramöverförings- belopp
1:1	2 588	34 000		-1 613		34 955	31 507	-2 493	-2 493	-3 448	-4 468	1 020	3 448
1:2	4 456	79 713		-2 578		81 591	77 655	-2 058	-2 058	-3 936	-6 166	2 230	3 936
1:3	973	139 203				140 176	137 380	-1 823	-1 823	-2 796	-6 972	4 176	2 796
1:4	514 487	5 617 003		-514 487		5 617 003	5 528 433	-88 570	-88 570	-369 250	-369 250	280 680	88 570
1:5	-2 134 763	22 173 558	1 824 430			21 863 225	22 071 294	-1 026 694	-1 926 694	208 069	-235 402	443 471	-208 069
1:6	200 450	3 753 019		-188 950		3 764 519	3 562 244	-190 775	-190 775	-202 275	-202 275	0	202 275
1:7	154 783	503 094		-154 783		503 094	478 603	-24 491	-24 491	-49 646	-49 646	25 155	24 491
1:8	23 045	1 080 893		-23 045		1 080 893	984 983	-95 910	-95 910	-95 910	-95 910	0	95 910
1:9	4 440	1 000 000		-4 440		1 000 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0
1:10		74 000				74 000	74 000	0	0	0	0	0	0
1:11	3 622	131 485				135 107	134 558	3 073	3 073	-549	-4 494	3 945	549
1:12	39 267	119 189		-35 844		122 612	125 431	6 242	6 242	2 819	-757	3 576	-2 819
2	88 624	640 210		-83 942		644 893	607 916	-32 294	-32 294	-36 976	-51 602	14 626	36 976
2:1	4 683	375 043				379 726	372 136	-2 907	-2 907	-7 589	-18 749	11 160	7 589
2:2	83 581	85 000		-83 581		85 000	57 045	-27 955	-27 955	-27 955	-27 955	0	27 955
2:3	56	34 665		-56		34 665	36 829	2 164	2 164	2 164	-1 302	3 466	-2 164
2:4	305	145 502		-305		145 502	141 906	-3 596	-3 596	-3 596	-3 596	0	3 596
3	4 322	245 920		-2 726		247 515	245 632	-288	-288	-1 883	-3 598	1 715	1 883
3:1	4 322	57 178		-2 726		58 773	56 890	-288	-288	-1 883	-3 598	1 715	1 883
3:2	0	188 742		0		188 742	188 742	0	0	0	0	0	0
4	-482 171	32 288 712	71 000	-182 330		31 595 211	27 017 097	-5 271 615	-5 342 615	-4 678 114	-6 082 122	1 404 008	4 678 114
4:1	-5 048	638 458	10 000			643 410	598 961	-39 497	-49 497	-44 449	-63 603	19 154	44 449
4:2	27 523	530 014		-27 523		530 014	504 478	-25 536	-25 536	-25 536	-25 536	0	25 536
4:3	-12 962	266 995	61 000			315 033	288 367	21 372	-39 628	-26 666	-40 016	13 350	26 666
4:4	-661 957	26 344 000				25 682 043	21 511 404	-4 832 596	-4 832 596	-4 170 639	-5 487 839	1 317 200	4 170 639
4:5	60 575	2 765 000		-60 575		2 765 000	2 411 168	-353 832	-353 832	-353 832	-353 832	0	353 832
4:6	6 641	893 202	15 000	-817		914 025	947 762	54 560	39 560	33 737	-19 855	53 592	-33 737
4:7	63 331	789 115	-15 000	-63 331		774 115	708 728	-80 387	-65 387	-65 387	-65 387	0	65 387
4:8	28 730	31 500		-28 730		31 500	11 132	-20 368	-20 368	-20 368	-20 368	0	20 368

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

		Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Ufallet	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
4.9	Ersättningsnämnden	9 106	6 701				15 807	14 394	7 693	7 693	-1 413	-1 413	0	1 413
4:10	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	890	23 727		-353		24 264	20 703	-3 024	-3 561	-4 273	-4 273	712	3 561
5	Barnrättspolitik	13 150	58 050		-12 948		58 252	53 516	-4 534	-4 736	-5 465	-5 465	729	4 736
5:1	Barnombudsmannen	202	24 289				24 491	24 498	209	209	7	-722	729	-7
5:2	Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige	12 948	33 761		-12 948		33 761	29 018	-4 743	-4 743	-4 743	-4 743	0	4 743
6	Alkohol, narkotika, doping, tobak samt spel	15 135	163 867		-15 128		163 874	157 953	-5 914	-5 921	-5 928	-5 928	7	5 921
6:1	Alkoholsortimentsnämnden	57	238		-50		245	131	-107	-114	-121	-121	7	114
6:2	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, doping, tobak samt spel	15 077	163 629		-15 077		163 629	157 822	-5 807	-5 807	-5 807	-5 807	0	5 807
7	Forskningspolitik	1 533	539 350		-1 913		538 970	512 971	-26 379	-26 379	-25 999	-42 180	16 181	25 999
7:1	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	-380	33 618				33 238	32 354	-1 264	-1 264	-884	-1 893	1 009	884
7:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	1 913	505 732		-1 913		505 732	480 617	-25 115	-25 115	-25 115	-40 287	15 172	25 115
8	Socialstyrelsen	-9 938	596 410	10 000			596 472	570 090	-26 320	-36 320	-26 382	-44 274	17 892	26 382
8:1	Socialstyrelsen	-9 938	596 410	10 000			596 472	570 090	-26 320	-36 320	-26 382	-44 274	17 892	26 382
Äldre anslag		7 212	0		-7 212		0		0	0	0	0	0	0
4:1	Personligt ombud	7 212			-7 212		0		0	0	0	0		0
(2015)														
UO 10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-31 607	109 868 281	480 000	-395 226		109 921 447	105 613 633	-4 254 648	-4 734 648	-4 307 814	-8 952 955	4 645 141	4 307 814
1	Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	-220 062	101 630 908	450 000	-391 672		101 469 174	97 287 308	-4 343 600	-4 793 600	-4 181 866	-8 579 886	4 398 020	4 181 866
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	194 326	43 503 000		-266 721		43 430 606	39 652 560	-3 850 440	-3 850 440	-3 778 046	-5 743 846	1 965 800	3 778 046
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-641 705	50 334 250				49 692 545	49 424 077	-910 173	-910 173	-268 468	-2 415 903	2 147 435	268 468
1:3	Handikappersättningar	-1 815	1 370 000				1 368 185	1 342 864	-27 136	-27 136	-93 821	-93 821	68 500	25 321
1:4	Arbetskadeersättningar m.m.	-65 352	3 121 000				3 055 648	3 118 871	-2 129	-2 129	63 223	-81 327	144 550	-63 223
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	746	35 658		-746		35 658	35 469	-189	-189	-1 924	-1 924	1 735	189
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	293 738	2 907 000		-124 206		3 076 533	2 914 090	7 090	7 090	-162 443	-162 443	0	162 443
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader		360 000	450 000			810 000	799 377	-10 623	-10 623	-80 623	-80 623	70 000	10 623
2	Myndigheter	188 455	8 237 373	30 000	-3 555		8 452 274	8 326 325	88 952	58 952	-125 948	-373 069	247 121	125 948
2:1	Forsäkringskassan	182 974	8 171 906	30 000			8 384 880	8 264 985	93 079	63 079	-119 895	-365 052	245 157	119 895

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor													
	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
2.2	Inspektionen för socialförsäkringen	65 467		-3 555		67 394	61 340	-4 127	-4 127	-6 053	-8 017	1 964	6 053
UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom													
1	Ersättning vid ålderdom	36 184 250		-82 379		35 782 281	35 928 172	-256 078	-256 078	145 891	-1 652 761	1 798 652	-145 891
1:1	Garantipension till ålderspension	35 656 200		-82 379		35 259 543	35 392 536	-263 664	-263 664	132 992	-1 649 818	1 782 810	-132 992
1:1	Garantipension till vuxna	14 343 700				14 003 742	14 112 341	-231 359	-231 359	108 600	-608 585	717 185	-108 600
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	11 915 900				11 859 202	11 919 676	3 776	3 776	60 474	-535 321	595 795	-60 474
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	8 499 300		-76 863		8 499 300	8 465 523	-33 777	-33 777	-33 777	-458 742	424 965	33 777
1:4	Äldreförsörjningsstöd	897 300		-5 516		897 300	894 996	-2 304	-2 304	-2 304	-47 169	44 865	2 304
2	Myndigheter	528 050				522 738	535 636	7 586	7 586	12 899	-2 943	15 842	-12 899
2:1	Pensionsmyndigheten	528 050				522 738	535 636	7 586	7 586	12 899	-2 943	15 842	-12 899
UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn													
1:1	Barnbidrag	87 129 050		-320 380		86 925 355	86 106 093	-1 022 957	-1 022 957	-819 261	-4 672 698	3 853 437	819 261
1:2	Föräldraförsäkring	26 425 291				26 402 947	26 348 828	-76 463	-76 463	-54 118	-1 375 383	1 321 265	54 118
1:3	Underhållsstöd	41 066 513		-299 936		41 066 513	40 532 556	-533 957	-533 957	-533 957	-2 400 607	1 866 650	533 957
1:4	Adoptionsbidrag	2 630 000				2 580 168	2 643 153	13 153	13 153	62 985	-121 115	184 100	-62 985
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	29 784		-20 444		29 784	11 040	-18 744	-18 744	-18 744	-19 638	894	18 744
1:6	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	1 013 800				1 013 230	910 415	-103 385	-103 385	-102 816	-163 644	60 828	102 816
1:7	Pensionsrätt för barnär	3 688 800				3 660 025	3 759 881	71 081	71 081	99 855	-67 995	167 850	-99 855
1:8	Bostadsbidrag	7 237 862				7 237 862	7 237 862	0	0	0	0	0	0
1:9		5 037 000				4 934 826	4 662 358	-374 642	-374 642	-272 467	-524 317	251 850	272 467
UO 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering													
1	Nyanlända invandrades etablering	21 070 265	227 000	-1 383 418		21 294 162	19 199 923	-1 870 342	-2 097 342	-2 094 239	-3 130 747	1 036 508	2 094 239
1:1	Integrationsåtgärder	20 674 693	220 000	-1 364 494		20 894 659	18 812 363	-1 862 330	-2 082 330	-2 082 295	-3 115 549	1 033 254	2 082 295
1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	73 780	130 000	-869		203 746	129 648	55 868	-74 132	-74 097	-74 097	0	74 097
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	12 567 879	90 000	-532 959		12 657 879	12 013 160	-554 719	-644 719	-644 719	-1 282 363	637 644	644 719
1:4	Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	5 048 000		-342 451		5 048 000	4 226 390	-821 610	-821 610	-821 610	-1 074 010	252 400	821 610
1:5	Hemutrustningslån	2 682 914		-461 770		2 682 914	2 234 940	-447 974	-447 974	-447 974	-582 120	134 146	447 974
2	Diskriminering	302 120		-26 445		302 120	208 225	-93 895	-93 895	-93 895	-102 959	9 064	93 895
2		157 033	7 000	-791		160 465	155 954	-1 079	-8 079	-4 511	-7 765	3 254	4 511

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Urfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	-3 256	109 114		-312		105 546	101 916	-7 198	-7 198	-3 630	-6 884	3 254	3 630
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	479	47 919	7 000	-479		54 919	54 038	6 119	-881	-881		0	881
3 Jämställdhet													
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	10 199	238 539		-10 199		238 539	231 606	-6 933	-6 933	-6 933	-6 933	0	6 933
	10 199	238 539		-10 199		238 539	231 606	-6 933	-6 933	-6 933	-6 933	0	6 933
Äldre anslag	8 433	0		-7 933		500				-500	-500	0	500
1:6 Från EU-budgeten finansierade insatser för integration av (2015) tredjelandsmedborgare	8 433	0		-7 933		500		0	0	-500	-500	0	500
UO 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	4 571 936	79 881 475	-704 000	-4 371 081		79 178 330	72 530 841	-7 150 634	-6 446 634	-6 647 488	-10 129 085	3 481 597	6 647 488
1 Arbetsmarknad	4 500 459	78 840 554	-705 000	-4 320 555		78 315 458	71 690 793	-7 149 761	-6 444 761	-6 624 665	-10 086 199	3 461 534	6 624 665
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	176 679	7 815 571	145 000			8 137 250	8 153 579	338 008	193 008	16 329	-228 139	244 468	-16 329
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	2 302 647	30 442 994		-2 302 647		30 442 994	28 571 454	-1 871 540	-1 871 540	-1 871 540	-3 256 660	1 385 120	1 871 540
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	762 728	12 218 540	-850 000	-762 728		11 368 540	9 080 590	-3 137 950	-2 287 950	-2 287 950	-2 848 542	560 592	2 287 950
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	551 940	18 320 006		-551 940		18 320 006	17 102 168	-1 217 838	-1 217 838	-1 217 838	-1 904 593	686 755	1 217 838
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	1 120	116 701				117 821	116 437	-264	-264	-1 384	-4 885	3 501	1 384
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	158 918	997 600		-158 918		997 600	510 280	-487 320	-487 320	-487 320	-537 200	49 880	487 320
1:7 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	1 581	38 360		-415		40 526	38 455	-905	-905	-2 071	-3 252	1 181	2 071
1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	940	64 348				65 288	64 795	447	447	-493	-2 423	1 930	493
1:9 Bidrag till administration av grundbeloppet		54 989				54 989	54 989	0	0	0	0	0	0
1:10 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		8 303				8 303	8 303	0	0	0	0	0	0
1:11 Bidrag till lönegarantiersättning	543 907	1 800 000		-543 907		1 800 000	1 587 760	-212 240	-212 240	-212 240	-392 240	180 000	212 240
1:12 Nystarsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar		6 962 142				6 962 142	6 401 984	-560 158	-560 158	-560 158	-908 285	348 107	560 158
2 Arbetsliv													
2:1 Arbetsmiljöverket	54 606	840 921	1 000	-35 656		860 871	840 538	-383	-1 383	-20 333	-40 396	20 063	20 333
2:2 Arbetsdomstolen	37 606	698 411	-1 000	-21 283		713 734	705 737	7 326	8 326	-7 998	-25 319	17 321	7 998
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	3 381	32 166		-2 431		33 116	30 244	-1 922	-1 922	-2 872	-3 837	965	2 872
2:4 Medlingsinstitutet	3 429	32 222	2 000	-3 429		34 222	32 351	129	-1 871	-1 871	-1 904	33	1 871
2:5 Arbetslivspolitik	7 838	58 122		-6 162		59 798	52 207	-5 915	-5 915	-7 592	-9 336	1 744	7 592
	2 352	20 000		-2 352		20 000	19 999	-1	-1	-1	-1	0	1
Äldre anslag	16 870	0		-14 870		2 000	-490	-490	-490	-2 490	-2 490	0	2 490

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1:12 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013 (2015)	16 870	0		-14 870		2 000	-490	-490	-490	-2 490	-2 490	0	2 490
UO 15 Studiestöd	1 662 610	21 707 932	4 530	-1 698 126		21 676 946	19 486 111	-2 221 821	-2 226 361	-2 190 836	-3 141 784	950 948	2 190 836
1:1 Studiehjälp	-10 367	3 331 370		-18 118		3 302 885	3 323 193	-8 177	-8 177	20 309	-146 260	166 569	-20 309
1:2 Studiemedel	1 605 798	14 983 935	4 120	-1 610 206		14 983 647	12 883 282	-2 100 663	-2 104 773	-2 100 365	-2 715 393	615 028	2 100 365
1:3 Avsättning för kreditförluster	-2 564	1 879 208	410	-1 297		1 875 757	1 838 587	-40 621	-41 031	-37 170	-131 130	93 960	37 170
1:4 Statens utgifter för studiemedelsrånor	59 377	617 220		-59 377		617 220	583 697	-33 523	-33 523	-33 523	-64 384	30 861	33 523
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	9 127	61 150		-9 127		61 150	51 591	-9 559	-9 559	-9 559	-12 616	3 057	9 559
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål		27 000				27 000	27 751	751	751	751	-599	1 350	-751
1:8 Centrala studiestödsnämnden	1 032	794 031				795 063	764 491	-29 540	-29 540	-30 572	-70 274	39 702	30 572
1:9 Överklagenämnden för studiestöd	207	14 018				14 225	13 519	-499	-499	-706	-1 127	421	706
UO 16 Utbildning och universitetsforskning	1 348 524	69 452 400	-907 205	-1 262 365		68 631 355	66 119 672	-3 337 728	-2 425 523	-2 511 682	-3 366 514	854 832	2 511 682
1 Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	1 103 986	19 621 852	-663 500	-1 075 785		18 986 553	16 594 978	-3 026 874	-2 363 374	-2 391 575	-2 784 845	393 270	2 391 575
1:1 Statens skolverk	20 218	626 443		-4 550		642 111	619 118	-7 325	-7 325	-22 992	-41 785	18 793	22 992
1:2 Statens skolinspektion	3 910	404 182				408 092	399 387	-4 795	-4 795	-8 705	-20 830	12 125	8 705
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	14 941	701 835				716 776	689 155	-12 680	-12 680	-27 621	-48 676	21 055	27 621
1:4 Sameskolstyrelsen	-7 189	36 038	6 000			34 849	38 418	2 380	-3 620	3 570	-630	4 200	-3 570
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	717 404	3 484 525	-18 000	-717 404		3 466 525	2 043 739	-1 440 786	-1 422 786	-1 422 786	-1 527 317	104 531	1 422 786
1:6 Särskilda insatser inom skolorrådet	53 258	445 137		-53 258		445 137	386 636	-58 501	-58 501	-58 501	-71 787	13 286	58 501
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	145 055	4 612 000		-145 055		4 612 000	4 608 686	-3 314	-3 314	-3 314	-3 314	0	3 314
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	761	177 355		-761		177 355	183 143	5 788	5 788	5 788	-95	5 883	-5 788
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	3 693	93 900		-3 693		93 900	91 030	-2 870	-2 870	-2 870	-5 687	2 817	2 870
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	10 034	382 226	40 000	-10 034		422 226	277 405	-104 821	-144 821	-144 821	-156 288	11 467	144 821
1:11 Bidrag till vissa studier	2 521	19 525		-2 521		19 525	17 621	-1 904	-1 904	-1 904	-2 490	586	1 904
1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan	682	105 629	1 000			107 321	103 818	-1 811	-2 811	-3 503	-6 672	3 169	3 503
1:13 Statligt stöd till vuxenutbildning		1 414 050				1 414 050	1 087 339	-326 711	-326 711	-326 711	-326 711	0	326 711
1:14 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	128 588	2 066 960	-34 500	-128 588		2 032 460	1 966 795	-98 165	-63 665	-63 665	-164 802	101 137	63 665
1:15 Särskilt utbildningsstöd	-420	153 606				153 186	153 519	-87	-87	333	-4 275	4 608	-333

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor													
		Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Utgående ramöverförings- belopp
1:16	Fler anställda i lägstadiet		1 974 000	-658 000			1 316 000	1 315 326	-658 674	-674	-674	0	674
1:17	Skolforskningsinstitutet	10 513	40 441		-9 913		41 041	30 881	-9 560	-9 560	-10 160	613	10 160
1:18	Lägstadielyftet	9	0		-9		0		0	0	0	0	0
1:19	Bidrag till lärarlöner		2 884 000				2 884 000	2 580 962	-303 038	-303 038	-303 038	89 000	303 038
2	Universitet och högskolor	231 790	41 897 689	-263 605	-160 596		41 705 278	41 606 456	-291 233	-27 628	-98 822	84 540	98 822
2:1	Universitetskanslersämbetet	3 519	135 885				139 404	134 658	-1 227	-1 227	-4 746	4 077	4 746
2:2	Universitets- och högskolerådet	4 560	130 283	10 000	-873		143 970	138 276	7 993	-2 007	-5 693	3 908	5 693
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 647 319				1 647 319	1 647 319	0	0	0	0	0
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 035 864				2 035 864	2 035 864	0	0	0	0	0
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 922 512				1 922 512	1 922 512	0	0	0	0	0
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 088 022				2 088 022	2 088 022	0	0	0	0	0
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-14 195	1 981 236	14 195			1 981 236	1 981 236	0	-14 195	0	0	0
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 481 746				1 481 746	1 481 746	0	0	0	0	0
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 632 659				1 632 659	1 632 659	0	0	0	0	0
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 556 592				1 556 592	1 556 592	0	0	0	0	0
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 301 247				1 301 247	1 301 247	0	0	0	0	0
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 066 217				1 066 217	1 066 217	0	0	0	0	0
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 435 423				1 435 423	1 435 423	0	0	0	0	0
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		825 464				825 464	825 464	0	0	0	0	0
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		673 580				673 580	673 580	0	0	0	0	0
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 483 297				1 483 297	1 483 297	0	0	0	0	0
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	0	1 048 011				1 048 011	1 048 011	0	0	0	0	0
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 477 070				1 477 070	1 477 070	0	0	0	0	0
2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		634 937				634 937	634 937	0	0	0	0	0
2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		363 673				363 673	363 673	0	0	0	0	0
2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		614 236				614 236	614 236	0	0	0	0	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit medel	Utgående ramöverförings- belopp
2:22		223 706				223 706	223 706	0	0	0	0	0	0
2:23		1 012 220				1 012 220	1 012 220	0	0	0	0	0	0
2:24		318 453				318 453	318 453	0	0	0	0	0	0
2:25	10 084	748 128				758 212	754 957	6 829	6 829	-3 255	-3 255	0	3 255
2:26		250 193				250 193	250 193	0	0	0	0	0	0
2:27		518 614				518 614	518 614	0	0	0	0	0	0
2:28		231 067				231 067	231 067	0	0	0	0	0	0
2:29	11 411	242 276				253 687	250 466	8 190	8 190	-3 221	-3 221	0	3 221
2:30		91 134				91 134	91 134	0	0	0	0	0	0
2:31		866 470				866 470	866 470	0	0	0	0	0	0
2:32		137 103				137 103	137 103	0	0	0	0	0	0
2:33	87 988	569 778		-30 424		627 342	573 660	3 882	3 882	-53 682	-53 682	0	53 682
2:34		103 690				103 690	103 690	0	0	0	0	0	0
2:35		194 650				194 650	194 650	0	0	0	0	0	0
2:36		48 744				48 744	48 744	0	0	0	0	0	0
2:37	-285	94 838	285			94 838	94 838	0	-295	0	0	0	0
2:38		31 509				31 509	31 509	0	0	0	0	0	0
2:39		459 299				459 299	459 299	0	0	0	0	0	0
2:40		66 401				66 401	66 401	0	0	0	0	0	0
2:41		402 150				402 150	402 150	0	0	0	0	0	0
2:42		61 333				61 333	61 333	0	0	0	0	0	0
2:43		425 125				425 125	425 125	0	0	0	0	0	0
2:44		90 963				90 963	90 963	0	0	0	0	0	0
2:45		369 418				369 418	369 418	0	0	0	0	0	0
2:46		62 494				62 494	62 494	0	0	0	0	0	0
2:47		362 953				362 953	362 953	0	0	0	0	0	0
2:48		52 657				52 657	52 657	0	0	0	0	0	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
2.49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	15 706	298 093				313 799	308 433	10 340	10 340	-5 366	-5 366	0	5 366
2.50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå		46 706				46 706	46 706	0	0	0	0	0	0
2.51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	4 621	333 298				337 919	337 919	4 621	4 621	0	0	0	0
2.52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå		47 538				47 538	47 538	0	0	0	0	0	0
2.53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 821	155 388				158 209	152 181	-3 207	-3 207	-6 028	-6 028	0	6 028
2.54 Konstfack: Konstrnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		9 371				9 371	9 371	0	0	0	0	0	0
2.55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		61 679				61 679	61 679	0	0	0	0	0	0
2.56 Kungl. Konsthögskolan: Konstrnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		6 010				6 010	6 010	0	0	0	0	0	0
2.57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		125 345				125 345	125 345	0	0	0	0	0	0
2.58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstrnärlig forskning och utbildning på forskarnivå		9 465				9 465	9 465	0	0	0	0	0	0
2.59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		386 119				386 119	386 119	0	0	0	0	0	0
2.60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		56 920				56 920	56 920	0	0	0	0	0	0
2.61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		24 136				24 136	24 136	0	0	0	0	0	0
2.62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		10 421				10 421	10 421	0	0	0	0	0	0
2.63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	-9 505	3 023 559				3 014 054	3 050 190	28 631	28 631	36 136	-23 864	60 000	-36 136
2.64 Sarskilda utgifter inom universitet och högskolor	90 238	576 386	15 510	-104 425		577 709	524 706	-51 680	-67 190	-53 003	-69 558	16 555	53 003
2.65 Sarskilda medel till universitet och högskolor	19 171	694 834	-303 605	-19 207		391 193	391 229	-303 605	0	36	36	0	-36
2.66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	5 666	2 461 782		-5 666		2 461 782	2 461 782	0	0	0	0	0	0
3 Forskning	7 494	7 786 130	19 900	-21 020		7 792 503	7 777 412	-8 718	-28 618	-15 091	-389 541	374 450	15 091
3.1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 141	5 766 449	-46 300	-7 141		5 720 149	5 718 351	-48 098	-1 798	-1 798	-290 120	288 322	1 798
3.2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	-28 006	280 061	66 200		0	318 255	321 252	41 191	-25 009	2 997	-11 006	14 003	-2 997
3.3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	-2 010	141 109				139 099	143 052	1 943	1 943	3 953	-280	4 233	-3 953
3.4 Rymdstyrelsen: Förvaltning	-6 270	372 100				365 830	364 975	-7 125	-7 125	-855	-19 460	18 605	855
3.5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	-136	28 162				28 026	28 803	641	641	778	-67	845	-778
3.6 Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	-3 069	551 309				548 240	565 046	13 737	13 737	16 805	-10 760	27 565	-16 805
3.7 Institutet för rymdfysik	-43	53 695				53 652	54 026	331	331	373	-1 238	1 611	-373
3.8 Kungl. biblioteket	8 743	350 540				359 283	350 088	-452	-452	-9 195	-19 711	10 516	9 195

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
3:9	10 820	38 926				49 746	32 820	-6 106	-6 106	-16 926	-18 872	1 946	16 926
3:10	1 382	43 646		-70		44 958	44 958	1 312	1 312	0	-2 182	2 182	0
3:11	4 690	7 227		-4 413		7 504	5 124	-2 103	-2 103	-2 380	-2 597	217	2 380
3:12	6 223	40 686		-5 946		40 963	35 148	-5 538	-5 538	-5 815	-6 853	1 038	5 815
3:13	8 028	112 220		-3 451		116 797	113 769	1 549	1 549	-3 028	-6 395	3 367	3 028
4	5 255	146 729		-4 964		147 021	140 826	-5 903	-5 903	-6 195	-8 767	2 572	6 195
4:1	641	81 589		-641		81 589	78 225	-3 364	-3 364	-3 364	-3 364	0	3 364
4:2	4 037	30 886		-4 037		30 886	30 691	-195	-195	-195	-1 739	1 544	195
4:3	91	10 093				10 184	9 704	-389	-389	-479	-782	303	479
4:4	487	24 161		-286		24 362	22 205	-1 956	-1 956	-2 157	-2 882	725	2 157
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	72 427	13 694 535	233 000	-30 043		13 969 919	13 913 035	223 500	-9 500	-51 884	-227 987	176 103	51 884
1 Kulturområdesövergripande verksamhet	4 213	1 953 916	10 500	-1 763		1 966 867	1 960 415	6 499	-4 001	-6 451	-64 259	57 808	6 451
1:1 Statens Kulturråd	531	43 715				44 246	43 143	-572	-572	-1 104	-2 415	1 311	1 104
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	28	345 966	10 500	-28		356 466	356 174	10 208	-292	-292	-9 863	9 571	292
1:3 Skapande skola	-54	185 533				185 479	181 982	-3 551	-3 551	-3 497	-9 063	5 566	3 497
1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	349	38 775		-142		38 982	38 826	51	51	-156	-1 318	1 162	156
1:5 Stöd till icke-stalliga kulturlokaler	1 591	9 851		-1 591		9 851	8 476	-1 375	-1 375	-1 375	-1 671	296	1 375
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 574	1 314 576		-2		1 316 148	1 316 381	1 805	1 805	233	-39 204	39 437	-233
1:7 Myndigheten för kulturanalys	195	15 500				15 695	15 434	-66	-66	-261	-726	465	261
2 Teater, dans och musik	2 223	1 289 220				1 291 443	1 290 155	935	935	-1 288	-10 282	8 994	1 288
2:1 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus, Drottningholms slottsteater och Voksenåsen		989 425				989 425	989 425	0	0	0	0	0	0
2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	-20	188 586				188 566	188 553	-33	-33	-13	-5 671	5 658	13
2:3 Statens musikverk	2 243	111 209				113 452	112 178	969	969	-1 274	-4 610	3 336	1 274
3 Litteraturen, läsaendet och språket	4 994	315 774	500	-99		321 169	317 259	1 485	985	-3 910	-13 383	9 473	3 910
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	99	137 715		-99		137 715	136 682	-1 033	-1 033	-1 033	-5 164	4 131	1 033
3:2 Myndigheten för tillgängliga medier	3 170	119 183	500			122 853	121 082	1 899	1 399	-1 771	-5 347	3 576	1 771
3:4 Institutet för språk och folkminnen	1 725	58 876				60 601	59 496	620	620	-1 106	-2 872	1 766	1 106

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor													
	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
4 Bildkonst, arkitektur, form och design	417	80 758		-1		81 174	81 773	1 015	1 015	599	-1 824	2 423	-599
4:1 Statens konstråd	-127	8 253				8 126	8 324	71	71	197	-51	248	-197
4:2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	232	32 942				33 174	33 680	738	738	506	-482	988	-506
4:3 Nämnden för hemslojdsfrågor	311	11 498				11 809	11 705	207	207	-104	-449	345	104
4:4 Bidrag till bild- och formområdet	1	28 065		-1		28 065	28 065	0	0	0	-842	842	0
5 Kulturskaparnas villkor	2 949	400 970		-1 125		402 794	399 905	-1 065	-1 065	-2 890	-14 882	11 992	2 890
5:1 Konstrådsnämnden	1 717	20 105		-1 090		20 731	20 121	16	16	-610	-1 213	603	610
5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	1 232	380 865		-34		382 063	379 784	-1 081	-1 081	-2 279	-13 668	11 389	2 279
6 Arkiv	10 306	375 402				385 708	381 290	5 888	5 888	-4 418	-15 680	11 262	4 418
6:1 Riksarkivet	10 306	375 402		0		385 708	381 290	5 888	5 888	-4 418	-15 680	11 262	4 418
7 Kulturmiljö	3 242	928 697		-506		931 433	932 683	3 986	3 986	1 249	-12 812	14 061	-1 249
7:1 Riksantikvarieämbetet	2 736	218 192				220 928	218 383	191	191	-2 545	-9 091	6 546	2 545
7:2 Bidrag till kulturmiljövård	506	250 505		-506		250 505	254 300	3 795	3 795	3 795	-3 720	7 515	-3 795
7:3 Kyrkoantikvarisk ersättning		460 000				460 000	460 000	0	0	0	0	0	0
8 Museer och utställningar	14 402	1 504 715	5 000	-3 308		1 520 808	1 513 313	8 598	3 598	-7 496	-54 390	46 894	7 496
8:1 Centrala museer: Myndigheter	10 379	1 105 458		-106		1 115 731	1 114 510	9 052	9 052	-1 221	-45 160	43 939	1 221
8:2 Centrala museer: Stiftelser		250 670				250 670	250 670	0	0	0	0	0	0
8:3 Bidrag till vissa museer		50 010	1 500			51 510	51 510	1 500	0	0	0	0	0
8:4 Riksutställningar	4 420	43 543		-3 122		44 841	39 476	-4 067	-4 067	-5 364	-6 670	1 306	5 364
8:5 Forum för levande historia	-477	54 954	3 500			57 977	57 147	2 193	-1 307	-830	-2 479	1 649	830
8:6 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	80		-80		80		-80	-80	-80	-80	0	80
9 Trossamfund	10 735	101 731		-7 789		104 678	99 800	-1 931	-1 931	-4 878	-7 930	3 052	4 878
9:1 Nämnden för statligt stöd till trossamfund	272	9 837				10 109	9 850	13	13	-258	-553	295	258
9:2 Stöd till trossamfund	10 463	91 894		-7 789		94 569	89 949	-1 945	-1 945	-4 620	-7 377	2 757	4 620
10 Film		334 644				334 644	334 644	0	0	0	0	0	0
10:1 Filmstöd		334 644				334 644	334 644	0	0	0	0	0	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor														
		Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
11	Medier	7 729	91 288		-7 610		91 388	87 404	-3 884	-3 884	-3 983	-6 007	2 024	3 983
11:1	Utbyte av tv-sändningar mellan Sverige och Finland		20 719				20 719	20 719	0	0	0	0	0	0
11:2	Forskning och dokumentation om medietvecklingen		2 703				2 703	2 703	0	0	0	0	0	0
11:3	Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	28	383				411	367	-16	-16	-44	-44	0	44
11:4	Statens medieråd	91	18 307				18 398	18 747	440	440	349	-200	549	-349
11:5	Stöd till talidningar	7 610	49 156		-7 610		49 156	44 868	-4 288	-4 288	-4 288	-5 763	1 475	4 288
12	Ungdomspolitik	2 066	317 786		-1 110		318 742	316 044	-1 742	-1 742	-2 698	-3 878	1 180	2 698
12:1	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	956	39 346				40 302	39 669	323	323	-633	-1 813	1 180	633
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	1 110	278 440		-1 110		278 440	276 374	-2 066	-2 066	-2 066	-2 066	0	2 066
13	Politik för det civila samhället	4 871	2 050 681	55 000	-3 914		2 106 638	2 104 781	54 100	-900	-1 857	-6 186	4 329	1 857
13:1	Stöd till idrotten	-43	1 902 811	20 000			1 922 768	1 922 713	19 902	-98	-55	-55	0	55
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	3 564	32 164		-3 564		32 164	31 926	-238	-238	-238	-3 133	2 895	238
13:3	Bidrag för kvinnors organisering	100	28 163		-100		28 163	27 471	-692	-692	-692	-692	0	692
13:4	Stöd till friluftsförbund		47 785				47 785	47 785	0	0	0	-1 434	1 434	0
13:5	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	0	15 000		0		15 000	15 000	0	0	0	0	0	0
13:6	Insatser för den ideella sektorn	1 249	24 758	35 000	-249		60 758	59 886	35 128	128	-872	-872	0	872
14	Folkbildning	288	3 899 661	162 000	-288		4 061 661	4 052 593	152 932	-9 068	-9 068	-10 200	1 132	9 068
14:1	Bidrag till folkbildningen		3 811 928				3 811 928	3 811 147	-781	-781	-781	-781	0	781
14:2	Bidrag till kontaktkulturbildning	288	37 733		-288		37 733	29 447	-8 286	-8 286	-8 286	-9 418	1 132	8 286
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen		50 000	162 000			212 000	212 000	162 000	0	0	0	0	0
15	Tillsyn över spelmarknaden	3 992	49 312		-2 531		50 772	45 977	-3 335	-3 335	-4 796	-6 275	1 479	4 796
15:1	Lotterinspektionen	3 992	49 312		-2 531		50 772	45 977	-3 335	-3 335	-4 796	-6 275	1 479	4 796
UO 18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	191 333	7 064 024	-500 000	-163 753		6 591 604	3 118 839	-3 945 185	-3 445 185	-3 472 765	-3 505 323	32 558	3 472 765
1	Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och landmaterverksamhet	177 129	6 831 899	-500 000	-163 399		6 345 629	2 882 288	-3 949 611	-3 449 611	-3 463 341	-3 486 454	23 113	3 463 341
1:1	Bostadspolitisk utveckling	6 914	24 000		-6 914		24 000	11 172	-12 828	-12 828	-12 828	-12 828	0	12 828
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	93 463	99 500		-93 463		99 500	-1 453	-100 953	-100 953	-100 953	-100 953	0	100 953
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	42 450	43 000		-42 450		43 000	815	-42 185	-42 185	-42 185	-42 185	0	42 185

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ ID+MO)	Ufallet	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit medel	Utgående ramöverförings- belopp
1:5 Boverket	10 447	216 379		-4 401		222 424	220 033	3 654	3 654	-2 391	-8 854	6 463	2 391
1:6 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	4 199	3 000		-4 199		3 000	0	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	0	3 000
1:7 Statens geotekniska institut	-224	48 239				48 015	44 963	-276	-276	-51	-1 408	1 357	51
1:8 Lantmäteriet	7 909	509 781				517 690	512 374	2 593	2 593	-5 316	-20 609	15 293	5 316
1:11 Utvecklingsprojekt för jämställda offentliga rum	192	11 000		-192		11 000	10 042	-958	-958	-958	-958	0	958
1:12 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer		1 000 000				1 000 000	151 370	-848 630	-848 630	-848 630	-848 630	0	848 630
1:13 Upprustning av skoloraler	11 779	830 000	-500 000	-11 779		330 000	59 794	-770 206	-270 206	-270 206	-270 206	0	270 206
1:14 Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande		1 850 000				1 850 000	1 850 000	0	0	0	0	0	0
1:15 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande		2 200 000				2 200 000	23 177	-2 176 823	-2 176 823	-2 176 823	-2 176 823	0	2 176 823
2 Konsumentpolitik	2 256	232 125		-59		234 322	229 606	-2 519	-2 519	-4 717	-14 162	9 445	4 717
2:1 Marknadsdomstolen	163	7 413				7 576	7 192	-221	-221	-384	-384	0	384
2:2 Konsumentverket	2 514	141 749				144 263	140 434	-1 315	-1 315	-3 829	-10 916	7 087	3 829
2:3 Allmänna reklamationsnämnden	-706	42 178				41 472	41 271	-907	-907	-201	-1 486	1 285	201
2:4 Fastighetsmaklarsinspektionen	226	17 952				18 178	17 909	-43	-43	-269	-808	539	269
2:5 Åtgärder på konsumentområdet	59	18 459		-59		18 459	18 425	-34	-34	-34	-588	554	34
2:6 Bidrag till miljömärkning av produkter		4 374				4 374	4 374	0	0	0	0	0	0
Äldre anslag	11 948	0		-295		11 653	6 945	6 945	6 945	-4 707	-4 707	0	4 707
1:4 Innovativt byggande (2015)	8 659	0				8 659	4 230	4 230	4 230	-4 429	-4 429	0	4 429
1:9 Statens va-nämnd (2015)	295			-295		0		0	0	0	0		0
1:10 Stöd gällande utveckling i strandnära lägen (2015)	2 993	0				2 993	2 715	2 715	2 715	-278	-278	0	278
UO 19 Regional tillväxt	416 466	3 255 721	5 000	-430 858		3 248 329	2 613 844	-641 877	-646 877	-632 486	-863 638	231 152	632 486
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	4 683	1 517 637	5 000	-33 074		1 494 245	1 473 254	-44 383	-49 383	-20 991	-172 756	151 765	20 991
1:2 Transportbidrag	46 528	375 864		-46 528		375 864	385 167	9 303	9 303	9 303	-1 973	11 276	-9 303
1:4 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	152 636	1 362 220		-152 636		1 362 220	772 644	-589 576	-589 576	-589 576	-657 687	68 111	589 576
Äldre anslag	212 619	0		-198 619		14 000	-17 221	-17 221	-17 221	-31 221	-31 221	0	31 221
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013 (2015)	212 619	0		-198 619		14 000	-17 221	-17 221	-17 221	-31 221	-31 221	0	31 221

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Ufallet	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
UO 20 Allmän miljö- och naturvård	190 149	7 661 756	177 000	-147 283		7 881 622	7 298 836	-362 920	-539 920	-582 786	-663 744	80 958	582 786
1 Miljöpolitik	176 000	6 917 299	187 000	-131 596		7 148 704	6 585 247	-352 052	-539 052	-583 456	-642 080	58 624	583 456
1:1 Naturvårdsverket	-1 282	433 435				432 153	425 313	-8 122	-8 122	-8 840	-19 843	13 003	6 840
1:2 Miljöövervakning m.m.	3 633	333 214		-3 633		333 214	329 738	-3 476	-3 476	-3 476	-9 926	6 450	3 476
1:3 Åtgärder för värdefull natur	19 518	1 002 535	-50 000	-19 518		952 535	952 100	-50 435	-435	-435		0	435
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	3 950	815 018	-12 000	-3 950		803 018	504 029	-310 989	-298 989	-298 989	-298 989	0	298 989
1:5 Miljöforskning	46	80 831		-46		80 831	80 658	-173	-173	-173	-173	0	173
1:6 Kemikalieinspektionen	4 636	229 623		-1 491		232 768	235 335	5 712	5 712	2 567	-4 322	6 889	-2 567
1:7 Avgifter till internationella organisationer	635	141 131	75 000	-635		216 131	214 810	73 679	-1 321	-1 321	-5 552	4 231	1 321
1:8 Supermiljöbisprenie	30	309 000	180 000			489 030	347 966	38 966	-141 034	-141 063	-141 063	0	141 063
1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	2 577	221 781	-8 000			218 358	222 721	940	6 940	4 363	-2 290	6 653	-4 363
1:10 Klimatanpassning	-1 274	119 000		-2 072		115 654	111 211	-7 789	-7 789	-4 443	-8 013	3 570	4 443
1:11 Inspire	667	20 000		-667		20 000	19 409	-591	-591	-591	-591	0	591
1:12 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1	751 565		-1		751 565	732 734	-18 831	-18 831	-18 831	-18 831	0	18 831
1:13 Insatser för internationella klimatinvesteringar	-933	205 000		-2 221		201 846	209 797	4 797	4 797	7 951	-2 174	10 125	-7 951
1:14 Internationellt miljösamarbete	3 366	33 900		-3 366		33 900	32 855	-1 045	-1 045	-1 045	-1 990	945	1 045
1:15 Halbara städer	106 310	2 500		-91 310		17 500	6 607	4 107	4 107	-10 893	-10 893	0	10 893
1:16 Skydd av värdefull natur	2 052	1 343 500	0	-2 052		1 343 500	1 343 037	-463	-463	-463	-463	0	463
1:17 Havs- och vattenmyndigheten	6 140	225 266				231 406	224 530	-736	-736	-6 876	-13 634	6 758	6 876
1:18 Klimatinvesteringar	25 929	600 000		-633		625 295	571 854	-28 146	-28 146	-53 441	-53 441	0	53 441
1:19 Elbussprenie		50 000				50 000	543	-49 457	-49 457	-49 457	-49 457	0	49 457
2 Miljöforskning	14 149	744 457	-10 000	-15 688		732 919	733 589	-10 868	-868	670	-21 664	22 334	-670
2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Förvaltningskostnader	-1 538	56 189				54 651	54 634	-1 555	-1 555	-16	-1 702	1 686	16
2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	15 688	688 268	-10 000	-15 688		678 268	678 954	-9 314	686	686	-19 962	20 648	-686
UO 21 Energi	169 928	2 812 038		-166 174		2 815 792	2 721 331	-90 707	-90 707	-94 461	-190 965	96 524	94 461
1:1 Statens energimyndighet	5 820	279 727				285 547	278 330	-1 397	-1 397	-7 217	-15 609	8 392	7 217
1:2 Insatser för energieffektivisering	47 786	253 000		-47 786		253 000	243 530	-9 470	-9 470	-9 470	-22 020	12 550	9 470
1:3 Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	525	10 000		-525		10 000	9 265	-735	-735	-735	-1 035	300	735

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1:4 Energiforskning	58 870	1 349 376		-58 870		1 349 376	1 341 606	-7 770	-7 770	-7 770	-48 251	40 481	7 770
1:5 Ersättning för vissa kostnader vid avveckling av Barsebäcksverket	-1 948	102 900				100 952	100 790	-2 110	-2 110	-162	-10 452	10 290	162
1:6 Planeringsstöd för vindkraft	608	15 000		-608		15 000	13 442	-1 558	-1 558	-1 558	-2 008	450	1 558
1:7 Energimarknadsinspektionen	14	110 707				110 721	107 430	-3 277	-3 277	-3 291	-6 612	3 321	3 291
1:8 Energiteknik	5 290	390 000		-5 290		390 000	385 281	-4 719	-4 719	-4 719	-16 419	11 700	4 719
1:9 Eberedskap	52 986	255 000		-52 986		255 000	196 902	-58 098	-58 098	-58 098	-65 748	7 650	58 098
1:10 Avgifter till internationella organisationer	-23	21 328		-109		21 196	19 642	-1 686	-1 686	-1 554	-2 194	640	1 554
1:11 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energionställning		25 000				25 000	25 113	113	113	113	-637	750	-113
UO 22 Kommunikationer	4 544 471	54 122 036	-447 500	-224 349		57 994 659	50 085 940	-4 035 096	-3 587 596	-7 907 719	-9 494 570	1 586 851	7 907 719
1 Transportpolitik	4 517 704	53 724 917	-447 500	-197 572		57 597 549	49 725 528	-3 999 389	-3 551 889	-7 872 021	-9 449 033	1 577 012	7 872 021
1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	1 320 734	23 454 645	52 500	-19 452		24 808 427	20 227 833	-3 226 812	-3 279 312	-4 580 593	-5 284 233	703 640	4 580 593
1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	712 723	20 973 147	-500 000	-282		21 185 588	20 534 043	-439 104	60 896	-651 545	-1 265 739	614 194	651 545
1:3 Trafikverket	3 693	1 297 029				1 300 722	1 247 673	-49 356	-49 356	-53 049	-91 960	38 911	53 049
1:4 Ersättning för skötsel och fritidsbatsändamål		388 308				388 308	388 308	0	0	0	0	0	0
1:5 Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur	73 757	162 284		-73 757		162 284	162 284	0	0	0	0	0	0
1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser	2 261	82 513		-2 649		82 126	79 597	-2 916	-2 916	-2 529	-3 814	1 285	2 529
1:7 Trafikavfall	51 471	831 000		-51 471		831 000	751 695	-79 305	-79 305	-79 305	-104 235	24 930	79 305
1:8 Viss internationell verksamhet	-282	25 837				25 555	25 358	-479	-479	-197	-951	754	197
1:9 Statens väg- och transportforskningsinstitut		48 224				48 224	48 224	0	0	0	-1 447	1 447	0
1:10 Från EU-budgeten finansierade stöd till Transuropeiska nätverk	528 863	348 500				877 363	382 745	34 245	34 245	-494 618	-505 073	10 455	494 618
1:11 Trängselklätt i Stockholm	1 557 189	1 388 536				2 945 725	1 126 384	-262 152	-262 152	-1 819 341	-1 837 447	18 106	1 819 341
1:12 Transportstyrelsen	110 560	2 042 605		-49 961		2 103 204	2 075 369	32 764	32 764	-27 835	-89 113	61 278	27 835
1:13 Trafikanalys	1 305	67 270				68 575	66 835	-435	-435	-1 740	-3 758	2 018	1 740
1:14 Trängselklätt i Göteborg	155 429	1 011 019				1 166 448	1 122 920	111 901	111 901	-43 528	-63 322	19 794	43 528
1:15 Sjöfartsstöd		1 604 000				1 604 000	1 486 259	-117 741	-117 741	-117 741	-197 941	80 200	117 741
2 Politiken för informationssamhället	26 767	397 119		-26 776		397 110	361 412	-35 707	-35 707	-35 698	-45 537	9 839	35 698
2:1 Post- och telestyrelsen	87	28 087				28 174	27 578	-509	-509	-597	-1 440	843	597
2:2 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	8 068	140 278		-8 068		140 278	133 305	-6 973	-6 973	-6 973	-11 181	4 208	6 973

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor													
	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Ufallet	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
2:3 Grundläggande betalljänster	12 362	35 600		-12 362		35 600	20 213	-15 387	-15 387	-15 387	-16 395	1 008	15 387
2:4 Informationsteknik och telekommunikation	1 381	12 094		-1 381		12 094	11 380	-714	-714	-714	-714	0	714
2:5 Driftsaker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 704	126 014		-1 800		125 918	115 392	-10 622	-10 622	-10 525	-14 305	3 780	10 525
2:6 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse	3 165	55 046		-3 165		55 046	53 545	-1 501	-1 501	-1 501	-1 501	0	1 501
UO 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1 979 916	18 919 553	6 100	-1 985 152	43 274	18 963 692	15 898 340	-3 021 213	-3 027 313	-3 065 351	-3 859 508	794 157	3 065 351
1:1 Skogsstyrelsen	8 831	413 452				422 283	419 466	6 014	6 014	-2 817	-15 221	12 404	2 817
1:2 Insatser för skogsbruket	26 682	328 206		-16 682		338 206	333 605	5 399	5 399	-4 601	-4 601	0	4 601
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt	-2 812	118 572				115 760	114 543	-4 029	-4 029	-1 216	-4 773	3 557	1 216
1:4 Bidrag till veterinär hälsovetenskap		104 305				104 305	104 305	0	0	0	-3 129	3 129	0
1:5 Djurhälsovård och djurskyddsförädlings åtgärder	6 319	14 933		-6 319		14 933	11 562	-3 371	-3 371	-3 371	-3 819	448	3 371
1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	1 748	124 349		-2 718	12 155	135 534	138 957	14 608	14 608	3 423	-3 807	7 230	-3 423
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.	2 203	57 778		-2 203		57 778	43 643	-14 135	-14 135	-14 135	-15 268	1 133	14 135
1:8 Statens jordbruksverk	11 943	530 700	5 000			547 643	538 295	7 595	2 595	-9 347	-26 329	16 982	9 347
1:9 Bekämpande av växtskadegörare	1	5 000		-1		5 000	5 000	0	0	0	-150	150	0
1:10 Gärdestöd m.m.	170 031	7 632 000		-170 031		7 632 000	6 449 235	-1 182 765	-1 182 765	-1 182 765	-1 564 365	381 600	1 182 765
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	17 095	128 000		-17 095		128 000	140 800	12 800	12 800	12 800	0	12 800	-12 800
1:12 Finansiella korrigeringar m.m.	18 647	75 472	75 000	-18 647	31 119	181 591	181 591	106 119	31 119	0	0	0	0
1:13 Strukturstöd till fisket m.m.	24 548	24 250		-24 548		24 250	2 809	-21 441	-21 441	-21 441	-21 441	0	21 441
1:14 Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	103 207	137 000		-103 207		137 000	2 464	-134 536	-134 536	-134 536	-134 536	0	134 536
1:15 Livsmedelsverket	5 275	314 814				320 089	317 436	2 622	2 622	-2 653	-16 194	13 541	2 653
1:16 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	2 129	76 160	36 900	-2 129		115 060	99 772	23 612	-13 288	-13 288	-14 728	1 440	13 288
1:17 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	22	42 913	2 200	-22		45 113	45 372	2 459	259	259	-4 032	4 291	-259
1:18 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	898 885	4 007 866	-113 000	-931 375		3 862 376	2 797 250	-1 210 616	-1 097 616	-1 065 126	-1 258 963	193 837	1 065 126
1:19 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	666 663	2 230 764		-666 663		2 230 764	1 603 128	-627 636	-627 636	-627 636	-739 118	111 482	627 636
1:20 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	831	72 830		-831		72 830	69 308	-3 522	-3 522	-3 522	-5 707	2 185	3 522
1:21 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.		4 116				4 116	4 116	0	0	0	-123	123	0
1:22 Stöd till innehavare av fjällägenheter m.m.		1 029				1 029	1 029	0	0	0	-103	103	0
1:23 Främjande av rennäringen m.m.	-4 988	107 915		-23		102 904	105 138	-2 777	-2 777	2 234	-8 557	10 791	-2 234
1:24 Sveriges lantbruksuniversitet		1 801 598				1 801 598	1 801 598	0	0	0	0	0	0

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
1:25 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samtälsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	22 647	564 354		-22 647		564 354	566 741	2 387	2 387	2 387	-14 544	16 931	-2 387
1:26 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien		1 177				1 177	1 177	0	0	0	0	0	0
UO 24 Näringsliv	111 944	5 993 273	-106 000	-69 186	445	5 935 476	5 890 930	-107 343	-1 343	-44 546	-246 191	201 645	44 546
1 Näringspolitik	98 277	5 407 419	-100 000	-58 069	445	5 348 072	5 311 685	-95 734	4 266	-36 387	-203 955	167 568	36 387
1:1 Verket för innovationssystem	6 493	218 719				225 212	221 560	2 841	2 841	-3 652	-10 214	6 562	3 652
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	902	2 628 174		-902		2 628 174	2 645 092	16 918	16 918	16 918	-61 927	78 845	-16 918
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel		621 625				621 625	621 625	0	0	0	-18 649	18 649	0
1:4 Tillväxtverket	5 912	267 122				273 034	271 072	3 950	3 950	-1 962	-9 976	8 014	1 962
1:5 Näringslivsutveckling	17 701	518 772	-5 000	-20 826		510 647	497 141	-21 631	-16 631	-13 507	-38 646	25 139	13 507
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	5 800	82 180		-3 355		84 625	84 163	1 983	1 983	-462	-2 927	2 465	462
1:7 Turistfrämjande		139 600				139 600	139 600	0	0	0	-4 188	4 188	0
1:8 Sveriges geologiska undersökning	6 859	195 778		-126		202 511	195 926	148	148	-6 585	-12 458	5 873	6 585
1:9 Geovetenskaplig forskning	1	5 793				5 794	5 793	0	0	-1	-1	0	1
1:10 Miljösakring av oljelagransanläggningar	2 930	14 000		-2 930		14 000	13 526	-474	-474	-474	-894	420	474
1:11 Patentbesvärslåten	1 574	13 020				14 594	14 594	1 574	1 574	0	0	0	0
1:12 Bolagsverket	3 471	24 842	-2 000	-3 471		22 842	21 171	-3 671	-1 671	-1 671	-2 913	1 242	1 671
1:13 Bidrag till terminologisk verksamhet		4 278				4 278	4 278	0	0	0	0	0	0
1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien		8 327				8 327	8 327	0	0	0	0	0	0
1:15 Konkurrensverket	13 322	140 919		-7 672		146 569	147 772	6 853	6 853	1 203	-3 025	4 228	-1 203
1:16 Konkurrensforskning	176	13 627				13 803	13 609	-18	-18	-194	-603	409	194
1:17 Upprustning och drift av Göta kanal		123 210	-50 000			73 210	73 210	-50 000	0	0	0	0	0
1:18 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	14 349	23 200				37 549	14 470	-8 730	-8 730	-23 080	-23 776	696	23 080
1:19 Kapitalinsatser i statliga bolag	1 000	1 000	5 000	-1 000		6 000	5 000	4 000	-1 000	-1 000	-1 000	0	1 000
1:20 Avgifter till vissa internationella organisationer	2 015	17 780		-2 015		17 780	15 857	-1 923	-1 923	-1 923	-2 937	1 014	1 923
1:21 Finansiering av rättgångskostnader	15 772	18 000		-15 772	445	18 445	18 445	445	445	0	0	0	0
1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation		327 453	-48 000			279 453	279 453	-48 000	0	0	-9 824	9 824	0
2 Urtikeshandel, handels- och investeringsfrämjande	8 017	590 854	-6 000	-6 320		586 551	578 392	-12 462	-6 462	-8 159	-42 236	34 077	8 159
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	281	24 239				24 520	24 528	289	289	8	-719	727	-8

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
2.2 Kommerskollegium	1 416	84 957		0		86 373	83 017	-1 940	-1 940	-3 357	-5 906	2 549	3 357
2.3 Exportfrämjande verksamhet	5 005	372 889	-11 000	-5 005		361 889	357 167	-15 722	-4 722	-4 722	-32 779	28 057	4 722
2.4 Investeringsfrämjande	1 003	57 266	5 000	-1 003		62 266	62 266	5 000	0	0	-1 718	1 718	0
2.5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	311	20 517		-311		20 517	20 428	-89	-89	-89	-1 115	1 026	89
2.6 Bidrag till standardiseringen		30 986				30 986	30 986	0	0	0	0	0	0
Äldre anslag	5 651	0		-4 797		853	853	853	853	0	0	0	0
1:23 Upphandlingsmyndigheten (2015)	5 651	0		-4 797		853	853	853	853	0	0	0	0
UO 25 Allmänna bidrag till kommuner	67 362	93 398 252		-67 362		93 398 252	93 349 623	-48 629	-48 629	-48 629	-186 922	138 293	48 629
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	0	89 679 937		0		89 679 937	89 679 937	0	0	0	-26 904	26 904	0
1:2 Ujämningsbidrag för LSS-kostnader	67 362	3 712 965		-67 362		3 712 965	3 664 336	-48 629	-48 629	-48 629	-160 018	111 389	48 629
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer		5 350				5 350	5 350	0	0	0	0	0	0
Äldre anslag	0	0		0						0	0	0	0
1:4 Stöd till kommuner och landsting (2015)	0			0		0		0	0	0	0	0	0
UO 26 Statskulturskolor m.m.	7 389 856	10 769 176		-7 389 856		10 769 176	1 742 905	-9 026 271	-9 026 271	-9 026 271	-10 002 489	1 076 218	9 026 271
1:1 Räkningar på statsskuld	7 374 103	10 613 976		-7 374 103		10 613 976	1 667 948	-8 946 028	-8 946 028	-8 946 028	-10 007 426	1 061 398	8 946 028
1:2 Oförutsedda utgifter	9 568	10 000		-9 568		10 000	114	-9 886	-9 886	-9 886	-10 186	300	9 886
1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter	6 185	145 200		-6 185		145 200	74 843	-70 357	-70 357	-70 357	-84 877	14 520	70 357
UO 27 Avgiften till Europeiska unionen	-4 105 325	31 827 167	4 499 860	-11 409		32 210 293	30 349 734	-1 477 433	-5 977 293	-1 860 560	-5 043 276	3 182 716	1 860 560
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	-4 105 325	31 827 167	4 499 860	-11 409		32 210 293	30 349 734	-1 477 433	-5 977 293	-1 860 560	-5 043 276	3 182 716	1 860 560

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2016

Tusental kronor

	Ingående ramöverförings- belopp (B)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (AB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MO)	Totalt tilldelade medel (B+SB+AB+ ID+MO)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+AB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ramöverförings- belopp
(A) Summa Utgiftsområden (UO 1-27)	18 111 165	926 249 927	33 074 111	-23 341 808	146 023	954 239 418	900 838 992	-25 410 935	-58 485 046	-53 400 426	-89 719 780	36 319 354	53 400 426
(B) Förändring av anslagsbehållningar		-3 116 650				-3 116 650	0	3 116 650	3 116 650	3 116 650	3 116 650		-3 116 650
(C) Förändring av anslagsbehållningar UO 26		-26 100				-26 100	0	26 100	26 100	26 100	26 100		-26 100
(D) Summa utgifter (A+B+C)	18 111 165	923 107 177	33 074 111	-23 341 808	146 023	951 096 668	900 838 992	-22 268 185	-55 342 296	-50 257 676	-86 577 030	36 319 354	50 257 676
(E) Utgiftsområden exkl. statskulsdränkor m.m. (A-UO 26)	10 721 309	915 480 761	33 074 111	-15 951 952	146 023	943 470 242	899 096 087	-16 384 664	-49 468 775	-44 374 155	-79 617 291	35 243 136	44 374 155
(F) Riksgäldskontorets nettolåning		10 768 000				10 768 000	14 764 355	3 996 355	3 996 355	3 996 355	3 996 355		3 996 355
(G) Kassamässig korrigering		0				0	1 792 452	1 792 452	1 792 452	1 792 452	1 792 452		1 792 452
(H) Budgetens utgifter m.m. (D+F+G)	18 111 165	933 875 177	33 074 111	-23 341 808	146 023	961 864 668	917 395 798	-16 479 379	-49 553 490	-44 468 869	-80 788 223	36 319 354	44 468 869
(I) Alderspensionssystemet vid sidan av budgeten		285 509 000					285 356 793	-152 207					
(J) Takbegränsade utgifter (E+B+I)		1 197 873 101					1 184 452 879	-13 420 222					
(K) Marginal till utgiftstaket		17 126 899					30 547 121	13 420 222					
(L) Utgiftstak (J+K)		1 215 000 000					1 215 000 000	0					

Bilaga 3

Specifikation av bemyndiganden 2016

Bilaga 3 Specifikation av bemyndiganden 2016

Tusentals kronor

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndiganden	Utestående åtaganden
UO 1 Rikets styrelse				
	106006	Stöd till politiska partier	171 200	129 098
	108001	Presstödd	70 000	3 061
Totalt UO 1			241 200	132 519
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning				
	201010	Bidragsfastigheter	30 000	45 000
	201016	Finansmarknadsforskning	76 000	34 839
Totalt UO 2			106 000	79 839
UO 4 Rättsväsendet				
	401018	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	200 000	42 074
Totalt UO 4			200 000	42 074
UO 5 Internationell samverkan				
	501011	Samarbete inom Östersjöregionen	214 000	159 492
Totalt UO 5			214 000	159 492
UO 6 Försvar och samhällets krisberedskap				
	601003	Anskaffning av materiel och anläggningar	70 900 000	64 208 135
	601004	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	23 000 000	19 482 653
	602002	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	80 000	23 577
	602004	Krisberedskap	712 000	683 427
	603001	Strålsäkerhetsmyndigheten	60 000	53 643
Totalt UO 6			94 752 000	84 451 435
UO 7 Internationellt bistånd				
	701001	Biståndsverksamhet	77 000 000	55 425 969
	701005	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	20 000	0
Totalt UO 7			77 020 000	55 425 969
UO 8 Migration				
	801008	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	185 000	234 442
Totalt UO 8			185 000	234 442
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg				
	901008	Bidrag till psykiatri	18 450	12 950
	902002	Insatser för vaccinberedskap	510 000	283 000
	904005	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	653 000	52 000
	907002	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	1 000 000	928 677
Totalt UO 9			2 181 450	1 276 627

UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom		
1001006 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	4 256 500	4 191 928
Totalt UO 10	4 256 500	4 191 928
UO 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering		
1301004 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	2 000 000	424 502
1303001 Särskilda jämställdhetsåtgärder	100 000	79 718
Totalt UO 13	2 100 000	504 220
UO 14 Arbetsmarknad och arbetsliv		
1401003 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 010 000	3 636 840
1401004 Lönebidrag och Samhall m.m.	13 400 000	11 641 913
1401006 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	3 254 000	3 033 574
1401007 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	8 212
1402001 Arbetsmiljöverket	20 000	19 090
1402005 Arbetslivspolitik	40 000	40 000
Totalt UO 14	23 733 000	18 379 629
UO 15 Studiestöd		
1501006 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4 000	2 772
Totalt UO 15	4 000	2 772
UO 16 Utbildning och universitetsforskning		
1601005 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 701 900	983 000
1601006 Särskilda insatser inom skolområdet	34 000	31 953
1601007 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.	665 000	663 112
1601010 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	453 200	107 420
1601013 Statligt stöd till vuxenutbildning	200 000	0
1601014 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	4 400 000	4 165 964
1601016 Fler anställda i lågstadiet	1 974 000	985 750
1601017 Skolforskningsinstitutet	19 000	17 997
1601019 Bidrag till lärarlöner	2 256 000	2 204 523
1602064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	50 000	45 887
1603001 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	17 520 000	15 082 996
1603002 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	1 881 000	1 732 308
1603004 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 600 000	1 179 591
1603006 Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	3 200 000	2 806 301
1604001 Internationella program	153 000	90 415
Totalt UO 16	37 107 100	30 097 217

UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid		
1701002	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	25 000 0
1701003	Skapande skola	100 000 0
1701005	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 000 6 944
1701006	Bidrag till regional kulturverksamhet	40 000 0
1702002	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	137 000 103 379
1703001	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	25 000 24 760
1704004	Bidrag till bild- och formområdet	14 000 9 655
1705002	Ersättningar och bidrag till konstnärer	136 000 99 658
1707002	Bidrag till kulturmiljövård	83 000 66 561
1709002	Stöd till trossamfund	46 000 14 340
1712002	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	212 000 212 000
1713002	Bidrag till allmänna samlingslokaler	32 000 27 398
1713003	Bidrag för kvinnors organisering	29 000 22 131
1713005	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000 15 000
1714002	Bidrag till kontakttolkutbildning	60 000 45 346
Totalt UO 17		963 000 647 172
UO 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik		
1801002	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	50 000 10 620
1801012	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	400 000 49 575
1801013	Upprustning av skolor	1 160 000 1 107 564
1801015	hyresbostäder och bostäder för studerande	3 000 000 799
Totalt UO 18		4 610 000 1 168 558
UO 19 Regional tillväxt		
1901001	Regionala tillväxtåtgärder	2 993 000 2 268 428
1901004	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	4 300 000 4 041 837
Totalt UO 19		7 293 000 6 310 265
UO 20 Allmän miljö- och naturvård		
2001002	Miljöövervakning m.m.	100 000 69 535
2001003	Åtgärder för värdefull natur	350 000 262 463
2001004	Sanering och återställning av förorenade områden	1 430 000 952 066
2001005	Miljöforskning	102 000 83 140
2001010	Klimatanpassning	19 900 18
2001012	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	300 000 256 230
2001014	Internationellt miljösamarbete	14 000 1 052
2001016	Skydd av värdefull natur	42 000 30 623
2001018	Klimatinvesteringar	500 000 492 488
2002002	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 600 000 1 275 780
Totalt UO 20		4 457 900 3 423 395

UO 21 Energi		
2101002	Insatser för energieffektivisering	260 000
2101003	Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft	12 000
2101004	Energiforskning	3 500 000
2101006	Planeringsstöd för vindkraft	10 000
2101008	Energiteknik	70 000
2101009	Elberedskap	330 000
2101010	Avgifter till internationella organisationer	30 000
2101011	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	25 000
Totalt UO 21		4 237 000
UO 22 Kommunikationer		
2201001	Utveckling av statens transportinfrastruktur	91 600 000
2201002	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	25 000 000
2201007	Trafikavtal	7 500 000
2201011	Trängselskatt i Stockholm	27 500 000
2201014	Trängselskatt i Göteborg	4 200 000
2202002	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsbegränsning	190 000
2202003	Grundläggande betaltjänster	36 000
2202005	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	110 000
Totalt UO 22		156 136 000
UO 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel		
2301002	Insatser för skogsbruket	120 000
2301011	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	115 000
2301013	Strukturstöd till fisket m.m.	170 000
2301014	Från EU-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	830 000
2301016	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	210 000
2301018	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	14 205 000
2301019	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	10 000 000
2301020	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	180 000
2301025	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 400 000
Totalt UO 23		27 230 000
UO 24 Näringsliv		
2401002	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 300 000
2401005	Näringslivsutveckling	750 000
2401009	Geovetenskaplig forskning	5 300
Totalt UO 24		3 055 300
Totalt alla UO		450 082 450
		342 996 753

Bilaga 4

Realekonomisk fördelning av statens budget 2012-2016

Bilaga 4

Realekonomisk fördelning av statens budget

Tabell 1 Realekonomisk fördelning av statens budget 2012-2016

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
Transfereringar	622 906	605 756	581 692	562 373	541 248	17 150	2,8
<i>varav till</i>							
Hushållssektorn	303 305	304 050	299 582	295 489	289 762	-745	-0,2
Kommunala sektorn	183 851	164 760	148 986	140 851	133 838	19 091	11,6
Företagssektorn	45 151	34 036	36 981	35 942	33 691	11 115	32,7
Ålderspensionssystemet	24 718	22 459	21 399	19 788	21 011	2 259	10,1
Statliga ideella organisationer	4 375	4 583	4 408	4 032	3 848	-208	-4,5
Internationell verksamhet	61 507	75 869	70 336	66 270	59 097	-14 362	-18,9
<i>varav till EU-institutioner</i>	30 350	44 232	41 553	37 412	31 452	-13 882	-31,4
Konsumtionsutgifter	233 970	221 450	214 320	208 448	201 536	12 521	5,7
<i>varav</i>							
Löner inklusive sociala avgifter	128 529	122 043	119 927	115 936	112 341	6 487	5,3
Omkostnader för konsumtion	69 657	67 164	64 193	63 536	62 356	2 492	3,7
Lokaler	17 995	17 436	17 142	16 496	16 445	559	3,2
Sociala naturaförmåner	17 789	14 807	13 058	12 480	10 394	2 982	20,1
Investeringsverksamhet	30 456	28 766	28 978	25 150	25 843	1 690	5,9
Räntor	2 856	23 294	5 589	23 352	31 698	-20 438	-87,7
<i>varav</i>							
Räntor på statsskulden	1 668	21 797	3 200	16 694	27 299	-20 129	-92,3
Finansiella transaktioner	10 651	10 079	10 293	8 066	10 763	571	5,7
Summa utgiftsområden	900 839	889 345	840 872	827 388	811 088	11 494	1,3

Tabell 2 Utgiftsområden inom statens budget realekonomiskt fördelade för 2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Trans- fereringar	Konsumtions- utgifter	Investerings- verksamhet	Räntor	Finansiella transaktioner	Total
1 Rikets styrelse	1 337	10 966	32	-1	337	12 672
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	12 487	2 242	11	3	292	15 035
3 Skatt, tull och exekution	47	10 348	24	-1	422	10 840
4 Rättsväsendet	182	40 294	400	16	1 396	42 289
5 Internationell samverkan	1 748	317	1	0	4	2 070
6 Försvar och samhällets krisberedskap	910	39 837	7 269	31	1 318	49 366
7 Internationellt bistånd	29 081	2 339	4	1	545	31 971
8 Migration	26 398	14 571	76	0	207	41 251
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	55 035	8 238	12	0	85	63 371
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	96 454	8 509	8	-4	647	105 614
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	35 393	506	2	0	27	35 928
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	86 106			0	0	86 106
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	16 996	1 994	0	0	210	19 200
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	58 231	14 054	45	1	201	72 531
15 Studiestöd	16 833	789	0	584	1 280	19 486
16 Utbildning och universitetsforskning	21 710	42 418	282	57	1 652	66 120
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	11 426	2 379	20	3	91	13 918
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2 089	992	8	0	30	3 119
19 Regional tillväxt	2 453	134	0	-1	27	2 614
20 Allmän miljö- och naturvård	2 195	4 749	395	2	-43	7 299
21 Energi	1 512	1 143	6	0	59	2 721
22 Kommunikationer	5 452	20 797	21 835	495	1 508	50 087
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	11 382	4 240	16	3	258	15 898
24 Näringsliv	3 751	2 112	6	0	22	5 891
25 Allmänna bidrag till kommuner	93 350					93 350
26 Statsskuldsräntor m.m.	0			1 668	75	1 743
27 Avgiften till Europeiska unionen	30 350					30 350
Summa	622 906	233 970	30 456	2 856	10 651	900 839

Tabell 3 Transfereringar till hushåll 2012-2016

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
2	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	12 473	12 128	11 835	11 340	11 181	345	2,8
7	1:1	Biståndsverksamhet	3 823	3 266	3 703	3 338	3 377	557	17,0
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	26 344	29 784	28 589	27 107	25 915	-3 440	-11,6
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	35 912	33 781	29 573	25 914	23 131	2 131	6,3
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	43 002	44 436	45 069	46 279	47 855	-1 434	-3,2
11	1:1	Garantipension till ålderspension	14 112	15 761	16 539	16 751	18 035	-1 649	-10,5
11	1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	11 920	12 427	13 035	13 883	14 226	-508	-4,1
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	8 466	8 589	8 493	8 182	7 949	-123	-1,4
12	1:1	Barnbidrag	26 349	25 764	25 220	24 723	24 281	585	2,3
12	1:2	Föräldraförsäkring	37 299	35 699	34 712	33 960	31 961	1 601	4,5
12	1:3	Underhållsstöd	2 643	2 256	2 060	2 052	2 064	387	17,2
12	1:8	Bostadsbidrag	4 662	4 940	4 958	4 533	4 432	-278	-5,6
13	1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	4 226	3 687	2 685	1 668	855	540	14,6
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	26 198	26 945	28 202	30 653	28 920	-747	-2,8
14	1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 588	1 231	1 587	2 447	2 733	357	29,0
15	1:2	Studiemedel	10 559	10 748	10 993	10 742	10 480	-189	-1,8
		Övriga anslag	33 729	32 608	32 328	31 917	32 369	1 120	3,4
		Totalt	303 305	304 050	299 582	295 489	289 762	-745	-0,2

Tabell 4 Transfereringar till kommuner 2012-2016

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	23 635	6 423	3 818	3 036	2 612	17 212	268,0
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmåner	22 071	24 469	21 546	20 825	22 151	-2 397	-9,8
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	3 368	1 127	1 499	1 404	1 138	2 241	198,8
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-4 832	-4 894	-4 795	-4 652	-4 472	62	-1,3
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	2 022	971	1 166	990	1 320	1 051	108,3
13	1:2	Kommunersättning vid flyktmottagande	12 013	8 963	6 968	5 539	3 888	3 050	34,0
14	1:12	Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	957					957	
16	1:13	Statligt stöd till vuxenutbildning	1 087					1 087	
16	1:16	Fler anställda i lågstadiet	1 200					1 200	
16	1:18	Lågstadielyftet		1 713				-1 713	-100,0
16	1:19	Bidrag till lärarlöner	2 191					2 191	
18	1:14	Stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande	1 849					1 849	
25	1:1	Kommunalekonomisk utjämning	89 680	87 723	90 128	85 603	81 975	1 957	2,2
25	1:5	Tillfälligt stöd till kommuner och landsting		9 800				-9 800	-100,0
		Övriga anslag	28 609	28 465	28 656	28 105	25 226	144	0,5
		Totalt	183 851	164 760	148 986	140 851	133 838	19 091	11,6

Tabell 5 Transfereringar till företag 2012-2016

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	799					799	
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	2 601	3 064	2 885	2 275	1 644	-463	-15,1
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	12 282	12 145	12 203	11 702	11 113	137	1,1
14	1:12	Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 395					5 395	
19	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	459	35				424	1 227,7
20	1:18	Klimatinvesteringar	461	75				386	513,7
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	508	271	200			237	87,3
22	1:15	Sjöfartsstöd	1 486					1 486	
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	6 448	5 606	6 149	5 916	5 918	842	15,0
23	1:18	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 630	1 679	2 953	3 093	2 868	951	56,7
23	1:19	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 511	1 362	2 243	2 309	2 540	149	10,9
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 378	1 236	1 164	1 072	921	142	11,5
		Övriga anslag	9 193	8 563	9 184	9 576	8 686	630	7,4
		Totalt	45 151	34 036	36 981	35 942	33 691	11 115	32,7

Tabell 6 Lön inkl. sociala avgifter 2012-2016

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
1	4:1	Regeringskansliet m.m.	4 550	4 286	4 460	4 137	3 998	264	6,2
4	1:1	Polismyndigheten	15 910	15 283	15 374	14 989	14 719	626	4,1
4	1:5	Sveriges Domstolar	3 954	3 834	3 725	3 580	3 421	120	3,1
4	1:6	Kriminalvården	5 209	4 918	4 792	4 590	4 419	291	5,9
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	12 644	12 004	11 697	11 375	11 177	640	5,3
8	1:1	Migrationsverket	3 957	3 019	2 306	2 005	1 684	939	31,1
10	2:1	Försäkringskassan	5 994	5 592	5 588	5 411	5 238	402	7,2
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	6 220	5 661	5 265	5 362	5 305	559	9,9
16	2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 179	949	980	909	878	230	24,2
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	2 607	2 411	2 171			196	8,1
		Övriga anslag	66 305	64 085	63 568	63 577	61 501	2 220	3,5
		Totalt	128 529	122 043	119 927	115 936	112 341	6 487	5,3

Tabell 7 Transfereringar per utgiftsområde 2012-2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde		Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
1	Rikets styrelse	1 337	1 274	1 665	1 273	1 288	63	4,9
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	12 487	12 145	11 847	11 354	11 194	343	2,8
3	Skatt, tull och exekution	47	55	53	88	89	-7	-13,4
4	Rättsväsendet	182	198	226	252	220	-15	-7,7
5	Internationell samverkan	1 748	1 623	1 359	1 496	1 209	125	7,7
6	Försvar och samhällets krisberedskap	910	967	1 110	1 062	1 113	-58	-6,0
7	Internationellt bistånd	29 081	29 931	28 649	28 474	27 875	-850	-2,8
8	Migration	26 398	8 497	5 298	4 260	3 655	17 901	210,7
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	55 035	57 176	53 915	51 770	51 797	-2 141	-3,7
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	96 454	93 792	90 252	87 729	86 476	2 662	2,8
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	35 393	37 581	38 791	39 475	40 797	-2 188	-5,8
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	86 106	82 930	80 809	78 533	75 579	3 176	3,8
13	Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering	16 996	13 131	10 214	7 583	4 947	3 865	29,4
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	58 231	52 025	54 542	56 298	54 646	6 205	11,9
15	Studiestöd	16 833	16 413	16 558	16 419	16 424	420	2,6
16	Utbildning och universitetsforskning	21 710	19 147	16 129	15 255	14 053	2 564	13,4
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	11 426	10 959	10 559	10 511	10 163	467	4,3
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2 089	75	94	54	81	2 014	2 697,2
19	Regional tillväxt	2 453	2 075	2 643	3 029	3 188	378	18,2
20	Allmän miljö- och naturvård	2 195	1 806	1 125	999	784	389	21,5
21	Energi	1 512	1 218	1 410	1 434	1 527	295	24,2
22	Kommunikationer	5 452	3 755	3 818	3 407	2 583	1 696	45,2
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	11 382	9 340	12 096	11 993	12 004	2 042	21,9
24	Näringsliv	3 751	3 377	3 366	3 296	2 966	374	11,1
25	Allmänna bidrag till kommuner	93 350	102 037	93 599	88 915	85 138	-8 687	-8,5
26	Statsskuldsräntor m.m.	0		10	3	1	0	
27	Avgiften till Europeiska unionen	30 350	44 232	41 553	37 412	31 452	-13 882	-31,4
Summa utgiftsområden		622 906	605 756	581 692	562 373	541 248	17 150	2,8

Tabell 8 Konsumtion per utgiftsområde 2012-2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde		Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
1	Rikets styrelse	10 966	10 639	10 879	10 186	9 890	326	3,1
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	2 242	2 210	2 173	2 102	2 158	32	1,5
3	Skatt, tull och exekution	10 348	10 247	9 847	9 812	9 637	101	1,0
4	Rättsväsendet	40 294	38 556	38 065	37 191	36 203	1 737	4,5
5	Internationell samverkan	317	305	298	323	335	12	3,9
6	Försvar och samhällets krisberedskap	39 837	37 765	37 074	35 758	36 883	2 072	5,5
7	Internationellt bistånd	2 339	2 273	2 345	2 278	2 407	66	2,9
8	Migration	14 571	10 029	7 072	5 466	4 469	4 543	45,3
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	8 238	7 710	7 546	7 135	6 798	528	6,9
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	8 509	8 162	8 130	8 012	7 617	347	4,2
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	506	532	501	490	520	-26	-4,9
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13	Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering	1 994	2 033	1 838	1 144	698	-39	-1,9
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	14 054	12 672	12 136	13 204	11 760	1 382	10,9
15	Studiestöd	789	740	689	680	696	49	6,7
16	Utbildning och universitetsforskning	42 418	41 362	40 798	39 507	37 414	1 056	2,6
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	2 379	2 210	2 140	2 090	2 034	169	7,6
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	992	962	947	906	813	30	3,2
19	Regional tillväxt	134	143	221	216	189	-10	-6,8
20	Allmän miljö- och naturvård	4 749	3 895	3 711	3 615	3 734	855	21,9
21	Energi	1 143	1 004	1 223	1 071	1 024	139	13,8
22	Kommunikationer	20 797	22 004	20 651	21 585	20 517	-1 207	-5,5
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	4 240	3 926	4 003	3 760	3 859	314	8,0
24	Näringsliv	2 112	2 069	2 033	1 916	1 881	44	2,1
25	Allmänna bidrag till kommuner							
26	Statsskuldsräntor m.m.							
27	Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden		233 970	221 450	214 320	208 448	201 536	12 521	5,7

Tabell 9 Investeringar per utgiftsområde 2012-2016*Miljoner kronor*

Utgiftsområde		Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
1	Rikets styrelse	32	30	23	11	15	3	9,0
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	11	8	8	4	13	3	43,2
3	Skatt, tull och exekution	24	30	29	21	19	-6	-18,9
4	Rättsväsendet	400	266	223	278	243	134	50,6
5	Internationell samverkan	1	2	1	1	1	-1	-39,9
6	Försvar och samhällets krisberedskap	7 269	8 285	8 594	7 207	6 053	-1 015	-12,3
7	Internationellt bistånd	4	1	2	4	1	3	254,1
8	Migration	76	58	35	20	24	18	31,2
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	12	15	24	18	21	-3	-18,2
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	8	13	16	17	13	-5	-41,1
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	2	3	3	4	10	0	-13,4
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13	Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering	0	0	0	0	0	0	106,7
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	45	46	30	29	64	-2	-3,3
15	Studiestöd	0	1	2	0	0	0	-64,3
16	Utbildning och universitetsforskning	282	421	315	257	1 003	-139	-33,0
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	20	20	25	26	18	0	0,9
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	8	9	8	11	42	-2	-17,7
19	Regional tillväxt	0	1	1	0	0	0	-15,1
20	Allmän miljö- och naturvård	395	177	184	798	206	219	123,8
21	Energi	6	4	10	25	13	2	61,5
22	Kommunikationer	21 835	19 349	19 404	16 389	18 055	2 486	12,8
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	16	18	22	19	19	-2	-11,2
24	Näringsliv	6	10	18	9	7	-4	-43,3
25	Allmänna bidrag till kommuner							
26	Statsskuldsräntor m.m.							
27	Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden		30 456	28 766	28 978	25 150	25 843	1 690	5,9

Tabell 10 Ränta och Övrigt finansiellt per utgiftsområde 2012-2016

Miljoner kronor

Utgiftsområde		Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013	Utfall 2012	Förändring 2015-2016	Procentuell förändring 2015-2016
1	Rikets styrelse	337	338	335	352	335	-1	-0,3
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	294	79	94	2 592	145	215	272,2
3	Skatt, tull och exekution	420	422	454	467	528	-2	-0,4
4	Rättsväsendet	1 413	1 409	1 680	1 577	1 547	3	0,2
5	Internationell samverkan	4	4	5	6	5	0	2,4
6	Försvar och samhällets krisberedskap	1 350	1 253	1 200	1 383	1 413	97	7,7
7	Internationellt bistånd	546	7	31	18	-85	538	7 282,4
8	Migration	206	142	145	124	99	64	45,2
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	86	78	103	72	74	8	10,3
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	643	636	638	637	748	7	1,1
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	27	20	18	17	14	7	35,6
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	0	0	0	0	0	0	-21,9
13	Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering	210	198	172	108	1 108	11	5,7
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	201	227	192	190	163	-26	-11,4
15	Studiestöd	1 864	2 063	2 705	3 468	3 947	-199	-9,6
16	Utbildning och universitetsforskning	1 709	2 024	2 178	1 466	1 366	-315	-15,6
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	93	92	102	103	103	2	1,7
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	30	29	27	29	45	2	5,9
19	Regional tillväxt	27	24	14	25	31	3	12,1
20	Allmän miljö- och naturvård	-41	61	65	-605	107	-102	-166,8
21	Energi	59	65	215	84	149	-5	-8,1
22	Kommunikationer	2 003	2 134	2 089	2 274	1 707	-131	-6,1
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	261	114	82	235	505	147	129,0
24	Näringsliv	22	19	22	26	1 029	3	15,1
25	Allmänna bidrag till kommuner							
26	Statsskuldsräntor m.m.	1 743	21 936	3 315	16 771	27 380	-20 193	-92,1
27	Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden		13 507	33 373	15 882	31 418	42 462	-19 866	-59,5

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.